

**O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIY VA O'RTA MAXSUS TA'LIM VAZIRLIGI**
QARSHI MUHANDISLIK-IQTISODIYOT INSTITUTI

“BUXGALTERIYA HISOBI VA AUDIT” KAFEDRASI

“BYUDJET HISOBOTI” fanidan

O'QUV-USLUBIY MAJMUA

Bilim sohasi:

400000 – Ijtimoiy soha, iqtisod va huquq

Ta'lif sohasi:

410000 – Iqtisod

Magistratura

70410101-Buxgalteriya hisobi (tarmoqlar va sohalar bo'yicha) va

mutaxassisliklari:

70410102-Audit (tarmoqlar va sohalar bo'yicha)

Fanning o'quv uslubiy majmuasi o'quv dasturiga muvofiq ishlab
chiqildi

Tuzuvchi:

Egamberdiyeva S.R. "Buxgalteriya hisobi va audit"
kafedrasi dotsenti

Alimxanova N.A "Buxgalteriya hisobi va audit" kafedrasi
katta o'qituvchisi

Tagrizchilar:

Yakubova Sh

QarDU "Turizm va marketing" kafedrasi mudiri,
dotsent, iqtisodiyot fanlari nomzodi

Alikulov A.T.

QarMII "Buxgalteriya hisobi va audit" kafedrasi
mudiri, i.f.f.d.

Fanning o'quv uslubiy majmuasi Qarshi muhandislik-iqtisodiyot
instituti "Buxgalteriya hisobi va audit" kafedrasining 2022 yil "02"
noyabrdagi 6-sonli yig'ilishida hamda "Iqtisodiyot" fakul'teti Uslubiy
Komissiyasining 2022 yil "19" noyabrdagi 4-sonli yig'ilishida
muhokama qilingan va tasdiqlangan.

Institut Uslubiy Kengashining 2023 yil "—" yanvardagi "—" -
sonli yig'ilish-qarori bilan o'quv jarayonida foydalanishga tavsiya
etilgan.

O'quv-Uslubiy boshqarma boshlig'i

A.Mallayev

"Iqtisodiyot" fakul'teti
Uslubiy komissiyasi raisi:

A.Qurbanov

Kafedra mudiri

A.Alikulov

MUNDARIJA:

1	Kirish	
2	2-fan dasturi (70410101-Buxgalteriya hisobi (tarmoqlar va sohalar bo‘yicha) va 70410102-Audit (tarmoqlar va sohalar bo‘yicha) Magistratura m4utaxassisliklari uchun)	
3	Fan sillabusi (70410101-Buxgalteriya hisobi (tarmoqlar va sohalar bo‘yicha) Magistratura mutaxassisliklari uchun)	
4	Fan sillabusi (70410102-Audit (tarmoqlar va sohalar bo‘yicha) Magistratura mutaxassisliklari uchun)	
5	«Byudjet hisoboti» fanidan ma`ruza matni.....	
6	« Byudjet hisoboti » fanidan amaliy mashg`ulot uchun o’quv materiallari	
7	« Byudjet hisoboti » fanidan glossariy.	
8	« Byudjet hisoboti » fanidan tarqatma materiallar.	
9	« Byudjet hisoboti » fanidan test materiallari.	
10	Foydalanilgan adabiyotlar ro‘yxati.....	

Kirish

Respublikamiz mustaqillikka erishganligi tufayli iqtisodiy islohotlarni bosqichma-bosqich amalga oshirish, bozor iqtisodiyotining huquqiy asoslari, demokratik davlat qurish va uni rivojlantirishning shart-sharoitlari yaratildi. Shu bilan birga bu jarayonda bozor iqtisodiyotining ob'ektiv qonun va kategoriyalari talablaridan kelib chiqqan holda jahon mamlakatlaridagi hisob, audit ishlarining integratsiyalashuviga erishish borasida huquqiy baza yaratilmoqda. Shuningdek, jamiyat hayotidagi ijobjiy o'zgarishlarni hisobga olgan holda ulardan ijobjiy foydalanilmoqda. Bu borada mamlakatimizda iqtisodiy rivojlanishning ustuvor yo'nalishlari aniq belgilanib, iqtisodiyotni va xo'jalik yurituvchi sub'ektlar faoliyatini erkinlashtirishda katta ishlar amalga oshirilmoqda.

Tub iqtisodiy islohotlarni amalga oshirish jarayonida buxgalteriya hisobi va auditning nazariy, tashkiliy va amaliy jihatlari bozor iqtisodiyoti munosabatlari talablaridan kelib chiqqan holda ko'rib chiqilishi lozim. Uning nazariy, amaliy, huquqiy jihatlari bilan birgalikda iqtisodiy nazoratni amalga oshiradigan auditorlarni tayyorlash va qayta tayyorlash ham tub iqtisodiy islohotlarning tarkibiy qismi ekanligi ko'zga tashlanmoqda. Iqtisodiy islohotlarni amalga oshirishning asosiy nuqtalaridan biri bozor iqtisodiyotining huquqiy negizini yaratishdan iboratdir.

Bozor infratuzilmasini barpo etish va uning faoliyatini jadallashtirish bevosita qonuniy-meyoriy asoslarni ishlab chiqishga bog'liq. Bozor infratuzilmasining muhim tarkibiy qismlaridan biri hisoblangan auditorlik tashkilotlari faoliyatini tashkil qilish va rivojlantirishda qonuniy-meyoriy asoslarga muhim e'tibor qaratish lozim. Oliy ta'lif tizimida 70410101-Buxgalteriya hisobi (tarmoqlar va sohalar bo'yicha) va 70410102-Audit (tarmoqlar va sohalar bo'yicha)

Magistratura mutaxassisliklari uchun "Byudjet hisoboti" fanini o'qitish belgilangan.

Fanni o'qitishdan maqsad – talabalarda byudjet hisobotlarini tuzishning uslubiy jihatlari yuzasidan bilimlarini chuqurlashtirish, fanni nazariy va amaliy jihatdan o'rganish hamda mazkur fan bo'yicha mustahkam bilim va ko'nikmalarni shakllantirish.

Fanning vazifasi – uni o'rganuvchilarga byudjet tashkilotlari va byudjet mablag'ları oluvchilarning moliyaviy hisobotlari, Davlat byudjeti va Davlat maqsadli jamg'armalari byudjetlari ijrosi bo'yicha hisobotlarni tuzish, ko'rib chiqish hamda tasdiqlash tartibi hamda byudjet hisobotlarini tuzish bo'yicha nazariy va amaliy bilimlarni uzviylik va uzlucksizlikda o'rgatishdan iborat.

Ushbu o'quv-uslubiy majmua 70410101-Buxgalteriya hisobi (tarmoqlar va sohalar bo'yicha) va 70410102-Audit (tarmoqlar va sohalar bo'yicha) magistratura mutaxassisliklari talabalariga mo'ljallangan. O'quv-uslubiy majmuada "Byudjet hisoboti" fanining predmeti va metodi, "Byudjet hisoboti" fanining predmeti va metodi, byudjet tashkilotlarida buxgalteriya balansi, byudjet tashkilotlarining xarajatlar sметалари ijrosi to'g'risidagi hisobot, byudjet tashkilotlarining byudjetdan tashqari pul mablag'lari harakati to'g'risidagi hisobotlar, byudjet tashkilotlarida nomoliyaviy aktivlar harakati to'g'risidagi hisobot, byudjet tashkilotlarining debtorlik va kreditorlik majburiyatları to'g'risidagi hisoboti, byudjet tashkilotlarining moliyaviy natijalar to'g'risidagi hisoboti, davlat byudjetiga va davlat maqsadli jamg'armalari byudjetlariga daromadlar tushumlari to'g'risida hisobotlar, byudjet kassa ijrosiga oid hisobotlar, moliya organlarida davlat byudjeti ijrosiga oid hisobotlar, davlat maqsadli jamg'armalari byudjeti ijrosiga oid hisobotlar, byudjet ijrosiga oid hisobotlarni umumlashtirish, ko'rib chiqish hamda tasdiqlash tartibi, byudjet hisobotlarining axborot imkoniyatlari va ularni tahlili va boshqa masalalarga bag'ishlangan mavzular ko'rib o'tilgan.

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIY VA O'RTA MAXSUS TA'LIM VAZIRLIGI

QARSHI MUHANDISLIK-IQTISODIYOT INSTITUTI

BYUDJET HISOBOTI

FANINING O'QUV DASTURI

Bilim sohasi: 400 000 – Biznes, boshqaruv va huquq

Ta'lim sohasi: 410 000 – Biznes va boshqaruv

**Magistratura
mutaxassisliklari:** 70410102-Audit (tarmoqlar va sohalar bo'yicha)

Qarshi- 2022

70410101-BUXGALTERIYA HISOBI (TARMOQLAR VA SOHALAR BO‘YICHA)
MUTAXASSISLIGI UCHUN

Fan/modul kodi	O’quv yili	Semestr	ECTS - Kreditlar
336 BUDR 1 4 2.02	2021-2022	1	4
Fan/modul turi	Ta’lim tili O‘zbek/rus		Haftadagi dars soatlari
Tanlov fanlari	O‘zbek		4
Fanning nomi	Auditoriya mashg‘ulotlari (soat)	Mustaqil ta’lim (soat)	Jami yuklama (soat)
Byudjet hisoboti	60	60	120

70410102-AUDIT (TARMOQLAR VA SOHALAR BO‘YICHA) MUTAXASSISLIGI UCHUN

Fan/modul kodi	O’quv yili	Semestr	ECTS - Kreditlar
336 INTA 1 8 1.05	2021-2022	2	4
Fan/modul turi	Ta’lim tili O‘zbek/rus		Haftadagi dars soatlari
Majburiy fanlar	O‘zbek		4
Fanning nomi	Auditoriya mashg‘ulotlari (soat)	Mustaqil ta’lim (soat)	Jami yuklama (soat)
Byudjet hisoboti	120	120	240

2	<p align="center">I. Fanning mazmuni</p> <p>Fanni o‘qitishdan maqsad – talabalarda byudjet hisobotlarini tuzishning uslubiy jihatlari yuzasidan bilimlarini chuqurlashtirish, fanni nazariy va amaliy jihatdan o‘rganish hamda mazkur fan bo‘yicha mustahkam bilim va ko‘nikmalarni shakllantirish.</p> <p>Fanning vazifasi – uni o‘rganuvchilarga byudjet tashkilotlari va byudjet mablag‘lari oluvchilarning moliyaviy hisobotlari, Davlat byudjeti va Davlat maqsadli jamg‘armalari byudjetlari ijrosi bo‘yicha hisobotlarni tuzish, ko‘rib chiqish hamda tasdiqlash tartibi hamda byudjet hisobotlarini tuzish bo‘yicha nazariy va amaliy bilimlarni uzviylik va uzlusizlikda o‘rgatishdan iborat.</p>
	<p align="center">II. Asosiy nazariy qism (ma’ruza mashg‘ulotlari)</p> <p align="center">II.I. Fan tarkibiga quyidagi mavzular kiradi:</p> <p>1-Mavzu. “Byudjet hisoboti” fanining predmeti va metodi “Byudjet hisoboti” fanining predmeti va obyektlari. Byudjet hisobotlarining tarkibi, ularni tuzishning maqsadi hamda xususiyatlari. Byudjet tashkilotlari va byudjet mablag‘lari oluvchilarning moliyaviy hisobotlarni tuzishning meyoriy-uslubiy asoslari. Byudjet tizimi byudjetlarini ijrosiga oid hisobotlarni tuzishning meyoriy-uslubiy asoslari. Byudjet hisobotlarini tuzishda qo‘llaniladigan axborot tizimlari tarkibi.</p> <p>2-Mavzu. Byudjet tashkilotlari buxgalteriya balansi. Byudjet tashkilotlarida</p>

buxgalteriya balansini tuzilishi, ko'rsatkichlarni shakllantirish ularni tegishli hisob registrlari va hujjatlar bilan o'zaro muvofiqligi. Byudjet tashkilotlari balansini tasdiqlash hamda taqdim etish tartibi. Byudjet tashkilotlari balansining axborot imkoniyatlari. Byudjet tashkilotlari balansini tuzishning axborot tizimlari va ulardan foydalanish.

3-Mavzu. Byudjet tashkilotlarining xarajatlar sметалари ijrosi to‘g‘risidagi hisobot.

Byudjet tashkilotlari va byudjetdan mablag‘ oluvchilarning xarajatlar sметалари ijrosi to‘g‘risidagi hisobotni tuzishning maqsadi va xususiyatlari. Byudjet tashkilotlarda xarajatlar sметалари ijrosi to‘g‘risidagi hisobotining tuzilishi, ko'rsatkichlarni shakllantirish ularni tegishli hisob registrlari va hujjatlar bilan o'zaro muvofiqligi. Byudjet tashkilotlari xarajatlar sметалари ijrosi to‘g‘risidagi hisobotni tasdiqlash hamda taqdim etish tartibi. Byudjet tashkilotlarining xarajatlar sметалари ijrosi to‘g‘risidagi hisobotning axborot imkoniyatlari.

4-Mavzu. Byudjet tashkilotlarining byudjetdan tashqari pul mablag‘лари harakati to‘g‘risidagi hisobotlar

Byudjet tashkilotlarining byudjetdan tashqari pul mablag‘лари harakati to‘g‘risidagi hisobotlarni tuzishningmaqsadi va xususiyatlari. Byudjet tashkilotini rivojlantirish jamg‘armasi bo‘yicha pul mablag‘лари harakati to‘g‘risida hisobotlarni tuzish va ularni tegishli hisob registrlari va hujjatlar bilan o'zaro muvofiqligi. Tibbiyot muassasalarini moddiy rag‘batlantirish va rivojlantirish jamg‘armasi bo‘yicha pul mablag‘лари harakati to‘g‘risida hisobotlarni tuzish va ularni tegishli hisob registrlari va hujjatlar bilan o'zaro muvofiqligi. Ta’lim muassasalarida o‘qitishning to‘lov-kontrakt shaklidan tushgan mablag‘лар harakati to‘g‘risida hisobotlarni tuzish va ularni tegishli hisob registrlari va hujjatlar bilan o'zaro muvofiqligi. Boshqa byudjetdan tashqari mablag‘лар harakati bo‘yicha hisobotlarni tuzish va ularni tegishli hisob registrlari va hujjatlar bilan o'zaro muvofiqligi. Byudjet tashkilotlarining byudjetdan tashqari pul mablag‘лари harakati to‘g‘risidagi hisobotlarning axborot imkoniyatlari.

5-Mavzu. Byudjet tashkilotlarida nomoliyaviy aktivlar harakati to‘g‘risidagi hisobot

Byudjet tashkilotlarida nomoliyaviy aktivlar harakati to‘g‘risidagi hisobotni tuzishning maqsadi va xususiyatlari. Byudjet tashkilotlarining nomoliyaviy aktivlar harakati to‘g‘risidagi hisobotining tuzilishi, ko'rsatkichlarni shakllantirish ularni tegishli hisob registrlari va hujjatlar bilan o'zaro muvofiqligi. Byudjet

tashkilotlarining nomoliyaviy aktivlar harakati to‘g‘risidagi hisobotini tasdiqlash hamda taqdim etish tartibi. Byudjet tashkilotlarining nomoliyaviy aktivlar harakati to‘g‘risidagi hisobotining axborot imkoniyatlari.

6-Mavzu. Byudjet tashkilotlarining debtorlik va kreditorlik majburiyatları to‘g‘risidagi hisoboti.

Byudjet tashkilotlarining debitorlik va kreditorlik majburiyatları to‘g‘risidagi hisobotni tuzishning maqsadi va xususiyatlari. Byudjet tashkilotlarining debitorlik va kreditorlik majburiyatları to‘g‘risidagi hisobotining tuzilishi, ko‘rsatkichlarni shakllantirish ularni tegishli hisob registrlari va hujjatlar bilan o‘zaro muvofiqligi. Byudjet tashkilotlarining debitorlik va kreditorlik majburiyatları to‘g‘risidagi hisobotnitasdiqlash hamda taqdim etish tartibi. Byudjet tashkilotlarining debitorlik va kreditorlik majburiyatları to‘g‘risidagi hisobotning axborot imkoniyatlari.

7-Mavzu. Byudjet tashkilotlarining moliyaviy natijalar to‘g‘risidagi hisoboti.

Byudjet tashkilotlarining moliyaviy natijalar to‘g‘risidagi hisobotni tuzishning maqsadi va xususiyatlari. Byudjet tashkilotlarining moliyaviy natijalar to‘g‘risidagi hisoboti ko‘rsatkichlarini shakllantirish ularni tegishli hisob registrlari va hujjatlar bilan o‘zaro muvofiqligi. Byudjet tashkilotlarining moliyaviy natijalar to‘g‘risidagi hisobotini tasdiqlash hamda taqdim etish tartibi. Byudjet tashkilotlarining moliyaviy natijalar to‘g‘risidagi hisobotning axborot imkoniyatlari.

8-Mavzu. Davlat byudjetiga va davlat maqsadli jamg‘armalari byudjetlariga daromadlar tushumlari to‘g‘risida hisobotlar.

Davlat byudjetiga va davlat maqsadli jamg‘armalari byudjetlariga daromadlar tushumlari to‘g‘risida hisobotlar tarkibi va ularni tuzishning maqsadi va xususiyatlari. Soliqlar va boshqa majburiy to‘lovlarni hisoblanishi va tushumi to‘g‘risidagi hisobotlarni tuzish hamda moliya organlariga taqdim yetilishi tartibi. Markaziy bank tomonidan taqdim yetiladigan davlat byudjeti va davlat maqsadli jamg‘armalari byudjetlari daromadlari tushumlari to‘g‘risidagi hisobotlarni tuzilishi. Soliqlar va boshqa majburiy to‘lovlarni tushumlari bo‘yicha solishtirish dalolatnomalarini tuzish.

9-Mavzu. Byudjet kassa ijrosiga oid hisobotlar.

G‘aznachilik bo‘linmalarida byudjet ijrosiga oid hisobotlarni tuzishning maqsadi, hamda xususiyatlari. Xududiy g‘azna tarnzit schyotlarida mablag‘lar qoldig‘i va daromadlar tushimi hamda xarajatlari haqida kunlik hisobotlarni tuzish tartibi. G‘aznachilik bo‘limlarida Qoraqalpog‘iston Respublikasi va maxaliy byudjetlar daromadlari ijrosi to‘g‘risida oylik, choraklik va yillik hisobotlarni tuzish hamda taqdim etish tartibi. G‘aznachilik bo‘limlarida Qoraqalpog‘iston Respublikasi va maxaliy byudjetlari xarajatlari ijrosi to‘g‘risida oylik, choraklik va yillik hisobotlarni tuzish hamda taqdim etish tartibi. G‘aznachilik bo‘limlarida Respublika byudjeti daromadlari va xarajatlari ijrosi to‘g‘risida oylik, choraklik va yillik hisobotlarni tuzish hamda taqdim etish tartibi. G‘aznachilik bo‘limlarida byudjet hisobotlarini tuzishning axborot tizimlari va ulardan foydalanish.

10-Mavzu. Moliya organlarida davlat byudjeti ijrosiga oid hisobotlar.

Moliya organlarida Davlat byudjeti ijrosi bo‘yicha hisobotlarni tuzishning maqsadi, hamda xususiyatlari. Qoraqalpog‘iston Respublikasi va maxalliy byudjetlar ijrosi bo‘yicha buxgalteriya balansini tuzilishi. Qoraqalpog‘iston Respublikasi va maxaliy byudjetlar daromadlari ijrosi to‘g‘risida hisobotlarni tuzish hamda taqdim etish tartibi. Qoraqalpog‘iston Respublikasi va maxaliy

byudjetlari xarajatlari ijrosi to‘g‘risida hisobotlarni tuzish hamda taqdim etish tartibi. Respublika byudjeti ijrosi bo‘yicha buxgalteriya balansini tuzilishi. Respublika byudjeti daromadlari va xarajatlari bo‘yicha hisobotlarni tuzish. O‘zbekiston Respublikasi davlat byudjeti ijrosiga oid hisobotlarni tuzish. Moliya organlarida byudjet tashkilotlariga tegishli moliyaviy hisobotlarni umumlashtirish.

11-Mavzu. Davlat maqsadli jamg‘armalari byudjeti ijrosiga oid hisobotlar.

Davlat maqsadli jamg‘armalari byudjeti ijrosiga oid hisobotlarni tuzishning maqsadi, hamda xususiyatlari. Davlat maqsadli jamg‘armalarini taqsimlovchi organlarda byudjetlar ijrosiga oid hisobotlarni tuzishning tashkiliy jihatlari. Davlat maqsadli jamg‘armalari byudjeti daromadlari kassa ijrosiga oid hisobotlarni tuzish hamda taqdim etish tartibi. Davlat maqsadli jamg‘armalari byudjeti xarajatlari kassa ijrosiga oid hisobotlarni tuzish hamda taqdim etish tartibi. Davlat maqsadli jamg‘armalari byudjeti ijrosiga oid hisobotlarni axborot imkoniyatlari va ularni tahlili.

12-Mavzu. Byudjet ijrosiga oid hisobotlarni umumlashtirish, ko‘rib chiqish hamda tasdiqlash tartibi.

O‘zbekiston Respublikasi byudjeti ijrosiga oid hisobotlarni umumlashtirish tartibi va ularning xususiyatlari. Davlat byudjeti va davlat maqsadli jamg‘armalari byudjeti ijrosiga oid hisobotlarni tashqi audit va ularni baholash. Qoraqalpog‘iston Respublikasi viloyatlar va Toshkent shahar hamda rayon va shaxarlar mahalliy byudjetlari ijrosiga oid yillik hisobotlarni tasdiqlash tartibi. O‘zbekiston Respublikasi Davlat byudjeti ijrosiga oid hisobotlarni ko‘rib chiqish va tasdiqlash tartibi. Davlat maqsadli jamg‘armalari byudjeti ijrosiga oid hisobotlarni tasdiqlash tartibi.

13-Mavzu. Byudjet hisobotlarining axborot imkoniyatlari va ularni tahlili

Byudjet tashkilotlari moliyaviy hisobotlari axborot imkoniyatlari va ularni tahlili. G‘aznachilik bo‘limlari tomonidan tuziladigan byudjet ijrosiga oid hisobotlarni axborot imkoniyatlari va ularni tahlili. Moliya organlari tomonidan tuziladigan Qoraqalpog‘iston Respublikasi va maxaliy byudjetlar ijrosiga oid hisobotlarni axborot imkoniyatlari va ularni tahlili. Davlat byudjeti ijrosiga oid hisobotlarning axborot imkoniyatlari va ularni tahlili. Davlat sektori buxgalteriya hisobi xalqaro standartlari asosida byudjet hisobotlari axborot imkoniyatlarini takomillashtirish.

III. Amaliy mashg‘ulotlap bo‘yicha ko‘pcatma va tavsiyalar

((Laboratoriya ishlari), (Seminar mashg‘ulotlari), (Kurs ishi), o‘quv rejada ko‘rsatilmagan) (**Mustaqil ta’lim**)

Amaliy mashg‘ulotlap uchun quyidagi mavzular tavsiya etiladi:

- “Byudjet hisoboti” fanining predmeti va o‘rganish usullari
- Byudjet tashkilotlari va byudjet mablag‘lari oluvchilarda moliyaviy hisobotlarni tuzish tartibi
- Byudjet tashkilotlarida buxgalteriya balansi va uni tuzish tartibi
- Byudjet tashkilotlarining xarajatlar sметаси ijrosi to‘g‘risidagi hisoboti va uni tuzish tartibi
- Byudjet tashkilotlarida byudjetdan tashqari pul mablag‘lari harakati

- to‘g‘risidagi hisobotlar va uni tuzish tartibi
- Byudjet tashkilotlarida nomoliyaviy aktivlar harakati
- to‘g‘risidagi hisobot
- Byudjet tashkilotlarining debitorlik va kreditorlik majburiyatları to‘g‘risidagi hisoboti
 - Byudjet tashkilotlarining moliyaviy natijalar to‘g‘risidagi hisoboti
 - Davlat byudjetiga va davlat maqsadli jamg‘armalari byudjetlariga daromadlar tushumlari to‘g‘risida hisobotlar
 - Byudjet kassa ijrosiga oid hisobotlar
 - Moliya organlarida davlat byudjeti ijrosiga oid hisobotlar
 - Davlat maqsadli jamg‘armalari byudjeti ijrosiga oid hisobotlar
 - Byudjet ijrosiga oid hisobotlarni umumlashtirish, ko‘rib chiqish hamda tasdiqlash tartibi
 - Byudjet hisobotlarining axborot imkoniyatlari va ularni tahlili
- Amaliy mashg‘ulot mavzularida fanning ishchi o‘quv dasturini ishlab chiqishda qo‘sishimcha va o‘zgartirishlar kiritilishi mumkin.

Amaliy mashg‘ulotlar multimedia qurulmalari bilan jihozlangan auditoriyada bir akadem guruhg‘a bir professor o‘qituvchi tomonidan o‘tkazilishi lozim. Mashg‘ulotlar faol va interfaol usullar yordamida o‘tilishi, mos ravishda munosib pedagogik va axborot texnologiyalar qo‘llanilishi maqsadga muvofiq.

IV. Mustaqil ta’lim va mustaqil ishlar

Mustaqil ta’lim uchun tavsiya etiladigan mavzular:

- “Byudjet hisoboti” fanining predmeti va metodi
- Byudjet tashkilotlari topshiradigan moliyaviy hisobotlar
- Xarajatlar smetasi ijrosi to‘g‘risidagi hisobotni shakllantirish
- Byudjet tashkilotlarida byudjetdan tashqari pul mablag‘lari harakati to‘g‘risidagi hisobotlarni rasmiylashtirish
- Byudjet tashkilotlarida nomoliyaviy aktivlar harakatini hisobotda shakllantirish
- Byudjet tashkilotlarining debitorlik va kreditorlik majburiyatları to‘g‘risidagi hisoboti va uni tuzish tartibi
- Moliyaviy natijalar to‘g‘risidagi hisobotni byudjet tashkilotlari tomonidan rasmiylashtirilishi
- Davlat byudjetiga va davlat maqsadli jamg‘armalari byudjetlariga daromadlar tushumlari to‘g‘risida hisobotlar.
- Byudjet tashkilotlarining kassa ijrosiga oid hisobotlar
- Moliya organlarida davlat byudjeti ijrosiga oid hisobotlar
- Davlat maqsadli jamg‘armalari byudjeti ijrosiga oid hisobotlar
- Byudjet ijrosiga oid hisobotlarni umumlashtirish, ko‘rib chiqish hamda tasdiqlash tartibi
- Byudjet tashkilotlari hisobotlaridan foydalanuvchilar va ularning axborot imkoniyatlari tahlili.

Fanning ishchi o‘quv dasturini ishlab chiqishda mustaqil ta’lim va mustaqil ish mavzularida qo‘sishimcha va o‘zgartirishlar kiritilishi mumkin.

Mustaqil o‘zlashtiriladigan mavzular bo‘yicha talabalar tomonidan referatlar tayyorlash va uni taqdimot qilish tavsiya etiladi.

3	<p>V. Fan o‘qitilishining natijalari (shakllanadigan kompetensiyalar)</p> <p>Fanni o‘zlashtirish natijasida talaba:</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ byudjet hisobotlari tarkibi va ularning axborot imkoniyatlari; ☐ byudjet tashkilotlari va byudjet mablag‘lari oluvchilarning moliyaviy hisobotlarini tuzish, tasdiqlash hamda taqdim etishning uslubiy asoslari; ☐ moliya organlari hamda g‘aznachilik bo‘linmalarida byudjet ijrosi bo‘yicha hisobotlarni tuzish, taqdim etish hamda tasdiqlashning uslubiy asoslari; ☐ davlat maqsadli jamg‘armalarini taqsimlovchi organlarda byudjet ijrosi bo‘yicha hisobotlarni tuzish, taqdim etish hamda tasdiqlashning uslubiy asoslari; ☐ byudjet hisobotlarini tuzishning axborot tizimlari haqida <i>tasavvurga ega bo‘lishi</i>; ☐ byudjet tashkilotlari va byudjet mablag‘lari oluvchilarda moliyaviy hisobotlarni tuzish tartibini; ☐ davlat byudjeti va davlat maqsadli jamg‘armalari byudjetlariga daromadlar (tushumlar) to‘g‘risidagi hisobotni tuzish tartibini; ☐ давлат мақсадли жамғармалари бюджети ижроси бўйича hisobotlarni tuzish tartibini; ☐ byudjet hisobotlarini tuzishning axborot tizimlarini bilishi va ulardan foydalana olishi; ☐ byudjet tashkilotlari va byudjet mablag‘lari oluvchilarda moliyaviy hisobotlarni tuzish; ☐ moliya organlari hamda g‘aznachilik bo‘linmalarida byudjet ijrosiga oid hisobotlarni tuzish; ☐ soliq hamda bojxona organlarida davlat byudjetiga va davlat maqsadli jamg‘armalari byudjetlariga daromadlar (tushumlar) to‘g‘risidagi hisobotlarni tuzish; ☐ davlat maqsadli jamg‘armalarini taqsimlovchi organlarda byudjet ijrosi bo‘yicha hisobotlarni tuzish; ☐ byudjet hisobotlarini tuzishning axborot tizimlaridan foydalanish ko‘nikmalariga ega bo‘lishi; ☐ davlat byudjeti ijrosiga oid hisobotlarni; ☐ davlat maqsadli jamg‘armalari byudjetlari ijrosiga oid hisobotlarni; ☐ byudjet tashkilotlari va byudjet mablag‘lari oluvchilar moliyaviy hisobotlarini shakllantirish <i>malakalariga ega bo‘lishi kerak</i>.
4	<p>VI. Ta’lim texnologiyalari va metodlari:</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ ma’ruzalar; ☐ interfaol keys-stadilar; ☐ seminarlar (mantiqiy fikrlash, tezkor savol-javoblar); ☐ guruhlarda ishlash; ☐ taqdimotlar namoyishi; ☐ individual loyihiolar; ☐ jamoa bo‘lib ishslash va himoya qilish uchun loyihiolar.
5	<p>VII. Kreditlarni olish uchun talablar:</p> <p>Fanga oid nazariy va uslubiy tushunchalarni to‘la o‘zlashtirish, tahlil natijalarini</p>

	to‘g‘ri aks ettira olish, o‘rganilayotgan jarayonlar haqida mustaqil mushohada yuritish va joriy, oraliq nazorat shakllarida berilgan vazifa va topshiriqlarni bajarish, yakuniy nazorat bo‘yicha yozma ishni topshirish.
6	<p style="text-align: center;">Asosiy adabiyotlar</p> <p>1. Mehmonov S. va Ubaydullayev D. Byudjet tashkilotlarida buxgalteriya hisobi. Darslik. – T.: “Sano - standart”. 2013. 454 b.</p> <p>2. Mehmonov S.U., Karimova Z.X., Tursunov A.S; “Byujet tizimi” Darslik, T.; “Iqtisod-moliya”, 2018 yil. 544 bet.</p> <p>3. Tuychiyev A.J., Ostonokulov A.A., Ibragimov K.SH., Tursunov A.S. Byudjet hisobi. Darslik – T.: “Iqtisod-Moliya” 2018. –428 b.</p> <p>4. Tuychiyev A.J., Ibragimov K.SH., Byudjet hisoboti. O‘quv qo‘llanma – T.: “Iqtisod-Moliya” 2018. –254 b.</p> <p>5. Ibragimov K.SH., Byudjet hisoboti. Darslik – T.: “Iqtisod-Moliya” 2019. –540 b.</p> <p>6. Tuychiyev A.J., Ostonoqulov A.A., Ibragimov K.SH., Tursunov A.S. Byudjet tashkilotlarida byudjet hisobi. Darslik – T.: “Iqtisod-Moliya” 2019. –329 b.</p> <p>7. Hamdamov B.K. va Ostonokulov A.A. Byudjet nazorati. O‘quv qo‘llanma. “IQTISOD MOLIYA”. – T.: 2018. 318 b.</p> <p>8. Коренкова С.И. Бюджетный учет и отчетность. Учебное пособие для вузов. — Москва: Издательство Юрайт, 2019. — 195 с.</p>

Qo‘srimcha adabiyotlar

9. Mirziyoyev SH.M. Buyuk kelajagimizni mard va oljanob xalqimiz bilan birga quramiz. – Toshkent: “O‘zbekiston” NMIU, 2017. – 488 b.
10. Mirziyoyev SH.M. Tanqidiy tahlil, qat’iy tartib-intizom va shaxsiy javobgarlik – har bir rahbar faoliyatining kundalik qoidasi bo‘lishi kerak. – Toshkent: “O‘zbekiston” NMIU, 2017. – 104 b.
11. Mirziyoyev SH.M. Erkin va farovon, demokratik O‘zbekiston davlatini birligida barpo etamiz. – T.: “O‘zbekiston” NMIU, 2017. – 56 b.
12. Mirziyoyev SH.M. Qonun ustuvorligi va inson manfaatlarini ta’minlash – yurt taraqqiyoti va xalq farovonligining garovi. – Toshkent: “O‘zbekiston” NMIU, 2017. – 48 b.
13. O‘zbekiston Respublikasi Prezidenti Shavkat Mirziyoyevning Oliy Majlisga Murojaatnomasi. 25 yanvar 2020 yil.
14. “O‘zbekiston Respublikasini yanada rivojlantirish bo‘yicha harakatlari strategiyasi to‘g‘risida”gi O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining 2017 yil 7 fevraldagagi PF-4947-sonli Farmoni.
15. “Byudjet ma’lumotlarining ochiqligini va byudjet jarayonida fuqarolarning faol ishtirokini ta’minlash chora-tadbirlari to‘g‘risida”gi O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining PQ-3917-sonli qarori, 2018 yil 28 avgust
16. O‘zbekiston Respublikasining 2019 yilgi asosiy makroiqtisodiy ko‘rsatkichlari prognozi va davlat byudjeti parametrlari hamda 2020-2021 yillarga byudjet mo‘ljallari to‘g‘risida PQ-4086 26.12.2018 yil

17. 2020 yil uchun O‘zbekiston Respublikasining davlat byudjeti to‘g‘risidagi O‘RQ 589-sonli qonun 09.12.2019 yil.
- 18.“Byudjet tashkilotlari va byudjet mablag‘lari oluvchilarning davriy moliyaviy hisobotlarini tuzish, tasdiqlash hamda taqdim qilish bo‘yicha qoidalarni tasdiqlash haqida”gi O‘z. Res. moliya vazirining buyrug‘i (Adliya vazirligida 15.02.2018 yilda 2971-son bilan ro‘yxatga olingan)
19. “Byudjet tashkilotlari va byudjet mablag‘lari oluvchilarning xarajatlar smetasi va shtat jadvallarini tuzish, tasdiqlash va ro‘yxatdan o‘tkazish tartibi to‘g‘risidagi nizomga o‘zgartirish va qo‘srimchalar kiritish haqida”gi O‘zbekiston Respublikasi moliya vazirining buyrug‘i. Adliya vazirligida 2018 yil 8 noyabrda 2634-2 raqam bilan ro‘yxatga olingan
20. Tuychiyev A.J., Toshmuxamedova D.A. G‘aznachilik. Darslik. – Т.: “Iqtisod-Moliya”. 2019. – 840 б.
21. Тошмуҳамедова Д.А. Бюджет ғазна ижроси. Ўқув қўлланма. – Т.: “Иқтисод-Молия”. 2019. – 430 б.

Ахборот манбаалари

22. www.gov.uz – Ўзбекистон Республикаси хукумат портали.
23. www.lex.uz – Ўзбекистон Республикаси Конун нуҷжатлари маълумотлари миллий базаси.
24. www.mf.uz – Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлиги расмий сайти.
25. www.tfi.uz – Тошкент молия институти сайти.
26. www.ach.gov.uz – Ўзбекистон Республикаси Нисоб палатасининг расмий сайти
27. www.openbudget.uz – Ўзбекистон Республикаси “Очиқ бюджет” портали
28. www.ipsasb.org – Давлат секторида бухгалтерия нисоби стандартлари бўйича халқаро ташкилот.

7.	<p>O‘quv dasturi QarMII Iqtisodiyot fakulteti Kengashining 2021 yil 25 sentabrdagi 2-sonli bayonnomasi bilan ma’qullangan.</p> <p>Qarshi muhandislik-iqtisodiyot instituti Kengashining 2021 yil _____ dagi _____ - sonli bayonnomasi bilan ma’qullangan fan dasturlarini o‘quv jarayonida foydalanishga tavsiya etilgan.</p>
8	<p>Fan/modul uchun mas’ullar: Egamberdiyeva S.R. - QMII, “Buxgalteriya hisobi va audit” kafedrasini dotsenti, i.f.n.</p>
9.	<p>Taqrizchilar: Erkayeva G.P. QDU “Iqtisodiyot va servis” kafedrasi dotsenti, i.f.n. (turdosh OTM dan)</p> <p>Fayziyeva SH.SH. “Innovatsion iqtisodiyot” kafedrasi dotsenti, i.f.n.</p>

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIY VA O'RTA MAXSUS TA'LIM VAZIRLIGI
QARSHI MUHANDISLIK-IQTISODIYOT INSTITUTI

Ro'yxatga olindi
№ 852
“29” 08 2022 y.

**BYUDJET HISOBOTI
FANI
SILLABUSI**

Bilim sohasi:	400000 – Ijtimoiy soha, iqtisod va huquq
Ta'lim sohasi:	410100 – Iqtisod
Magistratura mutaxassisliklari:	70410102-Audit (tarmoqlar va sohalar bo'yicha)

Qarshi-2022

Fanning sillabusi o'quv, ishchi o'quv reja va o'quv dasturiga muvofiq ishlab chiqildi.

Tuzuvchi:

Egamberdiyeva S.R. – “Buxgalteriya hisobi va audit” kafedrasini dotsenti

Taqrizchilar:

Ergasheva Z. – Qarshi shahar “Audit-hisob markazi” MCHJ raisi.

S.N.Hamrayeva. – QMII “Innovatsion iqtisodiyot”
kafedrasini mudiri, i.f.d.

Fan sillabusi Qarshi muhandislik-iqtisodiyot institutining “Buxgalteriya hisobi va audit” kafedrasining 2022 yil 24.08 dagi 1- son yig'ilishida hamda “Iqtisodiyot” fakulteti Uslubiy Komissiyasining 2022 yil 24.08 dagi 01-son yig'ilishida muhokama qilinib, tasdiqlangan.

Institut Uslubiy Kengashining 202 yil 29.08. dagi 01 son yig'ilishi qarori bilan o'quv jarayonida foydalanishga tavsiya etilgan.

O'quv uslubiy boshqarma boshlig'i

Fakultet uslubiy komissiyasi raisi

Kafedra mudiri:

Sh.R.Turdiyev

A.B.Qurbanov

A.T.Alikulov

**“Byudjet hisoboti”
fani sillabusi**

Fan (modul) kodi 336 BUDR 1 4 2.02	O‘quv yili 2022-2023	Semestr 1	ECTS krediti 4
Fan (modul) turi (Tanlov fani)	Ta’lim tili o‘zbek		Haftalik dars soati 4
Fanning nomi	Auditoriya mashg‘ulotlari (soat)	Mustaqil ta’lim	Jami yuklama
Byudjet hisoboti 1-semestr	60	60	120

O‘qituvchi haqida ma’lumot

Kafedra nomi	Buxgalteriya hisobi va audit		
O‘qituvchilar	F.i.sh.	Telefon nomeri	e-mail
Ma’ruzachi	Egamberdiyeva Salima Rayimovna	+998 90 517 30 80	Egamberdiyeva.salima@bk.ru
Amaliy mashg‘ulot	Egamberdiyeva Salima Rayimovna	+998 90 517 30 80	Egamberdiyeva.salima@bk.ru
Laboratoriya mashg‘uloti	-	-	-

I.Fanning mazmuni

Ushbu kursda «Byudjet hisoboti» fanining mazmuni, predmeti va metodi, uning mohiyati, maqsadi va vazifalari, «Budget hisoboti» fanining predmeti va metodi Budget tashkilotlari buxgalteriya balansi Budget tashkilotlarining xarajatlar smetalari ijrosi to‘g‘risidagi hisoboti, Budget tashkilotlarining budjetdan tashqari pul mablag‘lari harakati to‘g‘risidagi hisobotlar, Budget tashkilotlarida nomoliyaviy aktivlar harakati to‘g‘risidagi hisobot, Budget tashkilotlarining debtorlik va kreditorlik majburiyatları to‘g‘ricidagi hisoboti, Budget tashkilotlarining moliyaviy natijalar to‘g‘risidagi hisoboti, Davlat budgetiga va davlat maqsadli jamg‘armalari budgetlariga daromadlar tushumlari to‘g‘risida hisobotlar, Budget kassa ijrosiga oid hisobotlar Moliya organlarida davlat budgeti ijrosiga oid hisobotlar Davlat maqsadli

jamg'armalari budjeti ijrosiga oid hisobotlar Budjet ijrosiga oid hisobotlarni umumlashtirish, ko'rib chiqish hamda tasdiqlash tartibi Budjet hisobotlarinig axborot imkoniyatlari va ularni tahlili kabi mavzular uzviylik va uzuksizlik nuqtai-nazaridan mantiqiy ketma-ketlik asosida o'rganiladi. Fanni o'rganish orqali mutaxassis kasbiy faoliyati davomida moliyaviy hisob va uni yuritilishini to'liq o'zlashtiradi. Ushbu «Byudjet hisoboti» fanini o'qitish buxgalteriya hisobi sohasidagi mutaxassis – iqtisodchilarni tayyorlash bo'yicha qo'yilgan talablardan kelib chiqadi. Buxgalteriya hisobi bo'yicha yetuk mutaxassislarini tayyorlash tizimida «Byudjet hisoboti» fani yetakchi o'rinni egallaydi. Bu fanni o'rganish talabalarga o'xhash fanlarni chuqr o'rganish uchun yetarli asos bo'lib xizmat qiladi.

«Byudjet hisoboti» fanining asosiy **maqsadi talabalarini** 410100 – Iqtisod ta'lim sohasining DTS, 70410101-Buxgalteriya hisobi (tarmoqlar va sohalar bo'yicha) magistratura mutaxasisligining malaka talablari hamda mazkur mutaxassislikning asosiy obektlari, asosiy maqsad esa kelajakda shu sohadagi mutaxassislarga buxgalteriya hisobini tashkil qilish, ishbilarmonlik faoliyati bo'yicha mustahkam nazariy bilim berish, tajribalarni o'rgatish, hisob siyosatini o'rnatish, moliyaviy siyosat, iqtisodiyotni boshqarishda asoslanadigan va tegishli qarorlar qabul qilinadigan axborotlarni yig'ish va ularga ilmiy asosda ishlov berish usullarini o'rgatishdir.

Fanning vazifasi. Buxgalteriya hisobi bo'yicha yetuk mutaxassislarini tayyorlash tizimida «Byudjet hisoboti» fani muhim o'rinni egallaydi. Bu fanni o'rganish talabalarga o'xhash fanlarni chuqr o'rganish uchun yetarli asos bo'lib xizmat qiladi.

Asosiy maqsad esa kelajakda shu sohadagi mutaxassislarga buxgalteriya hisobini tashkil qilish, ishbilarmonlik faoliyati bo'yicha mustahkam nazariy bilim berish, tajribalarni o'rgatish, hisob siyosatini o'rnatish, moliyaviy siyosat, iqtisodiyotni boshqarishda asoslanadigan va tegishli qarorlar qabul qilinadigan axborotlarni yig'ish va ularga ilmiy asosda ishlov berish usullarini o'rgatishdir.to'g'risida nazariy bilim berish va amaliy ko'nikmalar hosil qilishdan iborat.

II. Fan o'qitilishining natijalari (shakllanadigan kompetentliklar)

Fanni o'zlashtirish natijasida talaba:

- talaba "Budjet hisoboti" fanining predmeti va metodi, budjet tashkilotlari buxgalteriyabalsi, budjet tashkilotlarining xarajatlar smetalari ijrosi to'g'risidagi hisboti, budjet tashkilotlarining budgetdan tashqari pul mablag'lari harakati to'g'risidagi hisobotlar, budjet tashkilotlarida nomoliyaviy aktivlar harakati to'g'risidagi hisobot, budjet tashkilotlarining debitorlik va kreditorlik majburiyatları

to'g'risidagi hisoboti, budjet tashkilotlarining moliyaviy natijalar to'g'risidagi hisoboti, davlat budgetiga va davlat maqsadli jamg'armalari budjetlariga daromadlar tushumlari to'g'risida hisobotlar, budjet kassa ijrosiga oid hisobotlar, moliva organlarida davlat budgeti ijrosiga oid hisobotlar, davlat maqsadli jamg'armalari budgeti ijrosiga oid hisobotlar, budjet ijrosiga oid hisobotlarni umumlashtirish, ko'rib chiqish hamda tasdiqlash tartibi, budjet hisobotlarining axborot imkoniyatlari va ularni tahlili kabi masalalar haqida **tasavvur va bilimga ega bo'lishi;**

- talaba budget tashkilotlari buxgalteriya balansi, budget tashkilotlarining xarajatlar smetalari ijrosi to‘g‘risidagi hisboti, budget tashkilotlarining budgetdan tashqari pul mablag‘lari harakati to‘g‘risidagi hisobotlar, byudjet tashkilotlarida nomoliyaviy aktivlar harakati to‘g‘risidagi hisobot, budget tashkilotlarining debtorlik va kreditorlik majburiyatları to‘g‘risidagi hisboti, byudjet tashkilotlarining moliyaviy natijalar to‘g‘risidagi hisboti, davlat budgetiga va davlat maqsadli jamfapmalari budgetlariga daromadlar tushumlari to‘g‘risida hisobotlar, budget kassa ijrosiga oid hisobotlar, moliya organlarida davlat budgeti ijrosiga oid hisobotlar, davlat maqsadli jamg‘armalari budgeti ijrosiga oid hisobotlar, budget ijrosiga oid hisobotlarni umumlashtirish, ko‘rib chiqish hamda tasdiqlash tartibi, budget hisobotlarining axborot imkoniyatlari va ularni tahlili bo‘yicha ***ko‘nikmalariga ega bo‘lishi;***
- talaba byudjet tashkilotlari buxgalteriya balansi, byudjet tashkilotlarining xarajatlar smetalari ijrosi to‘g‘risidagi hisboti, byudjet tashkilotlarining byudjetdan tashqari pul mablag‘lari harakati to‘g‘risidagi hisobotlar, byudjet tashkilotlarida nomoliyaviy aktivlar harakati to‘g‘risidagi hisobot, byudjet tashkilotlarining debtorlik va kreditorlik majburiyatları to‘g‘risidagi hisboti, byudjet tashkilotlarining moliyaviy natijalar to‘g‘risidagi hisboti, davlat byudjetiga va davlat maqsadli jamg‘armalari byudjetlariga daromadlar tushumlari to‘g‘risida hisobotlar, byudjet kassa ijrosiga oid hisobotlar, moliya organlarida davlat byudjeti ijrosiga oid hisobotlar, davlat maqsadli jamg‘armalari byudjeti ijrosiga oid hisobotlar, byudjet ijrosiga oid hisobotlarni umumlashtirish, ko‘rib chiqish hamda tasdiqlash tartibi, byudjet hisobotlarining axborot imkoniyatlari va ularni tahlili kabi masalalar to‘g‘risida aniq ***malakalariga ega bo‘lishi kerak.***

III. Ta’lim texnologiyalari va uslublari

Yo‘nalishning o‘ziga xos xususiyatlari dasturni interfaol usullarda o‘zlashtirishni taqazo qiladi. Bunda asosiy e’tibor auditoriya mashg‘ulotlarida va mustaqil tayyorgarlikda o‘zlashtiriladigan chuqurlashtiriladigan nazariy bilimlarga hamda ob’ektiv jarayonlar va hodisalarga nisbatan dunyoqarashni shakllantirishda ma’ruza mashg‘ulotlariga katta o‘rin ajratiladi.

Dastur materiallarini o‘zlashtirish to‘rt xil:

- muammoli mavzular bo‘yicha;
- mustaqil o‘zlashtirilishi murakkab bo‘lgan bo‘limlar bo‘yicha;
- ta’lim oluvchilarda alohida qiziqish uyg‘otuvchi bo‘limlar bo‘yicha;
- ma’ruzalarni interfaol usulda o‘qitish yo‘li bilan;
- mustaqil ta’lim olish va ishslash, kollekviumlar va munozaralar jarayonida o‘zlashtiriladigan bilimlar bo‘yicha mashg‘ulotlar o‘tkazish yo‘li bilan amalga oshirishni nazarda tutadi.

Mustaqil tayyorgarlik jarayonida talaba adabiyotlar, internet materiallari va meyoriy hujjatlar bilan ishslashni uddalashni namoyon qilishi, auditoriya mashg‘ulotlari paytida qabul qilingan ma’lumotlarni mushohada qilish va mustaqil ijodiy qarorlar qabul qila olish qobiliyatlarini ko‘rsatishi zarur.

Fanni o‘zlashtirishda masofadan o‘qitish (modul platformasi), darslik, o‘quv qo‘llanmalari va ma’ruzalar matnlarining elektron versiyalari, ma’ruzalar o‘qish, video-audio mashg‘ulotlar va elektron resuslar (Internet tarmog‘i orqali) dan foydalilanadi.

Dastur talabalar bilimini reyting-nazoratidan foydalanadigan o‘quv jarayonini tashkil qilishning kredit-modul tizimi tamoyillari asosida amalga oshadi.

IV. Fan tarkibi (ma’ruza mashg‘ulotlari)

1-семестр

№	Mavzular	Qisqacha mazmuni	Soat
1.	«Budget hisoboti» fanining predmeti va metodi	1.“Budget hisoboti” fanining predmeti va ob’ektlari. 2. Budget hisobotlarining tarkibi, ularni tuzishning maqsadi hamda xususiyatlari. 3.Budget tashkilotlari va budget mablag’lari oluvchilarning moliyaviy hisobotlarni tuzishning meyoriy-uslubiy asoslari. 4. Davlat budgeti, davlat maqsadli jamg’armalari ijrosiga oid hisobotlarni tuzishning meyoriy-uslubiy asoslari. 5. Budget hisobotlarini tuzishda qo’llaniladigan axborot tizimlari tarkibi.	2
2.	Budget tashkilotlari buxgalteriya balansi	1. Budget tashkilotlarida buxgalteriya balansini tuzilishi, ko’rsatkichlarni shakllantirish ularni tegishli hisob registrlari va xujjatlar bilan o’zaro muvofiqligi. 2. Balans moddalarini inventarizatsiya qilish. 3. Buxgalteriya balansini tuzish.	2
3.	Budget tashkilotlarining xarajatlar smetalari ijrosi to’g’risidagi hisoboti	1. Xarajatlar smetasi ijrosi to’g’risida hisobotni tuzish va ularni tegishli hisob registrlari va xujjatlar bilan o’zaro muvofiqligi. 2. Xarajatlar smetasi ijrosi haqida oylik hisobot. 3. Xarajatlar smetasi ijrosi to’g’risida hisobotni tuzish.	2
4.	Budget tashkilotlarining budgetdan tashqari pul mablag’lari harakati to’g’risidagi hisobotlar	1.Budget tashkilotini rivojlantirish jamg’armasi boyicha pul mablag’lari harakati to’g’risida hisobot. 2.Tibbiyot muassasalarini moddiy rag’batlantirish va rivojlantirish jamg’armasi boyicha pul mablag’lari harakati to’g’risida hisobot. 3. Ta’lim muassasalarida o’qitishning to’lov-	4

		<p>kontrakt shaklidan tushgan mablag'lar harakati to'g'risida hisobot.</p> <p>4.Boshqa budgetdan tashqari mablag'lar harakati boyicha hisobot</p>	
5.	Budget tashkilotlarida nomoliyaviy aktivlar harakati to'g'risidagi hisobot	<p>1. Nomoliyaviy aktivlar harakati to'g'risida hisobot.</p> <p>2. Nomoliyaviy aktivlar harakati to'g'risida hisobotni tuzish.</p>	2
6.	Budget tashkilotlarining debitorlik va kreditorlik majburiyatları to'g'risidagi hisoboti	<p>1.Debitorlik va kreditorlik majburiyatları hisobini tashkil etish, uning maqsadi va vazifalari.</p> <p>2. Turli debitor va kreditorlar bilan hisob-kitoblar hisobi.</p> <p>3 Boshqa debitor va kreditorlar bilan hisoblashuvlar hisobi.</p> <p>4. Debitorlik va kreditorlik qarzlar to'g'risida ma'lumot.</p>	2
7.	Budget tashkilotlarining moliyaviy natijalar to'g'risidagi hisoboti	<p>1. Joriy yilning moliyaviy natijalari to'g'risida hisobot.</p> <p>2. Moliyaviy natijalari to'g'risida hisobotni tuzish.</p> <p>3. Budget tashkilotlari tomonidan moliyaviy hisobotlarni tasdiqlash va taqdim etish tartibi.</p>	2
8.	Davlat budgetiga va davlat maqsadli jamg'armalari budgetlariga daromadlar tushumlari to'g'risida hisobotlar	<p>1. Davlat budgetiga va davlat maqsadli daromadlar tushumlari to'g'risida hisobotlar tarkibi va ularni tuzishning maqsadi hamda xususiyatlari.</p> <p>2. Soliqlar va boshqa majburiy to'lovlarini to'g'risidagi hisobotlarni tuzish hamda moliya organlariga taqdim etilishi tartibi</p> <p>3. Markaziy bank tomonidan taqdim etiladigan davlat byudjeti va davlat maqsadli jamg'armalari byudjetlari daromadlari tushumlari to'g'risidagi hisobotlarni tuzilishi.</p> <p>4. Soliqlar va boshqa majburiy to'lovlar tushumlari bo'yicha solishtirish dalolatnomalarini tuzish.</p>	2
9.	Budget kassa ijrosiga oid hisobotlar	<p>1. G'aznachilik bo'linmalarida byudjet ijrosiga oid hisobotlarni tuzishning maqsadi, hamda xususiyatlari.</p> <p>2. Hududiy g'azna tarnzit schyotlarida mablag'lar qoldig'i va daromadlar</p>	2

		<p>tushimi hamda xarajatlari haqida kunlik hisobotlarni tuzish tartibi.</p> <p>3. G‘aznachilik bo‘limlarida Qoraqalpog‘iston Respublikasi va maxaliy byudjetlar daromadlari va xarajatlari ijrosi to‘g‘risida oylik, choraklik va yillik hisobotlarni tuzish hamda taqdim etish tartibi.</p> <p>4. G‘aznachilik bo‘limlarida Respublika byudjeti daromadlari va xarajatlari ijrosi to‘g‘risida oylik, choraklik va yillik hisobotlarni tuzish hamda taqdim etish tartibi.</p> <p>5. G‘aznachilik bo‘limlarida byudjet hisobotlarini tuzishning axborot tizimlari va ulardan foydalanish.</p>	
10.	Moliya organlarida davlat budgeti ijrosiga oid hisobotlar	<p>1. Moliya organlarida Davlat budgeti ijrosi boyicha hisobotlarni tuzishning maqsadi, hamda xususiyatlari.</p> <p>2. Qoraqalpog‘iston Respublikasi va mahalliy byudjetlar ijrosi bo‘yicha buxgalteriya balansini tuzilishi.</p> <p>3. Qoraqalpog‘iston Respublikasi va mahaliy byudjetlar daromadlari va xarajatlari ijrosi to‘g‘risida hisobotlarni tuzish hamda taqdim etish tartibi.</p> <p>4. Respublika byudjeti daromadlari va hisobotlarni, O‘zbekiston Respublikasi davlat byudjeti ijrosiga oid hisobotlarni tuzish.</p> <p>5. Moliya organlarida budget tashkilotlariga</p>	4
11.	Davlat maqsadli jamg‘armalari budgeti ijrosiga oid hisobotlar	<p>1. Davlat maqsadli jamg‘armalari budgeti ijrosiga oid hisobotlarni tuzishning maqsadi, hamda xususiyatlari.</p> <p>2. Davlat maqsadli jamg‘armalarini taqsimlovchi organlarda budgetlar ijrosiga oid hisobotlarni tuzishning tashkiliy jihatlari.</p> <p>3. Davlat maqsadli jamg‘armalari budgeti daromadlari kassa ijrosiga oid hisobotlarni tuzish hamda taqdim etish tartibi.</p> <p>4. Davlat maqsadli jamg‘armalari budgeti xarajatlari kassa ijrosiga oid hisobotlarni tuzish hamda taqdim etish tartibi.</p> <p>5. Davlat maqsadli jamg‘armalari budgeti</p>	2

		ijrosiga oid hisobotlarni axborot imkoniyatlari va ularni tahlili.	
12.	Budget ijrosiga oid hisobotlarni Umumlashtirish, ko'rib chiqish hamda tasdiqlash tartibi	<p>1. Davlat budgeti va davlat maqsadli jamg'armalari budgeti ijrosiga oid hisobotlarni tashqi audit va ularni baholash.</p> <p>2. Qoraqalpog'iston Respublikasi viloyatlar va Toshkent shaxar hamda rayon va shaxarlar mahaliy budgetlari ijrosiga oid yillik hisobotlarni tasdiqlash tartibi.</p> <p>3. O'zbekiston Respublikasi Davlat budgeti ijrosiga oid hisobotlarni ko'rib chiqish va tasdiqlash tartibi.</p> <p>4. Davlat maqsadli jamg'armalari budgeti ijrosiga oid hisobotlarni tasdiqlash tartibi.</p>	2
13.	Budget hisobotlarinig axborot imkoniyatlari va ularni tahlili	<p>1. Budget tashkilotlari moliyaviy hisobotlari axborot imkoniyatlari va ularni tahlili.</p> <p>2. G'aznachilik bo'limlari tomonidan tuziladigan budget ijrosiga oid hisobotlarni axborot imkoniyatlari va ularni tahlili.</p> <p>3. Davlat budgeti ijrosiga oid hisobotlarning axborot imkoniyatlari va ularni tahlili.</p> <p>4. Davlat sektori buxgalteriya hisobi xalqaro standartlari asosida budget hisobotlari axborot imkoniyatlarini takomillashtirish.</p>	2
	Jami		30

Amaliy mashg'ulotlar 1-semestr

Nº	Mavzular	Soat
1.	«Budget hisoboti» fanining predmeti va metodi	2
2.	Budget tashkilotlari buxgalteriya balansi	2
3.	Budget tashkilotlarining xarajatlar sметалари ijrosi to'g'risidagi hisoboti	2
4.	Budget tashkilotlarining budgetdan tashqari pul mablag'lari harakati to'g'risidagi hisobotlar	4
5.	Budget tashkilotlarida nomoliyaviy aktivlar harakati to'g'risidagi hisobot	2
6.	Budget tashkilotlarining debitorlik va kreditorlik majburiyatları to'g'risidagi hisoboti	2
7.	Budget tashkilotlarining moliyaviy natijalar to'g'risidagi hisoboti	2
8.	Davlat budgetiga va davlat maqsadli jamg'armalari budgetlariga daromadlar tushumlari to'g'risida hisobotlar	2
9.	Budget kassa ijrosiga oid hisobotlar	2

10.	Moliya organlarida davlat budgeti ijrosiga oid hisobotlar	4
11.	Davlat maqsadli jamg‘armalari budgeti ijrosiga oid hisobotlar	2
12.	Budget ijrosiga oid hisobotlarni Umumlashtirish, ko‘rib chiqish hamda tasdiqlash tartibi	2
13.	Budget hisobotlarinig axborot imkoniyatlari va ularni tahlili	2
	Jami	30

Amaliy mashg‘ulotlarni tashkil etish bo‘yicha kafedra professor- o‘qituvchilari tomonidan ko‘rsatma va tavsiyalar ishlab chiqiladi. Unda talabalar asosiy ma’ruza mavzulari bo‘yicha olgan bilim va ko‘nikmalarini amaliy masalalar echish orqali yanada boyitadilar. Shuningdek, darslik va o‘quv qo‘llanmalar asosida talabalar bilimlarini mustahkamlashga erishish, tarqatma materiallardan faydalanish, ilmiy maqolalar va tezislarni chop etish orqali talabalar bilimini oshirish, masalalar echish, mavzular bo‘yicha ko‘rgazmali qurollar tayyorlash va boshqalar tavsiya etiladi.

Laboratoriya mashg‘ulotlari

Laboratoriya mashg‘ulotlari rejalashtirilmagan.

V. Mustaqil ta’lim va mustaqil ishlar

Talaba mustaqil ishining asosiy maqsadi – o‘qituvchining rahbarligi va nazoratida muayyan o‘quv ishlarini mustaqil ravishda bajarish uchun bilim va ko‘nikmalarini shakllantirish va rivojlantirish.

Talaba mustaqil ishni tayyorlashda muayyan fanning xususiyatlarini hisobga olgan holda quyidagi shakllardan foydalanish tavsiya etiladi:

- darslik va o‘quv qo‘llanmalar bo‘yicha fan boblari va mavzularini o‘rganish;
- tarqatma materiallar bo‘yicha ma’ruzalar qismini o‘zlashtirish;
- maxsus adabiyotlar bo‘yicha fanlar bilimlari yoki mavzulari ustida ishlash;
- yangi texnikalarni, apparaturalarni, jarayonlar va texnologiyalarni o‘rganish;
- talabaning o‘quv-ilmiy-tadqiqot ishlarini bajarish bilan bog‘liq bo‘lgan fanlar bo‘limlari va mavzularni chuqur o‘rganish;
- faol va muammoli o‘qitish uslubidan foydalilaniladigan o‘quv mashg‘ulotlari;
- masofaviy (distansion) ta’lim;
- referatlar yozishni standart talablarga mos ravishda va hisoblash texnikasidan foydalaniib mustaqil bajarishni o‘z ichiga oladi.
- ilmiy maqola, anjumanga ma’ruza tayyorlash va h.k..

Tavsiya etilayotgan mustaqil ishlarning mavzulari:

- 1.«Budget hisobi» fanining predmeti va metodi.
- 2.Budget tashkilotlari buxgalteriya balansi.
- 3.Budget tashkilotlarining xarajatlar smetalari ijrosi.to’g’risidagi hisobi.
- 4.Budget tashkilotlarining budgetdan tashqari pul mablag’lari harakati to’g’risidagi hisobotlar.

- 5.Budget tashkilotlarida nomoliyaviy aktivlar harakati to'g'risidagi hisobot.
- 6.Budget tashkilotlarining debitorlik va kreditorlik majburiyatları to'g'risidagi hisoboti.
- 7.Budget tashkilotlarining moliyaviy natijalar to'g'risidagi hisoboti.
- 8.Davlat budgetiga va davlat maqsadli jamg'armalari budgetlariga daromadlar tushumlari to'g'risida hisobotlar.
- 9.Budget kassa ijrosiga oid hisobotlar.
- 10.Moliya organlarida davlat budgeti ijrosiga oid hisobotlar.
- 11.Davlat maqsadli jamg'armalari budgeti ijrosiga oid hisobotlar.
- 12.Budget ijrosiga oid hisobotlarni umumlashtirish, ko'rib chiqish hamda tasdiqlash tartibi.
- 13.Budget hisobotlarining axborot imkoniyatlari va ularni tahlili.

VI. Talabalar bilimini baholash mezonlari va kreditlarni olish uchun talablar

Fanga oid nazariy materiallar ma'ruza mashg'ulotlarini ma'ruzalarda ishtiroy etish va kredit-modul platformasi orqali ma'ruzalarni mustahkamlash hamda belgilangan test savollariga javob berish orqali amalga oshiriladi.

Amaliy va laboratoriya mashg'ulotlari bo'yicha amaliy ko'nikmalar hosil qilish va o'zlashtirish mashg'ulotlarga to'liq ishtiroy etish va modul platformasi orqali topshiriqlarni bajarish natijasida nazorat qilinadi.

Mustaqil ta'lim mavzulari modul platformasi orqali berilgan mavzular bo'yicha topshiriqlarni bajarish (test, referat va boshqa usullarda) bajariladi.

Fan bo'yicha talabalalar test usulida oraliq nazorat va og'zaki (yoki test) usulida yakuniy nazorat topshiradilar.

Talabalar bilimi O'zbekiston Respublikasi OO'MTVning 2018 yil 9 avgustdaggi 9-2018-sod buyrug'i bilan tasdiqlangan "Oliy ta'lim muassasalarida talabalar bilimini nazorat qilish va baholash tizimi to'g'risidagi Nizom" asosida baholanadi.

Talabalarning bilimi quyidagi mezonlar asosida:

- talaba mustaqil xulosa va qaror qabul qiladi, ijodiy fikrlay oladi, mustaqil mushohada yuritadi, olgan bilimini amalda qo'llay oladi, fanning (mavzuning) mohiyatini tushunadi, biladi, ifodalay oladi, aytib beradi hamda fan (mavzu) bo'yicha tasavvurga ega deb topilganda — 5 (a'llo) baho;
- talaba mustaqil mushohada yuritadi, olgan bilimini amalda qo'llay oladi, fanning (mavzuning) mohiyatni tushunadi, biladi, ifodalay oladi, aytib beradi hamda fan (mavzu) bo'yicha tasavvurga ega deb topilganda — 4 (yaxshi) baho;
- talaba olgan bilimini amalda qo'llay oladi, fanning (mavzuning) mohiyatni tushunadi, biladi, ifodalay oladi, aytib beradi hamda fan (mavzu) bo'yicha tasavvurga ega deb topilganda — 3 (qoniqarli) baho;
- talaba fan dasturini o'zlashtirmagan, fanning (mavzuning) mohiyatini tushunmaydi hamda fan (mavzu) bo'yicha tasavvurga ega emas deb topilganda — 2 (qoniqarsiz) baho bilan baholanadi.

Yakuniy nazorat turini o'tkazish va mazkur nazorat turi bo'yicha talabaning bilimini baholash o'quv mashg'ulotlarini olib bormagan professor-o'qituvchi tomonidan amalga oshiriladi.

Fan dasturida berilgan baholash mezonlari asosida fanni o'zlashtirgan talabalarga

tegishli ta’lim yo‘nalishi (magistratura mutaxassisligi) o‘quv rejasida ushbu fanga ko‘rsatilgan kredit beriladi.

VII. Asosiy va qo‘srimcha o‘quv adabiyotlar hamda axborot manbalari

Asosiy adabiyotlar

1. Mehmonov S. va Ubaydullayev D. Byudjet tashkilotlarida buxgalteriya hisobi. Darslik. – T.: “Sano - standart”. 2013. 454 b.
2. Mehmonov S.U., Karimova Z.X., Tursunov A.S; “Byujet tizimi” Darslik, T.; “Iqtisod-moliya”, 2018 yil. 544 bet.
3. Tuychiyev A.J., Ostonokulov A.A., Ibragimov K.SH., Tursunov A.S. Byudjet hisobi. Darslik – T.: “Iqtisod-Moliya” 2018. –428 b.
4. Tuychiyev A.J., Ibragimov K.SH., Byudjet hisoboti. O‘quv qo‘llanma – T.: “Iqtisod-Moliya” 2018. –254 b.
5. Ibragimov K.SH., Byudjet hisoboti. Darslik – T.: “Iqtisod-Moliya” 2019. –540 b.
6. Tuychiyev A.J., Ostonokulov A.A., Ibragimov K.SH., Tursunov A.S. Byudjet tashkilotlarida byudjet hisobi. Darslik – T.: “Iqtisod- Moliya” 2019. –329 b.
7. Hamdamov B.K. va Ostonokulov A.A. Byudjet nazorati. O‘quv qo‘llanma. “IQTISOD MOLIYA”. – T.: 2018. 318 b.
8. Коренкова С.И. Бюджетный учет и отчетность. Учебное пособие для вузов. — Москва: Издательство Юрайт, 2019. — 195 с.

Qo‘srimcha adabiyotlar

9. Mirziyoyev SH.M. Buyuk kelajagimizni mard va oljanob xalqimiz bilan birga quramiz. – Toshkent: “O‘zbekiston” NMIU, 2017. – 488 b.
10. Mirziyoyev SH.M. Tanqidiy tahlil, qat’iy tartib-intizom va shaxsiy javobgarlik – har bir rahbar faoliyatining kundalik qoidasi bo‘lishi kerak. – Toshkent: “O‘zbekiston” NMIU, 2017. – 104 b.
11. Mirziyoyev SH.M. Erkin va farovon, demokratik O‘zbekiston davlatini birligida barpo etamiz. – T.: “O‘zbekiston” NMIU, 2017. – 56 b.
12. Mirziyoyev SH.M. Qonun ustuvorligi va inson manfaatlarini ta’minalash – yurt taraqqiyoti va xalq farovonligining garovi.–Toshkent: “O‘zbekiston” NMIU, 2017.– 48 b.
13. O‘zbekiston Respublikasi Prezidenti Shavkat Mirziyoyevning Oliy Majlisiga Murojaatnomasi. 25 yanvar 2020 yil.
14. “O‘zbekiston Respublikasini yanada rivojlantirish bo‘yicha harakatlar strategiyasi to‘g‘risida”gi O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining 2017 yil 7 fevraldagagi PF-4947-sonli Farmoni.
15. “Byudjet ma’lumotlarining ochiqligini va byudjet jarayonida fuqarolarning faol ishtirokini ta’minalash chora-tadbirlari to‘g‘risida”gi O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining PQ-3917- sonli qarori, 2018 yil 28 avgust.
16. O‘zbekiston Respublikasining 2019 yilgi asosiy makroiqtisodiy ko‘rsatkichlari proqnozi va davlat byudjeti parametrlari hamda 2020- 2021 yillarga byudjet mo‘ljallari to‘g‘risida PQ-4086 26.12.2018 yil.
17. 2020 yil uchun O‘zbekiston Respublikasining davlat byudjeti to‘g‘risidagi O‘RQ 589-sonli qonun 09.12.2019 yil “Byudjet tashkilotlari va byudjet mablag‘lari

oluvchilarning davriy moliyaviy hisobotlarini tuzish, tasdiqlash hamda taqdim qilish bo‘yicha qoidalarni tasdiqlash haqida”gi O‘z. Res. moliya vazirining buyrug‘i (Adliya vazirligida 15.02.2018 yilda 2971-son bilan ro‘yxatga olingan).

18. “Byudjet tashkilotlari va byudjet mablag‘lari oluvchilarning xarajatlar smetasi va shtat jadvallarini tuzish, tasdiqlash va ro‘yxatdan o‘tkazish tartibi to‘g‘risidagi nizomga o‘zgartirish va qo‘srimchalar kiritish haqida”gi O‘zbekiston Respublikasi moliya vazirining buyrug‘i. Adliya vazirligida 2018 yil 8 noyabrda 2634-2 raqam bilan ro‘yxatga olingan.

19. Tuychiyev A.J., Toshmuxamedova D.A. G‘aznachilik. Darslik. – T.: “Iqtisod-Moliya”. 2019. – 840 b.

20. Toshmuxamedova D.A. Byudjet g‘azna ijrosi. O‘quv qo‘llanma. – T.: “Iqtisod-Moliya”. 2019. – 430 b.

Axborot manbaalari

21. www.gov.uz – O‘zbekiston Respublikasi xukumat portali.
22. www.lex.uz-O'zbekiston Respublikasi Qonun hujjatlari ma'lumotlari milliy bazasi.
23. www.mf.uz – O‘zbekiston Respublikasi Moliya vazirligi rasmiy sayti.
24. www.tfi.uz – Toshkent moliya instituti sayti.
25. www.ach.gov.uz – O‘zbekiston Respublikasi Hisob palatasining rasmiy sayti
26. www.openbudget.uz-O'zbekiston Respublikasi “Ochiq byudjet” portali
27. www.ipsasb.org – Davlat sektorida buxgalteriya hisobi standartlari bo‘yicha xalqaro tashkilot

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIY VA O'RTA MAXSUS TA'LIM VAZIRLIGI

QARSHI MUHANDISLIK-IQTISODIYOT INSTITUTI

Ro'yxatga olindi

Nº 186
"30" 08 2021 y.

"Tasdiqlayman"
O'quv ishlari prorektori
O.N.Bozorov
"28" 08 2021 y.

BYUDJET HISOBOTI
FANI
SILLABUSI

Bilim sohasi:	400000 – Ijtimoiy soha, iqtisod va huquq
Ta'lif sohasi:	410100 – Iqtisod
Magistratura	70410102-Audit (tarmoqlar va sohalar bo'yicha)
mutaxassisliklari:	

Fanning sillabusi o'quv, ishchi o'quv reja va o'quv dasturiga muvofiq ishlab chiqildi.

Tuzuvchi:

Egamberdiyeva S.R. – "Buxgalteriya hisobi va audit" kafedrasini dotsenti

Taqrizchilar:

Ergasheva Z. – Qarshi shahar "Audit-hisob markazi" MCHU raisi.

Fayziyeva SH.SH. – QMII "Innovatsion iqtisodiyot" kafedrasini dotsenti

Fan sillabusi Qarshi muhandislik-iqtisodiyot institutining "Buxgalteriya hisobi va audit" kafedrasining 2021 yil 18.08.2021 1-son yig'ilishida hamda "Iqtisodiyot" fakulteti Uslubiy Komissiyasining 2021 yil 19.08.2021 1-son yig'ilishida muhokama qilinib, tasdiqlangan.

Institut Uslubiy Kengashining 2021 yil 28.08.2021 1-son yig'ilishi qarori bilan o'quv jarayonida foydalanishga tavsiya etilgan.

O'quv uslubiy boshqarma boshlig'i

Fakultet uslubiy komissiyasi raisi

Kafedra mudiri:

Sh.R.Turdiyev

A.B.Qurbanov

Sh.Sh.Yakubova

“Byudjet hisoboti”
fani sillabusi

Fan (modul) kodi 336 BUDR 1 4 2.02	O‘quv yili 2020-2021	Semestr 2	ECTS krediti 4
Fan (modul) turi (Tanlov fani)	Ta’lim tili o‘zbek		Haftalik dars soati 4
Fanning nomi	Auditoriya mashg‘ulotlari (soat)	Mustaqil ta’lim	Jami yuklama
Byudjet hisoboti 2-семестр	60	60	120

O‘qituvchi haqida ma’lumot

Kafedra nomi	Buxgalteriya hisobi va audit		
O‘qituvchilar	F.i.sh.	Telefon nomeri	e-mail
Ma’ruzachi	Egamberdiyeva Salima Rayimovna	+998 90 517 30 80	Egamberdiyeva.salima@bk.ru
Amaliy mashg‘ulot	Egamberdiyeva Salima Rayimovna	+998 90 517 30 80	Egamberdiyeva.salima@bk.ru
Laboratoriya mashg‘uloti	-	-	-

I.Fanning mazmuni

Ushbu kursda «Byudjet hisoboti» fanining mazmuni, predmeti va metodi, uning mohiyati, maqsadi va vazifalari, «Budget hisoboti» fanining predmeti va metodi Budget tashkilotlari buxgalteriya balansi Budget tashkilotlarining xarajatlar smetalari ijrosi to‘g‘risidagi hisoboti, Budget tashkilotlarining budgetdan tashqari pul mablag’lari harakati to‘g‘risidagi hisobotlar, Budget tashkilotlarida nomoliyaviy aktivlar harakati to‘g‘risidagi hisobot, Budget tashkilotlarining debtorlik va kreditorlik majburiyatları to‘g‘ricidagi hisoboti, Budget tashkilotlarining moliyaviy natijalar to‘g‘risidagi hisoboti, Davlat budgetiga va davlat maqsadli jamg’armalari budgetlariga daromadlar tushumlari to‘g‘risida hisobotlar, Budget kassa ijrosiga oid hisobotlar Moliya organlarida davlat budgeti ijrosiga oid hisobotlar Davlat maqsadli jamg’armalari budgeti ijrosiga oid hisobotlar Budget ijrosiga oid hisobotlarni

umumlashtirish, ko'rib chiqish hamda tasdiqlash tartibi Budget hisobotlarinig axborot imkoniyatlari va ularni tahlili kabi mavzular uzviylik va uzuksizlik nuqtai-nazaridan mantiqiy ketma-ketlik asosida o'rganiladi. Fanni o'rganish orqali mutaxassis kasbiy faoliyati davomida moliyaviy hisob va uni yuritilishini to'liq o'zlashtiradi. Ushbu «Byudjet hisoboti» fanini o'qitish buxgalteriya hisobi sohasidagi mutaxassis – iqtisodchilarni tayyorlash bo'yicha qo'yilgan talablardan kelib chiqadi. Buxgalteriya hisobi bo'yicha yetuk mutaxassislarini tayyorlash tizimida «Byudjet hisoboti» fani yetakchi o'rinni egallaydi. Bu fanni o'rganish talabalarga o'xhash fanlarni chuqr o'rganish uchun yetarli asos bo'lib xizmat qiladi.

«Byudjet hisoboti» fanining asosiy **maqsadi talabalarni** 410100 – Iqtisod ta'lim sohasining DTS, 70410101-Buxgalteriya hisobi (tarmoqlar va sohalar bo'yicha) magistratura mutaxasisligining malaka talablari hamda mazkur mutaxassislikning asosiy obektlari, asosiy maqsad esa kelajakda shu sohadagi mutaxassislarga buxgalteriya hisobini tashkil qilish, ishbilarmonlik faoliyati bo'yicha mustahkam nazariy bilim berish, tajribalarni o'rgatish, hisob siyosatini o'rnatish, moliyaviy siyosat, iqtisodiyotni boshqarishda asoslanadigan va tegishli qarorlar qabul qilinadigan axborotlarni yig'ish va ularga ilmiy asosda ishlov berish usullarini o'rgatishdir.

Fanning vazifasi. Buxgalteriya hisobi bo'yicha yetuk mutaxassislarini tayyorlash tizimida «Byudjet hisoboti» fani muhim o'rinni egallaydi. Bu fanni o'rganish talabalarga o'xhash fanlarni chuqr o'rganish uchun yetarli asos bo'lib xizmat qiladi.

Asosiy maqsad esa kelajakda shu sohadagi mutaxassislarga buxgalteriya hisobini tashkil qilish, ishbilarmonlik faoliyati bo'yicha mustahkam nazariy bilim berish, tajribalarni o'rgatish, hisob siyosatini o'rnatish, moliyaviy siyosat, iqtisodiyotni boshqarishda asoslanadigan va tegishli qarorlar qabul qilinadigan axborotlarni yig'ish va ularga ilmiy asosda ishlov berish usullarini o'rgatishdir. to'g'risida nazariy bilim berish va amaliy ko'nikmalar hosil qilishdan iborat.

II. Fan o'qitilishining natijalari (shakllanadigan kompetentliklar)

Fanni o'zlashtirish natijasida talaba:

- talaba "Budget hisoboti" fanining predmeti va metodi, budget tashkilotlari buxgalteriyabalsansi, budget tashkilotlarining xarajatlar smetalari ijrosi to'g'risidagi hisboti, budget tashkilotlarining budgetdan tashqari pul mablag'lari harakati to'g'risidagi hisobotlar, budget tashkilotlarida nomoliyaviy aktivlar harakati to'g'risidagi hisobot, budget tashkilotlarining debitorlik va kreditorlik majburiyatları to'g'risidagi hisoboti, budget tashkilotlarining moliyaviy natijalar to'g'risidagi hisoboti, davlat budgetiga va davlat maqsadli jamg'armalari budgetlariga daromadlar tushumlari to'g'risida hisobotlar, budget kassa ijrosiga oid hisobotlar, moliva organlarida davlat budgeti ijrosiga oid hisobotlar, davlat maqsadli jamg'armalari budgeti ijrosiga oid hisobotlar, budget ijrosiga oid hisobotlarni umumlashtirish, ko'rib chiqish hamda tasdiqlash tartibi, budget hisobotlarining axborot imkoniyatlari va ularni tahlili kabi masalalar haqida **tasavvur va bilimga ega bo'lishi**;
- talaba budget tashkilotlari buxgalteriya balansi, budget tashkilotlarining xarajatlar

smetalari ijrosi to‘g‘risidagi hisboti, budget tashkilotlarining budgetdan tashqari pul mablag‘lari harakati to‘g‘risidagi hisobotlar, byudjet tashkilotlarida nomoliyaviy aktivlar harakati to‘g‘risidagi hisobot, budget tashkilotlarining debtorlik va kreditorlik majburiyatları to‘g‘risidagi hisboti, byudjet tashkilotlarining moliyaviy natijalar to‘g‘risidagi hisboti, davlat budgetiga va davlat maqsadli jamfapmalari budgetlariga daromadlar tushumlari to‘g‘risida hisobotlar, budget kassa ijrosiga oid hisobotlar, moliya organlarida davlat budgeti ijrosiga oid hisobotlar, davlat maqsadli jamg‘armalari budgeti ijrosiga oid hisobotlar, budget ijrosiga oid hisobotlarni umumlashtirish, ko‘rib chiqish hamda tasdiqlash tartibi, budget hisobotlarining axborot imkoniyatlari va ularni tahlili bo‘yicha ***ko‘nikmalariga ega bo‘lishi***;

-talaba byudjet tashkilotlari buxgalteriya balansi, byudjet tashkilotlarining xarajatlar smetalari ijrosi to‘g‘risidagi hisboti, byudjet tashkilotlarining byudjetdan tashqari pul mablag‘lari harakati to‘g‘risidagi hisobotlar, byudjet tashkilotlarida nomoliyaviy aktivlar harakati to‘g‘risidagi hisobot, byudjet tashkilotlarining debtorlik va kreditorlik majburiyatları to‘g‘risidagi hisboti, byudjet tashkilotlarining moliyaviy natijalar to‘g‘risidagi hisboti, davlat byudjetiga va davlat maqsadli jamg‘armalari byudjetlariga daromadlar tushumlari to‘g‘risida hisobotlar, byudjet kassa ijrosiga oid hisobotlar, moliya organlarida davlat byudjeti ijrosiga oid hisobotlar, davlat maqsadli jamg‘armalari byudjeti ijrosiga oid hisobotlar, byudjet ijrosiga oid hisobotlarni umumlashtirish, ko‘rib chiqish hamda tasdiqlash tartibi, byudjet hisobotlarining axborot imkoniyatlari va ularni tahlili kabi masalalar to‘g‘risida aniq ***malakalariga ega bo‘lishi kerak.***

III. Ta’lim texnologiyalari va uslublari

Yo‘nalishning o‘ziga xos xususiyatlari dasturni interfaol usullarda o‘zlashtirishni taqazo qiladi. Bunda asosiy e’tibor auditoriya mashg‘ulotlarida va mustaqil tayyorgarlikda o‘zlashtiriladigan chuqurlashtiriladigan nazariy bilimlarga hamda ob’ektiv jarayonlar va hodisalarga nisbatan dunyoqarashni shakllantirishda ma’ruza mashg‘ulotlariga katta o‘rin ajratiladi.

Dastur materiallarini o‘zlashtirish to‘rt xil:

- muammoli mavzular bo‘yicha;
- mustaqil o‘zlashtirilishi murakkab bo‘lgan bo‘limlar bo‘yicha;
- ta’lim oluvchilarda alohida qiziqish uyg‘otuvchi bo‘limlar bo‘yicha;
- ma’ruzalarni interfaol usulda o‘qitish yo‘li bilan;
- mustaqil ta’lim olish va ishslash, kollekviumlar va munozaralar jarayonida o‘zlashtiriladigan bilimlar bo‘yicha mashg‘ulotlar o‘tkazish yo‘li bilan amalga oshirishni nazarda tutadi.

Mustaqil tayyorgarlik jarayonida talaba adabiyotlar, internet materiallari va me’yoriy hujjatlar bilan ishslashni uddalashni namoyon qilishi, auditoriya mashg‘ulotlari paytida qabul qilingan ma’lumotlarni mushohada qilish va mustaqil ijodiy qarorlar qabul qila olish qobiliyatlarini ko‘rsatishi zarur.

Fanni o‘zlashtirishda masofadan o‘qitish (modul platformasi), darslik, o‘quv qo‘llanmalari va ma’ruzalar matnlarining elektron versiyalari, ma’ruzalar o‘qish, video-audio mashg‘ulotlar va elektron resruslar (Internet tarmog‘i orqali) dan foydalaniadi.

Dastur talabalar bilimini reyting-nazoratidan foydalanadigan o‘quv jarayonini tashkil

qilishning kredit-modul tizimi tamoyillari asosida amalga oshadi.

IV. Fan tarkibi (ma’ruza mashg‘ulotlari)

1-семестр

№	Mavzular	Qisqacha mazmuni	Soat
14.	«Budget hisoboti» fanining predmeti va metodi	1.“Budget hisoboti” fanining predmeti va ob’ektlari. 2. Budget hisobotlarining tarkibi, ularni tuzishning maqsadi hamda xususiyatlari. 3.Budget tashkilotlari va budget mablag’lari oluvchilarning moliyaviy hisobotlarni tuzishning me’yoriy-uslubiy asoslari. 4. Davlat budgeti, davlat maqsadli jamg’armalari ijrosiga oid hisobotlarni tuzishning me’yoriy-uslubiy asoslari. 5. Budget hisobotlarini tuzishda qo’llaniladigan axborot tizimlari tarkibi.	2
15.	Budget tashkilotlari buxgalteriya balansi	1. Budget tashkilotlarida buxgalteriya balansini tuzilishi, ko’rsatkichlarni shakllantirish ularni tegishli hisob registrlari va xujjatlar bilan o’zaro muvofiqligi. 2. Balans moddalarini inventarizatsiya qilish. 3. Buxgalteriya balansini tuzish.	2
16.	Budget tashkilotlarining xarajatlar smetalari ijrosi to’g’risidagi hisoboti	1. Xarajatlar smetasi ijrosi to’g’risida hisobotni tuzish va ularni tegishli hisob registrlari va xujjatlar bilan o’zaro muvofiqligi. 2. Xarajatlar smetasi ijrosi haqida oylik hisobot. 3. Xarajatlar smetasi ijrosi to’g’risida hisobotni tuzish.	2
17.	Budget tashkilotlarining budgetdan tashqari pul mablag’lari harakati to’g’risidagi hisobotlar	1.Budget tashkilotini rivojlantirish jamg’armasi bo'yicha pul mablag’lari harakati to'g'risida hisobot. 2.Tibbiyot muassasalarini moddiy rag'batlantirish va rivojlantirish jamg’armasi bo'yicha pul mablag’lari harakati to'g'risida hisobot. 3. Ta'lim muassasalarida o'qitishning to'lov-kontrakt shaklidan	4

		tushgan mablag'lar harakati to'g'risida hisobot. 4.Boshqa budgetdan tashqari mablag'lar harakati bo'yicha hisobot	
18.	Budget tashkilotlarida nomoliyaviy aktivlar harakati to'g'risidagi hisobot	1. Nomoliyaviy aktivlar harakati to'g'risida hisobot. 2. Nomoliyaviy aktivlar harakati to'g'risida hisobotni tuzish.	2
19.	Budget tashkilotlarining debitorlik va kreditorlik majburiyatları to'g'risidagi hisoboti	1.Debitorlik va kreditorlik majburiyatları hisobini tashkil etish, uning maqsadi va vazifalari. 2. Turli debitor va kreditorlar bilan hisob-kitoblar hisobi. 3 Boshqa debitor va kreditorlar bilan hisoblashuvlar hisobi. 4. Debitorlik va kreditorlik qarzlar to'g'risida ma'lumot.	2
20.	Budget tashkilotlarining moliyaviy natijalar to'g'risidagi hisoboti	1. Joriy yilning moliyaviy natijalari to'g'risida hisobot. 2. Moliyaviy natijalari to'g'risida hisobotni tuzish. 3. Budget tashkilotlari tomonidan moliyaviy hisobotlarni tasdiqlash va taqdim etish tartibi.	2
21.	Davlat budgetiga va davlat maqsadli jamg'armalari budgetlariga daromadlar tushumlari to'g'risida hisobotlar	1. Davlat budgetiga va davlat maqsadli daromadlar tushumlari to'g'risida hisobotlar tarkibi va ularni tuzishning maqsadi hamda xususiyatlari. 2. Soliqlar va boshqa majburiy to'lovlarini to'g'risidagi hisobotlarni tuzish hamda moliya organlariga taqdim etilishi tartibi 3. Markaziy bank tomonidan taqdim etiladigan davlat byudjeti va davlat maqsadli jamg'armalari byudjetlari daromadlari tushumlari to'g'risidagi hisobotlarni tuzilishi. 4. Soliqlar va boshqa majburiy to'lovlar tushumlari bo'yicha solishtirish dalolatnomalarini tuzish.	2
22.	Budget kassa ijrosiga oid hisobotlar	1. G'aznachilik bo'linmalarida byudjet ijrosiga oid hisobotlarni tuzishning maqsadi, hamda xususiyatlari. 2. Hududiy g'azna tarnzit schyotlarida mablag'lar qoldig'i va daromadlar tushimi, hamda xarajatlari haqida kunlik	2

		<p>hisobotlarni tuzish tartibi.</p> <p>3. G‘aznachilik bo‘limlarida Qoraqalpog‘iston Respublikasi va maxaliy byudjetlar daromadlari va xarajatlari ijrosi to‘g‘risida oylik, choraklik va yillik hisobotlarni tuzish hamda taqdim etish tartibi.</p> <p>4. G‘aznachilik bo‘limlarida Respublika byudjeti daromadlari va xarajatlari ijrosi to‘g‘risida oylik, choraklik va yillik hisobotlarni tuzish hamda taqdim etish tartibi.</p> <p>5. G‘aznachilik bo‘limlarida byudjet hisobotlarini tuzishning axborot tizimlari va ulardan foydalanish.</p>	
23.	Moliya organlarida davlat budgeti ijrosiga oid hisobotlar	<p>1. Moliya organlarida Davlat budgeti ijrosi boyicha hisobotlarni tuzishning maqsadi, hamda xususiyatlari.</p> <p>2. Qoraqalpog‘iston Respublikasi va mahalliy byudjetlar ijrosi bo‘yicha buxgalteriya balansini tuzilishi.</p> <p>3. Qoraqalpog‘iston Respublikasi va mahaliy byudjetlar daromadlari va xarajatlari ijrosi to‘g‘risida hisobotlarni tuzish hamda taqdim etish tartibi.</p> <p>4. Respublika byudjeti daromadlari va hisobotlarni, O‘zbekiston Respublikasi davlat byudjeti ijrosiga oid hisobotlarni tuzish.</p> <p>5. Moliya organlarida budget tashkilotlariga</p>	4
24.	Davlat maqsadli jamg‘armalari budgeti ijrosiga oid hisobotlar	<p>1. Davlat maqsadli jamg‘armalari budgeti ijrosiga oid hisobotlarni tuzishning maqsadi, hamda xususiyatlari.</p> <p>2. Davlat maqsadli jamg‘armalarini taqsimlovchi organlarda budgetlar ijrosiga oid hisobotlarni tuzishning tashkiliy jihatlari.</p> <p>3. Davlat maqsadli jamg‘armalari budgeti daromadlari kassa ijrosiga oid hisobotlarni tuzish hamda taqdim etish tartibi.</p> <p>4. Davlat maqsadli jamg‘armalari budgeti xarajatlari kassa ijrosiga oid hisobotlarni tuzish hamda taqdim etish tartibi.</p> <p>5. Davlat maqsadli jamg‘armalari budgeti ijrosiga oid hisobotlarni</p>	4

		axborot imkoniyatlari va ularni tahlili.	
25.	Budget ijrosiga oid hisobotlarni Umumlashtirish, ko'rib chiqish hamda tasdiqlash tartibi	1. Davlat budgeti va davlat maqsadli jamg'armalari budgeti ijrosiga oid hisobotlarni tashqi audit va ularni baholash. 2. Qoraqalpog'iston Respublikasi viloyatlar va Toshkent shaxar hamda rayon va shaxarlar mahaliy budgetlari ijrosiga oid yillik hisobotlarni tasdiqlash tartibi. 3. O'zbekiston Respublikasi Davlat budgeti ijrosiga oid hisobotlarni ko'rib chiqish va tasdiqlash tartibi. 4. Davlat maqsadli jamg'armalari budgeti ijrosiga oid hisobotlarni tasdiqlash tartibi.	2
26.	Budget hisobotlarining axborot imkoniyatlari va ularni tahlili	1. Budget tashkilotlari moliyaviy hisobotlari axborot imkoniyatlari va ularni tahlili. 2. G'aznachilik bo'limlari tomonidan tuziladigan budget ijrosiga oid hisobotlarni axborot imkoniyatlari va ularni tahlili. 3. Davlat budgeti ijrosiga oid hisobotlarning axborot imkoniyatlari va ularni tahlili. 4. Davlat sektori buxgalteriya hisobi xalqaro standartlari asosida budget hisobotlari axborot imkoniyatlarini takomillashtirish.	2
	Jami		30

**Amaliy mashg'ulotlar
1-semestr**

Nº	Mavzular	Soat
14.	«Budget hisoboti» fanining predmeti va metodi	2
15.	Budget tashkilotlari buxgalteriya balansi	2
16.	Budget tashkilotlarining xarajatlar sметалари ijrosi to'g'risidagi hisoboti	2
17.	Budget tashkilotlarining budgetdan tashqari pul mablag'lari harakati to'g'risidagi hisobotlar	4
18.	Budget tashkilotlarida nomoliyaviy aktivlar harakati to'g'risidagi hisobot	2
19.	Budget tashkilotlarining debitorlik va kreditorlik majburiyatları to'g'risidagi hisoboti	2
20.	Budget tashkilotlarining moliyaviy natijalar to'g'risidagi hisoboti	2
21.	Davlat budgetiga va davlat maqsadli jamg'armalari budgetlariga daromadlar tushumlari to'g'risida hisobotlar	2
22.	Budget kassa ijrosiga oid hisobotlar	2

23.	Moliya organlarida davlat budgeti ijrosiga oid hisobotlar	4
24.	Davlat maqsadli jamg‘armalari budgeti ijrosiga oid hisobotlar	4
25.	Budget ijrosiga oid hisobotlarni Umumlashtirish, ko‘rib chiqish hamda tasdiqlash tartibi	2
26.	Budget hisobotlarinig axborot imkoniyatlari va ularni tahlili	2
	Jami	30

Amaliy mashg‘ulotlarni tashkil etish bo‘yicha kafedra professor- o‘qituvchilari tomonidan ko‘rsatma va tavsiyalar ishlab chiqiladi. Unda talabalar asosiy ma’ruza mavzulari bo‘yicha olgan bilim va ko‘nikmalarini amaliy masalalar echish orqali yanada boyitadilar. Shuningdek, darslik va o‘quv qo‘llanmalar asosida talabalar bilimlarini mustahkamlashga erishish, tarqatma materiallardan faydalanish, ilmiy maqolalar va tezislarni chop etish orqali talabalar bilimini oshirish, masalalar echish, mavzular bo‘yicha ko‘rgazmali qurollar tayyorlash va boshqalar tavsiya etiladi.

Laboratoriya mashg‘ulotlari

Laboratoriya mashg‘ulotlari rejalashtirilmagan.

V. Mustaqil ta’lim va mustaqil ishlar

Talaba mustaqil ishining asosiy maqsadi – o‘qituvchining rahbarligi va nazoratida muayyan o‘quv ishlarini mustaqil ravishda bajarish uchun bilim va ko‘nikmalarini shakllantirish va rivojlantirish.

Talaba mustaqil ishni tayyorlashda muayyan fanning xususiyatlarini hisobga olgan holda quyidagi shakllardan foydalanish tavsiya etiladi:

- darslik va o‘quv qo‘llanmalar bo‘yicha fan boblari va mavzularini o‘rganish;
- tarqatma materiallar bo‘yicha ma’ruzalar qismini o‘zlashtirish;
- maxsus adabiyotlar bo‘yicha fanlar bilimlari yoki mavzulari ustida ishlash;
- yangi texnikalarni, apparaturalarni, jarayonlar va texnologiyalarni o‘rganish;
- talabaning o‘quv-ilmiy-tadqiqot ishlarini bajarish bilan bog‘liq bo‘lgan fanlar bo‘limlari va mavzularni chuqur o‘rganish;
- faol va muammoli o‘qitish uslubidan foydalilaniladigan o‘quv mashg‘ulotlari;
- masofaviy (distansion) ta’lim;
- referatlar yozishni standart talablarga mos ravishda va hisoblash texnikasidan foydalaniib mustaqil bajarishni o‘z ichiga oladi.
- ilmiy maqola, anjumanga ma’ruza tayyorlash va h.k..

Tavsiya etilayotgan mustaqil ishlarning mavzulari:

- 1.«Budget hisobi» fanining predmeti va metodi.
- 2.Budget tashkilotlari buxgalteriya balansi.
- 3.Budget tashkilotlarining xarajatlar smetalari ijrosi.to’g’risidagi hisoboti.
- 4.Budget tashkilotlarining budgetdan tashqari pul mablag‘lari harakati to’g’risidagi hisobotlar.
- 5.Budget tashkilotlarida nomoliyaviy aktivlar harakati to’g’risidagi hisobot.

- 6.Budget tashkilotlarining debitorlik va kreditorlik majburiyatlari to'g'risidagi hisoboti.
- 7.Budget tashkilotlarining moliyaviy natijalar to'g'risidagi hisoboti.
- 8.Davlat budgetiga va davlat maqsadli jamg'armalari budgetlariga daromadlar tushumlari to'g'risida hisobotlar.
- 9.Budget kassa ijrosiga oid hisobotlar.
- 10.Moliya organlarida davlat budgeti ijrosiga oid hisobotlar.
- 11.Davlat maqsadli jamg'armalari budgeti ijrosiga oid hisobotlar.
- 12.Budget ijrosiga oid hisobotlarni umumlashtirish, ko'rib chiqish hamda tasdiqlash tartibi.
- 13.Budget hisobotlarining axborot imkoniyatlari va ularni tahlili.

VI. Talabalar bilimiini baholash mezonlari va kreditlarni olish uchun talablar

Fanga oid nazariy materiallar ma'ruza mashg'ulotlarini ma'ruzalarda ishtiroy etish va kredit-modul platformasi orqali ma'ruzalarni mustahkamlash hamda belgilangan test savollariga javob berish orqali amalga oshiriladi.

Amaliy va laboratoriya mashg'ulotlari bo'yicha amaliy ko'nikmalar hosil qilish va o'zlashtirish mashg'ulotlarga to'liq ishtiroy etish va modul platformasi orqali topshiriqlarni bajarish natijasida nazorat qilinadi.

Mustaqil ta'lim mavzulari modul platformasi orqali berilgan mavzular bo'yicha topshiriqlarni bajarish (test, referat va boshqa usullarda) bajariladi.

Fan bo'yicha talabalalar test usulida oraliq nazorat va og'zaki (yoki test) usulida yakuniy nazorat topshiradilar.

Talabalar bilimi O'zbekiston Respublikasi OO'MTVning 2018 yil 9 avgustdagи 9-2018-sон buyrug'i bilan tasdiqlangan "Oliy ta'lim muassasalarida talabalar bilimiini nazorat qilish va baholash tizimi to'g'risidagi Nizom" asosida baholanadi.

Talabalarning bilimi quyidagi mezonlar asosida:

- talaba mustaqil xulosa va qaror qabul qiladi, ijodiy fikrlay oladi, mustaqil mushohada yuritadi, olgan bilimini amalda qo'llay oladi, fanning (mavzuning) mohiyatini tushunadi, biladi, ifodalay oladi, aytib beradi hamda fan (mavzu) bo'yicha tasavvurga ega deb topilganda — 5 (a'lo) baho;
- talaba mustaqil mushohada yuritadi, olgan bilimini amalda qo'llay oladi, fanning (mavzuning) mohiyatni tushunadi, biladi, ifodalay oladi, aytib beradi hamda fan (mavzu) bo'yicha tasavvurga ega deb topilganda — 4 (yaxshi) baho;
- talaba olgan bilimini amalda qo'llay oladi, fanning (mavzuning) mohiyatni tushunadi, biladi, ifodalay oladi, aytib beradi hamda fan (mavzu) bo'yicha tasavvurga ega deb topilganda — 3 (qoniqarli) baho;
- talaba fan dasturini o'zlashtirmagan, fanning (mavzuning) mohiyatini tushunmaydi hamda fan (mavzu) bo'yicha tasavvurga ega emas deb topilganda — 2 (qoniqarsiz) baho bilan baholanadi.

Yakuniy nazorat turini o'tkazish va mazkur nazorat turi bo'yicha talabaning bilimiini baholash o'quv mashg'ulotlarini olib bormagan professor-o'qituvchi tomonidan amalga oshiriladi.

Fan dasturida berilgan baholash mezonlari asosida fanni o'zlashtirgan talabalarga tegishli ta'lim yo'nalishi (magistratura mutaxassisligi) o'quv rejasida ushbu fanga

ko‘rsatilgan kredit beriladi.

VII. Asosiy va qo‘shimcha o‘quv adabiyotlar hamda axborot manbalari

Asosiy adabiyotlar

3. Mehmonov S. va Ubaydullayev D. Byudjet tashkilotlarida buxgalteriya hisobi. Darslik. – T.: “Sano - standart”. 2013. 454 b.
4. Mehmonov S.U., Karimova Z.X., Tursunov A.S; “Byujet tizimi” Darslik, T.; “Iqtisod-moliya”, 2018 yil. 544 bet.
- 3.Tuychiyev A.J., Ostonokulov A.A.,Ibragimov K.SH., Tursunov A.S. Byudjet hisobi. Darslik – T.: “Iqtisod-Moliya” 2018. –428 b.
18. Tuychiyev A.J., Ibragimov K.SH., Byudjet hisoboti. O‘quv qo‘llanma – T.: “Iqtisod-Moliya” 2018. –254 b.
19. Ibragimov K.SH., Byudjet hisoboti. Darslik–T.: “Iqtisod-Moliya” 2019. –540 b.
20. Tuychiyev A.J., Ostonokulov A.A.,Ibragimov K.SH., Tursunov A.S. Byudjet tashkilotlarida byudjet hisobi. Darslik – T.: “Iqtisod- Moliya” 2019. –329 b.
21. Hamdamov B.K. va Ostonokulov A.A. Byudjet nazorati. O‘quv qo‘llanma. “IQTISOD MOLIYA”. – T.: 2018. 318 b.
22. Коренкова С.И. Бюджетный учет и отчетность. Учебное пособие для вузов. — Москва: Издательство Юрайт, 2019. — 195 с.

Qo‘shimcha adabiyotlar

23. Mirziyoyev SH.M. Buyuk kelajagimizni mard va oljanob xalqimiz bilan birga quramiz. – Toshkent: “O‘zbekiston” NMIU, 2017. – 488 b.
24. Mirziyoyev SH.M. Tanqidiy tahlil, qat’iy tartib-intizom va shaxsiy javobgarlik – har bir rahbar faoliyatining kundalik qoidasi bo‘lishi kerak. – Toshkent: “O‘zbekiston” NMIU, 2017. – 104 b.
25. Mirziyoyev SH.M. Erkin va farovon, demokratik O‘zbekiston davlatini birgalikda barpo etamiz. – T.: “O‘zbekiston” NMIU, 2017. – 56 b.
26. Mirziyoyev SH.M. Qonun ustuvorligi va inson manfaatlarini ta’minlash – yurt taraqqiyoti va xalq farovonligining garovi.–Toshkent: “O‘zbekiston” NMIU, 2017.– 48 b.
27. O‘zbekiston Respublikasi Prezidenti Shavkat Mirziyoyevning Oliy Majlisga Murojaatnomasi. 25 yanvar 2020 yil.
28. “O‘zbekiston Respublikasini yanada rivojlantirish bo‘yicha harakatlar strategiyasi to‘g‘risida”gi O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining 2017 yil 7 fevraldagи PF-4947-sonli Farmoni.
29. “Byudjet ma’lumotlarining ochiqligini va byudjet jarayonida fuqarolarning faol ishtirokini ta’minlash chora-tadbirlari to‘g‘risida”gi O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining PQ-3917- sonli qarori, 2018 yil 28 avgust.
30. O‘zbekiston Respublikasining 2019 yilgi asosiy makroiqtisodiy ko‘rsatkichlari prognozi va davlat byudjeti parametrlari hamda 2020- 2021 yillarga byudjet mo‘ljallari to‘g‘risida PQ-4086 26.12.2018 yil.
31. 2020 yil uchun O‘zbekiston Respublikasining davlat byudjeti to‘g‘risidagi O‘RQ 589-sonli qonun 09.12.2019 yil “Byudjet tashkilotlari va byudjet mablag‘lari oluvchilarning davriy moliyaviy hisobotlarini tuzish, tasdiqlash hamda taqdim qilish

bo‘yicha qoidalarni tasdiqlash haqida”gi O‘z. Res. moliya vazirining buyrug‘i (Adliya vazirligida 15.02.2018 yilda 2971-son bilan ro‘yxatga olingan).

28. “Byudjet tashkilotlari va byudjet mablag‘lari oluvchilarning xarajatlar smetasi va shtat jadvallarini tuzish, tasdiqlash va ro‘yxatdan o‘tkazish tartibi to‘g‘risidagi nizomga o‘zgartirish va qo‘srimchalar kiritish haqida”gi O‘zbekiston Respublikasi moliya vazirining buyrug‘i. Adliya vazirligida 2018 yil 8 noyabrda 2634-2 raqam bilan ro‘yxatga olingan.
29. Tuychiyev A.J., Toshmuxamedova D.A. G‘aznachilik. Darslik. – T.: “Iqtisod-Moliya”. 2019. – 840 b.
30. Toshmuxamedova D.A. Byudjet g‘azna ijrosi. O‘quv qo‘llanma. – T.: “Iqtisod-Moliya”. 2019. – 430 b.

Axborot manbaalari

31. www.gov.uz – O‘zbekiston Respublikasi xukumat portali.
32. www.lex.uz-O'zbekiston Respublikasi Qonun hujjatlari ma'lumotlari milliy bazasi.
33. www.mf.uz – O‘zbekiston Respublikasi Moliya vazirligi rasmiy sayti.
34. www.tfi.uz – Toshkent moliya instituti sayti.
35. www.ach.gov.uz – O‘zbekiston Respublikasi Hisob palatasining rasmiy sayti
36. www.openbudget.uz-O'zbekiston Respublikasi “Ochiq byudjet” portali
37. www.ipsasb.org – Davlat sektorida buxgalteriya hisobi standartlari bo‘yicha xalqaro tashkilot

1.MA’RUZA MATNI

1-MAVZU. «BUDJET HISOBOTI» FANINING PREDMETI VA METODI

REJA:

- 1.1.**“Budget hisoboti” fanining predmeti va ob’ektlari
- 1.2.**Budget hisobotlarining tarkibi, ularni tuzishning maqsadi hamda xususiyatlari
- 1.3.**Budget tashkilotlari va budget mablag’lari oluvchilarning moliyaviy hisobotlarni tuzishning me’yoriy-uslubiy asoslari
- 1.4.**Davlat budgeti, davlat maqsadli jamg’armalari ijrosiga oid hisobotlarni tuzishning me’yoriy-uslubiy asoslari
- 1.5.**Budget hisobotlarini tuzishda qo’llaniladigan axborot tizimlari tarkibi

“Budget hisoboti” fanining predmeti va ob’ektlari.

Budget hisoboti budget hisobi ma’lumotlari asosida belgilangan shakllar bo'yicha tuziladigan aktivlar va majburiyatlarning holati to'g'risidagi ma'lumotlarning umumlashtirilgan tizimidir.

Budget hisobotining yagona uslubiyati O’zbekiston Respublikasi Moliya vazirligi tomonidan Budget kodeksi, budget hisobining standartlariga, shuningdek boshqa qonun hujjatlariga muvofiq belgilanadi. Budget hisobining standartlari O’zbekiston Respublikasi Moliya vazirligi tomonidan tasdiqlanadi.

Budget tashkilotlari tomonidan budget hisobi va budget hisobotining yagona uslubiyatiga rioya etilgan holda budget hisobining bat afsil bo’lishini ta’minlaydigan ichki idoraviy hujjatlar qo’llanilishi mumkin.

Budget tizimi budgetlari ijrosining budget hisobi:

moliya organlari; g’aznachilik bo’linmalari;

davlat soliq xizmati organlari va bojxona organlari; budget tashkilotlari;

davlat maqsadli jamg’armalarini taqsimlovchi organlar tomonidan yuritiladi.

Davlat budgetining va davlat maqsadli jamg’armalari budgetlarining ijrosi bo'yicha budget hisobi kassa usuli bo'yicha yuritiladi.

“Budget hisoboti” fanining predmeti - budget tizimi budgetlarini ijro etishda hisobga olinadigan, pulda ifodalangan aktivlar va majburiyatlarning holati to'g'risidagi axborotlarni umumlashtirish bilan bog’liq munosabatlardan iborat.

Budget tizimi budgetlari – Budget tizimi barcha darajadagi (O’zbekiston Respublikasining respublika budgeti, Qoraqalpog’iston Respublikasi budgeti, viloyatlar va Toshkent shahar mahalliy budgetlari) budgetlar, davlat maqsadli jamg’armalari (O’zbekiston Respublikasi Moliya vazirligi huzuridagi budgetdan

tashqari Pensiya jamg'armasi, O'zbekiston Respublikasi Moliya vazirligi huzuridagi Respublika yo'l jamg'armasi, Davlat mulkini xususiylashtirishdan tushgan mablag'lar jamg'armasi, O'zbekiston Respublikasining Bandlikka ko'maklashish davlat jamg'armasi, O'zbekiston Respublikasi Moliya vazirligi huzuridagi budgetdan tashqari Umumta'lim maktablari, kasb-hunar kollejlari, akademik litseylar va tibbiyot muassasalarini rekonstruktsiya qilish, mukammal ta'mirlash va jihozlash jamg'armasi, O'zbekiston Respublikasi Moliya vazirligi huzuridagi Sug'oriladigan erlarning meliorativ holatini yaxshilash jamg'armasi, O'zbekiston Respublikasi Moliya vazirligi huzuridagi Oliy o'quv yurtlarining moddiy-texnika bazasini rivojlantirish jamg'armasi) budgetlari va budget tashkilotlarining budgetdan tashqari(budget tashkilotining rivojlantirish jamg'armasi, Tibbiyot tashkilotlarining moddiy rag'batlantirish va rivojlantirish jamg'armasi, vazirliklar, davlat qo'mitalari va idoralarning budgetdan tashqari jamg'armalari, budget tashkilotlarining undiriladigan to'lovlar hisobiga shakllantiriladigan budgetdan tashqari mablag'lari) jamg'armalari, budget tizimi budgetlarini tuzish va tashkil etish printsiplari, ular o'rtasida budget jarayoni mobaynida yuzaga keladigan o'zaro munosabatlar yig'indisini o'zida ifodalaydi

"Budget hisoboti" fanining ob'ektlari bo'lib budget tashkilotlarining va budget mablag'lari oluvchilarning moliyaviy hisobotlari, Davlat budgetiga va davlat maqsadli jamg'armalari budgetlariga daromadlarning tushumlari to'g'risidagi hisobot, Davlat budgetining ijrosi to'g'risidagi hisobot, davlat maqsadli jamg'armalari budgetlarining ijrosi to'g'risidagi hisobotlar hisoblanadi

Budget hisobotlarining tarkibi, ularni tuzishning maqsadi hamda xususiyatlari.

Budget hisoboti quyidagi hisobot turlarini o'z ichiga oladi:

budget tashkilotlarining va budget mablag'lari oluvchilarning moliyaviy hisobotlari; Davlat budgetiga va davlat maqsadli jamg'armalari budgetlariga daromadlarning tushumlari to'g'risidagi hisobot;

Davlat budgetining ijrosi to'g'risidagi hisobot;

davlat maqsadli jamg'armalari budgetlarining ijrosi to'g'risidagi hisobot.

Budget hisobotlarini tuzishning bir qator o'ziga xos hususiyatlari mavjud. Bular, avvalo davlat budgeti, davlat maqsadli jamg'armalari budgetini tuzish va ijro etish printsiplariga va boshqa bir qator omillarga bevosita bog'liqdir.

Mazkur asosiy omillarni quyidagicha keltirishimiz mumkin

1. Qat'iy qonunchilik tizimi. Mazkur omilni shunday izohlash mumkinki, budget tizimi budgetlari ijrosiga oid hisobotlarni shakllantirishning qat'iy qonunchilik bilan tartibga solinganligidir. Jumladan, davlat budgeti ijrosiga oid hisobotlar, davlat

maqsadli jamg'armalari budgeti ijrosiga oid hisobotlar, budget tashkilotlarini budgetdan tashqari jamg'armalari mablag'lari xarakatiga oid hisobotlar alohida qonuniy xujjatlar bilan tasdiqlangan.

Masalan, O'zR Moliya vazirligining 2013 yil 2 dekabrdagi 157-sonli buyrug'i bilan tasdiqlangan yo'riqnomaga asoan davlat budgeti ijrosiga oid hisobotlar, davlat maqsadli jamg'armalari budgeti ijrosiga oid hisobotlar shakllari tasdiqlangan. O'zbekiston Respublikasi Davlat budgetidan mablag' bilan ta'minlanadigan tashkilotlarning davriy moliyaviy hisobotlarini tuzish, tasdiqlash hamda taqdim qilish bo'yicha qoidalar (O'zbekiston Respublikasi Adliya vazirligida 27 sentyabr 2011 yil 2270- son bilan ro'yxatga olingan)ga asosan O'zbekiston Respublikasi Davlat budgetidan mablag' bilan ta'minlanadigan tashkilotlarning choraklik va yillik buxgalteriya hisobotlarini tuzish, tasdiqlash hamda taqdim qilish bo'yicha qoidalar, mazkur hisobotlarni O'zbekiston Respublikasi Moliya vazirligining G'aznachiligi va uning hududiy bo'linmalari bilan kelishish tartibi va budget tashkilotlarining hisobotlari bilan bog'liq boshqa normalar belgilangan.

2. Budget tasnifi asosida hisobot ko'rsatkichlarini shakllantirilishi. Mazkur omil shuni anglatadiki, budget tizimi budgetlari ijrosiga oid hisobotlarni tuzish qat'iy ravishda budget tasnifiga bog'langan holda amalga oshiriladi.

Budget hisobotlari O'zbekiston Respublikasi Adliya vazriligida 2010 yil 11 oktyabrdagi 2146-son bilan ro'yxatga olingan "O'zbekiston Respublikasi Budget tasnifini qo'llash bo'yicha Yo'riqnomasi" asosida budget tasnifi bo'yicha shakllantiriladi.

Budget tasnifi budget tizimi budgetlarining daromadlari va xarajatlari, shuningdek Davlat budgeti taqchillagini qoplash manbalarini guruhlashdan iborat bo'lib, budget tizimi budgetlarini shakllantirish, tuzish va ijro etishni tizimlashtirish uchun foydalaniadi.

3. Budget hisobotlarini kassa va hisoblash usulida shakllantirilishi – Davlat budgeti ijrosi, davlat maqsadli jamg'armalari budgeti ijrosiga oid hisobotlar kassa usulida shakllantiriladi. Budget tashkilotlarida smetalar ijrosiga oid hisobotlar hisoblash usuli asosida shakllantiriladi.

4. Budget jarayoni (g'aznachilik). Ma'lumki, budget jarayoni davlat budgetini tuzish, uni ijrosini ta'minlash va nazorat qilish, shuningdek budget ijrosini muntazam taxlil qilish bilan bog'liq kompleks chora-tadbirlarni o'z ichiga oladi.

Budget tashkilotlari va budget mablag'lari oluvchilarining moliyaviy hisobotlarni tuzishning me'yoriy-uslubiy asoslari.

Bevosita budget tashkilotlarida budget hisobotlari qonunchilik nomalari asosida shakllantiriladi.

Xalqaro talablarga to'la mos ravishda qabul qilingan, budget ijrosining hisobi borasida ham asosiy tayanch qonunchilik bazasi hisoblanuvchi O'zbekiston Respublikasining "Buxgalteriya hisobi to'g'risida"gi qonuni budget tashkilotlarida budget hisobi va hisobotini tashkil qilish borasida ham asosiy normalarni belgilab beradi. Jumladan, budget hisobining asosiy maqsadi va vazifalari, uning sub'ektlari va ob'ektlari, O'zbekiston Respublikasi Moliya vazirligining buxgalteriya hisobini tartibga solish borasidagi vakolatlari va boshqa bir qator asosiy qonunchilik talablari o'rnatilgan.

Shuningdek, 2014 yil 1 yanvardan amalga kiritilgan “Budget kodeksi” ham budget tashkilotlarida budget hisobini tashkil qilish, xarajatlar smetasi ijrosini olib borish va uni nazorat qilish, shuningdek budget ijrosi bo'yicha hisobotlarni tuzish, taqdim qilish va boshqa bir qator asosiy qonunchilik normalarni belgilab beradi.

O'zbekiston Respublikasi Hukumati tomonidan qabul qilingan bir qator qarorlar, jumladan, 1999 yil 3 sentyabrda qabul qilingan O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining “Budget tashkilotlarini mablag’ bilan ta'minlash tartibini takomillashtirish to'g'risida”gi 414сонли qarori budget tashkilotlarida buxgalteriya hisobini tashkil qilish jarayonini tartibga soluvchi me'yoriy hujjatlarning bir bo'g'ini hisoblanadi.

Budget tashkilotlarida buxgalteriya hisobi esa, umumiyl holda buxgalteriya hisobini, shuningdek budget jarayonini bir qismini tashkil qilib, foydalanuvchilarni davlat budgetining ijrosi to'g'risidagi zaruriy moliyaviy axborotlar bilan ta'minlaydi.

Amaldagi buxgalteriya hisobi bo'yicha qonunchilikka muvofiq O'zbekiston Respublikasi davlat budgetida turadigan tashkilotlarning buxgalteriya hisobi va hisobotlarni tartibga solish O'zbekiston Respublikasi Moliya vazirligi tomonidan amalga oshiriladi. Bunda, O'zbekiston Respublikasining vazirlig va idoralari zarur hollarda, O'zbekiston Respublikasi Moliya vazirligi bilan kelishgan holda, o'z tizimidagi tashkilotlarda faoliyat hususiyatlaridan kelib chiqqan holda buxgalteriya hisobi va hisobotlarining umumiyl qoidalarini qo'llash tartibi to'g'risida belgilangan tartibda me'yoriy hujjatlar chiqarishlari mumkin.

Budget tashkilotlarida buxgalteriya hisobini tashkil etish va yuritishning me'yoriy-xuquqiy asoslarini 4 darajaga ajratish mumkin.

1- darajada keltirilgan qonuniy hujjatlar budget tashkilotlarida buxgalteriya hisobini tashkil etishning xuquqiy asosi bo'lib hisoblanadi. Qolgan 2-4 darajada keltirilgan hujjatlar budget tashkilotlarida buxgalteriya hisobini tashkil etishning uslubiy asosi bo'lib hisoblanadi.

Budjet tashkilotlaridan buxgalteriya hisobini tashkil qilishning me'yoriy - uslubiy asoslarini hisob ob'ektlariga tegishliligi bo'yicha tasnifi

T/r	Me'yoriy-huquqiy hujjatning nomi	Qabul qilgan organ, ro'yxatdan o'tkazilgan sanasi va raqami	Hujjatning qisqacha mazmuni
TASHKILIY ASOSLAR BO'YICHA ME'YORIY HUJJATLAR			
1	“Budjet tashkilotlarida buxgalteriya hisobi to'g'risida”gi Yo'riqnomalar	O'zbekiston Respublikasi Adliya vazirligida 22 dekabr 2010 yil 2169-son bilan ro'yxatga olingan	Budjet tashkilotlarida buxgalteriya hisobini tashkiliy, texnik hamda uslubiy jihatlari, jumladan bosh hisobchi va hisobchilarining huquqlari, majburiyatlar va vazifalari, budjet tashkilotlarida buxgalteriya hisobining schyotlar rejasi va xar bir schyot bo'yicha to'liq ma'lumotlar, hisob yuritish shakli, shuningdek 63 ta ilova bilan dastlabki hisob hujjatlari, hisob registrlari va boshqa zaruriy hujjatlar tasdiqlangan.
2	“Budjet tashkilotlari va budjet mablag'lari oluvchilarining xarajatlar smetasi va shtat jadvallarini tuzish, tasdiqlash va ro'yxatdan o'tkazish tartibi to'g'risida”gi Nizom	O'zbekiston Respublikasi Adliya vazirligida 2014 yil 15 dekaborda 2634-son bilan ro'yxatga olingan	Budjet tashkilotlari tomonidan budjet mablag'lari bo'yicha xarajatlar smetalarini, budjetdan tashqari mablag'lar bo'yicha daromadlar va xarajatlar smetalarini hamda shtatlar jadvalini tuzish, tasdiqlash va taqdim qilish tartibi keltirilgan. Shuningdek budjet tashkilotlari tomonidan vaqtinchalik xarajatlar smetalarini tuzish va taqdim qilish tartibi, shtatlar jadvalini tuzish va taqdim qilish tartibi ham keltirilgan. Bundan tashqari mazkur smetalarni va shtatlar jadvalini ro'yxatdan o'tkazish va ularni to'g'ri tuzilganligini nazorat qilish tartibi bayon qilingan.
3	“Buxgalteriya hisobida hujjatlar va hujjatlar aylanuviga to'g'risida”gi Nizom	O'zbekiston Respublikasi Adliya vazirligida 14 yanvar 2004 yil 1297-son bilan ro'yxatga olingan	Yuridik shaxslar tomonidan tuziladigan dastlabki hisob hujjatlariga qo'yiladigan asosiy talablar, hujjatlar aylanish grafigini ahamiyati va uning namunaviy ko'rinishi, dastlabki hisob hujjatlariga buxgalteriyada ishlov berish, ushbu hujjatlarni elektron tuzishda qo'yiladigan asosiy talablar

			va boshqa qonunchilik normalari keltirilgan.
4	O'zbekiston Respublikasining 19-son Buxgalteriya hisobi milliy standarti “Inventarlashni tashkil etish va o'tkazish”	O'zbekiston Respublikasi Adliya vazirligida 2 noyabr 1999 yil 833-son bilan ro'yxatga olingan	Inventarizatsiyani tashkil qilish, uni o'tkazishning umumiy qoidalari, molmulkning ayrim turlari va moliyaviy majburiyatlarni inventarizatsiyadan o'tkazish qoidalari, inventarlash bo'yicha solishtirma-qaydnomalarni tuzish, inventarizatsiya bo'yicha tofovutlarni tartibga solish tartibi va inventarizatsiya natijalarini rasmiylashtirish ha mda inventarizatsiya bilan bog'liq boshqa normalar keltirilgan.
5	O'zbekiston Respublikasi Budjet tasnifini qo'llash bo'yicha Yo'riqnomalar	O'zbekiston Respublikasi Adliya vazirligida 11 oktyabr 2010 yil 2146- son bilan ro'yxatga olingan	O'zbekiston Respublikasi Budjet tasnifining asosiy printsiplari, uning strukturasi, jumladan, daromalar tasnifi, uning tarkibi va mazmuni, xarajatlar tasnifi, uning tarkibi: xarajatlarning vazifa jixatidan tasnifi, uning tarkibi va mazmuni, xarajatlarning iqtisodiy tasnifi, uning tarkibi va mazmuni, shuningdek budjet taqchilligini moliyalashtirish tasnifi, uning tarkibi va mazmuni va boshqa qonunchilik normalari keltirilgan.
ASOSIY VOSITALAR HISOBI			
6	“Budjet tashkilotlari va davlat unitar korxonalarining asosiy vositalarini hamda qurilishi tugallanmagan b'ektolarini sotish, shuningdek ularni sotishdan tushgan pul mablag'larini taqsimlash tartibi to'g'risida” Nizom	O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2009 yil 31 dekabrdagi 343- son qarori bilan tasdiqlangan.	Budjet tashkilotlarida bino, inshootlardan tashqari boshqa aosiy vositalarni sotish, shuningdek sotishdan tushgan mablag'ni taqsimlash tartibi keltirilgan. Ushbu xujjatda sotishdan tushgan mablag'dan budjet tashkiloti ixtiyorida qoladigan qismini qaysi maqsadlarga sarflanishi belgilangan
7	“Davlat mulkini ijara berish tartibi to'g'risida” Nizom	O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2009 yil 8 apreldagi 102- son qarori bilan	Budjet tashkilotlari vaqtincha bo'sh binolarni, mulkclarini ijara berish tartibi keltirilgan

		tasdiqlangan.	
8	“1 yanvar holati bo’yicha asosiy fondlarni xar yili qayta baholashni o’tkazish tartibi to’g’risida” Nizom	O’zbekiston Respublikasi Adliya vazirligida 4 dekabr 2002 yil 1192-sont bilan ro’yxatga olingan	Asosiy fonlarni qayta baholash, qayta baholashni o’tkazish tartibi va usullari, ularni buxgalteriya hisobi va hisobotlarida aks ettirish tartibi va asosiy fondlarni qayta baholash bilan bog’liq boshqa normalar keltirilgan
9	“Budjet tashkilotlarining asosiy vositalarining eskirishini aniqlash va buxgalteriya hisobida aks ettirish tartibi to’g’risida”gi Nizom	O’zbekiston Respublikasi Adliya vazirligida 2013 yil 19 dekabarda 2538-son bilan ro’yxatga olingan	Budjet tashkilotlarining asosiy vositalarini eskirishini aniqlash, eskirish normalari va buxgalteriya hisobida aks ettirish tartibi keltirilgan.
10	“Asosiy vositalarni balansdan chiqarish tartibi to’g’risida” Nizom (yangi tahrirda)	O’zbekiston Respublikasi Adliyachiqarishning asosiy talablari vazirligida 29 avgust(kriteriyalari) va tartibi, ularni 2004 yil 1401-son hisobda aks ettirish, hujjatlashtirish, bilan ro’yxatgashuningdek asosiy vositalarni olingan	Asosiy vositalarni balansdan chiqarishning asosiy talablari vazirligida 29 avgust(kriteriyalari) va tartibi, ularni 2004 yil 1401-son hisobda aks ettirish, hujjatlashtirish, bilan ro’yxatgashuningdek asosiy vositalarni sotishdan tushgan mablag’larni taqsimlash va hisobda aks ettirish tartibi va boshqa normalar keltirilgan.
11	“Inventarizatsiya jarayonida aniqlangan mol-mulk kamomadi va ortiqchasingin buxgalteriya hisobi tartibi to’g’risida”gi Nizom	O’zbekiston Respublikasi Adliya vazirligida 6 aprel 2004 yil 1334-son bilan ro’yxatga olingan	Inventarizatsiya natijasida aniqlangan ortiqcha asosiy vositalar bahosini aniqlash, kamomadlarni undirish va tushgan mablag’larni taqsimlash tartibi, inventarizatsiya natijalarini buxgalteriya hisobida aks ettirish tartibi va boshqa normalar keltirilgan

TOVAR MODDIY ZAXIRALAR HISABI

12	Mahsulot (ishlar, xizmatlar)ni ishlab chiqarish va sotish xarajatlari tarkibi hamda moliyaviy natijalarni shakllantirish tartibi to’g’risida Nizom	O’zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasinin g 1999 yil 5 fevraldagi 54- son qarori bilan tasdiqlangan.	Byujetdan tashqari mablag’lar hisobidan tovar moddiy zaxiralar ishlab chiqarishda ularni tannarxini shakllantirish tartibi belgilangan. Bunda tannarxga kiritiladigan hamda kiritilmaydigan xarajatlar belgilangan.
13	Budjet tashkilotlari tomonidan tovarlar (ishlar, xizmatlar) ishlab chiqarilishi va sotilishi Tartibi	25 yanvar 2000 yil 880-sont bilan ro’yxatga olingan	Budjet tashkilotlari tomonidan tovar (ish, xizmat) ishlab chiqarish va realizatsiya qilish, xarajatlar kalkulyatsiyasini shakllantirish tartibi va boshqa normalar keltirilgan.

14	Tovar-moddiy boyliklarni olishga ishonchnomalar berish va ularni ishonchnomalar bo'yicha berish tartibi to'g'risida Nizom	27 may 2003 yil 1245-son bilan ro'yxatga olingan	Tovar-moddiy boyliklarni olishga berish tartibi, ishonchnoma blanklarini ko'rinishi, va tovar-moddiy boyliklarni ishonchnomalar bo'yicha berish va shukabi ishonchnoma bilan bog'liq normalar keltirilgan
15	O'zbekiston Respublikasi davlat budgetini tuzish va ijro etish qoidalari	O'zbekiston Respublikasi Adliya vazirligida 14 mart 2002 yil 1111-son bilan ro'yxatga olingan	Budget tashkilotlarida materiallar bo'yicha moliya yili oxiriga bo'lgan qoldiqlar aniqlangan me'yorlar asosida taxlil qilish tartibi hamda materiallar turlari bo'yicha alohida kun me'yorlari keltirilgan. Agar budget tashkilotini moliya yili oxirida bo'lgan materiallar bo'yicha qoldiq qiymati belgilangan me'yor(limit)dan ortiqcha bo'lsa keyingi moliya yilda budget mablag'lari bo'yicha xarajat smetasida materiallar sotib olish uchun kiritilgan summa me'yordan ortiq summaga kamaytirilishi ko'rsatilgan

PUL MABLAG'LARI HISOBI

16	“Yuridik tashkilotlar tomonidan kassa operatsiyalarini yuritish qoidalari”	O'zbekiston Respublikasi Adliya vazirligida 2015 yil 21 iyunda 2786- son bilan ro'yxatga olingan	Yuridik shaxslar tomonidan kassa operatsiyalarini yuritish tartibi, jumladan, kassa xonalariga qo'yiladigan asosiy talablar, kassirlarning mas'uliyati va javobgarligi, ular tomonidan kassa operatsiyalari bilan bog'liq dastlabki hujjatlarni, shuningdek kassirlik hisobotlarini tuzish va taqdim qilish tartibi va kassa operatsiyalari bilan bog'liq boshqa normalar keltirilgan.
17	O'zbekiston Respublikasi xududida yuridik shaxslar tomonidan xorijiy valyutada kassa operatsiyalarini yuritish qoidalari	O'zbekiston Respublikasi Adliya vazirligida 22 yanvar 1999 yil 611-son bilan ro'yxatga olingan	Yuridik shaxslar tomonidan xorijiy valyutada kassa operatsiyalarini yuritish, jumladan kassadagi xorijiy valyutalarni hisobda aks ettirish, dastlabki (kassa kirim, kassa chiqim) xujjalalar nusxalari, kassa kitobini yuritish tartibi keltirilgan
18	O'zbekiston Respublikasi Moliya vazirligi va uning hududiy bo'limnalarida budgetdan mablag' oluvchilarning shaxsiy	O'zbekiston Respublikasi Adliya vazirligida 18 yanvar 2013	Budget tashkilotlari tomonidan shaxsiy hisobvaraqlarini O'zbekiston Respublikasi Moliya vazirligi G'aznachiligidagi va uning hududiy bo'limlarida yuritilishi tartibi

	g'azna hisobvaraqlarini ochish, yopish va yuritish Qoidalari	yil 2414-son bilan ro'yxatga olingan	keltirilgan
19	Davlat budgetining g'azna ijrosi qoidalari	O'zbekiston Respublikasi Adliya vazirligida 16 sentyabr 2009 yil 2007 - son bilan ro'yxatdan o'tgan	G'aznachilik bo'limlarida budget tashkilotlarini yuridik hamda moliyaviy majburiyatlarni ro'yxatga olish va to'lab berilishi tartibi keltirilgan

DEBITOR VA KREDITORLAR BILAN HISOBBLASHUVLAR HISOBI

20	O'rtacha oylik ish haqini hisoblab chiqarish tartibi	O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasinin g' 1997 yil 11 martdagi 133- son qarori bilan tasdiqlangan.	Xodimlarga qo'shimcha ish haqlari (mexnat ta'tili uchun, vaqtincha mehnatga layoqatsizlik nafaqalari) hisoblashda o'rtacha oylik ish haqini hisoblab chiqarish tartibi keltirilgan
21	Tender savdolarini tashkil etishni takomillashtirish chora-tadbirlari to'g'risida	O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasi ning 2000 yil 21 noyabrdagi 456-son qarori bilan tasdiqlangan.	Tovarlar, xom ashyo materiallarni sotib olishda tanlov savdolari o'tkazish jarayonlari hamda tartibi keltirilgan
22	O'zbekiston Respublikasi hududida kapital qurilishda tanlov savdolari to'g'risida Nizom	O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasi ning 2003 yil 3 iyuldagagi 302- son qarori bilan tasdiqlangan.	Kapital qurilish hamda ta'mirlash ishlarini amalga oshirilishi uchun tanlov savdolarini o'tkazish tartibi keltirilgan
23	O'zbekiston Respublika tovar-xom ashyo birjasining maxsus axborot portalini orqali elektron savdo yo'li bilan tadbirkorlik sub'ektlaridan eng zarur	O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasi ning 2015 yil 26 martdagi	Tovar xom ashyo birjasida tovarlar, xom ashyo materiallarni sotib olishda elektron auktsion savdolarni tashkil etish va o'tkazish tartibi keltirilgan

	tovarlar (ishlar, xizmatlar)ning davlat xaridini tashkil etish tartibi to'g'risida Nizom	69-sonli qarori bilan tasdiqlangan.	
24	Ish beruvchining fuqarolik javobgarligini majburiy sug'urta qilish qoidalari	O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasi ning 2009 yil 24 iyundagi 177-sonli qarori bilan tasdiqlangan.	Budget tashkilotlari tomonidan ish beruvchining fuqarolik javobgarligini majburiy sug'urta qilishda sug'urta to'lovlarini hisoblash tartiblari keltirilgan
25	O'zbekiston Respublikasi Hududidagi xizmat safarlarini to'g'risidagi Yo'riqnomasi	O'zbekiston Respublikasi Adliya vazirligida 29 avgust 2003 yil 1268-ton bilan ro'yxatga olingan	O'zbekiston Respublikasi hududida xizmat safarlariga chiqishning tartib-qoidalari, xizmat safarini hujjatlar bilan rasmiylashtirish tartibi va xizmat safari xarajatlari normalari, shuningdek boshqa xizmat safarlarini bilan bog'liq qonunchilik normalari keltirilgan.
26	Vazirliklar, idoralar, korxonalar va tashkilotlar xodimlari O'zbekiston Respublikasi tashqarisiga xizmat safariga yuborilganda xizmat safari xarajatlari uchun mablag' berish tartibi	O'zbekiston Respublikasi Adliya vazirligida 2015 yil 19 noyabrdagi 2730-ton bilan ro'yxatga olingan	Xodimlar O'zbekiston Respublikasi tashqarisiga xizmat safariga yuborilganda xizmat safari xarajatlari uchun mablag' berish me'yorlari hamda tartibi keltirilgan
27	Budget tashkilotlari xodimlarini moddiy rag'batlantirish maxsus jamg'armasini to'g'risida yo'riqnomasi	O'zbekiston Respublikasi Adliya vazirligida 20 sentyabr 1995 yil 177-ton bilan ro'yxatga olingan	Budget tashkilotlari xodimlarini moddiy rag'batlantirish maxsus jamg'armasini tashkil etish va ushbu jamg'arma mablag'larini sarflash tartibi keltirilgan
28	"Davlat ijtimoiy sug'urtasi bo'yicha nafaqalar tayinlash va tartibi to'g'risida Nizom"	O'zbekiston Respublikasi Adliya vazirligida 8 may 2002 yil	Davlat ijtimoiy sug'urtasi bo'yicha xodimlarga vaqtincha mehnatga layoqatsizlik nafaqalarini, boshqa to'lovlarni hisoblash hamda to'lab berish tartibi keltirilgan

		1136-son bilan ro'yxatga olingan	
29	Oliy ta'lif muassasalari talabalariga stipendiyalar tayinlash va to'lash tartibi to'g'risida Yo'riqnomalar	O'zbekiston Respublikasi Adliya vazirligida 2004 yil 16 aprelda 1339-son bilan ro'yxatga olingan	Oliy ta'lif muassasalarida talabalarga stipendiyalar hisoblash hamda to'lab berish tartibi keltirilgan
30	Oliy va o'rta maxsus, kasbhunar ta'lifi muassasalarida o'qitishning to'lov-kontrakt shakli va undan tushgan mablag'larni taqsimlash tartibi to'g'risidagi Nizom	O'zbekiston Respublikasi Adliya vazirligida 2013 yil 26 fevralda 2431- son bilan ro'yxatga olingan	Ta'lif muassasalarida o'qitishning to'lov-kontrakt shakli tushgan mablag'lar sarfini amalga oshirish me'yorlari keltirilgan
MOLIYAVIY NATIJALARINI SHAKLLANTIRISH HISOBI VA HISOBOTLAR			
31	Budjet tashkilotlari daromadlari va xarajatlarining buxgalteriya hisobi to'g'risidagi Nizom	O'zbekiston Respublikasi Adliya vazirligida 13 noyabr 2012 yil 2400 – son bilan ro'yxatga olingan	Budjet tashkilotlarini rivojlantirish jamg'armasi, tibbiyot muassasalarini moddiy rag'batlantirish va rivojlantirish jamg'armasi, ta'lif muassasalarida to'lov-kontrakt mablag'lari, shuningdek budjet tashkilotlarining boshqa budjetdan tashqari mablag'larining tushumi va sarflanishini buxgalteriya hisobida aks ettirish, shuningdek soliq imtiyozlari va tovar (ish, xizmat) ishlab chiqarish va sotish jarayonlarini hisobda aks ettirish masalalari va buxgalteriya hisobi bilan bog'liq boshqa normalar keltirilgan.
32	O'zbekiston Respublikasi Davlat budjetidan mablag' bilan ta'minlanadigan tashkilotlarning davriy moliyaviy hisobotlarini tuzish, tasdiqlash hamda taqdim qilish bo'yicha qoidalar	O'zbekiston Respublikasi Adliya vazirligida 27 sentyabr 2011 yil 2270– son bilan ro'yxatga olingan	O'zbekiston Respublikasi Davlat budjetidan mablag' bilan ta'minlanadigan tashkilotlarning choraklik va yillik buxgalteriya hisobotlarini tuzish, tasdiqlash hamda taqdim qilish bo'yicha qoidalar, mazkur hisobotlarni O'zbekiston Respublikasi Moliya vazirligining G'aznachiligi va uning hududiy bo'linmalarini bilan kelishish tartibi va budjet tashkilotlarining hisobotlari bilan bog'liq boshqa normalar keltirilgan.

Davlat budjeti, davlat maqsadli jamg'armalari ijrosiga oid hisobotlarni tuzishning me'yoriy-uslubiy asoslari

Hozirgi kunda davlat budjeti ijrosi bo'yicha O'zbekiston Respublikasining "Budjet kodeksi" va "Buxgalteriya hisobi to'g'risida"gi qonunlariga, G'aznachilik va uning xududiy bo'lmlarida davlat budjeti kassa ijrosi bo'yicha O'zbekiston Respublikasi Moliya vazirligining 2013 yil 2 dekabrdagi 157сонли buyrug'i bilan tasdiqlangan "Davlat budjeti g'azna ijrosi budget hisobi to'g'risida yo'riqnomasi" ga "Davlat maqsadli va budjetdan tashqari boshqa jamg'armalari budjeti g'azna ijrosi budget hisobi to'g'risida yo'riqnomasi" ga asosan budget hisobi yuritilmoxda va boshqa tegishli qonuniy xujjatlarga asosan moliya organlari (O'zbekiston Respublikasi Moliya vazirligi, O'zbekiston Respublikasi Moliya vazirligi G'aznachiligi va uning xududiy bo'linmalari Qaroqalpog'iston Respublikasi moliya vazirligi, viloyatlar va Toshkent shahar moliya boshqarmalari, shahar va tuman moliya bo'lmlaribudjet hisobini yuritadi.

O'zbekiston Respublikasi Moliya vazirligining 2013 yil 2 dekabrdagi 157сонли buyrug'i bilan O'zbekiston Respublikasi davlat budjeti, O'zbekiston Respublikasi Respublika budjeti, Qoraqalpog'iston Respublikasi, Toshkent shaxar va viloyatlar maxaliy budgetlari ijrosiga oid hisobot shakllari tasdiqlangan.

Davlat maqsadli jamg'armalari budgetlari ijrosiga oid hisobotlar shakllari tegishli qonunchilik hujjatlari bilan tasdiqlangan.

Budjet hisobotlarini tuzishda qo'llaniladigan axborot tizimlari tarkibi

Hozirgi kunda davlat budjeti ijrosiga oid hisobotlar G'aznachilik axborot tizimi, Davlat budjeti axborot tizimlari dasturiy ta'minotlar yordamida shakllantirilmoqda.

G'aznachilik axborot tizimi yagona o'zaro bog'liq bo'lgan dasturlar kompleksidan tashkil topgan bo'ladi. **G'aznachilik axborot tizimining dasturiy ta'minoti** – bu g'aznachilik axborot tizimidagi hisoblash jarayonlarini samarali tashkil qilish uchun zarur bo'lgan dasturlar majmuasidan iboratdir. G'aznachilik axborot tizimining dasturiy ta'minoti ko'plab o'zaro bog'liq bo'lgan modullar va quyi tizimlarning dasturiy majmuasidan tashkil topgan bo'lib, u davlat budgetining daromad tushumlari va xarajatlarini hisobga olish, hisobotlarni tayyorlash, budget tasnifi bo'yicha har kunlik ma'lumotlarni kiritish, saqlash, qayta ishslash, budget ijrosiga oid bo'lgan normativ ko'rsatkichlarning bajarilishini tartibga solib turish kabi

budget ijrosi jarayonlarini to'liq avtomatlashtirishga qaratilgan dasturiy majmualardan iborat bo'ladi. Bundan tashqari, ushbu dasturiy majmualarda joriy qonunchilik asosida amalda bo'lgan imtiyozlar va turli budgetlararo bosqichlarning o'zaro hisobkitoblari ham inobatga olinishi zarur bo'ladi. Tizimdagi dasturiy ta'minot orqali kundalik ish jarayonlarining balansini, belgilangan normativ hisobotlarni, to'lov hujjatlarini va boshqa so'rovnomalarga javoblarni chop etishni ta'minlab berish ham talab etiladi. G'aznachilik axborot tizimi dasturlar kompleksining tarkibiga quyidagi vazifalar kiradi: budget loyihasini tuzish; budget daromadlari va xarajatlari yoyilmasini tuzish; qo'shimcha yoyilmani tuzish; yoyilmani aniqlashtirish va budget yoyilmasi asosida moliyalashtirish rejasini tuzish va aniqlashtirish; budget belgilanishlarining o'zgarishlari to'g'risidagi bildirish-ma'lumotnomasini tuzish; xarajatlarni to'lash uchun topshiriqnomalarni tuzish; xarajatlarni to'lash uchun

jamlama reestr topshiriqnomalarini tuzish; memorial orderlarni tuzish; moliyaviy jarayonlarning natijalari bo'yicha bosh kitoblar; har xil qismlardagi bevosita hisobotning o'zini tayyorlash; budget asosiy parametrlari bo'yicha prognozlash va quyi budgetlarga budget parametrlarini etkazish; g'aznachilik organlarining buxgalteriya hisoboti bo'yicha asosiy va yordamchi kitoblarini kiritish; moliyalashtirish uchun budget qabul qiluvchilardan talabnomalarni olish, moliyalashtirish rejasi va yoyirma bilan talabnomalarni taqqoslash; talabnomalarni tartibga solish va jamlash; hujjatlarni qabul qilish va YaG'HR bilan bog'liq jarayonlar uchun Markaziy Bankga tayyorlanadigan va jo'natiladigan to'lov hujjatlarini ta'minlaydigan quyi tizimda, buxgalteriya kitoblarida amalga oshirilgan jarayonlarni ko'rsatish; markaziy g'aznachilikka moliyalashtirish haqidagi ma'lumotlarni tayyorlash; axborot xavfsizligini barcha miqyosda ta'minlash, axborotlarning paydo bo'lishi, shakllanishi, saqlanishi va uzatilishini uzlucksiz ta'minlash.

G'aznachilik axborot tizimining asosiy xususiyatlari va imkoniyatlari undagi tizimli va amaliy dasturiy ta'minotlarining (ADT) imkoniyatlaridan foydalanishning o'ziga xos xususiyatlaridan kelib chiqadi.

G'aznachilik axborot tizimining dasturiy ta'minoti majmuasi quyidagi funktsiyalar bajarilishini to'la-to'kis ta'minlashi lozim:

- YaG'HR da davlat budgetining daromad tushumlari bo'yicha hisob-kitoblarni, hisobotlarni, axborotlarni qayta ishlashni tahlil qilish va axborotlarni muntazam ravishda saqlab turish;
- tasdiqlangan reja bo'yicha davlat budgetining ijrosiga oid kelib tushayotgan daromad tushumlari va xarajatlari bo'yicha dolzarb va ishonchli axborotlarni etkazib turish;
- budget ijrosi bo'yicha yuqori tashkilotlarga ma'lumotlar, so'rovnomalar, statistik va tahliliy axborotlarni tezkor etkazib berish;
- hisobot, hisob-kitoblar va to'lov hujjatlarini shakllantirish;
- budget ijrosi bo'yicha boshqa tashkilotlar axborot tizimlari bilan o'zaro aloqada bo'lish va o'zaro axborot almashinuvini ta'minlash;
- g'aznachilik axborot tizimi dasturiy ta'minotining tuzilmaviy tuzilishiga rioya etish imkoniyatlarini yaratish.

G'aznachilik axborot tizimining dasturiy ta'minoti o'z tarkibiga g'aznachilikning asosiy funktsiyalari va masalalarini echishga imkon beruvchi, uning texnik vositalar majmularining barqaror ishlashini ta'minlovchi barcha dasturiy majmularini birlashtiradi. Uning tarkibiga umumiyligi va maxsus dasturiy ta'minotlar, dasturlarni qo'llash uchun yaratilgan uslubiy-yo'riqnomalar, materiallari, dastur tuzuvchilar va dasturlarni doimiy kuzatib boruvchi dasturchi xodimlar kiradi. Shunday qilib, yuqoridagilarni umumlashtirgan holda aytish mumkinki, g'aznachilik axborot tizimining dasturiy ta'minoti tarkibiga **umumiyligi, funktsionali, tashhislovchi dasturiy ta'minotlar** va dasturlarni qo'llash bo'yicha hujjatlar taalluqlidir.

Umumiyligi ta'minot tarkibiga ish o'rnlari kompyuterlari va lokal hisoblash tarmoqlari tizimlarining muntazam ishlab turishini ta'minlovchi operatsion tizimlar kiradi. Umumiyligi dasturiy ta'minotning maqsadi amaliy dasturlarni ishga tushirish va ularning bajarilish jarayonlarini boshqarib turishdan iboratdir. Umumiyligi dasturiy

ta'minot tarkibiga WINDOWS NT, UNIX, OS/2, Netware (Nowell) kabi operatsion tizimlar hamda ish o'rnlari faoliyatini ta'minlash uchun zarur bo'lgan INTERNET EXPLORER va boshqa dasturlar kiradi.

Umumiy dasturiy ta'minot tarkibiga ko'pchilik foydalanuvchilar uchun mo'ljallangan, hamda hisoblash jarayonlarini tashkillashtirish, tez-tez uchrab turadigan masalalarni echish va axborotlarni qayta ishlashga qaratilgan dasturlar kiradi. Shuningdek ular tarkibiga kompyuterlarning funktsional imkoniyatlarini kengaytirish, hisoblash jarayonlarining ketma-ketligi navbatini rejalashtirishni avtomatlashtirish, axborotlarni qayta ishlash jarayonlarini nazorat qilish va boshqarish, dasturchilar faoliyatini avtomatlashtirish imkonini beradigan dasturlar ham kiradi.

Funktsional dasturlar ta'minoti tarkibiga bajariluvchi dasturlar kirib, ular asosan majmuiy funktsional masalalar echilishini va quyi tizimlar faolligini muntazam ta'minlab turishga qaratilgandir.

Tashhislovchi dasturiy ta'minot tarkibiga g'aznachilik axborot tizimi funktsional dasturlari va quyi tizimlarining to'g'ri ishlashini, namuna misollari yordamida majmuiy test nazorati o'tkazib turuvchi, kompyuterlarni yoki boshqa texnik vositalarni tayyorlovchi zavodlar yoki ularni etkazib beruvchi tashkilotlar tomonidan ishlab chiqilgan va ularning to'g'ri ishlashining test nazoratini bajaruvchi maxsus dasturlar kiradi.

Maxsus dasturiy ta'minot tarkibiga esa g'aznachilik axborot tizimini yaratishda ma'lum bir funktsional masalalarni echish uchun ishlab chiqilgan maxsus dasturlar to'plami kiradi. Uning tarkibiga funktsional masalalarni echishda ma'lumotlarni tashkillashtirish va ularni qayta ishlash bilan bog'liq amaliy dasturiy paketlari ham kiradi.

Umuman olganda g'aznachilik axborot tiziminining dasturiy ta'minoti barcha texnik vositalar qismlarining bir-birlari bilan moslashgan holda ishlashlarini va ularning foydalanuvchilar bilan o'zaro aloqalarini ta'minlab berishi lozim bo'ladi.

Zamonaviy g'aznachilik axborot tiziminining umumiy va funktsional dasturiy ta'minotlarining tuzilmalarini quyidagi talablardan kelib chiqqan holda shakllantirilishi talab etiladi:

- g'aznachilik tizimini boshqarishning tsikli budget ijrosi jarayonlarini boshqarishdagi to'rtta assosiy faoliyatni, ya'ni rejalashtirish, hisob, nazorat va tahlilni o'z ichiga qamrab olishi kerak;
- tizimdagi hisob va nazorat masalalarini echishni tashkil qilish "hisob tizimlari" yordamida, ya'ni tranzaktsiyalarni va qaydlarni hisobga olishga imkon beruvchi OLTP-tizimi orqali ta'minlanishi zarur;
- rejalashtirish va tahlil qilish masalalarini echishni tashkil qilish "tahlil tizimlari" orqali, ya'ni OLAP-tizimi orqali ta'minlanishi kerak;
- integratsiya qilish vazifasi hamma uchun yagona bo'lgan me'yoriy-so'rov nomaga axborotlariga va elektron hujjatlar almashinuviga jarayonlariga yuklatish orqali amalga oshirilishi lozim.

Budget tashkilotlari moliyaviy hisobotlari UzASBO dasturiy ta'minot yordamida shakllantirilmoqda

UzASBO dasturiy ta'minot yordamida Budget tashkilotlari moliyaviy hisobotlarining

barcha shakllari tuziladi va g'aznachilik bo'linmalariga elektron uzatiladi.

Tayanch tushunchalar

Budjet tashkiloti, budjet hisoboti, budjet tashkilotlarining budgetdan tashqari jamg'armalari, nomoliyaviy aktivlar, me'yoriy-xuquqiy asos, uslubiy asos, aylanma kassa mablag'i, smeta, daromadlar va xarajatlar, hisob registrlari, memorial order.

2- MAVZU. BUDJET TASHKIOTLARI BUXGALTERIYA BALANSI

REJA:

- 2.1.**Budjet tashkilotlarida buxgalteriya balansini tuzilishi, ko'rsatkichlarni shakllantirish ularni tegishli hisob registrlari va xujjatlar bilan o'zaro muvofiqligi
- 2.2.**Balans moddalarini inventarizatsiya qilish
- 2.3.**Buxgalteriya balansini tuzish

2.1.Budjet tashkilotlarida buxgalteriya balansini tuzilishi, ko'rsatkichlarni shakllantirish ularni tegishli hisob registrlari va xujjatlar bilan o'zaro muvofiqligi

Balans (1-shakl)ni tuzishdan oldin barcha mavjud memorial orderlar bilan rasmiylashtirilgan buxgalteriya provodkalarini dastlabki hujatlarga muvofiq holda to'g'ri tuzilganligi hamda "Bosh-jurnal kitobi" (308-shakl)ga to'g'ri yozilganligi, subschyotlar bo'yicha oylik aylanmalar va hisobot davri oxiriga "Bosh jurnal kitobi" (308-shakl) bo'yicha qoldiqlar to'g'ri hisoblanganligi tekshirib chiqiladi.

Hisobot davri oxiriga "Bosh-jurnal kitobi"da chiqarilgan qoldiqlar balansning "Yil (chorak) oxiriga" ustuniga ko'chirib yoziladi.

Bunda, debitor va kreditor qarzlarni hisobga oluvchi subschyotlar bo'yicha debitorlar va kreditorlar umumlashtirilmamasdan, ya'ni, mavjud debitorlar balansning aktiv qismida, kreditorlik qarz esa, passiv qismida ko'rsatiladi. Ushbu debitorlik va kreditorlik qarzlar to'g'risidagi ma'lumotlar 285-shakl "Aylanma vedomost" va boshqa tegishli hisob registrlaridan olinadi.

"Yil boshiga" ustuni bo'yicha ko'rsatkichlar o'tgan hisobot yili balansining "Yil (chorak) oxiriga" ustuni bo'yicha ko'rsatkichlarga aynan bir xil holda ko'chiriladi. Agarda, tashkilot hisobot yilining 1-yanvaridan keyin tashkil topgan bo'lsa, u holda balansning ushbu "Yil boshiga" ustuni to'ldirilmaydi.

Balansning aktiv qismidagi "Yil (chorak) oxiriga" ustuni bo'yicha:

"1-§. Asosiy vositalar va boshqa uzoq muddatli nomoliyaviy aktivlar" paragrafining "Asosiy vositalar: Boshlang'ich (qayta tiklash) qiymati" qatorida tashkilotlarning hisobot davri oxiriga mavjud barcha asosiy vositalari, shu jumladan, ijaraga berilganlari ham dastlabki (tiklanish) qiymati bo'yicha aks ettiriladi.

Qayta baholash natijalari bo'yicha aniqlangan asosiy vositalarning tiklanish qiymati choraklik va yillik balanslarda "Yil boshiga" ustunida kasr chizig'i bilan (mahrajida) aks ettiriladi.

"Eskirish summasi" qatorida asosiy ₅₄ yositalarning balans tuzilgan hisobot davri

oxiriga hisoblangan eskirish summasi aks ettiriladi.

"Qoldiq (balans) qiymati" qatorida asosiy vositalarning dastlabki (tiklanish) qiymatidan hisoblangan eskirish qiymatini farqi (010-qatorda aks ettirilgan asosiy vositaning dastlabki (tiklanish) qiymatidan 011-qatorda aks ettirilgan eskirish summasini ayirmasi) aks ettiriladi.

"Nomoddiy aktivlar" qatorida tashkilotning hisobot davri oxiriga mavjud nomoddiy aktivlarining qiymati ko'rsatiladi.

"2-§. Noishlab chiqarish aktivlari" qatorida ishlab chiqarish xususiyatiga ega bo'limgan kapital xarajatlar, jumladan, erni obodonlashtirish uchun amalga oshirilgan xarajatlar (040-subschyot) aks ettiriladi.

"3-§. Tovar-moddiy zaxiralar" paragrafida hisobot davri oxiriga mavjud bo'lgan tayyor mahsulot, qurilish materiallari, oziq-ovqat mahsulotlari, dori-darmon va yarani bog'lash vositalari, inventar va xo'jalik jixozlari, yonilg'i, yoqilg'i-moylash materillari, mashina va asbob-uskunalarning ehtiyyot qismlari va boshqa tovar-moddiy zaxiralarning qoldiq summalarini ko'rsatiladi.

"4-§. Nomoliyaviy aktivlarga qo'yilmalar" paragrafida o'rnatish uchun mo'ljallangan asbob-uskunalar, tugallanmagan qurilish, asosiy vositlarga boshqa xarajatlar, nomoddiy aktivlarga boshqa xarajatlar, tovar (ish, xizmat)larga xarajatlar va tovar-moddiy zaxiralarga boshqa xarajatlarni hisobga oluvchi subschyotlarning "Bosh-jurnal kitobi" (308-shakl) bo'yicha hisobot davrining oxiriga qoldiq summasi aks ettiriladi.

"Moliyaviy aktivlar" bo'limida mavjud hisobvaraqlardagi pul mablag'lari, akkreditivlar, kassadagi naqd pul qoldiqlari va boshqa pul mablag'larining, shuningdek g'aznachilik bo'linmalaridagi shaxsiy hisobvaraqlardagi pul mablag'larining balans tuzilayotgan sanaga qoldiq summalarini aks ettiriladi.

"Debitorlar" bo'limida yil (chorak) oxiriga barcha hisob-kitoblar bo'yicha qoldiq summalar (debitorlik qarzlar) aks ettiriladi.

Balansning passiv qismidagi "Yil (chorak) oxiriga" ustuni bo'yicha:

"Kreditorlar" bo'limida yil (chorak) oxiriga barcha hisob-kitoblar bo'yicha qoldiq summalar (kreditorlik qarzlar) aks ettiriladi.

"Moliyaviy natijalar" bo'limida tashkilotning joriy yilga moliyaviy natijalari (300-343 qatorlar), shuningdek, yakuniy moliyaviy natijasi (350-356 qatorlar) har bir daromad (tushum)larning turlari bo'yicha alohida holda aks ettiriladi.

Bunda, joriy yilga moliyaviy natijalar (300-343 qatorlar) bo'yicha ko'rsatkichlar yillik balansda aks ettirilmaydi.

"Balansdan tashqari schyotlar" bo'limida tashkilotlarning balansdan tashqari schyotlarida hisobot davri oxiriga aks ettirilgan summalar ko'rsatiladi.

Balans moddalarini inventarizatsiya qilish

Qonunchilikka muvofiq asosiy vositalar, nomoddiy aktivlar, kapital qo'yilmalar, moddiy boyliklar, pul mablag'lari, hisob-kitoblar va balansning boshqa moddalarini inventarizatsiyadan o'tkazishlari shart.

Inventarizatsiyaning asosiy maqsadi quyidagilardan iborat:

asosiy vositalar, kapital qo'yilmalar, moddiy boyliklar, pul mablag'lari va qat'iy hisobda turuvchi blankalari va boshqa aktivlarning haqiqatda mavjudligini buxgalteriya hisobi ma'lumotlariga taqqoslash yo'li bilan aniqlash, shuningdek

moddiy boyliklar va pul mablag'larining saqlanishini nazorat qilish; qonunchilikda belgilangan tartibga muvofiq belgilangan normativdan yuqori bo'lган va foydalanilmayotgan moddiy boyliklarni aniqlash; moddiy boyliklar hamda pul mablag'larini saqlash qoidalari va shartlariga rioya qilish; balansda hisobga olingan moddiy boyliklar, kassalardagi, banklarning depozit hisob raqamlaridagi, shuningdek O'zbekiston Respublikasi Moliya vazirligining g'aznachiligi va uning hududiy bo'linmalaridagi (keyingi o'rnlarda g'aznachilik bo'linmali deb yuritiladi) shaxsiy hisobvaraqlardagi pul mablag'lari, hisob-kitoblar va balansning boshqa moddalari qiymatining haqiqiyligini tekshirish.

Buxgalteriya balansini tuzish

Buxgalteriya balansini tuzishda quyidagi shartlar to'liq saqlanishi lozim: hisobot davridagi barcha operatsiyalar hamda pul mablag'lari, asosiy vositalar, moddiy qimmatliklarning inventarizatsiya qilinishi va hisob-kitoblar natijalarining to'liq aks ettirilishi; analitik hisob ma'lumotlarining hisobot davrining birinchi sanasiga sintetik hisob yuritish hisobvaraqlari bo'yicha aylanmalar va qoldiqlarga bir xil bo'lishi, shuningdek buxgalteriya balansi ma'lumotlarining sintetik va analitik hisob ma'lumotlariga mosligi; buxgalteriya balansidagi tegishli yozuvlarni qayd etish uchun belgilangan tartibda rasmiylashtirilgan birlamchi hujjatlardan foydalanish.

Ushbu asosiy shartlarga rioya qilinmagan holda tuzilgan buxgalteriya balansi noto'g'ri tuzilgan deb hisoblanadi.

Buxgalteriya balansi, qoida tariqasida, o'sib boruvchi tartibda bitta o'n xonali sonda ming so'm hisobida tuziladi.

Tayanch tushunchalar

Budget tashkiloti, budget hisoboti, buxgalteriya balansi, nomoliyaviy aktivlar, me'yoriy-xuquqiy asos, uslubiy asos, aylanma kassa mablag'i, smeta, daromadlar va xarajatlar, hisob registrlari, memorial order.

3- MAVZU. BUDJET TASHKILOTLARINING XARAJATLAR SMETALARI IJROSI TO'G'RISIDAGI HISBOTI

REJA:

- 3.1.**Xarajatlar smetasi ijrosi to'g'risida hisobotni tuzish va ularni tegishli hisob registrlari va xujjatlar bilan o'zaro muvofiqligi
- 3.2.**Xarajatlar smetasi ijrosi haqida oylik hisobot
- 3.3.**Xarajatlar smetasi ijrosi to'g'risida hisobotni tuzish

Xarajatlar smetasi ijrosi to'g'risida hisobotni tuzish va ularni tegishli hisob registrlari va xujjatlar bilan o'zaro muvofiqligi

Xarajatlar smetasining ijrosi haqida hisobotni tuzishdan oldin tashkilotlar:

- tasdiqlangan xarajatlar smetalariga belgilangan tartibda kiritilgan o'zgartirishlarning hisob registrlariga (294-shakl daftarlari) to'g'ri yozilganligini; hisobot davri uchun budgetdan moliyalashtirilgan mablag'larni tasdiqlangan xarajatlar smetalariga muvofiq holda (kiritilgan o'zgartirishlarni hisobga olgan holda) amalga oshirilganligini (tegishli memorial orderlar, 294-shakl daftari va boshqa hisob registrlari asosida);
- hisobot choragida amalga oshirilgan kassa xarajatlarining (G'aznachilik bo'linmalari orqali amalga oshirilgan to'lovlarining) to'g'rilingini (tegishli memorial orderlar, 294-shakl daftarlari va boshqa hisob registrlari asosida);
- haqiqiy xarajatlarning hisob registrlariga to'g'ri yozilganligini (tegishli memorial orderlar va 294-shakl daftarlari ma'lumotlari asosida) tekshirib chiqishlari lozim.

"Tasdiqlangan (aniqlangan) reja" ustuniga tashkilotlarning tegishli tasdiqlangan xarajatlar smetalarini bo'yicha kiritilgan o'zgartirishlar hisobi bilan hisobot davriga aniqlangan rejani xarajatlar tasnifining hisobot shaklida keltirilgan xarajat moddalari bo'yicha yoziladi.

"Hisobot davri uchun moliyalashtirilgan" ustuni bo'yicha tashkilotga budgetdan xarajatlar smetalariga muvofiq yil boshidan o'sib boruvchi tartibda moliyalashtirilgan mablag'lar (294-shakl daftar ma'lumotlari asosida) xarajatlar tasnifining hisobot shaklida keltirilgan xarajat guruhlari va moddalari bo'yicha yoziladi (4-guruuning xarajat moddalaridan tashqari).

G'azna ijrosiga o'tilgan tashkilotlar ushbu ustun bo'yicha yil boshidan o'sib boruvchi tartibda G'aznachilik bo'linmalari orqali amalga oshirilgan to'lovlarini ko'rsatadilar.

"Kassa xarajati-jami" ustunida tashkilotning budget mablag'lari bo'yicha depozit hisob raqamidan xarajatlar smetalarida ko'zda tutilgan maqsadlar uchun o'tkazilgan mablag'lar yil boshidan o'sib boruvchi tartibda (294-shakl daftar ma'lumotlari asosida) xarajatlar tasnifining hisobot shaklida keltirilgan xarajat guruhlari va moddalari bo'yicha yoziladi.

G'azna ijrosiga o'tilgan tashkilotlar ushbu ustun bo'yicha yil boshidan o'sib boruvchi tartibda G'aznachilik bo'linmalari orqali amalga oshirilgan to'lovlarini ko'rsatadilar.

"Haqiqiy xarajatlar-jami" ustunida tashkilot tomonidan amalga oshirilgan haqiqiy xarajatlar (budget bo'yicha) yil boshidan o'sib boruvchi tartibda (294-shakl daftarlari ma'lumotlari asosida) xarajatlar tasnifining hisobot shaklida keltirilgan xarajat guruhlari va moddalari bo'yicha yoziladi.

Tashkilotlar tomonidan o'tgan yillarda, shuningdek, joriy yilda budget mablag'lari hisobidan sotib olingan asosiy vositalariga hisoblangan eskirish summasi xarajatlar smetasining ijrosi haqida hisobot (2-shakl)da xarajatlar iqtisodiy tasnifining 43 50 000 "Asosiy vositalarni sotib olish" xarajat moddasining tegishli kichik modda va elementlari bo'yicha xaqiqiy xarajatlar sifatida aks ettiriladi.

Bunda, budgetdan tashqari mablag'lar hisobidan o'tgan yillarda, shuningdek, joriy yilda sotib olingan asosiy vositalar bo'yicha hisoblangan eskirish summasi esa, tegishli ravishda budgetdan tashqari mablag'larning harakati to'g'risidagi hisobotlarda xarajatlar iqtisodiy tasnifining 43 50 000 "Asosiy vositalarni sotib olish" xarajat moddasining tegishli kichik modda va elementlari bo'yicha xaqiqiy xarajatlar sifatida aks ettiriladi.

Budjet tashkiloti bo'limgan budgetdan mablag' oluvchi tashkilotlar tomonidan budgetdan olingan mablag'larning ijrosi bo'yicha tuzilgan xarajatlar smetasining ijrosi haqida hisobot (2-shakl)da budjet mablag'inining ishlatalgan qismi doirasida xarajatlar iqtisodiy tasnifining tegishli moddalari, kichik moddalari va elementlari bo'yicha xaqiqiy xarajatlarni to'liq aks ettiradilar.

Asosiy xarajatlar smetasi bo'yicha moliyalashtiriluvchi tegishli moliya organiga esa, mazkur hisobotlarning nusxalari ma'lumot uchun taqdim qilinadi.

Xarajatlar smetasining ijrosi xaqida hisobot (2-shakl) tashkilotlar tomonidan xarajatlar tasnifining har bir bo'lim, kichik bo'lim va bobi bo'yicha alohida holda tuziladi.

Tashkilotning budjet hisob raqamlaridagi (shaxsiy hisobvaraqlaridagi) hisobot choragining oxirgi ish kuniga tejab qolingan va belgilangan tartibda rivojlantirish jamg'armasi hisob raqamiga o'tkazilgan budjet mablag'lari alohida (I-IV xarajat guruxlariga qo'shilmagan holda) "Budjet tashkilotida hisobot choragining oxirgi kuniga tejab qolingan va budjet tashkilotining rivojlantirish jamg'armasi hisob raqamiga o'tkazilgan mablag'lar" qatorida kassa xarajatlari sifatida aks ettiriladi va "Xarajatlarning hammasi"da hisobga olinadi.

Xarajatlar smetasining ijrosi haqida hisobot (2-shakl) tashkilotlar tomonidan har chorakda hisobot choragidan keyingi oyning 10-sanasiga qadar topshiriladi.

Xarajatlar smetasi ijrosi haqida oylik hisobot

Tashkilotlar xarajatlar smetasi ijrosi haqida oylik hisobotni tuzishdan oldin: budjet mablag'lari bo'yicha hisob raqamlardagi mablag'lar harakati bo'yicha bank ko'chirmalarining to'liqligini;

hisob raqamlardan (shaxsiy hisobvaraqlardan) o'tkazilgan mablag'larning (amalga oshirilgan to'lovlarining) to'g'riliqi va asoslanganligini;

amalga oshirilgan kassa xarajatlarini tegishli hisob registrlariga to'liq va to'g'ri yozilganligini tekshirib chiqadi.

Hisob registrlaridagi (294-shakl va 292-shakl daftarlardagi) yozuvlarning to'g'rilingiga ishonch hosil qilingandan so'ng, ushbu daftarlar (294-shakl daftari) ma'lumotlari asosida xarajatlar smetasi ijrosi haqida oylik hisobot (1-OX shakl) qoidala ko'rsatilgan tartibda to'ldiriladi.

«Mablag'larni yil boshidagi qoldiqlari», «Mablag'larni hisobot oyi boshidagi qoldiqlari» va «Mablag'larni hisobot davrining oxiriga qolgan qoldiqlari» ustunlarida g'azna ijrosiga o'tilmagan tashkilotlarning byudjet mablag'lari bo'yicha mos ravishda hisobot yili, hisobot oyi boshidagi, shuningdek hisobot davri oxiridagi mavjud mablag'lar qoldig'i miqdori ko'rsatiladi;

g'azna ijrosiga o'tilgan tashkilotlar esa, ushbu ustunlarni to'ldirmaydilar.

«Hisobot oyi uchun ajratilgan mablag'lar» ustunida tasdiqlangan xarajatlar smetasiga (keyinchalik belgilangan tartibda kiritilgan o'zgartirishlarni hisobga olgan holda) muvofiq hisobot oyida tashkilotga byudjetdan ajratilgan (hisob raqamiga kelib tushgan) mablag'lar hisobot shaklida keltirilgan xarajat moddalariga bo'lingan holda ko'rsatiladi. Bunda, noto'g'ri yoki ortiqcha moliyalashtirilishi va boshqa sabablar tufayli tashkilot tomonidan byudjetga qaytarilgan mablag'lar hisobga olinishi lozim.

Davlat budgetining g'azna ijrosiga o'tilgan tashkilotlar ushbu ustunda hisobot oyi mobaynida g'aznachilik bo'linmalari orqali amalga oshirilgan to'lovlarini (kassa

xarajatini) ko'rsatadilar.

«Yil boshidan ajratilgan mablag'lar» ustunida tasdiqlangan xarajatlar smetasiga (keyinchalik belgilangan tartibda kiritilgan o'zgartirishlarni hisobga olgan holda) muvofiq hisobot yili boshidan o'sib boruvchi tartibda tashkilotga byudjetdan ajratilgan (hisob raqamiga kelib tushgan) mablag'lar hisobot shaklida keltirilgan xarajat moddalariga bo'lingan holda ko'rsatiladi. Bunda, noto'g'ri yoki ortiqcha moliyalashtirilishi va boshqa sabablar tufayli tashkilot tomonidan byudjetga qaytarilgan mablag'lar hisobga olinishi lozim.

Davlat budgetining g'azna ijrosiga o'tilgan tashkilotlar ushbu ustunda yil boshidan o'sib boruvchi tartibda g'aznachilik bo'linmalarini orqali amalga oshirilgan to'lovlarini (kassa xarajatini) ko'rsatadilar.

«Oylik kassa xarajatlari» ustunida tashkilot tomonidan tasdiqlangan xarajatlar smetasida ko'zda tutilgan maqsadlar uchun hisobot oyida byudjet mablag'lar bo'yicha depozit hisob raqamidan (shaxsiy hisobvarag'idan) o'tkazilgan (to'langan) mablag'lar hisobot shaklida keltirilgan xarajat moddalariga bo'lingan holda ko'rsatiladi. Bunda, noto'g'ri yoki ortiqcha o'tkazilishi (to'lanishi) va boshqa sabablar tufayli byudjet tashkiloti hisob raqamiga (g'aznachilik bo'linmalaridagi shaxsiy hisobvarag'iga) qaytarilgan mablag'lar (kassa xarajatlarining tiklanishi) hisobga olinishi lozim.

«Yil boshidan kassa xarajatlari» ustunida tashkilot tomonidan tasdiqlangan xarajatlar smetasida ko'zda tutilgan maqsadlar uchun hisobot yili boshidan o'sib boruvchi tartibda byudjet hisob raqamidan (g'aznachilik bo'linmalaridagi shaxsiy hisobvarag'idan) o'tkazilgan (to'langan) mablag'lar hisobot shaklida keltirilgan xarajat moddalariga bo'lingan holda ko'rsatiladi. Bunda, noto'g'ri yoki ortiqcha o'tkazilishi (to'lanishi) va boshqa sabablar tufayli tashkilot hisob raqamiga (g'aznachilik bo'linmalaridagi shaxsiy hisobvarag'iga) qaytarilgan mablag'lar (kassa xarajatlarining tiklanishi) hisobga olinishi lozim.

Xarajatlar smetasi ijrosi oylik hisobot (1-OX shakl) xarajatlar tasnifining har bir bo'lim, kichik bo'lim va bobo bo'yicha alohida holda tuziladi.

Budget hisob raqamlaridagi (shaxsiy hisobvaraqlaridagi) tejab qolning va belgilangan tartibda rivojlantirish jamg'armasi hisob raqamiga o'tkazilgan byudjet mablag'lar alohida (I — IV xarajat guruhlariga qo'shilmagan holda) «Tejab qolning va Byudjet tashkilotining rivojlantirish jamg'armasiga o'tkazilgan mablag'lar» qatorida kassa xarajatlari sifatida aks ettiriladi va «Xarajatlarning hammasi»da hisobga olinadi.

Oylik hisobot hisobot oyidan keyingi oyning 5-sanasidan kechiktirmasdan taqdim qilinadi.

Xarajatlar smetasi ijrosi to'g'risida hisobotni tuzish

Xarajatlar smetasi ijrosi to'g'risida hisobotni tuzishda quyidagi shartlar to'liq saqlanishi lozim:

hisobot davridagi barcha operatsiyalar hamda pul mablag'lari, asosiy vositalar, moddiy qimmatliklarning inventarizatsiya qilinishi va hisob-kitoblar natijalarining to'liq aks ettirilishi;

analitik hisob ma'lumotlarining hisobot davrining birinchi sanasiga sintetik hisob yuritish hisobvaraqlari bo'yicha aylanmalar va qoldiqlarga bir xil bo'lishi,

shuningdek moliyaviy hisobotlar ma'lumotlarining sintetik va analitik hisob ma'lumotlariga mosligi;

Xarajatlar smetasi ijrosi to'g'risida hisobotlardagi tegishli yozuvlarni qayd etish uchun belgilangan tartibda rasmiylashtirilgan birlamchi hujatlardan foydalanish.

Ushbu asosiy shartlarga rioya qilinmagan holda tuzilgan xarajatlar smetasi ijrosi to'g'risida hisobot noto'g'ri tuzilgan deb hisoblanadi.

Xarajatlar smetasi ijrosi to'g'risida hisobot, qoida tariqasida, o'sib boruvchi tartibda bitta o'n xonali sonda ming so'm hisobida tuziladi.

Agarda, me'yoriy-huquqiy hujatlар talablarini buzmagan holda xarajatlar smetasi ijrosi to'g'risida hisobotlar ko'rsatkichlari manfiy qoldiq bilan chiqsa (manfiy qoldiqqa ega bo'lsa), u holda hisobotlarda ushbu ko'rsatkichlar «minus» belgi bilan aks ettiriladi.

Tayanch tushunchalar

Xarajatlar smetasi ijrosi to'g'risida hisobot, xarajatlar smetasi, moliyaviy hisobot, budget tashkiloti, balansa saqlovchi, budget tashkilotlarining budgetdan tashqari jamg'armalari, aylanma kassa mablag'i, smeta, daromadlar va xarajatlar, hisobot davri.

4- MAVZU. BUDJET TASHKILOTLARINING BUDJETDAN TASHQARI PUL MABLAG'LARI HARAKATI TO'G'RISIDAGI HISOBOTLAR

REJA:

- 4.1.**Budget tashkilotini rivojlantirish jamg'armasi bo'yicha pul mablag'lari harakati to'g'risida hisobot
- 4.2.**Tibbiyot muassasalarini moddiy rag'batlantirish va rivojlantirish jamg'armasi bo'yicha pul mablag'lari harakati to'g'risida hisobot
- 4.3.**Ta'lim muassasalarida o'qitishning to'lov-kontrakt shaklidan tushgan mablag'lar harakati to'g'risida hisobot
- 4.4.**Boshqa budgetdan tashqari mablag'lar harakati bo'yicha hisobot

Budget tashkilotini rivojlantirish jamg'armasi bo'yicha pul mablag'lari harakati to'g'risida hisobot

Budget tashkilotini rivojlantirish jamg'armasi bo'yicha pul mablag'lari harakati to'g'risida hisobot tashkilotlar tomonidan hisobot davri mobaynida faoliyat turiga muvofiq mahsulot (ish, xizmat)lar ishlab chiqarish va sotishdan olingan daromadlarni, vaqtincha foydalanilmayotgan binolarni va davlatning boshqa mulklarini ijaraga berishdan, yuridik va jismoniy shaxslar tomonidan budget tashkilotlariga ko'rsatilgan homiylik (beg'araz) yordamlar hisobidan tushgan tushumlarni, shuningdek hisobot choragining oxirgi ish kunida tejab qolning va rivojlantirish jamg'armasiga o'tkazilgan budget mablag'lari harakatini aks ettirish uchun tuziladi.

Budget tashkilotini rivojlantirish jamg'armasi bo'yicha pul mablag'lari harakati to'g'risida hisobot shaklini tuzishdan oldin tashkilotlar:

- hisobot choragi mobaynidagi faoliyat turiga muvofiq mahsulot (ish,

xizmat)lar ishlab chiqarish va sotishga, vaqtincha foydalanilmayotgan binolarni va davlatning boshqa mulklarini ijaraga berishga, yuridik va jismoniy shaxslar tomonidan budjet tashkilotlariga ko'rsatilgan homiylik (beg'araz) yordamlarga, shuningdek hisobot choragining oxirgi ish kunida tejab qolingan budjet mablag'lari ga doir dastlabki hujjatlarni to'liqligini;

- hisob raqamlardan olingan ko'chirmalarni va tegishli hisob registrlari ma'lumotlarini to'g'rilib chiqadilar.

"1. Yil boshiga pul mablag'i qoldig'i" qatoriga tegishli hisobvaraqlardan ko'chirmalarga muvofiq rivojlantirish jamg'armasi bo'yicha hisobot yilining birinchi sanasiga mavjud pul mablag'lari qoldig'i aks ettiriladi. Bunda, g'aznachilik bo'linmalarining tegishli tranzit hisobvaraqlaridagi tashkilotga tegishli bo'lgan qoldiq mablag'lar ham hisobga olinishi lozim.

"2. Hisobot davrida tushgan tushumlar – jami" qatorida "a, b, v va g" qatorlar bo'yicha hisobot davriga tushgan barcha daromadlar (tushumlar)ning yig'indisi ko'rsatiladi.

"a) mahsulotlar (ishlar, xizmatlar) ishlab chiqarish va sotishdan" qatorida tashkilotlar faoliyat turi bo'yicha mahsulot (ish, xizmat)lar ishlab chiqarish va sotishdan olingan jami tushumlarini (pul mablag'larini) ko'rsatadilar.

"b) vaqtincha foydalanilmayotgan binolarni va davlatning boshqa mulklarini ijaraga berishdan" qatorida tashkilotlar vaqtincha foydalanilmayotgan binolarni va boshqa mulklarni ijaraga berishdan tushgan daromadlarini (pul mablag'larini) ko'rsatadilar.

"v) yuridik va jismoniy shaxslar tomonidan budjet tashkilotlariga ko'rsatiladigan homiylik (beg'araz) yordami hisobidan" qatorida Budget tashkilotini rivojlantirish jamg'armasi hisobvarag'iga homiy tashkilotlardan hamda jismoniy shaxslardan tushgan homiylik yordamlari ko'rsatiladi.

"g) hisobot choragining oxirgi ish kunida tejab qolingan budjet mablag'lari hisobidan" qatorida qonun hujjatlariga muvofiq tashkilotlarning xarajatlar smetasida ko'zda tutilgan mablag'larning hisobot choragi oxirgi kunida tejab qolingan qismining Budget tashkilotini rivojlantirish jamg'armasi hisobvarag'iga o'tkazilgan summasi ko'rsatiladi.

"3. Hisobot davrida amalga oshirilgan kassa xarajatlari – jami" qatorida 4-ustun "Kassa xarajatilari - jami"da aks ettirilgan jami kassa xarajatlarining summasi ko'rsatiladi.

"4. Hisobot davri oxiriga pul mablag'i qoldig'i" qatorida "1. Yil boshiga pul mablag'i qoldig'i" va "2. Hisobot davrida tushgan tushumlar – jami" qatorlarida aks ettirilgan tushumlarning yig'indisidan hisobidan amalga oshirilgan kassa xarajatlarining ("3. Hisobot davrida amalga oshirilgan kassa xarajatlari – jami" qatori bo'yicha summaning) ayirmasi ko'rsatiladi.

"Xarajatlar yoyilmasi"da rivojlantirish jamg'armasi mablag'lari hisobidan amalga oshirilgan kassa va xaqiqiy xarajatlar mazkur hisobot shaklida keltirilgan xarajatlar iqtisodiy tasnifining xarajat moddalari, kichik moddalari va elementlari bo'yicha aks ettiriladi.

Ushbu hisobot shakli tashkilotlar tomonidan har chorakda hisobot choragidan keyingi oyning 10-sanasiga qadar topshiriladi.

Tibbiyot muassasalarini moddiy rag'batlantirish va rivojlantirish jamg'armasi bo'yicha pul mablag'lari harakati to'g'risida hisobot

Tibbiyot muassasalarini moddiy rag'batlantirish va rivojlantirish jamg'armasi bo'yicha pul mablag'lari harakati to'g'risida hisobotni tuzishdan oldin tibbiyot muassasalari:

- hisobot choragi mobaynidagi jamg'arma mablag'larining shakllanish manbalariga va sarflanishiga doir birlamchi hujjatlarni to'liqligini;
- hisob raqamlardan olingan ko'chirmalarni va boshqa tegishli hisob registrlarini tekshirib chiqadilar.

"1. Yil boshiga pul mablag'i qoldig'i" qatoriga tegishli hisobvaraqlardan ko'chirmalarga muvofiq tibbiyot muassasasini moddiy rag'batlantirish va rivojlantirish jamg'armasi bo'yicha hisobot yilining birinchi sanasiga mavjud pul mablag'lari qoldig'i aks ettiriladi. Bunda, g'aznachilik bo'linmalarining tegishli tranzit hisobvaraqlaridagi tibbiyot muassasasiga tegishli bo'lgan qoldiq mablag'lar ham hisobga olinishi lozim.

"2. Hisobot davrida tushgan tushumlar – jami" qatorida "a, b, v, g va d" qatorlar bo'yicha hisobot davriga tushgan barcha daromadlar (tushumlar)ning yig'indisi ko'rsatiladi.

"a) tibbiyot muassasasi uchun ajratiladigan umumiyl budget mablag'larining 5 foizi hisobidan" qatorida tibbiyot muassasasi uchun budgetdan ajratiladigan umumiyl mablag'larning (xarajatlar smetasida ko'zda tutilgan jami mablag'larning) 5 foizigacha bo'lgan qismining muassasaning mazkur jamg'armasiga o'tkazilgan summalarini ko'rsatiladi.

"b) homiylar va donor tashkilotlardan" qatorida homiy va donor tashkilotlardan tushgan homiylik yordamlari ko'rsatiladi.

"v) pulli davolash va xizmatlar ko'rsatishdan" qatorida tibbiyot muassasalarining pulli davolash va xizmatlar ko'rsatishdan tushgan mablag'lari ko'rsatiladi.

"g) hisobot choragini oxirgi ish kunida tejab qolning budget mablag'lari" qatorida qonun hujjatlariga muvofiq tibbiyot muassasalarining xarajatlar smetasida ko'zda tutilgan budget mablag'laridan hisobot choragi oxirgi kunida tejab qolning qismining belgilangan tartibda jamg'arma hisob raqamiga o'tkazilgan summasi ko'rsatiladi.

"d) vaqtincha foydalanilmayotgan binolarni va davlatning boshqa mulklarini ijaraga berishdan" qatorida tibbiyot muassasalari vaqtincha foydalanilmayotgan binolarni va boshqa mulklarini ijaraga berishdan tushgan daromadlarini ko'rsatadilar.

"3. Hisobot davrida amalga oshirilgan kassa xarajatlari – jami" qatorida 4-ustun "Kassa xarajatilari - jami" da aks ettirilgan jami kassa xarajatlarining summasi ko'rsatiladi.

"4. Hisobot davri oxiriga pul mablag'i qoldig'i" qatorida "1. Yil boshiga pul mablag'i qoldig'i" va "2. Hisobot davrida tushgan tushumlar – jami" qatorlarida aks ettirilgan tushumlarning yig'indisidan hisobidan amalga oshirilgan kassa xarajatlarining ("3. Hisobot davrida amalga oshirilgan kassa xarajatlari – jami" qatori bo'yicha summaning) ayirmasi ko'rsatiladi.

"Xarajatlar yoyilmasi"da rivojlantirish jamg'armasi mablag'lari hisobidan amalga oshirilgan kassa va xaqiqiy xarajatlar mazkur hisobot shaklida keltirilgan xarajatlar iqtisodiy tasnifining xarajat moddalari, kichik moddalari va elementlari

bo'yicha aks ettiriladi.

Ushbu hisobot shakli tashkilotlar tomonidan har chorakda hisobot choragidan keyingi oyning 10-sanasiga qadar topshiriladi.

Ta'lim muassasalarida o'qitishning to'lov-kontrakt shaklidan tushgan mablag'lar harakati to'g'risida hisobot

Ta'lim muassasalarida o'qitishning to'lov-kontrakt shaklidan tushgan mablag'lar harakati to'g'risida hisobot Oliy ta'lim muassasalaridagi o'qitishning to'lov-kontrakt shaklidan tushgan mablag'lar harakati to'g'risidagi ma'lumotlarni aks ettirish uchun mo'ljallangan.

Oliy ta'lim muassasalari mazkur hisobotni tuzishdan oldin quyidagilarni to'g'riliqini tekshirib chiqadilar:

- o'qitishning to'lov-kontrakt shaklidan tushgan mablag'larning shakllanishi va sarflanishiga oid barcha dastlabki hujjalarning to'liqligini;
- analistik hisob ma'lumotlarining tegishli sintetik hisob ma'lumotlarga muvofiqligini;

- tegishli hisob registrlari ma'lumotlarining to'liq va to'g'ri yozilganligini.

"1. Yil boshiga pul mablag'i qoldig'i" qatoriga tegishli hisobvaraqlardan ko'chirmalarga muvofiq hisobot yilining birinchi sanasiga mavjud to'lov-kontrakt mablag'lari qoldig'i aks ettiriladi.

"2. Hisobot davrida tushgan tushumlar - jami" qatorida "a, b va v" qatorlar bo'yicha hisobot davriga tushgan daromadlarning yig'indisi ko'rsatiladi.

"3. Hisobot davrida amalga oshirilgan kassa xarajatlari – jami" qatorida 4-ustun "Kassa xarajatilari - jami"da aks ettirilgan jami kassa xarajatlarining summasi ko'rsatiladi.

"4. Hisobot davri oxiriga pul mablag'i qoldig'i" qatorida "1. Yil boshiga pul mablag'i qoldig'i" va "2. Hisobot davrida tushgan tushumlar – jami" qatorlarida aks ettirilgan tushumlarning yig'indisidan hisobidan amalga oshirilgan kassa xarajatlarining ("3. Hisobot davrida amalga oshirilgan kassa xarajatlari – jami" qatori bo'yicha summaning) ayirmasi ko'rsatiladi.

"Xarajatlar yoyilmasi"da to'lov-kontrakt mablag'lari hisobidan amalga oshirilgan kassa va xaqiqiy xarajatlar mazkur hisobot shaklida keltirilgan xarajatlar iqtisodiy tasnifining xarajat moddalari, kichik moddalari va elementlari bo'yicha aks ettiriladi. Ushbu hisobot shakli tashkilotlar tomonidan har chorakda hisobot choragidan keyingi oyning 10-sanasiga qadar topshiriladi.

Boshqa budgetdan tashqari mablag'lar harakati bo'yicha hisobot

Boshqa budgetdan tashqari mablag'lar harakati bo'yicha hisobot tashkilotlarning quyidagi budgetdan tashqari mablag'larining harakati to'g'risidagi ma'lumotlarni umumlashtirish va taxlil qilish uchun mo'ljallangan:

- O'zbekiston Respublikasi Moliya vazirligi huzuridagi budgetdan tashqari Pensiya jamg'armasining ijtimoiy nafaqalarni to'lash uchun mablag'lari;
- o'tgan yillar debitorlik qarzlarining tushgan summasi;
- maktabgacha ta'lim muassasalarida bolalar ta'minoti uchun ota-onalardan tushumlar;

maktabdan tashqari muassasalarda bolalar ta'minoti uchun ota-onalardan tushumlar

(musiqa va san'at maktablari);

- xodimlardan, ular ishlayotgan joyida ovqatlanganligi bo'yicha hisob- kitoblardan tushadigan tushumlar;
 - maktab-internatlar va litseylarda bolalarning ta'minoti uchun ota-onalardan tushumlar;
 - ajratmalar hisobiga shakllanadigan vazirlik va idoralarning budgetdan tashqari jamg'armalari;
 - umumta'lim muassasalarida darsliklar ijarasi to'lovidan tushgan budgetdan tashqari mablag'lar;
 - kapital qo'yilma mablag'lari bo'yicha depozitlar;
 - turg'un davolash-profilaktika muassasalarida davolanayotgan bemorlardan ovqatlanish uchun undiriladigan to'lovlar;
 - boshqa ta'lim muassasalarida bolalar ta'minoti uchun ota-onalar to'lovi;
 - budget tashkilotlarining boshqa budgetdan tashqari mablag'lari;
 - grantlar, insonparvarlik yordami va texnik ko'maklashish vositalari; kreditlar.
- Hisobotni tuzishdan oldin tashkilotlar:
- hisobot choragi mobaynidagi barcha mazkur budgetdan tashqari mablag'larining shakllanish manbalariga va sarflanishiga doir birlamchi hujjatlarni to'liqligini;
 - hisob raqamlardan olingan ko'chirmalarni va boshqa tegishli hisob registrlarini tekshirib chiqadilar.

"Yil boshiga mablag' qoldig'i" ustuni bo'yicha tashkilotlar hisobot shaklida keltirilgan barcha budgetdan tashqari mablag'lar bo'yicha hisobot yilining birinchi sanasiga bo'lган mavjud qoldiq mablag'larni aks ettiradilar.

"Hisobot davrida tushgan daromadlar (tushumlar) – jami" ustuni bo'yicha hisobot shaklida keltirilgan barcha budgetdan tashqari mablag'larning turlari bo'yicha alohida holda hisobot davrida tashkilotning hisobvaraqlariga kelib tushgan tushumlarni aks ettiradilar.

"Xarajatlar yoyilmasi" bo'limi bo'yicha mazkur budgetdan tashqari mablag'lar hisobidan hisobot davrida amalga oshirilgan kassa va xaqiqiy xarajatlarni xarajatlar iqtisodiy tasnifining xarajatlar moddasi, kichik moddasi va elementlari bo'yicha har bir budgetdan tashqari mablag'larning turlari bo'yicha alohida holda aks ettiradilar.

Ushbu hisobot shakli tashkilotlar tomonidan har chorakda hisobot choragidan keyingi oyning 10-sanasiga qadar topshiriladi.

Tayanch tushunchalar

Boshqa budgetdan tashqari mablag'lar, debitorlik qarzi, hisobot davri, moliya yili, budget tashkiloti, balansda saqlovchi, budget tashkilotlarining budgetdan tashqari jamg'armalari, aylanma kassa mablag'i, smeta, daromadlar va xarajatlar, davlat budgeti.

5- MAVZU. BUDJET TASHKILOTLARIDA NOMOLIYAVIY AKTIVLAR HARAKATI TO'G'RISIDAGI HISOBOT

REJA:

- 5.1.Nomoliyaviy aktivlar harakati to'g'risida hisobot**
- 5.2.Nomoliyaviy aktivlar harakati to'g'risida hisobotni tuzish**

Nomoliyaviy aktivlar harakati to'g'risida hisobot

Nomoliyaviy aktivlar harakati to'g'risida hisobot tashkilotning hisobot yili mobaynidagi nomoliyaviy aktivlari (asosiy vositalari, nomoddiy aktivlari va tovar-moddiy zaxiralari)ning mavjudligi va harakati to'g'risidagi ma'lumotlarni umumlashtirish va tahlil qilish uchun tuziladi.

Mazkur hisobot shaklini tuzishdan oldin tashkilotlar:

- hisobot yili boshiga mavjud asosiy vositalar, nomoddiy aktivlar va tovar-moddiy zaxiralar qoldig'ining to'g'rilingini (asoslanganligini);
- yil mobaynida tashkilotga kirim bo'lgan va tashkilotdan chiqim bo'lgan barcha nomoliyaviy aktivlarni (budget va budgetdan tashqari mablag'lar hisobi bo'yicha alohida holda) hisob registrlarida ("Asosiy vositalar bo'yicha aylanma vedomost" 326-shakl, "Moddiy qimmatliklarning miqdor-qiyomat hisobi daftari (kartochkasi) 296-shakl, "Bosh jurnal kitobi" 308-shakl va boshqa tegishli registrlarda) to'g'ri aks ettirilganligini;
- kirim va chiqim operatsiyalarini tasdiqlovchi hujjatlarning mavjudligini va to'liqligini tekshirib chiqadilar.

Ushbu hisobotda asosiy vositalar va nomoddiy aktivlar to'g'risida ma'lumotlar "Bosh jurnal kitobi" (308-shakl) va boshqa asosiy vositalar va nomoddiy aktivlar hisobi yuritiladigan hisob registrlari ma'lumotlari asosida to'ldiriladi. Hisobotda asosiy vositalar va nomoddiy aktivlarning (budget yoki budgetdan tashqari mablag'lar hisobidan olinganligi ko'rsatilgan holda) yil boshiga mavjud qoldig'i, hisobot yili mobaynida kirim bo'lgan asosiy vositalar va nomoddiy aktivlarning qiymati va chiqim bo'lgan (hisobdan chiqarilgan)larining qiymati, shuningdek, hisobot davri oxiriga tashkilotlar balansidagi mavjud qiymati ko'rsatiladi.

Asosiy vositalarni har yilgi qayta baholash hisobiga dastlabki (tiklanish) qiymatining o'zgarishi (oshishi yoki kamayishi) hisobot shaklining alohida "Qayta baholash natijasida" qatorida aks ettiriladi.

Tovar-moddiy zaxiralar bo'yicha hisobot davri boshiga va oxiriga qoldig'i hamda tashkilot ehtiyojlariga sarflangan tovar-moddiy zaxiralarning summasi budget mablag'lari hisobidan hamda budgetdan tashqari mablag'lar hisobidan alohida holda ko'rsatiladi.

Shuningdek, tashkilotga kirim bo'lgan tovar-moddiy zaxiralar, shundan bepul olinganlari, sotib olinganlari, ortiqcha materiallarning kirimga olinishi hamda yil mobaynida chiqim qilingan material zaxiralar, shundan bepul berilganlari, sotilganlari, kamomadlar va boshqa sabablar tufayli chiqim qilinganlarining qiymati ko'rsatiladi.

Ushbu hisobot shakli tashkilotlar tomonidan hisobot yili uchun topshiriladigan balans bilan birga taqdim qilinadi.

Nomoliyaviy aktivlar harakati to'g'risida hisobotni tuzish

Nomoliyaviy aktivlar harakati to'g'risida hisobotni tuzishda quyidagi shartlar to'liq saqlanishi lozim:

hisobot davridagi barcha operatsiyalar hamda pul mablag'lari, asosiy vositalar, moddiy qimmatliklarning inventarizatsiya qilinishi va hisob-kitoblar natijalarining to'liq aks ettirilishi;

analitik hisob ma'lumotlarining hisobot davrining birinchi sanasiga sintetik hisob yuritish hisobvaraqlari bo'yicha aylanmalar va qoldiqlarga bir xil bo'lishi, shuningdek moliyaviy hisobotlar ma'lumotlarining sintetik va analitik hisob ma'lumotlariga mosligi;

Nomoliyaviy aktivlar harakati to'g'risida hisobotlardagi tegishli yozuvlarni qayd etish uchun belgilangan tartibda rasmiylashtirilgan birlamchi hujjatlardan foydalanish.

Ushbu asosiy shartlarga rioya qilinmagan holda tuzilgan Nomoliyaviy aktivlar harakati to'g'risida hisobot noto'g'ri tuzilgan deb hisoblanadi.

Nomoliyaviy aktivlar harakati to'g'risida hisobot yilda bir marta yillik hisobot davrida bitta o'n xonali sonda ming so'm hisobida tuziladi.

Agarda, me'yoriy-huquqiy hujjatlar talablarini buzmagan holda Nomoliyaviy aktivlar harakati to'g'risida hisobotlar ko'rsatkichlari manfiy qoldiq bilan chiqsa (manfiy qoldiqqa ega bo'lsa), u holda hisobotlarda ushbu ko'rsatkichlar «minus» belgi bilan aks ettiriladi.

Tayanch tushunchalar

Nomoliyaviy aktivlar harakati to'g'risida hisobot, Nomoliyaviy aktivlar, debtorlik qarz, kreditor qarz, moliyaviy hisobot, budget tashkiloti, buxgalteriya hisobi, smeta, daromadlar va xarajatlar, moliyaviy natija, moliyaviy aktivlar.

6- MAVZU. BUDJET TASHKILOTLARINING DEBITORLIKVA KREDITORLIK MAJBURIYATLARI TO'G'RISIDAGI HISOBOTI

REJA:

- 6.1.Debitorlik va kreditorlik majburiyatlari hisobini tashkil etish, uning maqsadi va vazifalari**
- 6.2.Turli debtor va kreditorlar bilan hisob-kitoblar hisobi**
- 6.3.Boshqa debtor va kreditorlar bilan hisoblashuvlar hisobi**
- 6.4.Debitorlik va kreditorlik qarzlar to'g'risida ma'lumot**

Debitorlik va kreditorlik majburiyatlari hisobini tashkil etish, uning maqsadi va vazifalari

Budget tashkilotlari tomonidan daromadlar va xarajatlar smetalarini ishrosini amalga oshirish jarayonida jismoniy va yuridik shaxslar bilan hisoblashuvlarni amalga

oshiradi. Bu hisoblashlarning provard natijasi debtorlik va kreditorlik majburiyatlar bo‘yicha hisoblashuvlarni yuzaga kelishiga sabab bo‘ladi.

Debitorlik majburiyat – bu boshqa korxonalarini, (haridorlarga sotilgan mahsulot (ish va xizmatlar), mol yetkazib beruvchilarga oldindan to‘langan mablag‘lar va boshqalar bo‘yicha), budget, budgetdan tashqari jamg‘armalarni (soliqlar, majburiy ajratma va ushlanmalar bo‘yicha oldindan to‘langan mablag‘lar bo‘yicha) xodimlarni (hisobini berish sharti bilan olingan mablag‘lar va boshqalar bo‘yicha) tashkilot oldidagi qarzdorligidir.

Kreditorlik majburiyat– bu tashkilotning boshqa korxonalardan (xaridorlarga sotilgan mahsulot (ish va xizmatlar) uchun olingan avanslar, mol yetkazib beruvchilardan olingan mahsulot(ish va xizmatlar) va boshqalar bo‘yicha), budget, budgetdan tashqari jamg‘armalardan (soliqlar, majburiy ajratma va ushlanmalar bo‘yicha), xodimlardan (ish haqi va unga tenglashtiriladigan to‘lovlar va boshqalar bo‘yicha) qarzdorligidir.

Mol yetkazib beruvchilar va pudratchilar bilan ular yetkazib bergen tovar moddiy qimmatliklari, bajargan ishlari va ko‘rsatgan xizmatlari uchun olib boriladigan hisobkitoblar, byudjet hamda ijtimoiy sug‘urta to‘lovlari ajratmalar bo‘yicha, kasaba uyushma tashkilotlari, hisobdor shaxslar, xodimlar, stipendiya oluvchilar, deponent qilingan summalar, ta’lim muassasalarida bolalarni saqlaganlik uchun ularning ota-onalari, shuningdek boshqa debtor va kreditorlar bilan hisob- kitoblar hisobi budget tashkilotlarida debtorlar va kreditorlar hisobi ko‘rinishida yuritiladi.

Qonunchilikka muvofiq debtorlik va kreditorlik majburiyatlarini muddati 90 kun etib belgilangan. Bu muddatda tugatilmagan debtorlik va kreditorlik majburiyatları bo‘yicha tashkilot ma’sul shaxslariga qonunchilikka muvofiq choralar ko‘riladi. Buxgalteriya hisobida undirish imkonni bo‘lmagan debtorlik majburiyatlar balansdan tashqari schyotlarda aks ettiriladi. Mamlakatimizda Davlat budgeti g‘azna ijrosiga o‘tishi munosabati bilan byudjet tashkilotlarining yuridik va moliyaviy majburiyatları G‘aznachilik va uning xududiy bo‘limlarida ro‘yxatga olinmoqda.

Yuridik majburiyat - yuridik (jismoniy) shaxslarning ikkinchi tomon oldidagi tuzilgan shartnomalar, kelishuvlar va tegishli hokimiyat organlarining qarorlari bo‘yicha yuzaga kelgan majburiyatları;

Moliyaviy majburiyat - yuridik (jismoniy) shaxslarning ikkinchi tomon, tovar (ish va xizmat)lar yetkazib beruvchilar oldidagi yetkazib berilgan tovar (ish va xizmat)lar uchun xaq to‘lashni tasdiqlovchi hujjatlar, jumladan hisob-to‘lov hujjatlarida hisoblangan, ishchilarga ish haqi, to‘lov hujjatlari, sud qarorlari, hamda byudjetdan mablag‘ oluvchilarni mol yetkazib beruvchi yoki to‘lovn qabul qiluvchiga mablag‘larning o‘tkazilish majburiyatini yuklovchi hujjatlar.Budget tashkilotlarining Davlat budgeti hisobidan mahsulot yetkazib beruvchilar bilan tuzgan shartnomalari, shuningdek kapital qurilish buyurtmachilarining shartnomalari g‘aznachilik bo‘linmalarida majburiy tartibda ro‘yxatga olinadi.

Bunda, budget tashkilotlarining tovar (ish, xizmat)lar yetkazib berish bo‘yicha tuzadigan shartnomalarida, 15 foiz miqdorda oldindan to‘lov amalga oshirilishi belgilanadi.

Budget tashkilotlarining ikkinchi tomon oldidagi yuridik majburiyatları tuzilgan shartnomalar (kontraktlar), qonun hujjatlari (misol uchun yig‘imlar, badallar, soliq va boshqa majburiy to‘lovlar bo‘yicha yuridik majburiyatlar) asosida yuzaga keladi.

Budget tashkilotlari tomonidan qabul qilinadigan yuridik majburiyatlar hajmi, belgilangan tartibga ko‘ra, ular iqtisodiy tasnifning tegishli moddalari bo‘yicha xarajatlar smetalarida nazarda tutilgan, ajratilgan budget mablag‘lari bilan, kapital qo‘yilmalar xarajatlari bo‘yicha esa - har bir ob’ekt bo‘yicha o‘rnatalgan tartibda tasdiqlangan kapital qo‘yilmalar bilan chegaralanadi.G‘aznachilik bo‘limlarida I va II guruh xarajatlari bo‘yicha yuridik majburiyatlar ish haqi va unga tenglashtirilgan xarajatlarni to‘lash uchun naqd pul olishga so‘rovnomalar asosida ro‘yxatga olinadi.III va IV guruh xarajatlari bo‘yicha yuridik majburiyatlar belgilangan tartibda tuzilgan shartnomalar asosida ro‘yxatga olinadi.

Budget tashkilotlarini budget mablag‘lari hisobidan shartnomalari faqat xarajatlarni qoplashga manbaning mavjudligi to‘g‘risidagi tasdiqnama va ushbu maqsadlarga ajratilgan budget mablag‘lari (limitlari) mavjud bo‘lgan xarid hajmigagina tuzilishi mumkin. Debitorlik va kreditorlik qarzlar bo‘yicha kelishmovchiliklar mavjud bo‘lgan taqdirda tashkilot ularni bartaraf etish maqsadida tushunmovchiliklar haqidagi materiallarni tegishli idoralarga taqdim etishi shart. Qarzdorning undiruv qaratilishi mumkin bo‘lgan mol-mulki yoki daromadlari yo‘qligi tufayli ijro hujjatlari tashkilotga qaytarilgan taqdirda, ushbu qarzlar tashkilot rahbari ruxsati bilan belgilangan tartibda hisobdan chiqariladi.

Da‘vo muddati o‘tgan debitorlik qarzlar tashkilot rahbarining ruxsati bilan amaldagi xarajatlarni oshirish bo‘yicha hisobdan chiqariladi va bu haqda 10 kun muddatda tegishli moliya organiga xabar qilinadi. Da‘vo qilish muddati tugagan budget mablag‘lari bo‘yicha yuzaga kelgan deponent qilingan qarz summalarini tashkilot moliyalashtiriladigan (xarajatlari amalga oshiriladigan) tegishli budget daromadiga da‘vo qilish muddati tugagan oydan keyingi oyning 10-kunidan kechiktirmay kiritilishi kerak. Bunda, da‘vo qilish muddati tugagan, budgetdan tashqari mablag‘lar bo‘yicha yuzaga kelgan deponent qilingan daromad sifatida aks ettiriladi. Da‘vo qilish muddati tugagan boshqa kreditorlik qarzlar O‘zbekiston Respublikasi Moliya vazirligi tomonidan belgilangan tartibda hisobdan chiqariladi.

Umumiy qilib budget tashkilotlarida debitorlar va kreditorlar hisobini yuritishning hususiyatlarini quyidagicha tavsiflash mumkin:

1. Yuridik va moliyaviy majburiyatlar G‘aznachilik va uning hududiy bo‘limlarida ro‘yxatga olinishi;
2. Tovar (ish, xizmat)lar yetkazib berish bo‘yicha mol yetkazib beruvchi va pudratchilar bilan tuziladigan shartnomalarida oldindan to‘lov 15 foiz miqdorda belgilanishi;
3. Tovar (ish, xizmat)lar yetkazib berish bo‘yicha mol yetkazib beruvchi va pudratchilar bilan tuziladigan shartnomalar summasi 300 AQSh dollarini miqdorigacha bo‘lsa tanlov o‘tkazilmasdan to‘g‘ridan - to‘g‘ri shartnomalar tuzish;
4. Tovar (ish, xizmat)lar yetkazib berish bo‘yicha mol yetkazib beruvchi va pudratchilar bilan tuziladigan shartnomalar summasi 300 AQSh dollaridan 100 ming AQSh dollariga teng miqdorigacha bo‘lsa tanlov o‘tkazilib(birja savdolari ma’lumotlari asosida) shartnomalar tuzish;
5. Moliyaviy majburiyatlarni g‘aznachilik bo‘limlari tomonidan to‘lab berilishi va boshqalar.

Budget tashkilotlarida debitorlar va kreditorlar hisobini yuritishda buxgalteriya hisobi

oldiga quyidagi vazifalar qo‘yiladi:

- o Debitorlar va kreditorlar hisobini qonunchilik talablari bo‘yicha tashkil etish;
- o Debitorlar va kreditorlar hisobini o‘z vaqtida buxgalteriya birlamchi, yig‘ma, hisob registrlarida aks ettirib borish;
- o Tovarlar(ish va xizmatlar) yetkazib berish bo‘yicha mol yetkazib beruvchilar va pudratchilar bilan tuziladigan shartnomalarni belgilangan tartibda rasmiylashtirib to‘lov grafiklari tuzib ro‘yxatdan o‘tkazish uchun g‘aznachilik bo‘limlariga taqdim etish;
- o Ish xaqi va unga tenglashtiriladigan to‘lovlardan, xizmat safari harajatlariga naqt pul olish uchun g‘aznachilik bo‘limlariga o‘z vaqtida so‘rovnomalarni taqdim etish;
- o Debitorlik va kreditorlik majburiyatlar bo‘yicha to‘lovlarni o‘z vaqtida amalga oshirilishini ta’minlash;
- o Ish haqi va unga tenglashtiriladigan to‘lovlardan bo‘yicha xodimlar bilan hisoblashuvlarni o‘z vaqtida amalga oshirish;
- o Debitorlar va kreditorlarni buxgalteriya hisobvaraqlarda holati va xarakatini aks ettirib borish;
- o Debitorlar va kreditorlar hisobi bo‘yicha to‘liq hamda aniq buxgalteriya axborotlarini shakllantirish va boshqalar.

Turli debitor va kreditorlar bilan hisob-kitoblar hisobi

Debitorlar va kreditorlarni hisobda aks ettirish uchun schyotlar rejasida quyidagi schyotlar belgilangan:

- 15 “Turli debitor va kreditorlar bilan hisob-kitoblar”;
- 16 “Budjet va byudjetdan tashqari jamg‘armalar bilan hisob-kitoblar”; 17 “Xodimlar va stipendiya oluvchilar bilan hisob-kitoblar”;
- 18 “Boshqa hisob-kitoblar”.

Bu schyotlar aktiv-passiv schyotlar hisoblanib debet tomonidagi qoldiq summa debitorlik qarzni, kredit tomonidagi qoldiq summa kreditorlik qarzdorlikni bildiradi. Budjet tashkilotlarida turli debitor va kreditorlar bilan hisoblashuvlarda mol yetkazib beruvchilar va pudratchilar bilan maxsulot (ish va hizmatlar) yetkazib berish bo‘yicha, Xaridor va buyurtmachilar bilan mahsulot (ish va hizmatlar)ni sotish bo‘yicha, sug‘urta tashkilotlari bilan majburiy yoki ihtiyyoriy sug‘urta to‘lovlari bo‘yicha, jismoniy va yuridik shahslar bilan tashkilotning ixtiyoriga vaqtinchalik tushgan va ma’lum shartlar bajarilgandan keyin qaytarilishi lozim bo‘lgan summalar bo‘yicha, to‘lovlarning maxsus turlari bo‘yicha hisoblashishlar aks ettiriladi. Buxgalteriya hisobida turli debitor va kreditorlar bilan hisoblashuvlar hisobi tegishli buxgalteriya dastlabki xujjatlari(yuk hati, bajarilgan ishlarni topshirish qabul qilish dalolatnomalari, buxgalteriya ma’lumotnomalari, to‘lov topshiqnomasi va boshqalar)ga asosan yig‘ma qaydnomalar, 6-memorial order – turli tashkilotlar va muassasalar bilan olib boriladigan hisob-kitoblar bo‘yicha jamlanma qaydnomasi 408-son shakl, 292-son shakldagi joriy hisoblar va hisob-kitoblar daftari , 308-son shakldagi bosh jurnal kitobi va hisobot rasmiylashtiriladi.

Buxgalteriya hisobida turli debitor va kreditorlar bilan hisoblashuvlar hisobi 15 “Turli debitor va kreditorlar bilan hisob-kitoblar” schyoti quyidagi subschyotlarga bo‘lingan xolda yuritiladi:

150 “Mol yetkazib beruvchilar va pudratchilar bilan hisob-kitoblar”; 152 “Xaridor va buyurtmachilar bilan hisob-kitoblar”;

154 “Sug‘urta bo‘yicha to‘lovlar”;

155 “Budjet tashkilotining ixtiyorida vaqtincha bo‘ladigan mablag‘lar bo‘yicha hisob-kitoblar”;

156 “To‘lovlarining maxsus turlariga doir hisob-kitoblar”; 159 “Boshqa debitor va kreditorlar bilan hisob-kitoblar”.

Budjet tashkiloti ishchi schyotlar rejasini tasdiqlayotganda 15 “Turli debitor va kreditorlar bilan hisob-kitoblar” schyotining tegishli subschyotlarini mablag‘lar manbaalari bo‘yicha alohida shakllantirib olishi mumkin. Masalan 150/1 “Mol yetkazib beruvchilar va pudratchilar bilan hisob-kitoblar (byudjet mablag‘i hisobidan)”, 150/2 “Mol yetkazib beruvchilar va pudratchilar bilan hisob-kitoblar (rivojlantirish jamg‘armasi mablag‘i hisobidan)” va xokazo.

Ushbu subschyotlar bo‘yicha analitik hisob budjet va budgetdan tashqari mablag‘lar bo‘yicha hisob-kitoblarni alohida ajratgan holda 292-son shakldagi joriy hisoblar va hisob-kitoblar daftari (kartochkasi)da, 285-son shakldagi aylanma qaydnomada va boshqa tegishli hisob registrlarida yuritiladi. Budjet tashkilotlari yetkazib beriladigan mahsulot (ish va xizmatlar) bo‘yicha mol yetkazib beruvchilar va pudratchilar bilan tuzilgan shartnomaga muvofiq hisoblashuvlarni amalga oshiradi.

Budjet tashkilotlari belgilangan tartibda mol yetkazib beruvchi va pudratchilar bilan tuzilgan shartnomalarni ro‘yxatdan o‘tkazish uchun g‘aznachilik bo‘limlariga taqdim etadi.

Belgilangan tartibga muvofiq byudjet tashkilotlarining mahsulot yetkazib beruvchilar bilan tuzgan shartnomalari majburiy tartibda ularning yuridik xizmatlari (shartnomalar asosida jalb qilingan advokatlar) tomonidan qonun hujjatlariga muvofiqligiga tekshirilishi shart.

Agar shartnomaning summasi qonun hujjatlarida belgilangan eng kam ish haqining 200 baravari miqdoridan oshmasa, shartnomalarga tomonlarning yuridik xizmati yoki jalb etilgan advokatlar imzosi qo‘yiladi. Agar shartnomalarining summasi, qonun hujjatlarida belgilangan eng kam ish haqining 200 baravaridan ortiq bo‘lsa, tomonlar yuridik xizmat yoki jalb etilgan advokatlarning xulosasini ilova qilishi lozim. Shartnomalar, shuningdek ularga qo‘srimcha kelishuvlar aniq va ravshan siyoh yoki sharikli ruchka yoki yozuv (hisoblash) mashinasida yozilgan holda to‘ldirilishi lozim. Hech qanday tuzatishlar, o‘chirib yozishlar yoki to‘g‘rilashlar, hattoki tomonlar kelishuviga ko‘ra ham yo‘l qo‘yilmaydi.

Budjet tashkilotlari va mahsulot yetkazib beruvchilar o‘rtasida tuzilgan shartnomalar g‘aznachilik bo‘linmalariga quyidagi talablarga rioya qilingan holda taqdim qilinadi: 300 AQSh dollaridan yuqori 100 ming AQSh dollarigacha bo‘lgan shartnomalarni mahsulot yetkazib beruvchini tanlash bo‘yicha o‘tkazilgan (birja savdolari bo‘yicha)eng yaxshi konkurs takliflarini tanlab olish hujjatlari ilova qilingan holda taqdim qilinadi. 100 ming AQSh dollariga teng bo‘lgan miqdoridan ortiq bo‘lganda, qonunchilikka muvofiq o‘tkazilgan tender savdolari bo‘yicha hujjatlarni shartnomaga ilova qilgan holda taqdim qilinadi. Kapital qurilish xarajatlari bo‘yicha shartnomalarning ikki asl va bir ko‘chirma nusxalaridan tashqari, Buyurtmachilar tomonidan g‘aznachilik bo‘linmasiga quyidagi hujjatlar taqdim qilinadi:

- konkurs komissiyasining qurilish ishlari bilan bog‘liq ish va xizmatlarning pudratchi qurilish (loyihachi) tashkilotini va boshqa bajaruvchilarini tanlab olish bo‘yicha yig‘ilish bayonnomasi nusxasi, qachonki tanlov savdolari predmeti xaridining umumiy qiymati 50 ming AQSh dollaridan yuqori summani tashkil etgan hollarda;
- konkurs komissiyasining qurilish ishlari bilan bog‘liq ish va xizmatlarning pudratchi qurilish (loyihachi) tashkilotini va boshqa bajaruvchilarini tanlab olish bo‘yicha yig‘ilish bayonnomasi nusxasi, qachonki tanlov savdolari predmeti xaridining umumiy qiymati 50 ming AQSh dollarigacha summani tashkil etgan hollarda ular xarid qilinadigan tovar, ishlar va xizmatlarning tavsifi, miqdori, bajarish muddatlari va tovari yetkazib berish punkti ko‘rsatilgan holdagi takliflarni talabgorlarga yuborish yoki mahsulot yetkazib beruvchi yoki pudratchi tomonidan e’lon qilingan baho va tavsiflarni taqqoslash yo‘li bilan erkin savdoda amalga oshirilishi mumkin;
- buyurtmachining pudrat qurilish (loyiha) ishlari uchun o‘tkazilgan tanlov savdolari natijalari bo‘yicha hisobotining O‘zbekiston Respublikasi Davarxitektqurilish bilan kelishilgan nusxasi;
- pudratchi qurilish tashkilotining qurilish xavfini sug‘urtalash bo‘yicha shartnomasining buyurtmachi rahbari va bosh hisobchisi tomonidan imzolangan nusxasi;
- Davlatqurilishnazorat inspeksiyasining qurilish-montaj ishlarini bajarishga ruxsatnomasining buyurtmachi rahbari va bosh hisobchisi tomonidan imzolangan nusxasi;
- belgilangan tartibda tasdiqlangan qurilishlarning manzilli ro‘yxati (loyiha-tadqiqot ishlarining manzilli ro‘yxati) va qurilishlarning titulli ro‘yxatlari nusxalari, shuningdek belgilangan tartibda tasdiqlangan va konkurs savdolarining o‘tkazilishi bo‘yicha qurilishlarning aniqlangan manzilli va titulli ro‘yxatlari nusxalari;
- davlat ekologiya ekspertizasi xulosasi nusxasi (zarur bo‘lganda).

Budjet tashkilotlari va mahsulot yetkazib beruvchilar bilan byudjet mablag‘lari hisobiga tuzilgan shartnomalar faqat ularning g‘aznachilik bo‘linmalarida majburiy ro‘yxatga olinganidan so‘ng kuchga kiradi.

Budjet tashkilotlari mahsulot yetkazib beruvchilar bilan shartnomalar tuzishda va ularni g‘aznachilik bo‘linmalariga ro‘yxatga olish uchun taqdim qilishda quyidagi talablarga amal qilishlari lozim:

- shartnomalar mahsulot yetkazib beruvchi va buyurtmachi (byudjetdan mablag‘ oluvchilar) tomonidan imzo qo‘yish huquqiga ega bo‘lgan shaxslar tomonidan imzolanadi va ikki tomonning muhrlari bilan tasdiqlanadi;
- buyurtmachi (byudjet tashkilotlari)ning rekvizitlarida, shuningdek buyurtmachi (byudjet tashkilotlari)ning xarajatlari to‘lovi amalga oshiriladigan tegishli g‘azna hisobvarag‘i ham ko‘rsatiladi.

Shartnomani ro‘yxatga olish uchun byudjet tashkiloti g‘aznachilik bo‘linmasiga shartnomaning ikki asl nusxasini va bitta ko‘chirma nusxasini taqdim qiladi. Shartnomalarga to‘lovlar jadvali ilova qilinishi hamda unga rioya qilish shart. Byudjet tashkiloti shartnomalarni g‘aznachilik bo‘linmalariga ro‘yxatga olish uchun ular tuzilgandan so‘ng 20 ish kuni mobaynida, biroq joriy moliya yilining 25

dekabridan kechikmasdan taqdim etishlari lozim. Budget tashkiloti tomonidan shartnomalar tuzilib, 20 ish kuni o'tgandan so'ng taqdim qilingan hollarda, shartnoma byudjetdan mablag' oluvchiga g'aznachilik bo'linmasida ro'yxatga olinmasdan qaytariladi.

G'aznachilik bo'linmalari shartnomalarni mas'ul xodim tomonidan shartnomaning birinchi va ikkinchi asl nusxalari va ko'chirma nusxasining barcha varaqlariga "Ro'yxatga olingan" shtampini qo'yish va ro'yxatga olingan raqami va sanasi ko'rsatilib, ularni g'aznachilik bo'linmasining vakolatli shaxsi imzosi va g'aznachilik bo'linmasining muhri bilan tasdiqlash orqali ro'yxatga oladi. Ro'yxatga olingandan so'ng, shartnomaning ikki asl nusxasi byudjet tashkilotiga qaytariladi, ro'yxatga olingan shartnomaning ko'chirma nusxasi g'aznachilik bo'linmasida hisobga olish va saqlash uchun qoldiriladi. Ro'yxatga olingan shartnomaga asosan to'lov topshiriqnomasi asosida to'lovlar amalga oshiriladi.

Mol yetkazib beruvchilar va pudratchilar bilan hisob-kitoblar hisobi Mol yetkazib beruvchilar bilan yetkazib berilgan moddiy va nomoddiy qimmatliklar, shuningdek kapital qo'yilmalar hisobiga xarid qilinadigan qurilish materiallari, konstruksiyalar va detallar, o'rnatish uchun jihozlar, yetkazib berilgan boshqa tovar-moddiy qimmatliklar qiymati va shu kabilar, pudratchilar bilan ularga qurilish va montaj uchun berilgan konstruksiyalar va detallar, bajarilgan qurilish-montaj ishlari uchun hisob-kitoblar buxgalteriya hisobida 150 "Mol yetkazib beruvchilar va pudratchilar bilan hisob-kitoblar" subschyotida olib boriladi. Bu subschyotning debetida qurilish materiallari, konstruksiyalar va detallar, boshqa tovar-moddiy qimmatliklar uchun to'langan mablag'lar summasi aks ettiriladi, kreditida yetkazib berilgan mahsulot(ish va xizmatlar) bo'yicha qarzdorlik aks ettiriladi. Qonunchilikka muvofiq budget tashkilotlari faoliyat turiga mos mahsulot (ish va xizmatlar) ishlab chiqarish, sotish xuquqiga ega. Bunda tashkilotlar tomonidan bajarilgan ishlari, ko'rsatilgan xizmatlar va ishlab chiqargan mahsulotlarini (ish, xizmatlarini) sotish jarayonida xaridorlar va buyurtmachi tashkilotlar bilan hisob-kitoblar amalga oshiriladi. Xaridorlar va buyurtmachi tashkilotlar bilan hisob-kitoblar shartnoma asosida amalga oshiriladi. Buxgalteriya hisobida xaridor va buyurtmachilar bilan hisoblashuvlar 152 "Xaridor va buyurtmachilar bilan hisob-kitoblar" subschyotda yuritiladi. Bu subschyotning debet tomonida bajarilgan ishlari, ko'rsatilgan xizmatlar xaridor va buyurtmachilar tomonidan qabul qilinib olishi (tegishli tasdiqlovchi hujjatlarga asosan) hamda ishlab chiqarilgan mahsulotlar xaridorlar va buyurtmachilarga yuklab jo'natilishi aks ettiriladi. Kredit tomonida xaridor va buyurtmachilardan o'zaro tuzilgan shartnomada belgilangan to'lovlar kelib tushganda aks ettiriladi.

Analitik hisob har bir xaridor va buyurtmachilar bo'yicha alohida holda yuritiladi. Sug'urta bo'yicha to'lovlar hisobi. Budget tashkilotlari ish beruvchining fuqorolik javobgarligini majburiy sug'urta qilish va boshqa sug'urta turlari bo'yicha sug'urta tashkilotlari bilan hisoblashuvlarni amalga oshiradi. Sug'urta turlari bo'yicha hisoblashuvlar qonunchilikda belgilangan tartibda tuzilgan shartnomalar asosida amalga oshiriladi. Buxgalteriya hisobida sug'urta bo'yicha to'lov larga doir hisob-kitoblar, jumladan, ish beruvchining fuqorolik javobgarligini majburiy sug'urta qilish bo'yicha hisoblashuvlar 154 "Sug'urta bo'yicha to'lovlar" subschyotida yuritiladi. Bu

subschyotning kredit tomonida tashkilotlar tomonidan majburiy sug‘urta qilish shartnomasi bo‘yicha sug‘urta mukofoti summasi hamda sug‘urta majburiyatları bilan bog‘liq boshqa majburiyatları hisoblanishi, debet tomonidan esa, hisoblangan majburiy sug‘urta qilish shartnomasi bo‘yicha sug‘urta mukofoti summalarini, shuningdek boshqa sug‘urta majburiyatlarining to‘lanishi (bajarilishi), sug‘urta qoplaması summasi aks ettiriladi.

Tashkilotning ixtiyoriga vaqtinchalik tushgan va ma’lum shartlar bajarilgandan keyin qaytarilishi lozim bo‘lgan summalar hisobi buxgalteriya hisobida alohida aks ettiriladi. Bu muomalalar asosan sud, prokuratura, ichki ishlar organlarida sodir bo‘ladi. Ya’ni jinoyat ishlari bo‘yicha dastlabki surishtiruv jarayonida olingan mablag‘larni bunga misol qilib aytish mumkin. Byudjet tashkilotlarida ixtiyoriga vaqtinchalik tushgan va ma’lum shartlar bajarilgandan keyin qaytarilishi lozim bo‘lgan mablag‘lar buxgalteriya hisobida 155 “Byudjet tashkilotining ixtiyorida vaqtincha bo‘ladigan mablag‘lar bo‘yicha hisob-kitoblar” subschyotida yuritiladi. Bu schyotning kredit tomonida tashkilotning ixtiyoriga vaqtinchalik tushgan summalar, debet tomonida bu summalarни qaytarilishi, hisobdan chiqarilishi aks ettiriladi

Boshqa debtor va kreditorlar bilan hisoblashuvlar hisobi

Shtatda turmagan tarkibga shartnoma bo‘yicha bajargan ishlari va chiqimlari uchun, televizor va radio-eshittirishlarda bir marta chiqish uchun qilingan buyurtmalarga beriladigan qalam haqi summalarini bo‘yicha hisob-kitoblar, shuningdek uyda nogiron bolalarni o‘qitadigan pedagoglarga to‘lanadigan

kompensatsiya to‘lovleri va boshqa barcha debtorlar va kreditorlar bilan hisoblashuvlar buxgalteriya hisobida 159 “Boshqa debtor va kreditorlar bilan hisob-kitoblar” subschyotida yuritiladi. Bu subschyotning kredit tomonida kreditorlik majburiyatlar, debet tomonida kreditorlik majburiyatlarini to‘lanishi yoki debtorlik majburiyatlar aks ettiriladi. Boshqa debtorlar va kreditorlar bilan olib boriladigan hisob-kitoblarning analitik hisobi 408-sod Shakldagi (6-sod memorial order) jamlanma qaydnomasida, shuningdek 292-sod Shakldagi joriy hisoblar va hisob-kitoblar daftarida (kartochkasida) olib boriladi.

Debitorlik va kreditorlik qarzlar to‘g’risida ma’lumot

Debitorlik va kreditorlik qarzlar to‘g’risida ma’lumot tashkilotning hisobot davri oxiriga budjet va budjetdan tashqari mablag‘lari hisobidan mavjud debtorlik va kreditorlik qarzlarini to‘g’risidagi axborotni umumlashtirish va tahlil qilish uchun tuziladi.

“Debitor qarzdorlik” qismida tashkilotning barcha mavjud debtorlik qarzlar aks ettiriladi. Jumladan:

“1-guruh jami. Ish xaqi va unga tenglashtirilgan to‘lovlar” qatorida xarajatlar iqtisodiy tasnifining 1-guruh xarajat moddalari, kichik moddalari va elementlari bo‘yicha mavjud debtorlik qarzlar aks ettiriladi;

“2-guruh jami. Ish haqiga qo’shimchalar” qatorida xarajatlar iqtisodiy tasnifining 2-guruh xarajat moddalari, kichik moddalari va elementlari bo‘yicha mavjud debtorlik qarzlar aks ettiriladi;

“3-guruh jami. Kapital qo’yilmalar” qatorida xarajatlar iqtisodiy tasnifining 3-guruh xarajat moddalari, kichik moddalari va elementlari bo’yicha mavjud debitorlik qarzlar aks ettiriladi;

“4-ruguh jami. Boshqa xarajatlar” qatorida xarajatlar iqtisodiy tasnifining 4-guruh xarajat moddalari, kichik moddalari va elementlari bo’yicha mavjud debitorlik qarzlar aks ettiriladi;

“Xarajatlar guruhlari bo’yicha jami” qatorida yuqoridagi 4 ta xarajat guruhlari bo’yicha jami debitorlik qarzlar aks ettiriladi;

“To’lovlarining maxsus turlariga doir hisob-kitoblar bo’yicha” qatorida yuqoridagi 4 ta xarajat guruhlari bo’yicha aks ettirishning imkonini bo’lmaydigan quyidagi hisob-kitoblar natijasida yuzaga kelgan debitorlik qarzlar aks ettiriladi:

a) bolalarning maktabgacha ta’lim muassasalarida (bolalar bog’chalari va yaslilarda) saqlanganligi;

b) bolalarning musiqa va san’at mакtablarida o’qитиlganligi;

v) tarbiyalanuvchilarning maktab-internatlarda va boshqa ta’lim muassasalarida saqlanganligi uchun ota-onalar bilan olib boriladigan hisob-kitoblar;

g) ish joyida ovqat bilan ta’milanganligi uchun xodimlar bilan olib boriladigan hisob-kitoblar va boshqa shu kabi hisob-kitoblar natijasida yuzaga kelgan debitorlik qarzlar.

Mazkur debitorlik qarzlar “Bosh jurnal kitobi” (308-shakl) va balans (1-shakl)da aks ettirilgan 156 – “To’lovlarining maxsus turlariga doir hisob-kitoblar” subschyotining hisobot davriga mavjud debet qoldig’iga mos bo’lishi lozim.

“Pensiya jamg’armasi hisobidan amalga oshiriladigan to’lovlarini hisobinishi bo’yicha” qatorida budjetdan tashqari Pensiya jamg’armasi hisobidan amalga oshiriladigan Davlat ijtimoiy sug’urtasi bo’yicha to’lovlar va boshqa to’lovlarining hisoblanishi natijasida Pensiya jamg’armasidan yuzaga kelgan debitorlik qarzlar aks ettiriladi. Mazkur debitorlik qarzlar “Bosh jurnal kitobi” (308-shakl) va balans (1-shakl)da aks ettirilgan 163 – “Budjetdan tashqari Pensiya jamg’armasi bilan hisob-kitoblar” subschyotining Davlat ijtimoiy sug’urtasi bo’yicha to’lovlar va boshqa to’lovlarining hisoblanishi natijasida Pensiya jamg’armasidan yuzaga kelgan debitorlik qarzlar qismi bo’yicha hisobot davriga mavjud debet qoldig’iga mos bo’lishi lozim;

“Kamomadlarga doir hisob-kitoblar bo’yicha” qatorida kamomadlar, talon-toroj qilingan pul mablag’lari va moddiy qimmatliklar qiymati, shuningdek, aybdor shaxslar hisobiga yozilgan va o’rnatilgan tartibda undirib olinishi lozim bo’lgan moddiy qimmatliklar qiymati va qonunchilikda belgilangan boshqa hollar hisobi bo’yicha yuzaga kelgan debitorlik qarzlar aks ettiriladi. Mazkur debitorlik qarzlar “Bosh jurnal kitobi” (308-shakl) va balans (1-shakl)da aks ettirilgan 170 – “Kamomadlarga doir hisob-kitoblar” subschyotining hisobot davriga mavjud debet qoldig’iga mos bo’lishi lozim;

“Talabalar bilan to’lov-kontrakt mablag’lari yuzasidan hisob-kitoblar bo’yicha” qatorida ta’lim muassasalarida talabalar bilan to’lov-kontrakt mablag’lari bo’yicha, jumladan, to’lov-kontrakt mablag’larining hisoblanishi natijasida yuzaga kelgan debitorlik qarzlar aks ettiriladi. Mazkur debitorlik qarzlar “Bosh jurnal kitobi” (308-shakl) va balans (1-shakl)da aks ettirilgan 175 – “Talabalar bilan boshqa hisob-

kitoblar” subschyotining to’lov-kontrakt mablag’larining hisoblanishi natijasida talabalardan yuzaga kelgan debitorlik qarzlar qismi bo’yicha hisobot davriga mavjud debet qoldig’iga mos bo’lishi lozim;

“Yuqori va quyi tashkilotlar o’rtasidagi boshqa hisob-kitoblar bo’yicha” qatorida yuqori mablag’ taqsimlovchilar bilan ularga qarashli bo’lgan muassasalar orasida xarajatlar smetasining ijrosi jarayonida vujudga keladigan turli hisob-kitoblar, jumladan, markazlashgan tartibda berilgan moddiy aktivlarga doir operatsiyalar bo’yicha yuzaga kelgan debitorlik qarzlar aks ettiriladi. Mazkur debitorlik qarzlar “Bosh jurnal kitobi” (308-shakl) va balans (1-shakl)da aks ettirilgan 180—“Boshqa hisob-kitoblar” subschyotining hisobot davriga mavjud debet qoldig’iga mos bo’lishi lozim;

“Yuqoridagi aks ettirilganlardan tashqari boshqa hisob-kitoblar bo’yicha debitorlik qarzlar” qatorida yuqorida keltirilmagan boshqa debitorlik qarzlar aks ettiriladi;

“Hammasi” qatorida tashkilotning barcha mavjud debitorlik qarzlari aks ettiriladi.

“Kreditor qarzdorlik” qismida tashkilotning barcha mavjud kreditorlik qarzlari aks ettiriladi. Jumladan:

“1-guruh jami. Ish xaqi va unga tenglashtirilgan to’lovlar” qatorida xarajatlar iqtisodiy tasnifining 1-guruh xarajat moddalari, kichik moddalari va elementlari bo’yicha mavjud kreditorlik qarzlar aks ettiriladi;

“2-guruh jami. Ish haqiga qo’shimchalar” qatorida xarajatlar iqtisodiy tasnifining 2-guruh xarajat moddalari, kichik moddalari va elementlari bo’yicha mavjud kreditorlik qarzlar aks ettiriladi;

“3-guruh jami. Kapital qo’yilmalar” qatorida xarajatlar iqtisodiy tasnifining 3-guruh xarajat moddalari, kichik moddalari va elementlari bo’yicha mavjud kreditorlik qarzlar aks ettiriladi;

“4-ruguh jami. Boshqa xarajatlar” qatorida xarajatlar iqtisodiy tasnifining 4-guruh xarajat moddalari, kichik moddalari va elementlari bo’yicha mavjud kreditorlik qarzlar aks ettiriladi;

“Xarajatlar guruhlari bo’yicha jami” qatorida yuqoridagi 4 ta xarajat guruhlari bo’yicha jami kreditorlik qarzlar aks ettiriladi;

“Budget tashkilotining ixtiyorida vaqtincha bo’ladigan mablag’lar yuzasidan hisob-kitoblar bo’yicha” qatorida tashkilotning ixtiyoriga vaqtinchalik tushgan va ma’lum shartlar bajarilgandan keyin qaytarilishi lozim bo’lgan summalar hisobi bo’yicha yuzaga kelgan kreditorlik qarzlar aks ettiriladi. Mazkur kreditorlik qarzlar “Bosh jurnal kitobi” (308-shakl) va balans (1-shakl)da aks ettirilgan 155—“Budget tashkilotining ixtiyorida vaqtincha bo’ladigan mablag’lar bo’yicha hisob-kitoblar” subschyotining hisobot davriga mavjud kredit qoldig’iga mos bo’lishi lozim.

“To’lovlarining maxsus turlariga doir hisob-kitoblar bo’yicha” qatorida yuqoridagi 4 ta xarajat guruhlari bo’yicha aks ettirishning imkonи bo’lmaydigan quyidagi hisob-kitoblar natijasida yuzaga kelgan kreditorlik qarzlar aks ettiriladi:

a) bolalarning maktabgacha ta’lim muassasalarida (bolalar bog’chalari va yaslilarda) saqlanganligi;

b) bolalarning musiqa va san’at mакtablarida o’qitilganligi;

v) tarbiyalanuvchilarning maktab-internatlarda va boshqa ta’lim muassasalarida saqlanganligi uchun ota-onalar bilan olib boriladigan hisob-kitoblar;

g) ish joyida ovqat bilan ta'minlanganligi uchun xodimlar bilan olib boriladigan hisob-kitoblar va boshqa shu kabi hisob-kitoblar natijasida yuzaga kelgan kreditorlik qarzlar.

Mazkur kreditorlik qarzlar "Bosh jurnal kitobi" (308-shakl) va balans (1-shakl)da aks ettirilgan 156 – "To'lovlarining maxsus turlariga doir hisob-kitoblar" subschyotining hisobot davriga mavjud kredit qoldig'iga mos bo'lishi lozim.

"Budgetga to'lovlar bo'yicha budget bilan hisob-kitoblar bo'yicha (1 va 4-guruxda ko'rsatilganlaridan tashqari)" qatorida tashkilotlar tomonidan mahsulot (ish, xizmat)lar ishlab chiqarish va realizatsiya qilishdan qonunchilikka muvofiq budgetga hisoblangan va to'lanishi lozim bo'lgan soliq va boshqa majburiy to'lovlar, shuningdek mazkur shaklning 1 va 4-guruxlarida aks ettirilmagan boshqa budget bilan hisob-kitoblar natijasida hisobot davriga yuzaga kelgan kreditorlik qarzlar aks ettiriladi;

"Boshqa budgetdan tashqari jamg'armalar bilan hisob-kitoblar bo'yicha (1, 2 va 4-guruxda ko'rsatilganlaridan tashqari)" qatorida tashkilotlar tomonidan mahsulot (ish, xizmat)lar ishlab chiqarish va realizatsiya qilishdan qonunchilikka muvofiq budgetdan tashqari jamg'armalarga hisoblangan va to'lanishi lozim bo'lgan boshqa majburiy to'lovlar, shuningdek mazkur shaklning 1, 2 va 4-guruxlarida aks ettirilmagan boshqa budgetdan tashqari jamg'armalar bilan hisob-kitoblar natijasida hisobot davriga yuzaga kelgan kreditorlik qarzlar aks ettiriladi;

"Talabalar bilan to'lov-kontrakt mablag'lari yuzasidan hisob-kitoblar bo'yicha" qatorida ta'lim muassasalarida talabalar bilan to'lov-kontrakt mablag'lari bo'yicha, jumladan, to'lov-kontrakt mablag'larining hisoblanishi va to'lanishi natijasida yuzaga kelgan kreditorlik qarzlar aks ettiriladi. Mazkur kreditorlik qarzlar "Bosh jurnal kitobi" (308-shakl) va balans (1-shakl)da aks ettirilgan 175 – "Talabalar bilan boshqa hisob-kitoblar" subschyotining to'lov-kontrakt mablag'larini hisoblanganiga nisbatan ortiqcha to'lanishi natijasida talabalardan yuzaga kelgan kreditorlik qarzlar qismi bo'yicha hisobot davriga mavjud kredit qoldig'iga mos bo'lishi lozim;

"Yuqori va quyi tashkilotlar o'rtasidagi boshqa hisob-kitoblar bo'yicha" qatorida yuqori mablag' taqsimlovchilar bilan ularga qarashli bo'lgan muassasalar orasida xarajatlar smetasining ijrosi jarayonida vujudga keladigan turli hisob-kitoblar, jumladan, markazlashgan tartibda berilgan moddiy aktivlarga doir operatsiyalar bo'yicha yuzaga kelgan kreditorlik qarzlar aks ettiriladi. Mazkur kreditorlik qarzlar "Bosh jurnal kitobi" (308-shakl) va balans (1-shakl)da aks ettirilgan 180 – "Boshqa hisob-kitoblar" subschyotining hisobot davriga mavjud kredit qoldig'iga mos bo'lishi lozim;

"Yuqoridagi aks ettirilganlardan tashqari boshqa hisob-kitoblar bo'yicha kreditorlik qarzlar" qatorida yuqorida keltirilmagan boshqa kreditorlik qarzlar aks ettiriladi;

"Hammasi" qatorida tashkilotning barcha mavjud kreditorlik qarzları aks ettiriladi.

"Jami qarzdorlik" ustuni bo'yicha tashkilotning budget va budgetdan tashqari mablag'lari hisobidan hisobot davriga mavjud debtorlik va kreditorlik qarzlarning jami summasi ko'rsatiladi.

"Budget hisobidan" ustuni bo'yicha "Jami qarzdorlik" ustunida ko'rsatilgan summaning budget hisobiga vujudga kelgan qismi, "Budgetdan tashqari mablag'lari hisobidan" ustuni bo'yicha esa, tashkilotning budgetdan tashqari mablag'lari hisobiga

vujudga kelgan qismi ko'rsatiladi.

Agarda, yuzaga kelgan debitorlik qarzni budget va budgetdan tashqari mablag'lar hisobiga aniq ajratishning imkonini bo'lmasa, u holda ushbu debitorlik qarz budget hisobidan o'tkazilgan mablag' doirasida budget hisobidan ko'rsatiladi. Debitorlik qarzning qolgan (budgetdan oshgan) qismi budgetdan tashqari mablag'lar hisobiga yoziladi.

Agarda, yuzaga kelgan kreditorlik qarzni budget va budgetdan tashqari mablag'lar hisobiga aniq ajratishning imkonini bo'lmasa, u holda ushbu kreditorlik qarz xarajatlar tasnifining tegishli moddasini budget bo'yicha qoldiq limit mablag'i doirasida mazkur xarajatlar tasnifining tegishli moddasi bo'yicha budget hisobidan ko'rsatiladi. Kreditorlik qarzning qolgan (budget limitidan oshgan) qismi budgetdan tashqari mablag'lar hisobiga yoziladi.

"Shundan muddati o'tgan qarzdorlik - jami" ustunida "Jami qarzdorlik" ustunida ko'rsatilgan qarzdorlikdan muddati o'tkazib yuborilgan, qonun hujjatlarida belgilangan muddatlarda so'ndirilmagan qarzning umumiyligi summasi, "Budget hisobidan" ustunida budget mablag'lari hisobiga vujudga kelgan qismi, "Budgetdan tashqari mablag'lar hisobidan" ustunida esa, tashkilotning budgetdan tashqari mablag'lari hisobiga vujudga kelgan qismi ko'rsatiladi.

"Shundan Respublika tashqarisida" ustunida muddati o'tgan qarzdorlikning O'zbekiston Respublikasi hududidan tashqaridagi qismi ko'rsatiladi.

"Izoh" ustunida qo'shimcha izohlar keltiriladi.

Zarurat tug'ilgan taqdirda tashkilotlarga hamda hisobot oluvchilarga (tegishli moliya organlariga) ushbu hisobot shaklida hisobot oluvchilar tomonidan qarzdorlik bo'yicha talab qilingan qo'shimcha ma'lumotlar olish imkonini beruvchi qo'shimcha rekvizitlar qo'shish huquqi beriladi.

Ushbu hisobot shakli tashkilotlar tomonidan har chorakda hisobot choragidan keyingi oyning 10-sanasiga qadar topshiriladi.

Tayanch tushunchalar

Moliyaviy majmuriyat, budget jarayoni, budget tashkilotlarida iqtisod qilingan budget mablag'lari, debitorlik qarz, kreditor qarz, moliyaviy hisobot, budget tashkiloti, buxgalteriya hisobi, smeta, daromadlar va xarajatlar, moliyaviy natija.

7- MAVZU. BUDGET TASHKILOTLARINING MOLIYAVIY NATIJALAR TO'G'RISIDAGI HISOBOTI

REJA:

- 7.1.Joriy yilning moliyaviy natijalari to'g'risida hisobot**
- 7.2.Moliyaviy natijalari to'g'risida hisobotni tuzish**
- 7.3.Budget tashkilotlari tomonidan moliyaviy hisobotlarni tasdiqlash va taqdim etish tartibi**

7.1.Joriy yilning moliyaviy natijalari to'g'risida hisobot

Joriy yilning moliyaviy natijalari to'g'risida hisobot tashkilotning joriy yilning yakunlari bo'yicha moliyaviy faoliyatining natijasi, ya'ni, har bir daromad

(tushum)larning turlarini mazkur daromadlar (tushumlar) hisobidan amalga oshirilgan xaqiqiy xarajatlar bilan solishtirish natijasi bo'yicha ma'lumotlarni umumlashtirish va taxlil qilish uchun tuziladi.

Hisobot "Bosh jurnal kitobi" (308-shakl) va daromadlar (tushumlar) va xaqiqiy xarajatlar hisobi yuritiladigan boshqa hisob registrlari ma'lumotlari asosida to'ldiriladi.

"1. Daromadlar" bo'limi bo'yicha:

"1.1. Budjetdan moliyalashtirish" qatorida "Bosh jurnal kitobi" (308-shakl) dagi 232- "Budjetdan moliyalashtirish" subschyotining ma'lumotlari aks ettiriladi;

"1.2. To'lovlarning maxsus turlariga doir hisob-kitoblar bo'yicha mablag'lar" qatorida "Bosh jurnal kitobi" (308-shakl) dagi 242- "Ta'lim uassasalarida hisoblangan ota-onalarning mablag'lari" subschyotining ma'lumotlari aks ettiriladi;

"1.3. Ta'lim muassasalarida o'qitishning to'lov-kontrakt shaklidan tushadigan mablag'lar bo'yicha daromadlar" qatorida "Bosh jurnal kitobi" (308-shakl) dagi 252- "Ta'lim muassasalarida o'qitishning to'lov-kontrakt mablag'lari bo'yicha daromadlar" subschyotining ma'lumotlari aks ettiriladi.

Shuningdek, ushbu ma'lumotlar "To'lov-kontrakt mablag'lari", "Depozitga qo'yilgan mablag'lar bo'yicha daromadlar" va "Boshqa tushumlar" qatorlari bo'yicha alohida holda aks ettiriladi;

"1.4. Budget tashkilotlarini rivojlantirish jamg'armasi daromadlari" qatorida "Bosh jurnal kitobi" (308-shakl) dagi 262- "Budget tashkilotini rivojlantirish jamg'armasi mablag'lari bo'yicha daromadlar" subschyotining ma'lumotlari aks ettiriladi. Shuningdek, ushbu ma'lumotlar "Tovar (ish, xizmatlar realizatsiyasidan", "Foydalanimayotgan davlatning mol-mulklarini ijaraga berishdan" va "Homiylilik yordamlaridan" qatorlari bo'yicha alohida holda aks ettiriladi;

"1.5. Tibbiyot muassasalarini moddiy rag'batlantirish va rivojlantirish jamg'armasi daromadlari" qatorida tibbiyot muassasalari tomonidan "Bosh jurnal kitobi" (308-shakl) dagi 262- "Budget tashkilotini rivojlantirish jamg'armasi mablag'lari bo'yicha daromadlar" subschyotining ma'lumotlari aks ettiriladi. Shuningdek, ushbu ma'lumotlar "Pulli davolash va xizmatlar ko'rsatishdan", "Homiylilik va donor tashkilotlardan" va "Foydalanimayotgan davlatning mol-mulklarini ijaraga berishdan" qatorlari bo'yicha alohida holda aks ettiriladi;

"1.6. Boshqa daromadlar" qatorida "Bosh jurnal kitobi" (308-shakl) dagi 272- "Boshqa budjetdan tashqari daromadlar" va 273- "Inventarizatsiya natijasida ortiqcha chiqqan mol-mulklar" subschyotlarining ma'lumotlari aks ettiriladi;

"1.7. Soliq va boshqa majburiy to'lovlar bo'yicha imtiyozlar" qatorida joriy yilda ta'lim muassasalaridagi to'lov-kontrakt mablag'lari bo'yicha hamda budget tashkilotlarini rivojlantirish jamg'armasi daromadlari bo'yicha tegishli qonun hujjatlariga muvofiq hisoblangan soliq va boshqa majburiy to'lovlar bo'yicha imtiyozlar aks ettiriladi.

"Daromadlar (tushumlar) jami" barcha daromadlar (tushumlar)ning yig'indisi aks ettiriladi.

"2. Xarajatlar" bo'limi bo'yicha:

"2.1. Budget mablag'lari bo'yicha xaqiqiy xarajatlar" qatorida "Bosh jurnal kitobi" (308-shakl) dagi 231- "Budget mablag'lari bo'yicha xaqiqiy xarajatlar" subschyotining

ma'lumotlari aks ettiriladi;

“2.2. To’lovlarning maxsus turlariga doir hisob-kitoblar bo'yicha mablag'lar hisobiga amalga oshirilgan xaqiqiy xarajatlar” qatorida “Bosh jurnal kitobi” (308-shakl) dagi 241-“To’lovlarning maxsus turlariga doir hisob-kitoblar bo'yicha mablag'lar hisobiga amalga oshirilgan xaqiqiy xarajatlar” subschytotining ma'lumotlari aks ettiriladi;

“2.3. Ta’lim muassasalarida o’qitishning to’lov-kontrakt shaklidan tushgan tushumlar hisobidan amalga oshirilgan xaqiqiy xarajatlar” qatorida “Bosh jurnal kitobi” (308-shakl) dagi 251-“Ta’lim muassasalarida o’qitishning to’lov-kontrakt shaklidan tushgan tushumlar hisobidan amalga oshirilgan xaqiqiy xarajatlar” subschytotining ma'lumotlari aks ettiriladi;

“2.4. Budjet tashkilotini rivojlantirish jamg’armasi mablag’lari hisobidan amalga oshirilgan xaqiqiy xarajatlar” qatorida “Bosh jurnal kitobi” (308-shakl) dagi 261-“Budjet tashkilotini rivojlantirish jamg’armasi mablag’lari hisobidan amalga oshirilgan xaqiqiy xarajatlar” subschytotining ma'lumotlari aks ettiriladi;

“2.5. Tibbiyot muassasalarini moddiy rag’batlantirish va rivojlantirish jamg’armasi hisobidan amalga oshirilgan xaqiqiy xarajatlar” qatorida tibbiyot muassasalari tomonidan “Bosh jurnal kitobi” (308-shakl)dagi 261-“Budjet tashkilotini rivojlantirish jamg’armasi mablag’lari hisobidan amalga oshirilgan xaqiqiy xarajatlar” subschytotining ma'lumotlari aks ettiriladi;

“2.6. Boshqa daromadlar bo'yicha xaqiqiy xarajatlar” qatorida “Bosh jurnal kitobi” (308-shakl) dagi 271-“Boshqa daromadlar bo'yicha xaqiqiy xarajatlar” subschytotining ma'lumotlari aks ettiriladi;

“Xarajatlar jami” qatorida yuqoridagi barcha daromadlar (tushumlar) hisobidan amalga oshirilgan xaqiqiy xarajatlarning yig’indisi aks ettiriladi.

“3. Moliyaviy natija” bo’limi bo'yicha:

“Joriy yilga moliyaviy natija” qatorida tashkilotning joriy yilga moliyaviy natijasi, ya’ni, jami daromad (tushum) (080-qator)dan amalga oshirilgan xaqiqiy xarajatlar jami (150-qator)ning ayirmasi aks ettiriladi.

“a) budjet mablag’lari bo'yicha joriy yilga moliyaviy natija” qatorida “1.1. Budjetdan moliyalashtrish” (010-qator)dan “2.1. Budjet mablag’lari bo'yicha xaqiqiy xarajatlar” (090-qator)ning ayirmasi aks ettiriladi;

“b) to’lovlarning maxsus turlariga doir hisob-kitoblar bo'yicha joriy yilga moliyaviy natija” qatorida “1.2. To’lovlarning maxsus turlariga doir hisob-kitoblar bo'yicha mablag’lar” (020-qator)dan “2.2. To’lovlarning maxsus turlariga doir hisob- kitoblar bo'yicha mablag’lar hisobiga amalga oshirilgan xaqiqiy xarajatlar” (100- qator)ning ayirmasi aks ettiriladi;

“v) ta’lim muassasalarida o’qitishning to’lov-kontrakt mablag’lari bo'yicha joriy yilga moliyaviy natija” qatorida “1.3. Ta’lim muassasalarida o’qitishning to’lov-kontrakt shaklidan tushadigan mablag’lar bo'yicha daromadlar” (030-qator)dan “2.3. Ta’lim muassasalarida o’qitishning to’lov-kontrakt shaklidan tushgan tushumlar hisobidan amalga oshirilgan xaqiqiy xarajatlar” (110-qator)ning ayirmasi aks ettiriladi;

“g) budjet tashkilotini rivojlantirish jamg’armasi mablag’lari bo'yicha yakuniy moliyaviy natija” qatorida “1.4. Budjet tashkilotlarini rivojlantirish jamg’armasi daromadlari” (040-qator)dan “2.4. Budjet tashkilotini rivojlantirish jamg’armasi

mablag'lari hisobidan amalga oshirilgan xaqiqiy xarajatlar" (120-qator)ning ayirmasi aks ettiriladi;

"d) tibbiyot muassasalarini moddiy rag'batlantirish va rivojlantirish jamg'armasi bo'yicha joriy yilga moliyaviy natija qatorida "1.5. Tibbiyot muassasalarini moddiy rag'batlantirish va rivojlantirish jamg'armasi daromadlari" (050-qator)dan "2.5. Tibbiyot muassasalarini moddiy rag'batlantirish va rivojlantirish jamg'armasi hisobidan amalga oshirilgan xaqiqiy xarajatlar" (130-qator)ning ayirmasi aks ettiriladi;

"e) boshqa daromadlar bo'yicha joriy yilga moliyaviy natija" qatorida "1.6. Boshqa daromadlar" (060-qator)dan "2.6. Boshqa daromadlar bo'yicha xaqiqiy xarajatlar" (140-qator)ning ayirmasi aks ettiriladi;

"g) budgetga va budgetdan tashqari jamg'armalarga hisoblangan soliq va boshqa to'lovlar bo'yicha imtiyozlar" qatorida "1.7. Soliq va boshqa majburiy to'lovlar bo'yicha imtiyozlar" (070-qator) ma'lumotlari aks ettiriladi.

Moliyaviy natijalari to'g'risida hisobotni tuzish

Moliyaviy natijalari to'g'risida hisobotni tuzishda quyidagi shartlar to'liq saqlanishi lozim:

hisobot davridagi barcha operatsiyalar hamda pul mablag'lari, asosiy vositalar, moddiy qimmatliklarning inventarizatsiya qilinishi va hisob-kitoblar natijalarining to'liq aks ettirilishi;

analitik hisob ma'lumotlarining hisobot davrining birinchi sanasiga sintetik hisob yuritish hisobvaraqlari bo'yicha aylanmalar va qoldiqlarga bir xil bo'lishi, shuningdek moliyaviy hisobotlar ma'lumotlarining sintetik va analitik hisob ma'lumotlariga mosligi;

moliyaviy natijalari to'g'risida hisobotdagi tegishli yozuvlarni qayd etish uchun belgilangan tartibda rasmiylashtirilgan birlamchi hujjatlardan foydalanish.

Ushbu asosiy shartlarga rioya qilinmagan holda tuzilgan moliyaviy hisobotlar noto'g'ri tuzilgan deb hisoblanadi.

Tashkilotlar jamlama moliyaviy hisobotlarni o'zları ko'rib chiqqan tasarrufidagi quyi tashkilotlarning moliyaviy hisobotlari hamda o'zining xarajatlar smetasi bo'yicha moliyaviy hisobotlari asosida tuzadi.

Moliyaviy natijalari to'g'risida hisobot, qoida tariqasida, yilda bir marta yil yakunlari bo'yicha bitta o'n xonali sonda ming so'm hisobida tuziladi.

Agarda, me'yoriy-huquqiy hujjatlar talablarini buzmagan holda moliyaviy natijalari to'g'risida hisobot ko'rsatkichlari manfiy qoldiq bilan chiqsa (manfiy qoldiqqa ega bo'lsa), u holda hisobotlarda ushbu ko'rsatkichlar «minus» belgi bilan aks ettiriladi..

Budget tashkilotlari tomonidan moliyaviy hisobotlarni tasdiqlash va taqdim etish tartibi

Bo'ysunish bo'yicha yuqori turuvchi tashkilotga taqdim etiladigan moliyaviy hisobotlar hisobot beruvchi tashkilotning rahbari va bosh hisobchisi tomonidan imzolanadi. Markazlashtirilgan buxgalteriyada moliyaviy hisobotlar u tashkil etilgan tashkilot rahbari tomonidan hamda markazlashtirilgan buxgalteriyaning bosh hisobchisi tomonidan imzolanadi.

Bunda, g'azna ijrosiga o'tilgan tashkilotlarning tegishli moliyaviy hisobotlari,

jumladan, xarajatlar smetasi ijrosi haqidagi oylik hisobot (1-OX shakl), xarajatlar smetasining ijrosi haqida hisobot (2-shakl) hamda budjetdan tashqari mablag'larning harakati to'g'risida hisobotlar g'aznachilik bo'linmalari tomonidan belgilangan tartibda tasdiqlanadi.

Vazirliklar va idoralar, hokimliklar boshqarmalari (bo'limlari)ning Moliya vazirligi hamda hududiy moliya organlariga taqdim etiladigan jamlama moliyaviy hisobotlari tegishli ravishda mazkur boshqaruvi idoralarining vakolatli rahbari va ushu idoralarning buxgalteriya xizmatlari rahbarlari (hisobchilari) tomonidan imzolanadi. Vazirliklar va idoralar, hokimliklar boshqarmalari (bo'limlari) muhrlarisiz hamda yuqorida ko'rsatilgan mansabdar shaxslarning imzolarisiz moliyaviy hisobotlar haqiqiy emas, deb hisoblanadi.

O'zbekiston Respublikasining respublika budjetida turadigan tashkilotlar moliyaviy hisobotlarni O'zbekiston Respublikasi Moliya vazirligining tegishli buyruqlariga muvofiq belgilangan muddatlarda O'zbekiston Respublikasi Moliya vazirligiga taqdim etadilar.

Qoraqalpog'iston Respublikasi, viloyatlar, Toshkent shahar va tuman (shahar)lar byudjetlarida turadigan tashkilotlar moliyaviy hisobotlarni tegishli vazirlik va idoralarga, hokimliklar boshqarmalariga (bo'limlariga) ular tomonidan belgilangan, lekin mazkur Qoidalar bilan o'rnatilgan muddatlardan kech bo'lмаган muddatlarda taqdim etadilar.

Tashkilotlar tegishli moliya organlariga ular tomonidan belgilangan, lekin mazkur Qoidalar bilan belgilangan muddatlardan kech bo'lмаган muddatlarda jamlama moliyaviy hisobotlarni taqdim etadilar. Muddatlar tegishli byudjetning ijrosi to'g'risidagi hisobotlarning yuqori turuvchi moliya organiga o'z vaqtida taqdim etilishini ta'minlashni hisobga olgan holda belgilanadi.

O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 1999 yil 3 sentyabrdagi 414-sonli «Budget tashkilotlarini mablag' bilan ta'minlash tartibini takomillashtirish to'g'risida»gi **qaroriga** (O'zbekiston Respublikasi Hukumatining qarorlari to'plami, 1999 y., 9-son, 51-modda) muvofiq, moliya yiliga qo'shimcha vaqt etib belgilangan davr mobaynida operatsiyalarni amalga oshiruvchi tashkilotlar uchun moliyaviy hisobotlarni topshirishning alohida muddatlari Moliya vazirligi tomonidan belgilanadi.

O'zbekiston Respublikasining respublika byudjetida turadigan tashkilotlar yuqori turuvchi idoralarga hisobotlarni bo'y sunishiga qarab ular tomonidan belgilangan muddatlarda taqdim etadilar.

O'zbekiston Respublikasining vazirlik va idoralari choraklik jamlama moliyaviy hisobotlarni hisobot davridan keyin 25 kundan kechiktirmasdan, yillik moliyaviy hisobotlarni esa, hisobot yildan keyin keladigan yilning 20 fevralidan kechiktirmasdan O'zbekiston Respublikasi Moliya vazirligiga taqdim etadilar. O'zbekiston Respublikasi Moliya vazirligi ko'rsatilgan muddatlar doirasida vazirlik va idoralar tomonidan choraklik va yillik jamlama moliyaviy hisobotlarni taqdim etishning differentsiyalangan muddatlarini belgilaydi.

Moliyalashtirilishi (xarajatlarining to'lanishi) yil davomida bir byudjetdan boshqasiga o'tkazilgan yoki bir vazirlik (idora) tasarrufidan boshqasiga o'tkazilgan tashkilotlarda o'tkazish sanasiga moliyaviy hisobot (yillik hisobot shakllari hajmida) tuziladi hamda

u ilgarigi va hozirgi yuqori turuvchi idoralarga taqdim etiladi. Kelgusida hisobot faqat yangi yuqori turuvchi idoraga taqdim etiladi.

Tashkilotlar uchun moliyaviy hisobotlarni taqdim etish sanasi ular tomonidan haqiqatda taqdim etilgan sana hisoblanadi. Hisobot taqdim etish uchun belgilangan muddat ishlamaydigan kunga to'g'ri kelgan taqdirda hisobot ishlamaydigan kun arafasidagi so'nggi ish kunida taqdim etiladi.

Vazirlik va idoralar, hokimliklar boshqarmalari (bo'limlari) hamda boshqa byudjet mablag'larini oluvchilar tomonidan hisobotlar belgilangan muddatda topshirilmagan taqdirda Moliya vazirligi va hududiy moliya organlari byudjet mablag'larini oluvchilar rahbarlarini yozma ravishda ogohlantirgan holda byudjetdan moliyalashni (xarajatlarini to'lashni) cheklashlari, zarur hollarda esa to'xtatib qo'yishlari mumkin. Moliyaviy hisobotlarda o'chirish va ustiga yozishlar bo'lmasligi kerak. Hisobotlarda xatolar tuzatilgan taqdirda tegishli qaydlar qilinadi, ularni hisobotlarga imzo chekkan shaxslar tasdiqlaydilar. Moliyaviy hisobotlarga kiritilgan barcha tuzatishlar haqida ularni yuqori turuvchi tashkilot tomonidan tekshirish va tasdiqlashda mazkur moliyaviy hisobotlar taqdim etilgan barcha joylarga (manzilgohlarga) majburiy tartibda xabar qilinishi shart.

Tashkilotlar, hokimliklar boshqarmalari (bo'limlari) hamda boshqa byudjet mablag'larini oluvchilar (byudjet mablag'larini bosh taqsimlovchilar) o'z tasarrufidagi tashkilotlarning moliyaviy hisobotlarini qabul qiladilar, ko'rib chiqadilar hamda tasdiqlaydilar, agarda qonunchilikda boshqacha qoidalar nazarda tutilmagan bo'lsa.

O'zbekiston Respublikasi Moliya vazirligi va tegishli hududiy moliya organlari o'tgan yilgi moliya yakunlarini chiqarishda vazirlik va idoralar, hokimliklar boshqarmalari (bo'limlari)ning o'z tasarrufidagi tashkilotlarining yillik moliyaviy hisobotlarini ko'rib chiqishda ishtirok etishlari mumkin.

O'zbekiston Respublikasi Moliya vazirligi va hududiy moliya organlari quyidagi huquqlarga ega:

zarur hollarda moliyaviy hisobotda keltirilgan ma'lumotlar yuzasidan tushuntirishlar talab qilish;

buxgalteriya hisobi va hisobotlari ma'lumotlarini hamda ularning hujjatlar bilan asoslanganligini, shuningdek taftish dalolatnomalari va tashkilotning moliya-xo'jalik faoliyatini o'rganish materiallarini joyida ko'rib chiqish.

O'zbekiston Respublikasi Moliya vazirligi va hududiy moliya organlari moliyaviy hisobotlarda nomuvofiqliklar va noaniqliklar mavjud bo'lganda o'z e'tiroz va takliflarini tegishli tashkilotlarga ular qabul qilingan kundan boshlab 10 kundan kechiktirmasdan xabar qiladi

Tayanch tushunchalar

Tibbiyot muassasalarini moddiy rag'batlantirish va rivojlantirish jamg'armasi mablag'lari, debitorlik qarz, kreditor qarz, moliyaviy hisobot, budget tashkiloti, buxgalteriya hisobi, smeta, daromadlar va xarajatlar, moliyaviy natija, davlat budgeti, joriy moliyaviy natija, moliya organi, g'aznachilik, xarajatlar smetasi, analitik hisob, sintetik hisob.

8- MAVZU. DAVLAT BUDJETIGA VA DAVLAT MAQSADLI JAMG'ARMALARI BUDJETLARIGA DAROMADLAR TUSHUMLARI TO'G'RISIDA HISOBOTLAR

REJA:

- 8.1.**Davlat budjetiga va davlat maqsadli jamg'armalari budjetlariga daromadlar tushumlari to'g'risida hisobotlar tarkibi va ularni tuzishning maqsadi hamda xususiyatlari
- 8.2.**Soliqlar va boshqa majburiy to'lovlarini hisoblanishi va tushumi to'g'risidagi hisobotlarni tuzish hamda moliya organlariga taqdim etilishi tartibi
- 8.3.**Markaziy bank tomonidan taqdim etiladigan davlat budjeti va davlat maqsadli jamg'armalari budgetlari daromadlari tushumlari to'g'risidagi hisobotlarni tuzilishi
- 8.4.**Soliqlar va boshqa majburiy to'lovlar tushumlari bo'yicha solishtirish dalolatnomalarini tuzish

8.1.Davlat budjetiga va davlat maqsadli jamg'armalari budgetlariga daromadlar tushumlari to'g'risida hisobotlar tarkibi va ularni tuzishning maqsadi hamda xususiyatlari

O'zbekiston Respublikasi "Budget kodeksi"ga muvofiq Davlat budjeti daromadlari: soliqlar va boshqa majburiy to'lovlar; davlat aktivlarini joylashtirish, foydalanishga berish va sotishdan olingan daromadlar; meros, hadya huquqi bo'yicha davlat mulkiga o'tgan pul mablag'lari; yuridik va jismoniy shaxslardan, shuningdek chet davlatlardan tushadigan qaytarilmaydigan pul tushumlari; rezident-yuridik shaxslarga berilgan budget ssudalarini va chet davlatlarga ajratilgan kreditlarni to'lash hisobidan to'lovlar; qonun hujjatlariga muvofiq boshqa daromadlar hisobidan shakllantiriladi. O'zbekiston Respublikasining respublika budjeti daromadlari: umumdavlat soliqlari, shu jumladan: yuridik shaxslardan olinadigan foyda solig'i; yagona soliq to'lovi; jismoniy shaxslardan olinadigan daromad solig'i; qo'shilgan qiymat solig'i; aktsiz solig'i; er qa'ridan foydalanganlik uchun soliq;

- 1) bojxona bojlari;
- 2) qo'shimcha foyda solig'i;
- 3) mahsulot taqsimotiga oid bitimlar bo'yicha foyda keltiradigan mahsulotdagি davlat ulushi;
- 4) boshqa daromadlar hisobidan shakllantiriladi. Boshqa daromadlarga imzoli bonus va tijoratbop topilma bonusi to'lanishidan tushgan tushumlar, qonun hujjatlariga muvofiq O'zbekiston Respublikasining respublika budjetiga yo'naltiriladigan davlat

bojlari, yig’imlar, tovon pullari, kompensatsiya to’lovlarini va jarima sanktsiyalari, davlat aktivlarini joylashtirish, foydalanishga berish va sotishdan belgilangan normativlar bo’yicha olingen daromadlar, meros, hadya huquqi bo’yicha davlat mulkiga o’tkazilgan pul mablag’lari, yuridik va jismoniy shaxslardan, shuningdek chet davlatlardan tushgan qaytarilmaydigan pul tushumlari, rezident- yuridik shaxslarga berilgan budget ssudalarini, chet davatlarga berilgan kreditlarni to’lash hisobidan to’lovlar, aktsiyalarning davlat ulushi (payi) bo’yicha dividendlar (daromadlar), mobil aloqa xizmatlari ko’rsatuvchi yuridik shaxslar (uyali aloqa kompaniyalari) tomonidan abonent raqamidan foydalanganlik uchun to’lov, O’zbekiston Respublikasi Markaziy bankining foydasi va qonun hujjatlariga muvofiq boshqa daromadlar kiradi.

Qoraqalpog’iston Respublikasi budgetining, viloyatlar va Toshkent shahar mahalliy budgetlarining daromadlari:

- 1) belgilangan normativlarga muvofiq umumdavlat soliqlari, shu jumladan: yuridik shaxslardan olinadigan foya solig’i;
yagona soliq to’ovi;
jismoniy shaxslardan olinadigan daromad solig’i;
tadbirkorlik faoliyatining ayrim turlari bo’yicha qat’iy belgilangan soliq; qo’shilgan qiymat solig’i;
aktsiz solig’i;
yer qa’ridan foydalanganlik uchun soliq;
suv resurslaridan foydalanganlik uchun soliq;
- 2) mahalliy soliqlar va boshqa majburiy to’lovlar, shu jumladan: obodonlashtirish va ijtimoiy infratuzilmani rivojlantirish solig’i;
transport vositalariga benzin, dizel yoqilg’isi va gaz ishlatganlik uchun olinadigan soliq;
mol-mulk solig’i; yer solig’i;
yagona er solig’i;
ayrim turdagи tovarlar bilan chakana savdo qilish huquqi va ayrim turdagи xizmatlarni ko’rsatish uchun yig’im;
- 3) yuridik va jismoniy shaxslardan, shuningdek chet davlatlardan tushgan qaytarilmaydigan pul tushumlari;
- 4) bozorlardan tushadigan daromadlar;
- 5) boshqa daromadlar hisobidan shakllantiriladi. Boshqa daromadlarga davlat daromadiga o’tkazilgan mol-mulkni realizatsiya qilishdan tushgan tushumlar, davlat aktivlarini joylashtirishdan, foydalanishga berishdan va sotishdan belgilangan normativlar bo’yicha olingen daromadlar, qonun hujjatlariga muvofiq Qoraqalpog’iston Respublikasi budgetiga, viloyatlar va Toshkent shahar mahalliy budgetlariga yo’naltiriladigan davlat bojlari, yig’imlar, tovon pullari va jarima sanktsiyalari, egasiz mol-mulkni, meros huquqi bo’yicha davlat ixtiyoriga o’tgan mol-mulkni, huquq bo’yicha davlat daromadiga o’tkazilishi lozim bo’lgan xazinalarni realizatsiya qilishdan tushgan tushumlar va qonun hujjatlariga muvofiq boshqa daromadlar kiradi.

O’zbekiston Respublikasining respublika budgetidan ajratiladigan subventsiyalar, o’tkazib beriladigan daromadlar va dotatsiyalar Qoraqalpog’iston Respublikasi

respublika budgetining, viloyatlar viloyat budgetlarining va Toshkent shahri shahar budgetining daromadlari hisoblanadi.

Suv resurslaridan foydalanganlik uchun soliq, tadbirkorlik faoliyatining ayrim turlari bo'yicha qat'iy belgilangan soliq, O'zbekiston Respublikasida ishlab chiqariladigan pivo va o'simlik yog'i uchun aktsiz solig'i Qoraqalpog'iston Respublikasi budgeti, viloyatlar va Toshkent shahar mahalliy budgetlari daromadlariga o'tkazib beriladi.

O'zbekiston Respublikasi Moliya vazirligi huzuridagi budgetdan tashqari Pensiya jamg'armasining daromadlari:

yagona ijtimoiy to'lovning belgilangan miqdordagi tushumlari; fuqarolarning budgetdan tashqari Pensiya jamg'armasiga sug'urta badallari; budgetdan tashqari Pensiya jamg'armasiga majburiy ajratmalar;

boshqa daromadlar hisobidan shakllantiriladi. Boshqa daromadlarga mehnatda mayib bo'lganlik yoki kasb kasalligiga chalinganlik tufayli tayinlangan nogironlik pensiyalarini to'lash xarajatlarining o'rnini qoplash uchun taqdim etiladigan regress talablar (da'volar) bo'yicha ish beruvchilar va fuqarolar tomonidan o'rni qoplanadigan mablag'lar tushumining bir qismi, O'zbekiston Respublikasi Bandlikka ko'maklashish davlat jamg'armasining muddatidan oldin tayinlangan yoshta doir pensiyalarini to'lash xarajatlarini qoplash hisobidan kiritiladigan mablag'lari, yuridik shaxslarning imtiyozli pensiyalarini to'lash xarajatlarini qoplash hisobidan kiritiladigan mablag'lari, fuqarolarning ixtiyoriy tartibda to'lanadigan sug'urta badallari, majburiy to'lovlari, badallar o'z vaqtida to'lanmaganligi uchun hisoblangan jarimalar va penyalar summasining bir qismi, mehnat vazifalarini bajarish bilan bog'liq holda mayib bo'lgan, kasb kasalligiga chalingan yoxud sog'lig'iga boshqacha shikast etkazilgan xodimga yuridik shaxs tugatilganda, qishloq xo'jaligi kooperativi (shirkat xo'jaligi), fermer va dehqon xo'jaligi qayta tashkil etilganda yoki tugatilganda zararning o'rnini qoplash uchun to'lanadigan nazarda tutilgan mablag'lar, vaqtinchalik bo'sh turgan mablag'larni joylashtirishdan olingan daromadlar va qonun hujjatlariga muvofiq boshqa manbalar kiradi.

O'zbekiston Respublikasi Moliya vazirligi huzuridagi Respublika yo'l jamg'armasining daromadlari:

Respublika yo'l jamg'armasiga majburiy ajratmalar; Respublika yo'l jamg'armasiga yig'imlar;

vaqtinchalik bo'sh turgan mablag'larni joylashtirishdan olingan daromadlar; qonun hujjatlariga muvofiq boshqa manbalar hisobidan shakllantiriladi.

Davlat mulkini xususiylashtirishdan tushgan mablag'lar jamg'armasining daromadlari:

davlat mulki bo'lgan korxonalarini, xo'jalik jamiyatlarining ustav jamg'armalaridagi aktsiyalarini (ulushlarni), er uchastkalari va boshqa mol-mulkni realizatsiya qilish; ustav jamg'armalarida davlat ulushi bo'lgan xo'jalik jamiyatlarini tugatishdan tushgan tushumlar;

qonun hujjatlariga muvofiq boshqa manbalar hisobidan shakllantiriladi.

O'zbekiston Respublikasi Bandlikka ko'maklashish davlat jamg'armasining daromadlari:

belgilangan miqdordagi yagona ijtimoiy to'lov tushumlari;

vaqtincha bo'sh turgan mablag'larni joylashtirishdan olingan daromadlar; qonun

hujjatlariga muvofiq boshqa manbalar hisobidan shakllantiriladi.

O'zbekiston Respublikasi Moliya vazirligi huzuridagi budgetdan tashqari Umumta'lim maktablari, kasb-hunar kollejlari, akademik litseylar va tibbiyot muassasalarini rekonstruktsiya qilish, mukammal ta'mirlash va jihozlash jamg'armasining daromadlari:

Umumta'lim maktablari, kasb-hunar kollejlari, akademik litseylar va tibbiyot muassasalarini rekonstruktsiya qilish, mukammal ta'mirlash va jihozlash jamg'armasiga majburiy ajratmalar;

vaqtincha bo'sh turgan mablag'larni joylashtirishdan olingan daromadlar; qonun hujjatlariga muvofiq boshqa manbalar hisobidan shakllantiriladi.

O'zbekiston Respublikasi Moliya vazirligi huzuridagi Sug'oriladigan erlearning meliorativ holatini yaxshilash jamg'armasi daromadlari:

har yili tasdiqlanadigan O'zbekiston Respublikasi Moliya vazirligi huzuridagi Sug'oriladigan erlearning meliorativ holatini yaxshilash jamg'armasining asosiy parametrlari doirasida qishloq xo'jaligi tovar ishlab chiqaruvchilari tomonidan to'lanadigan yagona er solig'i bo'yicha tushumlarga muvofiq budgetdan ajratiladigan mablag'lar;

budgetdan ajratiladigan maqsadli mablag'lar;

qonun hujjatlariga muvofiq boshqa manbalar hisobidan shakllantiriladi.

O'zbekiston Respublikasi Moliya vazirligi huzuridagi Oliy o'quv yurtlarining moddiy-texnika bazasini rivojlanirish jamg'armasi daromadlari:

O'zbekiston Respublikasining respublika budgeti mablag'lari;

vaqtincha bo'sh turgan mablag'larni joylashtirishdan olingan daromadlar; qonun hujjatlariga muvofiq boshqa manbalar hisobidan shakllantiriladi..

Soliqlar va boshqa majburiy to'lovlarini hisoblanishi va tushumi to'g'risidagi hisobotlarni tuzish hamda moliya organlariga taqdim etilishi tartibi.

Tumanlar va shaharlar davlat soliq inspeksiyalari tegishli tumanlar va shaharlar hokimliklarining moliya bo'limlariga hisobot davri uchun soliqlar va boshqa majburiy to'lovlarining hisoblanishi hamda tushumi to'g'risida hisobot taqdim etadi.

Qoraqalpog'iston Respublikasi, viloyatlar va Toshkent shahar davlat soliq boshqarmalari hamda Davlat bojaxona qo'mitasining Qoraqalpog'iston Respublikasi, viloyatlar, Toshkent shahri bo'yicha boshqarmalari, shu jumladan ixtisoslashtirilgan bo'linmalari Qoraqalpog'iston Respublikasi moliya vazirligiga, viloyatlar va Toshkent shahar hokimliklarining moliya boshqarmalariga hisobot davri uchun soliqlar va boshqa majburiy to'lovlarining hisoblanishi hamda tushumi to'g'risida hisobotlar taqdim etadi.

O'zbekiston Respublikasi Davlat soliq qo'mitasi va Davlat bojaxona qo'mitasi O'zbekiston Respublikasi Moliya vazirligiga hisobot davri uchun soliqlar va boshqa majburiy to'lovlarining hisoblanishi hamda tushumi to'g'risida hisobotlar taqdim etadi.

Soliqlar va boshqa majburiy to'lovlarining hisoblanishi va tushumi to'g'risidagi hisobotlarning shakllari hamda ularni taqdim etish muddatlari O'zbekiston Respublikasi Moliya vazirligi tomonidan belgilanadi.

O'zbekiston Respublikasi Markaziy banki O'zbekiston Respublikasi Moliya vazirligi va davlat maqsadli jamg'armalarini taqsimlovchi organlarga O'zbekiston

Respublikasi Moliya vazirligi tomonidan belgilangan shakllar va muddatlarda Davlat budgeti va davlat maqsadli jamg'armalari budgetlari daromadlarining tushumlari to'g'risida hisobot taqdim etadi.

Soliqlar va boshqa majburiy to'lovlardan tushumlari bo'yicha solishtirish dalolatnomalari bank muassasalari, tegishli davlat soliq xizmati organlari va bojxona organlari, Qoraqalpog'iston Respublikasi Moliya vazirligi, viloyatlar va Toshkent shahar hokimliklarining moliya boshqarmalari, tumanlar va shaharlar hokimliklarining moliya bo'limlari, davlat maqsadli jamg'armalarini taqsimlovchi organlar hamda tegishli g'aznachilik bo'linmalari o'rtasida tuziladi.

«O'RMV» ATda:

O'zbekiston Respublikasi respublika budgetiga daromadlar tushumi to'g'risida tezkor ma'lumot;

Qoraqalpog'iston Respublikasi respublika budgeti, viloyatlarning viloyat budgeti, Toshkent shahrining shahar budgetiga daromadlar tushumi to'g'risida tezkor ma'lumot;

tumanlar va shaharlar budgetlariga daromadlar tushumi to'g'risida tezkor ma'lumot; DMJ budgetlariga daromadlar tushumi to'g'risida tezkor ma'lumot; Qoraqalpog'iston Respublikasi respublika budgeti, viloyatlarning viloyat budgeti,

Toshkent shahrining shahar budgetiga daromadlar tushumi to'g'risida jamlanma ma'lumot;

O'zbekiston Respublikasi Davlat budgetiga daromadlar tushumi to'g'risida jamlanma ma'lumot;

O'zbekiston Respublikasi Davlat budgeti va DMJ budgetlariga daromadlar tushumi to'g'risida jamlanma ma'lumot.

Daromadlar tushumi to'g'risidagi hisobot to'lovlardan turlari kesimida: tumanlar va shaharlar budgetlari;

Qoraqalpog'iston Respublikasi respublika budgeti, viloyatlarning viloyat budgeti, Toshkent shahrining shahar budgeti;

O'zbekiston Respublikasi respublika budgeti; DMJ budgetlari bo'yicha shakllantiriladi.

Daromadlar tushumi to'g'risidagi jamlanma hisobot to'lovlardan turlari kesimida: Qoraqalpog'iston Respublikasi respublika budgeti, viloyatlarning viloyat budgeti,

Toshkent shahrining shahar budgeti; O'zbekiston Respublikasi Davlat budgeti;

O'zbekiston Respublikasi Davlat budgeti va DMJ budgetlari bo'yicha shakllantiriladi.

Markaziy bank tomonidan taqdim etiladigan davlat budgeti va davlat maqsadli jamg'armalari budgetlari daromadlari tushumlari to'g'risidagi hisobotlarni tuzilishi

Markaziy bankning hududiy Bosh boshqarmalari tomonidan taqdim etilgan ma'lumotlar asosida O'zbekiston Respublikasi Markaziy banki, Davlat budgeti va davlat maqsadli jamg'armalari budgetlarining hisobot davrida tushgan daromadlari bo'yicha yillik hisobotni "O'zbekiston Respublikasi Davlat budgetiga va davlat maqsadli jamg'armalari budgetlariga soliqlar va boshqa majburiy to'lovlarning hisoblanishi va tushumlari to'g'risidagi hisobotlar, tushumlar bo'yicha solishtirish

dalolatnomalarni tuzish hamda taqdim qilish tartibi to'g'risidagi Nizom" ning 18 — 21-ilovalariga muvofiq shaklda hisobot yilidan keyingi yilning 15 martiga qadar O'zbekiston Respublikasi Moliya vazirligiga, Pensiya jamg'armasiga, Respublika yo'l jamg'armasiga va Umumta'lim maktablari, kasb-hunar kollejlari, akademik litseylar va tibbiyot muassasalarini rekonstruktsiya qilish, mukammal ta'mirlash va jihozlash jamg'armasiga taqdim etadi.

Soliqlar va boshqa majburiy to'lovlar tushumlari bo'yicha solishtirish dalolatnomalarini tuzish

Soliqlar va boshqa majburiy to'lovlar tushumlari bo'yicha solishtirish dalolatnomalari "O'zbekiston Respublikasi Davlat budgetiga va davlat maqsadli jamg'armalari budgetlariga soliqlar va boshqa majburiy to'lovlarining hisoblanishi va tushumlari to'g'risidagi hisobotlar, tushumlar bo'yicha solishtirish dalolatnomalarni tuzish hamda taqdim qilish tartibi to'g'risidagi Nizom" ga asosan tuziladi.

Mazkur nizomga muvofiq Tuman (shahar) davlat soliq inspeksiyalari tomonidan hisobot davri uchun ularda mavjud ma'lumotlar hamda belgilangan tartibda tuzilgan va kelishilgan solishtirish dalolatnomalari asosida:

Davlat budgetiga va davlat maqsadli jamg'armalari budgetlariga soliqlar va boshqa majburiy to'lovlarining hisoblanishi to'g'risidagi hisobotlar tayyorlanib, har chorakda choraklik hisobotlarni topshirishning oxirgi muddatidan keyingi oyning o'ninchi ish kuniga (yil yakuni bo'yicha yillik hisobotlarni topshirishning oxirgi muddatidan keyingi oyning o'ninchi ish kuniga) qadar qog'oz shaklda;

Davlat budgetiga va davlat maqsadli jamg'armalari budgetlariga soliqlar va boshqa majburiy to'lovlarining tushumlari to'g'risidagi hisobotlar tayyorlanib, har oyda hisobot oyidan keyingi oyning o'ninchi ish kuniga qadar tegishli tuman (shahar) hokimliklarining moliya bo'limlariga elektron shaklda (har chorakda hisobot choragidan keyingi oyning o'ninchi ish kuniga qadar qog'oz shaklda) taqdim etiladi.

Tuman (shahar) davlat soliq inspeksiyalari tomonidan tayyorlangan hisobotlarning elektron shakli tuman (shahar) hokimliklarining moliya bo'limlariga taqdim etish belgilangan muddatlarda, O'zbekiston Respublikasi Moliya vazirligi huzuridagi budgetdan tashqari Pensiya jamg'armasining tegishli tuman (shahar) bo'linmalariga taqdim qilinadi.

Davlat soliq boshqarmasi hisobot davri uchun ularda mavjud ma'lumotlar hamda belgilangan tartibda tuzilgan va kelishilgan solishtirish dalolatnomalari asosida:

Davlat budgetiga va davlat maqsadli jamg'armalari budgetlariga soliqlar va boshqa majburiy to'lovlarining hisoblanishi to'g'risidagi hisobotlar tayyorlanib, har chorakda choraklik hisobotlarni topshirishning oxirgi muddatidan keyingi oyning o'ninchi ish kuniga (yil yakuni bo'yicha yillik hisobotlarni topshirishning oxirgi muddatidan keyingi oyning o'ninchi ish kuniga) qadar qog'oz shaklda;

Davlat budgetiga va davlat maqsadli jamg'armalari budgetlariga soliqlar va boshqa majburiy to'lovlarining tushumi to'g'risidagi hisobotlar tayyorlanib, har oyda hisobot oyidan keyingi oyning o'n beshinchi ish kuniga qadar Qoraqalpog'iston Respublikasining Moliya vazirligi, viloyatlar va Toshkent shahar hokimliklarining moliya boshqarmalariga elektron shaklda (har chorakda hisobot choragidan keyingi oyning o'n beshinchi ish kuniga qadar qog'oz shaklda) taqdim etiladi.

Davlat soliq boshqarmalari tomonidan tayyorlangan hisobotlarning elektron shakli va

nusxalari Qoraqalpog'iston Respublikasining Moliya vazirligi, viloyatlar va Toshkent shahar hokimliklarining moliya boshqarmalariga taqdim etish belgilangan muddatlarda Pensiya jamg'armasining tegishli boshqarmalariga taqdim qilinadi.

O'zbekiston Respublikasi Davlat bojxona qo'mitasining hududiy boshqarmalari va ularga tenglashtirilgan tarkibiy tuzilmalari tomonidan hisobot davri uchun ularda mavjud ma'lumotlar hamda belgilangan tartibda tuzilgan va kelishilgan solishtirish dalolatnomalari asosida:

Davlat budgetiga boshqa majburiy to'lovlarning hisoblanishi to'g'risidagi hisobot tayyorlanib, har chorakda hisobot choragidan keyingi oyning o'n beshinchi ish kuniga qadar;

Davlat budgetiga boshqa majburiy to'lovlarning tushumlari to'g'risidagi hisobot tayyorlanib, har oyda hisobot oyidan keyingi oyning o'n beshinchi ish kuniga qadar Qoraqalpog'iston Respublikasining Moliya vazirligi, viloyatlar va Toshkent shahar hokimliklarining moliya boshqarmalariga taqdim etiladi.

O'zbekiston Respublikasi Davlat soliq qo'mitasi tomonidan, davlat soliq xizmati organlarida mavjud ma'lumotlar, ularning hisobotlari belgilangan tartibda tuzilgan va kelishilgan solishtirish dalolatnomalari asosida:

Davlat budgeti va davlat maqsadli jamg'armalar budgetiga soliqlar va boshqa majburiy to'lovlarning hisoblanishi to'g'risidagi hisobotlar tayyorlanib, har chorakda choraklik hisobotlarni topshirishning oxirgi muddatidan keyingi oyning o'ninchisi ish kuniga (yil yakuni bo'yicha yillik hisobotlarni topshirishning oxirgi muddatidan keyingi oyning o'ninchisi ish kuniga) qadar qog'oz shaklda;

Davlat budgeti va davlat maqsadli jamg'armalar budgetiga soliqlar va boshqa majburiy to'lovlarning tushumlari to'g'risidagi hisobotlar tayyorlanib, har oyda hisobot oyidan keyingi oyning o'n ettinchi ish kuniga qadar (operativ hisobotlardan tashqari), mos ravishda, O'zbekiston Respublikasi Moliya vazirligiga, Pensiya jamg'armasi, O'zbekiston Respublikasi Moliya vazirligi huzuridagi Respublika yo'l jamg'armasi (bundan buyon matnda Respublika yo'l jamg'armasi deb yuritiladi) va Umumta'lim maktablari, kasb-hunar kollejlari, akademik litseylar va tibbiyot muassasalarini rekonstruktsiya qilish, mukammal ta'mirlash va jihozlash jamg'armasiga elektron shaklda (har chorakda hisobot choragidan keyingi oyning o'n ettinchi ish kuniga qadar qog'oz shaklda) taqdim etiladi.

O'zbekiston Respublikasi Davlat bojxona qo'mitasi tomonidan davlat bojxona organlarida mavjud ma'lumotlar, ularning hisobotlari belgilangan tartibda tuzilgan va kelishilgan solishtirish dalolatnomalari asosida:

Davlat budgetiga boshqa majburiy to'lovlarning hisoblanishi to'g'risidagi hisobot tayyorlanib, har chorakda hisobot choragidan keyingi oyning o'n ettinchi ish kuniga qadar;

Davlat budgetiga boshqa majburiy to'lovlarning tushumlari to'g'risidagi hisobot tayyorlanib, har oyda hisobot oyidan keyingi oyning o'n ettinchi ish kuniga qadar (operativ hisobotlardan tashqari), O'zbekiston Respublikasi Moliya vazirligiga taqdim etiladi.

Elektron shaklda tuzilgan Davlat budgeti va davlat maqsadli jamg'armalari budgetlarining hisobot davrida tushgan daromadlari bo'yicha ma'lumot O'zbekiston Respublikasi Markaziy banki tomonidan elektron shaklda O'zbekiston Respublikasi

Moliya vazirligiga kunlik taqdim etib boriladi.

Tuman (shahar) davlat soliq inspeksiyalari tomonidan hisobot oyidan keyingi oyning uchinchi ish kuniga qadar:

Davlat budgetiga 23402 — «Respublika budgetining mablag’lari» balans hisobvarag’i orqali tushgan tushumlar bo’yicha;

Pensiya jamg’armasiga tushumlar bo’yicha; Respublika yo’l jamg’armasiga tushumlar bo’yicha;

O’zbekiston Respublikasi Moliya vazirligi huzuridagi budjetdan tashqari Umumta’lim maktablari, kasb-hunar kollejlari, akademik litseylar va tibbiyot muassasalarini rekonstruktsiya qilish, mukammal ta’mirlash va jihozlash jamg’armasiga tushumlar bo’yicha solishtirish dalolatnomalari tuziladi.

Solishtirish dalolatnomalari xizmat ko’rsatuvchi bank ko’chirmalarida ko’rsatilgan ma’lumotlar asosida tayyorlanib, tegishli davlat soliq inspeksiysi rahbari tomonidan imzolangandan keyin kelishish uchun xizmat ko’rsatuvchi bankka (jumladan, elektron shaklda) taqdim etiladi.

Xizmat ko’rsatuvchi banklar tuman (shahar) davlat soliq inspeksiyalari tomonidan taqdim etilgan solishtirish dalolatnomalarini hisobot oyidan keyingi oyning to’rtinchi ish kunigacha ko’rib chiqadi.

Solishtirish dalolatnomalarida ko’rsatilgan ma’lumotlar o’rtasida farqlar mavjud bo’lmagan taqdirda, solishtirish dalolatnomalarini tegishli bank rahbari tomonidan imzolanadi va kelishish uchun tegishli tuman (shahar) bo’yicha G’aznachilik bo’linmalariga (jumladan, elektron shaklda) taqdim etiladi.

Solishtirish dalolatnomalarida ko’rsatilgan ma’lumotlar o’rtasida farqlar mavjud bo’lgan taqdirda, ushbu ma’lumotlarga bank tomonidan aniqlik kiritiladi.

Tuman (shahar) bo’yicha G’aznachilik bo’linmalari xizmat ko’rsatuvchi banklar tomonidan taqdim etilgan solishtirish dalolatnomalarini hisobot oyidan keyingi oyning beshinchi ish kunigacha ko’rib chiqadi.

Solishtirish dalolatnomalarida ko’rsatilgan ma’lumotlar bilan O’zbekiston Respublikasi Moliya vazirligining axborot tizimidagi ma’lumotlar o’rtasida farqlar mavjud bo’lmagan taqdirda, solishtirish dalolatnomalarini tegishli tuman (shahar) bo’yicha G’aznachilik bo’linmalari rahbarlari tomonidan imzolanadi.

Bunda:

Solishtirish dalolatnomalari kelishish uchun tegishli tuman (shahar) hokimliklarining moliyabo’limlariga, solishtirish dalolatnomasini esa, Pensiya jamg’armasining tegishli tuman (shahar) bo’linmasiga kelishish uchun taqdim etiladi. Solishtirish dalolatnomalarida ko’rsatilgan ma’lumotlar o’rtasida farqlar mavjud bo’lgan taqdirda, ushbu ma’lumotlarga tuman (shahar) bo’yicha G’aznachilik bo’linmalari tomonidan aniqlik kiritiladi.

Tuman (shahar) hokimliklarining moliya bo’limlari hamda Pensiya jamg’armasining tuman (shahar) bo’linmalari G’aznachilik bo’linmalari tomonidan taqdim etilgan solishtirish dalolatnomalarini hisobot oyidan keyingi oyning oltinchi ish kunigacha ko’rib chiqadi.

Solishtirish dalolatnomalarida ko’rsatilgan ma’lumotlar o’rtasida farqlar mavjud bo’lmagan taqdirda, solishtirish dalolatnomalarini tegishli tuman (shahar) hokimliklarining moliya bo’limlari yoki Pensiya jamg’armasining bo’linmalari

rahbarlari tomonidan imzolanadi.

Tuman (shahar) hokimliklarining moliya bo'limlari hamda Pensiya jamg'armasining bo'linmalari imzolangan solishtirish dalolatnomalari nusxalarini tegishli davlat soliq inspeksiysi, xizmat ko'rsatuvchi bank va G'aznachilik bo'linmasiga keyingi ish kunidan kechiktirmsandan yuboradi.

Imzolangan solishtirish dalolatnomalarining bir nusxasi hisobot oyidan keyingi oyning ettinchi ish kuniga qadar:

Tuman (shahar) davlat soliq inspeksiyalari tomonidan tegishli davlat soliq boshqarmasiga;

tuman (shahar) davlat soliq inspeksiyasiga xizmat ko'rsatuvchi banklar tomonidan Markaziy bankning tegishli Bosh boshqarmasiga;

tuman (shahar) G'aznachilik bo'linmalari tomonidan tegishlichcha Qoraqalpog'iston Respublikasi, viloyatlar va Toshkent shahri bo'yicha G'aznachilik boshqarmasiga;

tuman (shahar) hokimliklarining moliya bo'limlari tomonidan tegishlichcha Qoraqalpog'iston Respublikasining Moliya vazirligi, viloyatlar va Toshkent shahar hokimliklarining moliya boshqarmasiga;

Pensiya jamg'armasining tuman (shahar) bo'linmalari tomonidan Pensiya jamg'armasining tegishli boshqarmasiga taqdim etiladi.

Davlat soliq boshqarmalari taqdim etilgan solishtirish dalolatnomalari asosida (Markaziy bankning hududiy Bosh boshqarmasi Hisob-kitob kassa markazida ochilgan 23402 — «Respublika budgetining mablag'lari» balans hisobvarag'i orqali tushadigan tushumlarni ham hisobga olgan holda) hisobot oyidan keyingi oyning to'qqizinchi ish kunigacha:

Davlat budgetining 23402 — «Respublika budgetining mablag'lari» balans hisobvarag'i orqali tushadigan tushumlar bo'yicha;

Pensiya jamg'armasi daromadlari bo'yicha; Respublika yo'l jamg'armasi daromadlari bo'yicha;

O'zbekiston Respublikasi Moliya vazirligi huzuridagi budjetdan tashqari Umumta'lim maktablari, kasb-hunar kollejlari, akademik litseylar va tibbiyot muassasalarini rekonstruktsiya qilish, mukammal ta'mirlash va jihozlash jamg'armasi daromadlari bo'yicha solishtirish dalolatnomalarini tuzadi.

Solishtirish dalolatnomalari tegishli hududiy davlat soliq boshqarmasi rahbari tomonidan imzolangandan keyin kelishish uchun Markaziy bankning hududiy Bosh boshqarmasiga (jumladan, elektron shaklda) taqdim etadi.

23403 — «Bojxona to'lovleri bo'yicha Respublika budgetining daromadlari» balans hisobvarag'ining tegishli Shartli hisobvaraqlari ochilgan xizmat ko'rsatuvchi banklar tomonidan O'zbekiston Respublikasi Davlat bojxona qo'mitasining tegishli hududiy boshqarmalari va ularga tenglashtirilgan tarkibiy tuzilmalariga va Markaziy bankning tegishli Bosh boshqarmasiga 23403 — «Bojxona to'lovleri bo'yicha Respublika budgetining daromadlari» balans hisobvarag'ining tegishli Shartli hisobvaraqlari bo'yicha bank ko'chirmalari va ilovalari elektron va qog'oz shaklda kunlik taqdim etib boriladi.

O'zbekiston Respublikasi Davlat bojxona qo'mitasining hududiy boshqarmalari va ularga tenglashtirilgan tarkibiy tuzilmalarini tomonidan solishtirish dalolatnomalari tuziladi. Mazkur solishtirish dalolatnomalari Markaziy bankning hududiy Bosh

boshqarmasi Hisob-kitob kassa markazining ko'chirmalari va boshqa xizmat ko'rsatuvchi banklar ko'chirmalarida ko'rsatilgan ma'lumotlar asosida tayyorlanib, Davlat bojxona qo'mitasining hududiy boshqarmasi va ularga tenglashtirilgan tarkibiy tuzilmasi rahbari tomonidan imzolangandan keyin kelishish uchun Markaziy bankning hududiy Bosh boshqarmasiga hisobot oyidan keyingi oyning ettinchi ish kunigacha (jumladan, elektron shaklda) taqdim etiladi.

Markaziy bankning hududiy Bosh boshqarmasi hududiy davlat soliq boshqarmasi va davlat bojxona boshqarmasi va unga tenglashtirilgan tarkibiy tuzilmasi tomonidan taqdim etilgan solishtirish dalolatnomalarini hisobot oyidan keyingi oyning o'ninchisi ish kunigacha ko'rib chiqadi.

Solishtirish dalolatnomalarida ko'rsatilgan ma'lumotlar bilan banklar tomonidan taqdim etilgan ma'lumotlar o'rtasida farqlar mavjud bo'limgan taqdirda, solishtirish dalolatnomalari Markaziy bankning hududiy Bosh boshqarmasi rahbari tomonidan imzolanadi va kelishish uchun Qoraqalpog'iston Respublikasi, viloyatlar va Toshkent shahri bo'yicha tegishli G'aznachilik boshqarmalariga (jumladan, elektron shaklda) taqdim etiladi.

Qoraqalpog'iston Respublikasi, viloyatlar va Toshkent shahri bo'yicha tegishli G'aznachilik boshqarmasi taqdim etilgan solishtirish dalolatnomalarini hisobot oyidan keyingi oyning o'n birinchi ish kunigacha ko'rib chiqadi. Solishtirish dalolatnomalarida ko'rsatilgan ma'lumotlar bilan O'zbekiston Respublikasi Moliya vazirligining axborot tizimidagi ma'lumotlar o'rtasida farqlar mavjud bo'limgan taqdirda, solishtirish dalolatnomalari tegishli G'aznachilik boshqarmasi rahbari tomonidan imzolanadi.

Bunda:

solishtirish dalolatnomalari kelishish uchun Qoraqalpog'iston Respublikasining Moliya vazirligi, viloyatlar va Toshkent shahar hokimliklarining moliya boshqarmalariga, solishtirish dalolatnomasini esa, Pensiya jamg'armasining tegishli boshqarmalariga taqdim etiladi.

Solishtirish dalolatnomalarida ko'rsatilgan ma'lumotlar o'rtasida farqlar mavjud bo'lgan taqdirda, ushbu ma'lumotlarga tegishli G'aznachilik boshqarmasi tomonidan aniqlik kiritiladi.

Qoraqalpog'iston Respublikasining Moliya vazirligi, viloyatlar va Toshkent shahar hokimliklarining moliya boshqarmalari hamda Pensiya jamg'armasining boshqarmalari taqdim etilgan solishtirish dalolatnomalarini hisobot oyidan keyingi oyning o'n ikkinchi ish kunigacha ko'rib chiqadi.

Solishtirish dalolatnomalarida ko'rsatilgan ma'lumotlar o'rtasida farqlar mavjud bo'limgan taqdirda, solishtirish dalolatnomalari ularning rahbarlari tomonidan imzolanadi.

Qoraqalpog'iston Respublikasining Moliya vazirligi, viloyatlar va Toshkent shahar hokimliklarining moliya boshqarmalari va Pensiya jamg'armasining hududiy boshqarmalari imzolangan solishtirish dalolatnomalari nusxalarini tegishli davlat soliq, bojxona boshqarmasi va unga tenglashtirilgan tarkibiy tuzilmasi, Markaziy bankning hududiy Bosh boshqarmasi hamda Qoraqalpog'iston Respublikasi, viloyatlar va Toshkent shahri bo'yicha G'aznachilik boshqarmalariga keyingi kunidan kechiktirmsandan taqdim qiladi.

Imzolangan solishtirish dalolatnomalari hisobot oyidan keyingi oyning o'n uchinchi ish kunigacha:

davlat soliq boshqarmalari tomonidan O'zbekiston Respublikasi Davlat soliq qo'mitasiga;

Markaziy bankning hududiy Bosh boshqarmalari tomonidan O'zbekiston Respublikasi Markaziy bankiga;

Qoraqalpog'iston Respublikasi, viloyatlar va Toshkent shahri bo'yicha G'aznachilik boshqarmalari tomonidan Respublikasi Moliya vazirligi G'aznachiligidagi; Pensiya jamg'armasining hududiy boshqarmalari tomonidan Pensiya jamg'armasining Ijro etuvchi direktsiyasiga;

Davlat bojxona qo'mitasining hududiy boshqarmalari va ularga tenglashtirilgan tarkibiy tuzilmasi tomonidan O'zbekiston Respublikasi Davlat bojxona qo'mitasiga taqdim etiladi.

O'zbekiston Respublikasi Davlat soliq qo'mitasi, Markaziy banki, Moliya vazirligi G'aznachiligi, Pensiya jamg'armasining Ijro etuvchi direktsiyasi hamda Davlat bojxona qo'mitasi quyi turuvchi organlar tomonidan taqdim qilingan solishtirish dalolatnomalarni ko'rib chiqadi. Solishtirish dalolatnomalarida ko'rsatilgan ma'lumotlar o'rtasida farqlar mavjud bo'limgan taqdirda, solishtirish dalolatnomalari O'zbekiston Respublikasi Davlat soliq qo'mitasi, Markaziy banki, Moliya vazirligi G'aznachiligi, Pensiya jamg'armasining Ijro etuvchi direktsiyasi hamda Davlat bojxona qo'mitasi rahbarlari tomonidan imzolanadi.

Bunda:

solishtirish dalolatnomalari O'zbekiston Respublikasi Moliya vazirligining Hududlar moliyasi bosh boshqarmasiga;

solishtirish dalolatnomalarini Respublika yo'l jamg'armasi Ijro etuvchi direktsiyasiga;

solishtirish dalolatnomalarini Umumta'lim maktablari, kasb-hunar kollejlari, akademik litseylar va tibbiyot muassasalarini rekonstruktsiya qilish, mukammal ta'mirlash va jihozlash jamg'armasi Ijro etuvchi direktsiyasiga hisobot oyidan keyingi oyning o'n beshinchi ish kuniga qadar taqdim etiladi.

Solishtirish dalolatnomalarning belgilangan muddatlarda tuzilishi, tasdiqlanishi va yuqori tashkilotlarga taqdim qilinishi bo'yicha javobgarlik Davlat soliq boshqarmalari, Qoraqalpog'iston Respublikasining moliya vaziri, viloyatlar va Toshkent shahar hokimliklarining moliya boshqarmalari, Qoraqalpog'iston Respublikasi, viloyatlar va Toshkent shahri bo'yicha G'aznachilik boshqarmalari, Pensiya jamg'armasining hududiy boshqarmalari va Markaziy bankning hududiy Bosh boshqarmalari rahbarlari zimmasiga yuklatiladi..

Tayanch tushunchalar

Davlat budgeti, davlat maqsadli jamg'armalari, budget so'rovi, budget tasnifi, kreditor qarz, moliyaviy hisobot, budget tashkiloti, buxgalteriya hisobi, smeta, daromadlar va xarajatlar, moliyaviy natija.

9-MAVZU. BUDJET KASSA IJROSIGA OID HISOBOTLAR REJA:

- 9.1.**G'aznachilik bo'linmalarida budjet ijrosiga oid hisobotlarni tuzishning maqsadi, hamda xususiyatlari
- 9.2.**Hududiy g'azna tarnzit schyotlarida mablag'lar qoldig'i va daromadlar tushimi hamda xarajatlari haqida kunlik hisobotlarni tuzish tartibi
- 9.3.**G'aznachilik bo'limlarida Qoraqalpog'iston Respublikasi va maxaliy budgetlar daromadlari va xarajatlari ijrosi to'g'risida oylik, choraklik va yillik hisobotlarni tuzish hamda taqdim etish tartibi
- 9.4.**G'aznachilik bo'limlarida Respublika budgeti daromadlari va xarajatlari ijrosi to'g'risida oylik, choraklik va yillik hisobotlarni tuzish hamda taqdim etish tartibi
- 9.5.**G'aznachilik bo'limlarida budget hisobotlarini tuzishning axborot tizimlari va ulardan foydalanish

9.1.G'aznachilik bo'linmalarida budjet ijrosiga oid hisobotlarni tuzishning maqsadi, hamda xususiyatlari

O'zbekiston Respublikasi G'aznachiligi va uning xududiy bo'linmalari tomonidan Davlati budgeti kassa ijrosi to'g'risidagi davriy hisobotlar tuziladi. Davriy hisobotлага asosan kunlik, oylik, choraklik va yillik hisobotlar.

Hududiy g'aznachilik bo'linmalari har kunlik tezkor hisob ma'lumotlarini tegishli moliya organlariga taqdim etadi. Bu ma'lumotlar asosida moliya organlari budget tashkilotlari tomonidan budget mablag'lariningsarflanish holatini tahlil qiladi. Bu ma'lumotlar budget daromadlari ijrosi bo'yicha ma'lumotlarni shakllantirish uchun foydalilanildi. Har oyda g'aznachilik bo'linmalari tegishli moliya organlari bilan hisobot oyining boshiga tasdiqlangan (aniqlashtirilgan) rejalashtirilgan ajratmalar bo'yicha ma'lumotlarni o'zaro solishtirib chiqadi.

G'aznachilik bo'limlari tomonidan taqdim etiladigan davlat budgeti ijrosiga oid xisobotlar asosida davlat budgetini ijrosi bo'yicha tezkor axborotlar shakllantirilib boradi. Bu esa budget ijrosini tezkor nazorat qilish imkoniyatini beradi. G'aznachilik bo'limlari tmonida moliya organlariga taqdim etilgan xisobotlar asosida moliya organlari davlat budgeti ijrosiga oid hisobotlarni tuzadi va tegishli organlarga ko'rib chiqish va tasdiqlash uchun taqdim etadi.

Davlat budgeti ijrosi hisobi kassa usulida yuritilishi belgilangani sababli budget hisobotlarini tuzish bo'yicha barcha vazifalar g'aznachilik bo'linmalari zimmasiga yuklatiladi.

9.2.Hududiy g'azna tarnzit schyotlarida mablag'lar qoldig'i va daromadlar tushimi hamda xarajatlari haqida kunlik hisobotlarni tuzish tartibi

Hududiy g'aznachilik bo'linmalari har kunlik tezkor hisob ma'lumotlarini tegishli moliya organlariga taqdim etadi. Bu ma'lumotlar asosida moliya organlari budget tashkilotlari tomonidan budget mablag'lariningsarflanish holatini tahlil qiladi. Bu ma'lumotlar budget daromadlari ijrosi⁹⁴ bo'yicha ma'lumotlarni shakllantirish uchun

foydalaniladi.

Har oyda g'aznachilik bo'linmalari tegishli moliya organlari bilan hisobot oyining boshiga tasdiqlangan (aniqlashtirilgan) rejalashtirilgan ajratmalar bo'yicha ma'lumotlarni o'zaro solishtirib chiqadi. Solishtirish natijasi bo'yicha belgilangan shaklda dalolatnomalar rasmiylashtiriladi.

G'aznachilik bo'linmalari tomonidan tegishli hududiy moliya organlariga taqdim etiladigan budget ijrosiga doir kunlik ma'lumotlar quyidagilardan iborat:

1. Hududiy va tranzit g'azna hisobvaraqlaridagi mablag'lar qoldiqlari va daromadlar tushumi to'g'risida ma'lumot;
2. Hududiy va tranzit g'azna hisobvaraqlaridagi mablag'lar hisobidan amalga oshirilgan xarajatlari to'g'risidagi ma'lumot;
3. Budgetlarning hududiy va tranzit g'azna hisobvaraqlaridagi mablag'lar qoldiqlari to'g'risidagi ma'lumot

**Budgetlarning hududiy va tranzit g'azna hisobvaraqlaridagi mablag'lar
qoldiqlari to'g'risida ma'lumot**

20 ____ yil _____ holatiga (ming so'm)

Mintaqalarning nomi	Hududiy g'azna hisobvarag'idagi mablag'lar qoldig'i	Shu jumladan		Tranzit g'azna hisobvaraqlaridagi mablag'lar qoldig'i	Budget mablag' - lari qoldig'i	Budjedan tashqari mablag'lar qoldig'i
		Budget mablag'lar qoldig'i	Budgetdan tashqari mablag'lar qoldig'i			

G'aznachilik bo'linmasi rahbari

G'aznachilik bo'linmasi buxgalteriya hisobi va hisoboti bo'limi (shu'basi) boshlig'i

M.O'. 20 ____ yil "___"

9.3.G'aznachilik bo'limlarida Qoraqalpog'iston Respublikasi va maxaliy budgetlar daromadlari va xarajatlari ijrosi to'g'risida oylik, choraklik va yillik hisobotlarni tuzish hamda taqdim etish tartibi

G'aznachilik bo'linmalari tomonidan tegishli hududiy moliya organlariga taqdim etiladigan budget ijrosiga doir oylik hisobot va ma'lumotlar quyidagilardan iborat:

1. Qoraqalpog'iston Respublikasi budgeti va mahalliy budgetlar daromadlari ijrosi to'g'risidagi hisobot;
2. Qoraqalpog'iston Respublikasi budgeti va mahalliy budgetlar xarajatlari to'g'risidagi hisobot;
3. Kapital qo'yilmalar bo'yicha Qoraqalpog'iston Respublikasi budgeti va mahalliy budgetlar xarajatlari ijrosi to'g'risida hisobot;
4. Budgetdan tashqari mablag'lar bo'yicha Qoraqalpog'iston Respublikasi

budjetida va mahalliy budjetlarda turuvchi budget tashkilotlarining tushumlari va kassa xarajatlari to'g'risidagi ma'lumot.

Qoraqalpog'iston Respublikasi budgeti va mahalliy budgetlar daromadlari ijrosi to'g'risida hisobot

20____yil_____

holatiga (ming so'm)

Ko'rsatkich-larning nomlari	Bo'lim	Paragrf	Noyob hisob-varaq raqami	Aniqlangan reja	Bajari- lishi	Shu jumladan joriy oyda*	Farq (+;-)
A	B	V	1	2	3	4	5=3-2
Balans							

G'aznachilik bo'linmasi rahbari

G'aznachilik bo'linmasi buxgalteriya hisobi va hisoboti bo'limi (shu'basi) boshlig'i

M.O'. 20____yil "___"

G'aznachilik bo'linmalari tomonidan "Qoraqalpog'iston Respublikasi budgeti va mahalliy budgetlar daromadlari ijrosi to'g'risida hisobot" tegishli hududiy moliya organlariga hisobot oyidan keyingi oyning 5-sanasiga (dekabr oyidan tashqari) taqdim etiladi.

Qoraqalpog'iston Respublikasi budgeti va mahalliy budgetlar xarajatlari ijrosi to'g'risida hisobot

20____yil_____

holatiga

(ming so'm)

Ko'rsatkichlarning nomlari	Bo'lim	Bob	Paragrf	Xarajatlar moddasi	Aniqlangan reja	Kassa xarajatlari	Shu jumladan joriy oyda	Qabul qilingan yuri-dik majburiyatlar	Qabul qilingan moliyaviy majburiyatlar	Farq (+;-)
A	B	V	G	1	2	3	4	5	6	7=2-3
Balans										

G'aznachilik bo'linmasi rahbari

G'aznachilik bo'linmasi buxgalteriya hisobi va hisoboti bo'limi (shu'basi) boshlig'i

M.O'. 20____yil "___"

G'aznachilik bo'linmalari tomonidan "Qoraqalpog'iston Respublikasi budgeti va mahalliy budgetlar xarajatlari ijrosi to'g'risida hisobot" tegishli hududiy moliya organlariga hisobot oyidan keyingi oyning 5-sanasiga (dekabr oyidan tashqari) taqdim etiladi.

Kapital qo'yilmalar bo'yicha Qoraqalpog'iston Respublikasi budgeti va mahalliy budgetlar xarajatlari ijrosi to'g'risida hisobot

20 _____ yil _____
holatiga
(ming so'm)

Ko'rsatkichlarning nomlari	Shaxsiy hisobvaraq raqami	Bo'lim	Bob	Paragraf	Modda	Aniqlangan reja	Kassa xarajati	Qabul qilingan yuridik majburiyatlar	Qabul qilingan moliyaviy majburiyatlar
Balans									

G'aznachilik bo'linmasi rahbari

G'aznachilik bo'linmasi buxgalteriya hisobi va hisoboti bo'limi (shu'basi) boshlig'i

M.O'. 20 ____ yil "___" _____

G'aznachilik bo'linmalari tomonidan "Kapital qo'yilmalar bo'yicha Qoraqalpog'iston Respublikasi budgeti va mahalliy budgetlar xarajatlari ijrosi to'g'risida hisobot" tegishli hududiy moliya organlariga hisobot oyidan keyingi oyning 5-sanasiga (dekabr oyidan tashqari) taqdim etiladi.

**Budjetdan tashqari mablag’lar bo'yicha Qoraqalpog'iston Respublikasi
budgetida va mahalliy budgetlarda turuvchi budget tashkilotlarining tushumlari
va kassa xarajatlari to'g'risida ma'lumot***

20 _____ yil _____ holatiga
(ming so'm)

Ko'rsat- kichlarning nomlari	Bo'- lim	Bob	Parag- raf	Yil boshiga qoldiq	Tushum- lar	Kassa xarajati	Hisobot davri oxiriga qoldiq
Balans							

G'aznachilik bo'linmasi rahbari

G'aznachilik bo'linmasi buxgalteriya hisobi va hisoboti bo'limi (shu'basi) boshlig'i -

M.O'. 20 _____ yil "___"

Budjetdan tashqari mablag’lar har bir turi bo'yicha tushumlar haqidagi ma'lumotlar alohida aks ettiriladi:

- 1) xodimlar tomonidan o'zlarining ish joylari (maktabgacha bolalar muassasalarida, internatlarda va boshqalarda) ovqatlangani uchun hisob-kitoblar bo'yicha xodimlardan tushumlar;
- 2) maktabgacha va maktabdan tashqari muassasalarda bolalar saqlangani uchun ota-onalar to'lovlari (musiqa va san'at maktablarida bolalar o'qitilgani uchun to'lovlar ham qo'shilgan holda) tushumlar;
- 3) pensiya, ijtimoiy nafaqa to'lovi uchun budjetdan tashqari pensiya fondi mablag’lari;
- 4) tekshirish natijasida aniqlangan ortiqcha pul mablag’lari va tovar-moddiy qiymatlikning kamomadlari bo'yicha tushumlar;
- 5) budget mablag’lari hisobidan xarid qilingan asosiy vositalarni, tovar-moddiy qiymatliklarni sotishdan tushgan mablag’lar;
- 6) joriy moliya yilda o'tgan yillari budget mablag’lari hisobidan paydo bo'lgan debtor qarz summalarining qaytarilishi;
- 7) hududiy g'azna hisobvarag'iga qabul qilingan boshqa budjetdan tashqari mablag’lar.

G'aznachilik bo'linmalari tomonidan "Budjetdan tashqari mablag’lar bo'yicha Qoraqalpog'iston Respublikasi budgetida va mahalliy budgetlarda turuvchi budget

tashkilotlarining tushumlari va kassa xarajatlari to'g'risidagi ma'lumot" tegishli hududiy moliya organlariga hisobot oyidan keyingi oyning 5-sanasiga (dekabr oyidan tashqari) taqdim etiladi.

G'aznachilik bo'limlarida Respublika budgeti daromadlari va xarajatlari ijrosi to'g'risida oylik, choraklik va yillik hisobotlarni tuzish hamda taqdim etish tartibi

G'aznachilik bo'linmalari tomonidan tegishli hududiy moliya organlariga taqdim etiladigan budget ijrosiga doir choraklik hisobot va ma'lumotlar quyidagilardan iborat:

1. Qoraqalpog'iston Respublikasi budgeti va mahalliy budgetlar daromadlari ijrosi to'g'risidagi hisobot;
2. Qoraqalpog'iston Respublikasi budgeti va mahalliy budgetlar xarajatlari ijrosi to'g'risidagi hisobot;
3. Kapital qo'yilmalar bo'yicha Qoraqalpog'iston Respublikasi budgeti va mahalliy budgetlar xarajatlari ijrosi to'g'risida hisobot;
4. Budgetdan tashqari mablag'lar bo'yicha Qoraqalpog'iston Respublikasi budgetida va mahalliy budgetlarda turuvchi budget tashkilotlarining tushumlari va kassa xarajatlari to'g'risidagi ma'lumot.

G'aznachilik bo'linmalari tomonidan yudjet ijrosiga doir barcha choraklik hisobot va ma'lumotlar tegishli hududiy moliya organlariga hisobot choragidan keyingi oyning 10-sanasiga (dekabr oyidan tashqari) taqdim etiladi.

G'aznachilik bo'linmalari tomonidan tegishli hududiy moliya organlariga taqdim etiladigan budget ijrosiga doir yillik hisobot va ma'lumotlar quyidagilardan iborat:

1. Qoraqalpog'iston Respublikasi budgeti va mahalliy budgetlar daromadlari ijrosi to'g'risidagi hisobot;
2. Qoraqalpog'iston Respublikasi budgeti va mahalliy budgetlar xarajatlari ijrosi to'g'risidagi hisobot;
3. Kapital qo'yilmalar bo'yicha Qoraqalpog'iston Respublikasi budgeti va mahalliy budgetlar xarajatlari ijrosi to'g'risida hisobot;
4. Budgetdan tashqari mablag'lar bo'yicha Qoraqalpog'iston Respublikasi budgetida va mahalliy budgetlarda turuvchi budget tashkilotlarining tushumlari va kassa xarajatlari to'g'risidagi ma'lumot.

G'aznachilik bo'linmalari tomonidan budget daromadlari va xarajatlari ijrosi to'g'risidagi barcha yillik hisobot va ma'lumotlar tegishli hududiy moliya organlariga hisobot yilidan keyingi fevral oyining 1-sanasiga (dekabr oyidan tashqari) taqdim etiladi.

Budget mablag'lari oluvchilar xarajatlar smetalarining kassa ijrosi to'g'risidagi oylik, chorak va yillik hisobotlaridagi kassa xarajatlariga taalluqli ma'lumotlar g'aznachilik organlarining ma'lumotlari bilan solishtiradi va bu hisobotlarning kassa xarajatlariga taalluqli ma'lumotlari g'aznachilik organlari ma'lumotlari bilan bir xilligi g'aznachilik organlari tomonidan kafolatlanadi. Budget mablag'lari oluvchilar xarajatlar smetalarining kassa va haqiqiy ijrosi to'g'risidagi oylik, chorak va yillik hisobotlarini tegishli moliya organlariga taqdim etadi.

Budget mablag'lari oluvchilarning hisobotlari hamda kapital qo'yilmalar va boshqa tadbirlarning to'lovi bo'yicha hisobotlarni «Budget mablag'lari oluvchilarning budget mablag'lari bo'yicha kassa xarajatlari hisobi» kitobida (3-kbs-shakl) subschyotlarning ochilish xronologik tartibiga muvofiq alohid-alohida papkalarda saqlanadi. Oylik, chorak va yillik hisobotlar turlari bo'yicha alohida saqlanadi.

Hisobotlarning saqlanishi va arxivga berilishini g'aznachilik organi rahbari ta'minlaydi. Hisobotlar, ular arxivga topshirilgunga qadar, maxsus xonalarda yoki yopiladigan shkaflarda g'aznachilik organi rahbari tomonidan tayinlangan mas'ul shaxsnинг javobgarligida saqlanishi kerak. Joriy hisobot yilining hisobotlari o'tgan yillarga tegishli hisobotlardan alohida saqlanishi kerak. G'aznachilik organining arxivida hisobotlar belgilangan muddat davomida saqlanadi. Hisobotlarning g'aznachilik organi arxivida saqlash muddati tugagandan so'ng belgilangan tartibda tegishli davlat arxiviga topshiriladi. Hisobotlarning arxivga topshirilganligiga dalil bo'ladigan hujjatlar g'aznachilik organida doimiy saqlanadi.

Hududiy g'aznachilik bo'linmalari har kunlik tezkor hisob ma'lumotlarini tegishli moliya organlariga taqdim etadi. Bu ma'lumotlar asosida moliya organlari budget tashkilotlari tomonidan budget mablag'lariningsarflanish holatini tahlil qiladi. Bu ma'lumotlar budget daromadlari ijrosi bo'yicha ma'lumotlarni shakllantirish uchun foydalaniadi.

Har oyda g'aznachilik bo'linmalari tegishli moliya organlari bilan hisobot oyining boshiga tasdiqlangan (aniqlashtirilgan) rejorashtirilgan ajratmalar bo'yicha ma'lumotlarni o'zaro solishtirib chiqadi. Solishtirish natijasi bo'yicha belgilangan shaklda dalolatnomalar rasmiylashtiriladi.

Hisob davri tugagandan so'ng g'aznachilik organlari "Bosh-jurnal" kitobi, "Budget mablag'lari oluvchilarning budget mablag'lari bo'yicha kassa xarajatlari hisobi" kitobi (3-kbs-shakl), "Budget mablag'lari oluvchilarga budjetdan tashqari Pensiya fondi mablag'larining tushumi va sarflanishi hisobi" kitobi (3-kvpf-shakl), "Budgetdan mablag' oluvchilarga boshqa budjetdan tashqari mablag'larining tushumi va sarflanishi hisobi" kitobi (3-kvbs-shakl), "Budget ssudalari bo'yicha budgetlar o'rtasidagi hisob-kitoblar hisobi" kitobi (4-bs-shakl), "Boshqa budgetlar bilan hisob-kitoblar hisobi" kitobi (4-k-shakl) va "budget mablag'lari bo'yicha daromadlar va tushumlar hisobi" kitobi (5-k-shakl) ma'lumotlari asosan budget daromadlari va xarajatlari kassa ijrosi bo'yicha oylik, choraklik va yillik hisobotlarni tuzadi va ularni belgilangan muddatlarda tegishli moliya organlariga taqdim etadi.

G'aznachilik bo'linmalari tomonidan tegishli hududiy moliya organlariga taqdim etiladigan budget ijrosiga doir kunlik ma'lumotlar quyidagilardan iborat:

4. Hududiy va tranzit g'azna hisobvaraqlaridagi mablag'lar qoldiqlari va daromadlar tushumi to'g'risida ma'lumot;
5. Hududiy va tranzit g'azna hisobvaraqlaridagi mablag'lar hisobidan amalga oshirilgan xarajatlar to'g'risidagi ma'lumot;
6. Budgetlarning hududiy va tranzit g'azna hisobvaraqlaridagi mablag'lar qoldiqlari to'g'risidagi ma'lumot.

**Budjetlarning hududiy va tranzit g'azna hisobvaraqlaridagi mablag'lar
qoldiqlari to'g'risida
ma'lumot**

20 _____ yil _____ holatiga
(ming so'm)

Mintaqa-larning nomi	Hududiy g'azna hisob-varag'i-dagi mablag'lar qoldig'i	Shu jumladan		Tranzit g'azna hisobvaraqlaridagi mablag'lar qoldig'i	Budget mablag'-lari qoldig'i	Budgetdan tashqari mablag'lar qoldig'i
		Budget mablag'-lari qoldig'i	Budget dan tashqari mablag'-lar qoldig'i			

G'aznachilik bo'linmasi rahbari

G'aznachilik bo'linmasi buxgalteriya hisobi va hisoboti bo'limi (shu'basi) boshlig'i

M.O'. 20 _____ yil "___"

G'aznachilik bo'limlarida budget hisobotlarini tuzishning axborot tizimlari va ularidan foydalanish

Samarali g'aznachilik boshqaruvi tizimini yaratishda zamonaviy kompyuter texnologiyalarini qo'llashning asosiy maqsadi-bu g'aznachilik tizimining turli sohalarida axborotlarga bo'lgan talablarni to'liq qondirish, davlat miqyosida moliyaviy axborotlarni qayta ishlashning yangicha avtomatlashtirilgan axborot tizimini yaratish orqali moliyaviy resurslarni boshqarishni tubdan o'zgartirishga erishishdir.

Yaratilajak g'aznachilik axborot tizimining asosiy maqsadi-davlat budgeti ijrosidagi barcha moliyaviy opertsiyalar va jarayonlarni qayd qilish orqali samarali boshqaruva qarorlari qabul qilinishi uchun tezkor, to'liq va ishonchli axborotlar bilan ta'minlashga qaratilgan bo'lishi kerak. Mazkur axborot tizimi moliya va g'aznachilik organlarining barcha (markaziy, viloyat, tuman bosqichlaridagi) bo'g'inlarini Markaziy bank, tijorat banklari, soliq va shunga bog'liq bo'lgan boshqa tashkilotlarni o'zaro bog'lab va birlashtirib turishi lozim.

G'aznachilik axborot tizimining asosiy maqsadi davlat budgetini samarali boshqarishga yo'naltirilgan bo'lib, unga erishish uchun quyidagi vaziflarni hal etish talab qilinadi:

- budjet ijrosi jarayonlarida oqilona boshqaruv qarorlarini qabul qiluvchi shaxslarni to’liq, ishonchli, tezkor va kerakli darajada batafsil bo’lgan axborotlar bilan ta’minalash;
- markazlashgan budjet ijrosining moliyaviy resurslarini boshqarishda ishonchli va muntazam ma’lumotlar bazasini yaratish;
- davlat budjeti ko’rsatkichlarini shakllantirishning tezkorligini va ishonchliligin oshirish;
- davlat budjeti ijrosini bashoratlashning ishonchliligin oshirish;
- budjet ijrosining barcha bosqichlarida budjet tushumlarining miqdori va maqsadli ishlatalishini nazorat qilishni ta’minalash;
- budjet ijrosining barcha bosqichlarida hisobotlarning aniq shakllanishini tezlashtirish.

G’aznachilik axborot tizimini yaratishning pirovard maqsadi davlat budjeti mablag’larini boshqarishni yanada samarasini oshirishga qaratilgandir, buning oqibatida esa:

- davlat budjeti hisob-kitoblari va hisobotlarning sifati va o’z vaqtida bajarilishi yanada yaxshilanadi;
- davlat moliyaviy tizimini monitoring qilish va uning yaqqol bo’lishiga xizmat qila olish imkoniyati yaratiladi.

G’aznachilik axborot tizimini yaratish doirasida echiladigan vazifalar orqali g’aznachilikning asosiy quyi bo’g’inlari ishini avtomatlashtirish, budjet jarayonining barcha bosqichlarini, ya’ni rejalashtirish, ijro qilish, nazorat qilish va ro’yxatdan o’tkazish, hisobotlarni ishlab chiqish va boshqa masalalarni, shuningdek uning funktsional modullari ijrosini ta’minalash ham qamrab olingan bo’lishi kerak.

Ko’rinib turibdiki, ushbu vazifalarni amalga oshirish axborot texnolo-giyalarini keng ko’lamda qo’llashni talab qiladi va ana shu yo’l orqaligina samarali g’aznachilik axborot tizimini yaratish mumkin bo’ladi.

Davlat budgetini boshqarishdagi g’aznachilik axborot tizimining zamonaviy axborot texnologiyalarini qo’llash orqali amalga oshiriladigan asosiy vazifalariga quyidagilar taalluqlidir:

- davlat budgetining ijrosi to’g’risidagi axborotlarning tezkorlik bilan to’plash va ularni qayta ishlash orqali davlat miqyosidagi mavjud moliyaviy resurslardan tezkor va samarali foydalanishga imkon berish;
- davlat budjeti mablag’larini YaG’HRda to’planib borishi va saqlanishini ta’minalash;

barcha bosqichlarda va pog’onalarda (mablag’ ajratishdan boshlab kassa chiqimlarigacha) budjet ijrosining nazoratdan o’tkazilishini ta’minalash, natijada esa, nazoratni to’lovlar amalga oshirilishi kutilayotgan vaqtdan boshlab nazorat qilinishiga va o’z navbatida nazoratning o’ta samarali bo’lishiga erishiladi;

- budjet ijrosi va resurslarini boshqarish jarayoninining samarasini yanada oshirishni ta’minalash;
- moliyaviy hujjatlar va elektron xabarlarni standartlashtirish;
- moliyaviy hujjatlarning samarali, tezkor, ishonchli va konfidentsial almashinuvini ta’minalash;
- budjetni qabul qiluvchilarga qilinadigan xizmat ko’rsatish sifatini oshirish;

- budjet tasniflanishini markazlashtirilgan holda olib borish va uni barcha boshqarmalar va bo'limlarga tezkor etkazib turish.

Axborot tizimi quyidagi umumiy talablarga javob berishi lozim bo'ladi:

- g'aznachilik, bank, moliya, soliq va boshqa tashkilotlarning o'zaro aloqalarini hamda ularning g'aznachilik tiziminining yagona axborot bazasi bilan tezkor axborot almashinuvini, g'aznachilikning asosiy masalalarini avtomatlashtirish va budjet bilan bog'liq tashkilotlar bilan telekommunikatsion vositalar orqali axborot almashishini ta'minlash;

- budjet tizimidagi xususiy masalalarni avtomatlashtirishdan, boshqarish jarayonidagi barcha masalalarni keng qamrovli integrallashgan holda avtomatlashtirishga o'tish;

- g'aznachilik bo'limlarida axborotlarni markazlashtirilgan holda avtomatik ravishda qayta ishslash texnologiyasiga o'tish;

- Moliya vazirligining g'aznachilik departamenti qoshida turli xil moliyaviy masalalarni echish uchun yagona va markazlashgan tarzda avtomatlashtirilgan ma'lumotlar bazasini saqlash imkoniyatini yaratish;

- hukumat boshqaruvi organlariga budjet tizimi bo'yicha boshqaruv qarorlarini qabul qilish uchun doimiy, to'liq, tezkor va ishonchli axborotlarni muntazam ravishda etkazib turish;

budjet tizimidagi alohida-alohida xususiy masalalarni avtomat-lashtirishdan voz kechib, shu tufayli sarflanadigan umumiy xarajatlarni kamaytirish, axborotlarni markazlashgan holda qayta ishslash texnologiyasini joriy qilish va qabul qilinadigan boshqaruv qarorlari samaradorligini oshirish hisobiga uning iqtisodiy samaradorligini xam oshirish.

Tayanch tushunchalar

Budjet hisobi, G'aznachilik, moliya yili, budjet tizimi, budjet hisoboti, moliyaviy hisobot, budjet tashkiloti, buxgalteriya hisobi, smeta, daromadlar va xarajatlar, moliyaviy natija.

9- MAVZU. MOLIYA ORGANLARIDA DAVLAT BUDJETI IJROSIGA OID HISOBOTLAR

REJA:

10.1. Moliya organlarida Davlat budjeti ijrosi bo'yicha hisobotlarni tuzishning maqsadi, hamda xususiyatlari

10.2.Qoraqalpog'iston Respublikasi va maxalliy budgetlar ijrosi bo'yicha buxgalteriya balansini tuzilishi

10.3.Qoraqalpog'iston Respublikasi va maxaliy budgetlar daromadlari va xarajatlari ijrosi to'g'risida hisobotlarni tuzish hamda taqdim etish tartibi

10.4.Respublika budjeti daromadlari va xarajatlari bo'yicha hisobotlarni , O'zbekiston Respublikasi davlat budjeti ijrosiga oid hisobotlarni tuzish

10.5.Moliya organlarida budjet tashkilotlariga tegishli moliyaviy hisobotlarni umumlashtirish

Moliya organlarida Davlat budjeti ijrosi bo'yicha hisobotlarni tuzishning maqsadi, hamda xususiyatlari

Moliya organlari (O'zbekiston Respublikasi Moliya vazirligi, O'zbekiston Respublikasi Moliya vazirligi G'aznachiligi va uning hududiy bo'linmalari Qaroqalpog'iston Respublikasi moliya vazirligi, viloyatlar va Toshkent shahar moliya boshqarmalari, shahar va tuman moliya bo'limlari) O'zbekiston Respublikasi Davlat budgetini ijro etish qoidalarini tartibga soluvchi amaldagi me'yoriy-huquqiy hujjatlarga asosan budget hisobotlarini shakllantiradi. Moliya organlarida, G'aznachilik va uning hududiy bo'linmalarida budget hisobotlarni tuzishdan maqsad budget ijrosi jarayonini borishi va budget jarayonini tashkil etish bilan bog'liq qarorlar qabul qilishga asos bo'lувчи axborotlarni shakllantirishdan iborat.

Moliya organlari belgilangan tartibda buxgalteriya hisobi ma'lumotlari asosida Davlat budgeti ijrosi to'g'risidagi hisobotlar tuziladi. Bunda O'zbekiston Respublikasi moliya vazirligi buyrug'i bilan tasdiqlangan shakllarda va muddatlarda Davlat budgeti ijrosi to'g'risidagi hisobotlar tuzadi vataqdim etadi.

Belgilangan tartibda moliya organlari budget ijrosi bo'yicha oylik, choraklik va yillik buxgalteriya hisobotlarini tuzadi.

Qorqalpog'iston Respublikasi va mahalliy budgetlar ijrosi bo'yicha oylik hisobot shaklida budgetning daromadlari va xarajatlari ijrosi to'g'risidagi asosiy ko'rsatkichlar beriladi. Oylik hisobotda daromadlar budget tasnifi bo'yicha aks ettirilib, aniqlangan reja, bajarilishi, bajarilishi foizda va farqi aks ettiriladi. Hisobotda budget xarajatlari ham budget tasnifi bo'yicha aks ettirilib, unda aniqlangan reja, kassa xarajatlari, qabul qilingan yuridik majburiyatlar, moliyaviy majburiyatlar hamda bajarilishi foizda ko'rsatiladi va farqi aks ettiriladi. Ushbu hisobotda budget Davlat maqsadli jamg'armalari, boshqa budgetdan tashqari jamg'armalar mablag'larning hududiy g'azna schyotlaridagi, g'azna tranzit schyotlaridagi qoldiqlari aks ettiriladi.

Budget ijrosi to'g'risidagi yig'ma oylik hisobotlar tegishli moliya organlari tomonidan o'zları ijro etayotgan budget ijrosi to'g'risidagi hisobot ma'lumotlariga quyi budgetlarning ijrosi to'g'risidagi hisobot ma'lumotlarini ham qo'shish yo'li bilan tuziladi.

Moliya organlari choraklik hisobotni tegishli shakllarda o'sib boruvchi yakun bo'yicha tuzadi.

Moliya organlarida budget ijrosi to'g'risidagi choraklik hisoboti tarkibiga quyidagilar kiradi:

1. Budget ijrosi to'g'risidagi balans;
2. Daromadlar;
3. Xarajatlari;
4. O'zbekiston Respublikasi Davlat budgeti xarajatlarning budget tasnifi bo'yicha kassa va xaqiqiy xarajatlarning taqsimlanishi;
5. Budget tashkilotlarining tarmoqlari bo'yicha shtatlar va kontingentlari rejasining bajarilishi to'g'risida hisobot;
6. Maqsadli mablag'lar hisobidan amalga oshirilgan xarajatlari to'g'risida ma'lumot.

Moliya organlari choraklik hisobotlar tarkibida yuqoridagilardan tashqari tasarrufidagi budget tashkilotlari bo'yicha quyidagi yig'ma hisobotlarni ham taqdim

etadi:

1. Debitorlik va kreditorlik qarzdorlik xaqida ma'lumotnomasi;
2. Budjet tashkilotlari tomonidan tejalgan va rivojlantirish jamg'armasiga o'tkazilgan budjet mablag'lari to'g'risida ma'lumot;
3. Budjetdan tashqari rivojlantirish jamg'armasi mablag'lari xarakati to'g'risida hisobot;
4. Tibbiyot muassasalarini moddiy rag'batlantirish va rivojlantirish jamg'armasi mablag'lari xarakati to'g'risida hisobot;
5. Ta'lim muassasalarini o'qitishni to'lov-kontrakt shakli mablag'lari xarakati to'g'risida hisobot;
6. Boshqa budjetdan tashqari mablag'lar harakati to'g'risida hisobot. Moliya organlarida budjet hisobotlarini tuzishning xususiyatlari quyidagicha:
Respublika budjeti ijrosi bo'yicha hisobot alohida, Qoraqalpog'iston Respublikasi, Toshkent shaxar va viloyatlar maxaliy budjetlar ijrosi bo'yicha hisobot alohida shakllantiriladi

Hisob yuritishning kassa usuli bo'yicha budjet hisobotlari tuziladi;

Tassarufidagi budjet tashkilotlari bo'yicha yig'ma hisobotlar shakllantiriladi va boshqalar.

Moliya organlari, G'aznachilik va uning xududiy bo'limlarida xisobot tuzilayotganda buxgalteriya xisobini yuritishning kuyidagi shartlariga amal kilish lozim:

- hisobot davrida amalga oshirilgan budjet ijrosiga oid muomalalarni tulik aks ettirishi;
- buxgalteriya xisobining schyotlarida amaldagi qonunchilikka asosan daromad va xarajatlarni joriy yilda tug'ri xisobga olinishi;
- budjet ijrosiga oid buxgalteriya kitoblaridagi xisob ma'lumotlarining sintetik xisob ma'lumotiga mos kelishi;
- Davlat budjeti ijrosi bo'yicha daromadlar va xarajatlarni kassa usulida aks ettirilishi va boshqalar.

Qoraqalpog'iston Respublikasi va mahalliy budjetlar ijrosi bo'yicha buxgalteriya balansini tuzilishi

Budjet ijrosi to'g'risidagi balans moliya organlari tomonidan bosh-jurnal daftari va aylanma qaydnomalar asosida tuziladi. Budjet ijrosi to'g'risidagi balansning aktiv qismi 5 - bo'limdan iborat bo'lib, Pul mablag'lari, Xarajatlar, Berilgan ssudalar, Hisob-kitoblar va O'tkazilgan mablag'lar bo'limlari tashkil etadi. Budjet ijrosi to'g'risidagi balansning passiv qismi 5 - bo'limdan iborat bo'lib, Daromadlar, Olingan ssudalar, Hisob-kitoblar, Olingan mablag'lari va Natijalar bo'limlari tashkil etadi.

Bosh-jurnal daftaridagi sintetik schyotlar qoldig'i balansdagi ko'rsatkichlar bilan bir xil bo'ladi.Joriy yil bo'yicha mahalliy budjet ijrosining buxgalteriya hisobi yozuvlarida topilgan hatolar quyidagi tartibda to'g'rulanadi:

- a) mazkur hisobot davrida buxgalteriya balansi taqdim qilingunga qadar aniqlangan, memorial order ma'lumotlarini o'zgartirishni talab qilinmaydigan hato noto'g'ri summalar va matnni ustidan, o'qib bo'ladiyan darajada ingichka chiziq tortish, kerak bo'lgan paytda chizilganlar ustiga to'g'ri summalarini va yangi matnni yozish orqali to'g'rulanadi. Har bir tuzatish bosh buxgalterning imzosi bilan

tasdiqlanadi;

b) buxgalteriya balansini taqdim qilingunga qadar, memorial orderdagи hato natijasida topilgan hato yozuv, uning xarakteriga muvofiq qo'shimcha memorial order tuzish orqali yoki "Qizil storno" usuli bilan tuzatiladi. Balans taqdim qilingandan so'ng hisobot davri buxgalteriya hisobi yozuvlaridagi topilgan hatolar ham huddi shu tarzda tuzatiladi. Hatolar "Qizil storno" usuli bilan tuzatilganda quyidagi buxgalteriya yozuvlari amalga oshiriladi: hato yozuv qilib qizil siyohda qaytadan yozilib, to'g'risi esa - qora (ko'k, siyoh rang) siyohda yoziladi. Jami summalarini hisoblashda qizil siyohda yozilgan summalar qora (ko'k, siyoh rang) siyohda yozilgan summalar yig'indisidan ayiriladi. Hatolarni tuzatish bo'yicha qo'shimcha buxgalteriya yozuvlari, shuningdek "Qizil storno" usuli bilan xato tuzatishlar, odatdagi rekvizitlar bilan bir qatorda memorial orderlar bilan rasmiylashtirilib, tuzatish kiritilgan memorial orderning tuzilgan sanasi va raqamiga asosan tuzilganligi ta'kidlab o'tiladi.

Hisobot yili tugashi bilan va yakuniy balans tuzilishidan oldin buxgalteriya hisobi daftarlarida har bir sintetik va analitik (tahliliy) hisobvaraqlar bo'yicha aylanmalar yig'indisi hisoblanib, ushbu hisobvaraqlar bo'yicha qoldiqlar chiqariladi.

Yangi hisobot yilida sintetik va analitik hisobvaraqlar bo'yicha buxgalteriya registrlarida yilning boshiga mavjud bo'lgan qoldiqlar yakuniy balans va o'tgan yilning hisob registrlaridagi yozuvlarga to'liq mos kelgan holda yoziladi.

Moliya organlarining Davlat budgeti ijrosi bo'yicha buxgalteriya balansi quyidagi bo'limlardan iboratdir

Moliya organlari, G'aznachilik va uning hududiy bo'linmalarini Davlat budgeti ijrosi bo'yicha buxgalteriya balansi

AKTIV		PASSIV	
Bo'lim		Bo'lim	
I	Pul mablag'lari	I	Daromadlar
II	Xarajatlar	II	Olingan ssudalar
III	Berilgan ssudalar	III	Hisoblashuvlar
IV	Hisoblashuvlar	IV	Olingan mablag'lar
V	Berilgan mablag'lar	V	Natijalar
BALANS		BALANS	

Qoraqalpog'iston Respublikasi va mahaliy budgetlar daromadlari va xarajatlari ijrosi to'g'risida hisobotlarni tuzish hamda taqdim etish tartibi

Budget ijrosi to'g'risidagi choraklik hisobotning Daromadlar qismida budget tasnifi bo'yicha rejalashtirilgan daromadlar summalarini hamda ularni bajarilishi aks ettiriladi. Budget ijrosi to'g'risidagi choraklik hisobotning Xarajatlar qismida budget tasnifi xarajatlari bo'yicha aniqlangan reja, moliyalashtirilgan hamda bajarilgan kassa xarajati, haqiqiy xarajat summalarini aks ettiriladi. Shuningdek bu hisobotda qabul

qilingan yuridik majburiyatlar, moliyaviy majburiyatlar summalar aks ettiriladi. Budget ijrosi to'g'risidagi choraklik hisobotning O'zbekiston Respublikasi Davlat budgeti xarajatlarning budget tasnifi bo'yicha kassa va xaqiqiy xarajatlarning taqsimlanishi qismida xarajatlarning turlari bo'yicha, aniqlangan, moliyalashtirilgan hamda bajarilgan xarajatlar kassa xarajati, haqiqiy xarajatlar, qabul qilingan yuridik majburiyatlar, moliyaviy majburiyatlar summalar aks ettiriladi.

Budget tashkilotlarining tarmoqlari bo'yicha shtatlar va kontingentlar rejasining bajarilishi to'g'risida hisobotda budget tasnifining har bir bo'limini boblari, paragraflari va turkumlari bo'yicha hisobot davri boshiga va oxiriga shtatlarning miqdori keltiriladi. Shuningdek, o'rtacha miqdorda yillik reja va bajarilishi aks ettiriladi.

Budget ijrosi to'g'risidagi choraklik hisobotning Maqsadli mablag'lar hisobidan amalga oshirilgan xarajatlar to'g'risida ma'lumotda budget tasnifi bo'yicha rezerv fondi mablag'lari sarflanishi va mablag'lar qoldig'i aks ettiriladi.

Moliya organlari tomonidan tuziladigan Respublika budgeti va mahalliy budgetlar ijrosi to'g'risida yillik buxgalteriya hisobotlari tarkibiga quyidagilar kiradi:

1. Budget ijrosi to'g'risidagi balans;
 2. Daromadlar;
 3. Xarajatlar;
 4. O'zbekiston Respublikasi Davlat budgeti xarajatlarning budget tasnifi bo'yicha kassa va xaqiqiy xarajatlarning taqsimlanishi;
 5. Budget tashkilotlarining tarmoqlari bo'yicha shtatlar va kontingentlari rejasining bajarilishi to'g'risida hisobot;
 6. Maqsadli mablag'lar hisobidan amalga oshirilgan xarajatlar to'g'risida ma'lumot.
- Budget ijrosi to'g'risidagi hisobotning Daromadlar qismida budget tasnifi bo'yicha rejalashtirilgan daromadlar summalar hamda ularni bajarilishi aks ettiriladi.

Daromadlar haqida hisobot

Daromad nomi	Bo'lim	Paragraf	Daromad turi	Reja	Bajarilishi
Jami					

Budget ijrosi to'g'risidagi choraklik hisobotning Xarajatlar qismida budget tasnifi xarajatlar bo'yicha aniqlangan reja, moliyalashtirilgan hamda bajarilgan kassa xarajati, haqiqiy xarajat summalar aks ettiriladi. Shuningdek bu hisobotda qabul qilingan yuridik majburiyatlar, moliyaviy majburiyatlar summalar aks ettiriladi.

Budget ijrosi to'g'risidagi choraklik hisobotning O'zbekiston Respublikasi Davlat budgeti xarajatlarning budget tasnifi bo'yicha kassa va xaqiqiy xarajatlarning taqsimlanishi qismida xarajatlarning turlari bo'yicha, aniqlangan, moliyalashtirilgan hamda bajarilgan xarajatlar kassa xarajati, haqiqiy xarajatlar, qabul qilingan yuridik majburiyatlar, moliyaviy majburiyatlar summalar aks ettiriladi.

Xarajatlar haqida hisobot

Xaraj at nomi	Bo'li m	Kichi k bo'li m	Bo b	Aniqlang an reja	Moliyala sh tirish	Bajarilishi		qabul qilingan yuridik majburiy at	qabul qilingan moliyavi y majburiy at
						kassa	xaqiqiy		
Jami									

Respublika budgeti daromadlari va xarajatlari bo'yicha hisobotlarni, O'zbekiston Respublikasi davlat budgeti ijrosiga oid hisobotlarni tuzish Davlat budgetining ijrosi to'g'risidagi hisobot budget tasnifiga muvofiq muayyan davr uchun Davlat budgeti daromadlari va xarajatlarining ijrosi natijalaridan iborat bo'ladi.

Davlat budgetining ijrosi to'g'risidagi hisobot quyidagi hisobot shakllarini o'z ichiga oladi:

Davlat budgeti ijrosining balansini;

Davlat budgeti daromadlarining ijrosi to'g'risidagi hisobotni; Davlat budgeti xarajatlarining ijrosi to'g'risidagi hisobotni;

budget tashkilotlarining debitorlik va kreditorlik qarzları to'g'risidagi ma'lumotnomani;

Davlat budgetidan moliyalashtiriladigan budget tashkilotlari bo'yicha tarmoq, shtatlar va kontingentga doir rejaning bajarilishi to'g'risidagi hisobotni.

Tumanlar va shaharlar bo'yicha g'aznachilik bo'linmalari tegishli tumanlar va shaharlar hokimliklarining moliya bo'limlariga tumanlar va shaharlar budgetlarining kassa ijrosi to'g'risidagi hisobotni taqdim etadi.

Tumanlar va shaharlar hokimliklarining moliya bo'limlari hisobot davri uchun tumanlar va shaharlar budgetlarining ijrosi to'g'risidagi hisobotni O'zbekiston Respublikasi Moliya vazirligi tomonidan belgilangan shakllar bo'yicha:

yuqori turuvchi moliya organlariga — ular belgilagan muddatlarda;

tegishli hokimliklarga — tumanlar va shaharlar budgetlarining ijrosi to'g'risidagi hisobot yuqori turuvchi moliya organlariga taqdim etilganidan so'ng uch ish kuni ichida taqdim etadi.

Qoraqalpog'iston Respublikasi, viloyatlar va Toshkent shahri bo'yicha g'aznachilik boshqarmalari Qoraqalpog'iston Respublikasi respublika budgetining, viloyatlar viloyat budgetlarining va Toshkent shahri shahar budgetining kassa ijrosi to'g'risidagi hisobotni tegishinchcha Qoraqalpog'iston Respublikasi Moliya vazirligiga, viloyatlar va Toshkent shahar hokimliklarining moliya boshqarmalariga taqdim etadi. G'aznachilik bo'linmalari tomonidan tegishli budgetlarning kassa ijrosi to'g'risidagi hisobotlarni moliyaorganlariga taqdim etish tartibi O'zbekiston Respublikasi Moliya vazirligi tomonidan belgilanadi.

Qoraqalpog'iston Respublikasi Moliya vazirligi, viloyatlar va Toshkent shahar hokimliklarining moliya boshqarmalari hisobot davri uchun Qoraqalpog'iston

Respublikasi budgetining, viloyatlar va Toshkent shahar mahalliy budgetlarining ijrosi to'g'risidagi hisobotni O'zbekiston Respublikasi Moliya vazirligi tomonidan belgilangan shakllar bo'yicha:

O'zbekiston Respublikasi Moliya vazirligiga — u belgilagan muddatlarda; Qoraqalpog'iston Respublikasi Vazirlar Kengashiga va tegishli hokimliklarga

— Qoraqalpog'iston Respublikasi budgetining, viloyatlar va Toshkent shahar mahalliy budgetlarining ijrosi to'g'risidagi hisobot O'zbekiston Respublikasi Moliya vazirligiga taqdim etilganidan so'ng uch ish kuni ichida taqdim etadi.

O'zbekiston Respublikasi Moliya vazirligi Davlat budgetining ijrosi to'g'risidagi yillik hisobotni tuzadi.

O'zbekiston Respublikasi Moliya vazirligi O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasiga:

Davlat budgeti ijrosining borishi to'g'risidagi choraklik hisobotni O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasi tomonidan belgilangan muddatlarda;

Davlat budgetining ijrosi to'g'risidagi yillik hisobotni hisobot yildan keyingi yilning 1 apreli gacha taqdim etadi.

Moliya organlarida budget tashkilotlariga tegishli moliyaviy hisobotlarni umumlashtirish

Amaldagi tartibga muvofiq moliya organlari budget tashkilotlariga tegishli moliyaviy hisobotlarni umumlashtirishtiradi

Moliya organlari choraklik hisobotlar tarkibida yuqoridagilardan tashqari tasarrufidagi budget tashkilotlari bo'yicha quyidagi yig'ma hisobotlarni ham taqdim etadi:

Debitorlik va kreditorlik qarzdorlik xaqida ma'lumotnomasi;

Budget tashkilotlari tomonidan tejalgan va rivojlantirish jamg'armasiga o'tkazilgan budget mablag'lari to'g'risida ma'lumot;

Budgetdan tashqari rivojlantirish jamg'armasi mablag'lari xarakati to'g'risida hisobot; Tibbiyot muassasalarini moddiy rag'batlantirish va rivojlantirish jamg'armasi mablag'lari xarakati to'g'risida hisobot;

Ta'lim muassasalarini o'qitishni to'lov-kontrakt shakli mablag'lari xarakati to'g'risida hisobot;

Boshqa budgetdan tashqari mablag'lar harakati to'g'risida hisobot.

Moliya organlari yillik hisobotlar tarkibida yuqoridagilardan tashqari tasarrufidagi budget tashkilotlari bo'yicha quyidagi yig'ma hisobotlarni ham taqdim etadi:

1. Debitorlik va kreditorlik qarzdorlik xaqida ma'lumotnomasi;

2. Budget tashkilotlari tomonidan tejalgan va rivojlantirish jamg'armasiga o'tkazilgan budget mablag'lari to'g'risida ma'lumot;

3. Budgetdan tashqari rivojlantirish jamg'armasi mablag'lari xarakati to'g'risida hisobot;

4. Tibbiyot muassasalarini moddiy rag'batlantirish va rivojlantirish jamg'armasi mablag'lari xarakati to'g'risida hisobot;

5. Ta'lim muassasalarini o'qitishni to'lov-kontrakt shakli mablag'lari xarakati to'g'risida hisobot;

6. Boshqa budgetdan tashqari mablag'lar xarakati to'g'risida hisobot; 7. Moliyaviy

natijalar to'g'risida hisobot;

8. Nomoliyaviy aktivlar xarakati to'g'risida ma'lumot;
9. Budjet tashkilotlarida pul mablag'lari va material qiyamatliklar kamomadi va yo'qotishlar bo'yicha hisobot;
10. Qo'shimcha davrda amalga oshirilgan xarajatlar bo'yicha hisobot.

Tayanch tushunchalar

Moliya organi, nomoliyaviy aktiv, moliyaviy aktiv, respublika budgeti, mahalliy budget, moliyaviy hisobot, budjet tashkiloti, budjet tashkilotlarining boshqa budgetdan tashqari mablag'lari, buxgalteriya hisobi, smeta, daromadlar va xarajatlar, moliyaviy natija.

10- MAVZU. DAVLAT MAQSADLI JAMG'ARMALARI BUDJETI IJROSIGA OID HISOBOTLAR

REJA:

11.1.Davlat maqsadli jamg'armalari budgeti ijrosiga oid hisobotlarni tuzishning maqsadi, hamda xususiyatlari

11.2.Davlat maqsadli jamg'armalarini taqsimlovchi organlarda budgetlar ijrosiga oid hisobotlarni tuzishning tashkiliy jihatlari

11.3.Davlat maqsadli jamg'armalari budgeti daromadlari kassa ijrosiga oid hisobotlarni tuzish hamda taqdim etish tartibi

11.4.Davlat maqsadli jamg'armalari budgeti xarajatlari kassa ijrosiga oid hisobotlarni tuzish hamda taqdim etish tartibi

11.5.Davlat maqsadli jamg'armalari budgeti ijrosiga oid hisobotlarni axborot imkoniyatlari va ularni tahlili

Davlat maqsadli jamg'armalari budgeti ijrosiga oid hisobotlarni tuzishning maqsadi, hamda xususiyatlari

Budjet kodeksiga muvofiq Davlat maqsadli jamg'armalari quyidagilardir:
O'zbekiston Respublikasi Moliya vazirligi huzuridagi budgetdan tashqari Pensiya jamg'armasi;

O'zbekiston Respublikasi Moliya vazirligi huzuridagi Respublika yo'l jamg'armasi;

Davlat mulkini xususiylashtirishdan tushgan mablag'lar jamg'armasi; O'zbekiston Respublikasining Bandlikka ko'maklashish davlat jamg'armasi; O'zbekiston Respublikasi Moliya vazirligi huzuridagi budgetdan tashqari Umumta'lim maktablari, kasb-hunar kollejlari, akademik litseylar va tibbiyot muassasalarini rekonstruktsiya qilish, mukammal ta'mirlash va jihozlash jamg'armasi;

O'zbekiston Respublikasi Moliya vazirligi huzuridagi Sug'oriladigan erlarning meliorativ holatini yaxshilash jamg'armasi;

O'zbekiston Respublikasi Moliya vazirligi huzuridagi Oliy o'quv yurtlarining moddiy-texnika bazasini rivojlantirish jamg'armasi.

Yuqorida keltirilgan maqsadli jamg'armalar budgetlari ijrosi bo'yicha hisob va hisobotlar yuritiladi. Davlat jamg'armalari budgetlari kassa ijrosi hisobi g'aznachilik bo'linmalari tomonidan yuritiladi.

Davlat maqsadli jamg'armalarini taqsimlovchi organlarda budgetlar ijrosiga oid hisobotlarni tuzishning tashkiliy jihatlari

“O'zbekiston Respublikasi Davlat maqsadli jamg'armalari budgeti g'azna ijrosi budget hisobi to'g'risida yo'riqnomasi” (O'zR Moliya vazirligining 2013 yil 2 dekabrdagi 157-sonli buyrug'i bilan tasdiqlangan) ga asosan tegishli hujjatlar, hisob registrlariga binoan g'aznachilik bo'linmalari davlat jamg'armalari budgeti ijrosiga oid hisobotlarni shakllantiradi.

Davlat maqsadli jamg'armalari budgeti daromadlari kassa ijrosiga oid hisobotlarni tuzish hamda taqdim etish tartibi

Har kuni g'aznachilikka xizmat ko'rsatuvchi bank tomonidan taqdim etilgan ko'chirmalarga asosan tegishli jamg'arma budgeti mablag'lari bo'yicha aloxida-aloxida Daromadlar haqida ma'lumotnomasi rasmiylashtirilib tegishli Memorial orderga o'tkaziladi va xujjatlar ilova qilinib tikiladi.

Davlat maqsadli jamg'armalari budgeti daromadlari sintetik hisobi 04 "Daromadlar" nomli hisobvaraqa yuritiladi. Analitik hisobi Davlat maqsadli jamg'armalari budgeti mablag'lari daromadlari va tushumlari hisobi kitobida yuritiladi

042 "DMJ va budgetdan tashqari jamg'armalar daromadlari" hisobvaraqa daromadlar tushumi, qaytarish va moliya yili yakunida jamg'arma budgeti ijrosi natijalariga hisobdan chiqarish bilan bog'liq operatsiyalar hisobi uchun mo'ljallangan.

Nº	Muomalalar mazmuni	Dt	Kt	Asos bo'lув chi xujjat	Izox
1.	Noto'g'ri o'tkazilgan to'lovlar va yig'imlarni qaytarish	042	012	t/t	
2.	Hisobot davrida jamg'arma hisobvarag'iga tushgan daromadlarni jamg'arma budgeti ijrosi natijalariga hisobdan chiqarish	042	096	m/o	
3.	DMJ va budgetdan tashqari jamg'armalar budgetiga ajratma, yig'imlar va boshqa daromadlardan mablag'lar tushumi	012	042	t/h	
4.	Aniqlanmagan tushumlarni jamg'arma daromadlariga olib borish	041	042	xulosa	

Yuqorida keltirib o'tilgan buxgalteriya yozuvlari memorial orderlarda aks ettiriladi va "Bosh jurnal" daftariga o'tkaziladi. "Bosh jurnal" daftaridan daromadlar bo'yicha

qoldiqlar buxgalteriya balansi hisobot shakliga o'tkaziladi.

Davlat maqsadli jamg'armalari budgeti xarajatlari kassa ijrosiga oid hisobotlarni tuzish hamda taqdim etish tartibi

G'aznachilikka xizmat ko'rsatuvchi bank tomonidan taqdim etilgan ko'chirmalarga asosan Davlat maqsadli jamg'armalari budgeti bo'yicha xarajatlar memorial orderga o'tkaziladi va xujjatlar ilova qilinib tikiladi.

Davlat maqsadli jamg'armalari budgeti xarajatlari bo'yicha sintetik hisob 02 "Xarajatlar" nomli hisobvaraqa yuritiladi.

022 – sonli "Davlat maqsadli jamg'armalari va boshqa budgetdan tashqari jamg'armalar mablag'lari hisobidan amalga oshirilgan xarajatlar" hisobvaraqa moliya yilida jamg'armalar tomonidan amalga oshiriligan kassa xarajatlari hisobga olinadi. Bu schyotning debet tomonida Davlat maqsadli jamg'armalari va boshqa budgetdan tashqari jamg'armalar mablag'lari hisobidan amalga oshirilgan xarajatlar summasi kredit tomonida xarajatlarni hisobdan chiqarilishi yoki tiklanishi aks ettiriladi.

Nº	Muomalalar mazmuni	Dt	Kt	Asos bo'lувчи xujjat	Izo x
1	Davlat maqsadli jamg'armalari va boshqa budgetdan tashqari jamg'armalar mablag'lari hisobidan amalga oshirilgan xarajatlar	022	012	t/h	
2	DMJ va boshqa budgetdan tashqari jamg'armalar maxsus schyotidan naqt pul mablag'lari olinishi	022	032	cheklar	
3	Davlat maqsadli jamg'armalari va boshqa budgetdan tashqari jamg'armalar mablag'lari hisobidan amalga oshirilgan xarajatlarni tiklanishi	012	022	t/h	
4	Davlat maqsadli jamg'armalari va boshqa budgetdan tashqari jamg'armalar mablag'lari hisobidan amalga oshirilgan xarajatlarni natijalar schyoti hisobiga o'tkazish	096	022	m/o	

Yuqorida keltirib o'tilgan buxgalteriya yozuvlari memorial orderlarda aks ettiriladi va "Bosh jurnal" daftariga o'tkaziladi. "Bosh jurnal" daftaridan xarajatlar bo'yicha qoldiqlar buxgalteriya balansi hisobot shakliga o'tkaziladi.

Davlat maqsadli jamg'armalari budgeti ijrosiga oid hisobotlarni axborot imkoniyatlari va ularni tahlili

Davlat maqsadli jamg'armalarini taqsimlovchi organlar har oyda O'zbekiston Respublikasi Moliya vazirligiga tahliliy maqsadlar uchun davlat maqsadli jamg'armalari budgetlarining ijrosi to'g'risidagi hisobotlarni taqdim etadi.

Davlat maqsadli jamg'armalari budgetlarining ijrosi to'g'risidagi hisobotlarning shakllari, taqdim etish tartibi va muddatlari O'zbekiston Respublikasi Moliya vazirligi tomonidan belgilanadi.

Davlat maqsadli jamg'armalarini taqsimlovchi organlar O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasiga:

davlat maqsadli jamg'armalari budgetlarining ijrosi to'g'risidagi choraklik hisobotni O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasi tomonidan belgilangan muddatlarda; davlat maqsadli jamg'armalari budgetlarining ijrosi to'g'risidagi yillik hisobotni hisobot yildan keyingi yilning 1 aprelijacha taqdim etadi.

Tayanch tushunchalar

Davlat maqsadli jamg'armalari, xususiy lashtirish, debitorlik qarz, budget tashkilotining vaqtincha ixtiyorida bo'ladigan mablag'lar, kapital qo'yilma, grant, budget tashkiloti, ijtimoiy nafaqa, budget tashkilotlarining boshqa budgetdan tashqari mablag'lari, buxgalteriya hisobi, smeta, daromadlar va xarajatlar, moliyaviy hisobot, moliya yili.

11- MAVZU. BUDJET IJROSIGA OID HISOBOTLARNI UMUMLASHTIRISH, KO'RIB CHIQISH HAMDA TASDIQLASH TARTIBI REJA:

- 12.1.Davlat budgeti va davlat maqsadli jamg'armalari budgeti ijrosiga oid hisobotlarni tashqi audit va ularni baholash**
- 12.2.Qoraqalpog'iston Respublikasi viloyatlar va Toshkent shaxar hamda rayon va shaxarlar mahaliy budgetlari ijrosiga oid yillik hisobotlarni tasdiqlash tartibi**
- 12.3.O'zbekiston Respublikasi Davlat budgeti ijrosiga oid hisobotlarni ko'rib chiqish va tasdiqlash tartibi**
- 12.4.Davlat maqsadli jamg'armalari budgeti ijrosiga oid hisobotlarni tasdiqlash tartibi**

12.1.Davlat budgeti va davlat maqsadli jamg'armalari budgeti ijrosiga oid hisobotlarni tashqi audit va ularni baholash

O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasi Davlat budgetining va davlat maqsadli jamg'armalari budgetlarining ijrosi to'g'risidagi yillik hisobotni O'zbekiston Respublikasi Hisob palatasiga tashqi audit o'tkazish va baholash uchun hisobot yildan keyingi yilning 5 aprelijacha yuboradi.

O'zbekiston Respublikasi Hisob palatasi Davlat budgetining va davlat maqsadli jamg'armalari budgetlarining ijrosi to'g'risidagi yillik hisobotga doir xulosani hisobot yildan keyingi yilning 10 mayidan kechiktirmay O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasiga yuboradi.

O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasi Davlat budgetining va davlat maqsadli jamg'armalari budgetlarining ijrosi to'g'risidagi yillik hisobotni O'zbekiston Respublikasi Hisob palatasining xulosasi bilan birga hisobot yildan keyingi yilning 15 mayidan kechiktirmay O'zbekiston Respublikasi Oliy Majlisining Qonunchilik palatasiga taqdim etadi.

12.2.Qoraqalpog'iston Respublikasi viloyatlar va Toshkent shaxar hamda rayon va shaxarlar mahaliy budgetlari ijrosiga oid yillik hisobotlarni tasdiqlash tartibi

Qoraqalpog'iston Respublikasi Vazirlar Kengashi, viloyatlar, Toshkent shahar, tumanlar va shaharlar hokimlari tegishli budgetlar ijrosi to'g'risidagi yillik hisobotlarni hisobot yilidan keyingi yilning 10 mayidan so'ng tegishinchada Qoraqalpog'iston Respublikasi Jo'qorg'i Kengesiga, xalq deputatlari viloyatlar va Toshkent shahar, shuningdek tumanlar va shaharlar Kengashlariga taqdim etadi.

Tegishli budgetlarning ijrosi to'g'risidagi yillik hisobotlarni taqdim etish muddatlari tegishinchada Qoraqalpog'iston Respublikasi Jo'qorg'i Kengesi, xalq deputatlari viloyatlar va Toshkent shahar, shuningdek tumanlar va shaharlar Kengashlari tomonidan belgilanadi.

Tegishli budgetning ijrosi to'g'risidagi yillik hisobot tegishinchada Qoraqalpog'iston Respublikasi Jo'qorg'i Kengesi, xalq deputatlari viloyatlar va Toshkent shahar, shuningdek tumanlar va shaharlar Kengashlari qarorlari bilan tasdiqlanadi.

12.3.O'zbekiston Respublikasi Davlat budgeti ijrosiga oid hisobotlarni ko'rib chiqish va tasdiqlash tartibi.

O'zbekiston Respublikasi Oliy Majlisining Qonunchilik palatasi O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasi tomonidan tegishli hisobot davri uchun taqdim etilgan Davlat ijrosi to'g'risidagi hisobotni O'zbekiston Respublikasi Oliy Majlisi Qonunchilik palatasining siyosiy partiyalar fraktsiyalari, deputatlar guruhlari va qo'mitalarida muhokama qilish asosida ko'rib chiqadi.

Tegishli hisobot davri uchun Davlat budgetining ijrosi to'g'risidagi hisobot O'zbekiston Respublikasi Oliy Majlisi Qonunchilik palatasining siyosiy partiyalar fraktsiyalari, deputatlar guruhlari va qo'mitalarida ko'rib chiqilgandan so'ng O'zbekiston Respublikasi Oliy Majlisi Qonunchilik palatasining majlisida ko'rib chiqiladi hamda O'zbekiston Respublikasi Oliy Majlisi Qonunchilik palatasining qarori bilan tasdiqlanadi.

Davlat budgetining ijrosi to'g'risidagi yillik hisobot O'zbekiston Respublikasi Oliy Majlisining Qonunchilik palatasi tomonidan tasdiqlangandan so'ng hisobot yili uchun Davlat budgetining va davlat maqsadli jamg'armalari budgetlarining ijrosi to'g'risidagi axborot O'zbekiston Respublikasi Moliya vazirligining rasmiy veb-saytiga joylashtiriladi.

Davlat maqsadli jamg'armalari budgeti ijrosiga oid hisobotlarni tasdiqlash tartibi.

O'zbekiston Respublikasi Oliy Majlisining Qonunchilik palatasi O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasi tomonidan tegishli hisobot davri uchun taqdim etilgan Davlat davlat maqsadli jamg'armalari budgetlarining ijrosi to'g'risidagi hisobotni O'zbekiston Respublikasi Oliy Majlisi Qonunchilik palatasining siyosiy partiyalar fraktsiyalari, deputatlar guruhlari va qo'mitalarida muhokama qilish asosida ko'rib chiqadi.

Tegishli hisobot davri uchun Davlat maqsadli jamg'armalari budgetlarining ijrosi

to'g'risidagi hisobot O'zbekiston Respublikasi Oliy Majlisi Qonunchilik palatasining siyosiy partiyalar fraktsiyalari, deputatlar guruhlari va qo'mitalarida ko'rib chiqilgandan so'ng O'zbekiston Respublikasi Oliy Majlisi Qonunchilik palatasining majlisida ko'rib chiqiladi hamda O'zbekiston Respublikasi Oliy Majlisi Qonunchilik palatasining qarori bilan tasdiqlanadi.

Davlat maqsadli jamg'armalari budgetlarining ijrosi to'g'risidagi yillik hisobot O'zbekiston Respublikasi Oliy Majlisining Qonunchilik palatasi tomonidan tasdiqlangandan so'ng hisobot yili uchun Davlat maqsadli jamg'armalari budgetlarining ijrosi to'g'risidagi axborot O'zbekiston Respublikasi Moliya vazirligining rasmiy veb-saytiga joylashtiriladi.

Tayanch tushunchalar

Davlat maqsadli jamg'armalari, davlat budgeti, mahalliy budget, kapital qo'yilma, grant, budget tashkiloti, ijtimoiy nafaqa, budget tashkilotlarining boshqa budgetdan tashqari mablag'lari, buxgalteriya hisobi, smeta, daromadlar va xarajatlar, umumta'lim muassasalari.

12- MAVZU. BUDJET HISOBOTLARINING AXBOROT IMKONIYATLARI VA ULARNI TAHLILI

REJA:

- 13.1.Budget tashkilotlari moliyaviy hisobotlari axborot imkoniyatlari va ularni tahlili**
- 13.2.G'aznachilik bo'limlari tomonidan tuziladigan budget ijrosiga oid hisobotlarni axborot imkoniyatlari va ularni tahlili**
- 13.3.Davlat budgeti ijrosiga oid hisobotlarning axborot imkoniyatlari va ularni tahlili**
- 13.4.Davlat sektori buxgalteriya hisobi xalqaro standartlari asosida budget hisobotlari axborot imkoniyatlarini takomillashtirish**

13.1.Budget tashkilotlari moliyaviy hisobotlari axborot imkoniyatlari va ularni tahlili.

Ma'lumki, amaldagi qonunchilikka muvofiq budget tashkilotlari o'zlariga yuklatilgan vazifalarni bajarishlari uchun budget hamda budgetdan tashqari mablag'lardan foydalanadilar. Mazkur mablag'larni maqsadli sarflanishini taxlil qilish hamda kelasi moliya yili uchun budget tashkilotlariga budgetdan ajratiladigan mablag'lar bo'yicha xarajatlar smetalarini tuzish uchun moliyaviy hisobot ma'lumotlari taxliliga asoslaniladi.

Davlat budgetining kelgusi moliya yiliga mo'ljallangan loyihasini tayyorlashda va qabul qilishda ham o'tgan davr uchun budget ijrosi hisoboti ma'lumotlariga asoslanshini o'zi budget ijrosi hisoboti ma'lumotlarini naqadar ahamiyatli ekanligidan dalolat beradi.

Shu o'rinda budget tashkilotlari tomonidan tuziladigan va taqdim qilinadigan

moliyaviy hisobotlarni axborot imkoniyatlarini quyidagi jadval orqali keltiramiz.

Budjet tashkilotlari tomonidan tuziladigan va taqdim qilinadigan moliyaviy hisobotlarni axborot imkoniyatlari

t/r	Hisobotning nomi	Axborot imkoniyatlari
1	Balans (1-shakl)	<p>Budjet tashkilotining hisobot davriga moliyaviy holatini kompleks taxlilini amalga oshirish mumkin.</p> <p>Jumladan, nomoliyaviy aktivlarining hisobot yili boshiga va hisobot davri oxiriga qoldig'i, bu esa hisobot davrida budjet tashkilotining nomoliyaviy aktivlarini qancha summada ko'payganligi yoki</p>
		<p>kamayganligini bildiradi.</p> <p>Ularning (asosiy vositalarning) eskirishi va qoldiq qiymati (mos ravishda hisobot davrining boshiga va oxiriga) to'g'risidagi ma'lumotlar.</p> <p>Moliyaviy aktivlarining har bir turi bo'yicha hisobot davri boshiga va oxiriga qoldig'i to'g'risidagi ma'lumotlar.</p> <p>Debitorlik va kreditorlik qarzlarning hisobot davri boshiga va oxiriga bo'lgan qoldiq summasi, bu esa budjet tashkiloti tomonidan debitorlik va kreditorlik qarzlarni kamaytirish bo'yicha ko'rilgan chora- tadbirlarni taxlil qilishda yordam beradi.</p> <p>Budjet tashkilotining joriy yilga va o'sib oruvchi yakun bilan moliyaviy natijalarini xolati, bu esa, budjet tashkilotini xar bir daromadlar (tushumlar) turi bo'yicha moliyaviy holatini taxlil qilish imkonini yaratadi.</p> <p>Bundan tashqari, budjet tashkilotining balansdan tashqari schyotlarida aks ettirilgan mol-mulkulari to'g'risidagi ma'lumotlar aks ettiriladi.</p>

	Xarajatlar smetasining ijrosi haqida hisobot (2-shakl)	<p>Ushbu hisobot yordamida budget tashkilotining hisobot choragi mobaynida xarajatlar smetasining ijrosini taxlil qilish mumkin.</p> <p>Jumladan, aniqlangan rejaga nisbatan xarajatlar iqtisodiy tasnifining xar bir moddasi bo'yicha kassa va xaqiqiy xarajatlarni amalga oshirilishi to'g'risidagi ma'lumotlar. Bu esa, budget tashkilotining aniqlangan rejaga nisbatan ishlatilmagan limitlarini aynan qaysi xarajat turi bo'yicha vujudga kelganligini taxlil qilish imkonini beradi.</p> <p>Bundan tashqari rejaga nisbatan xaqiqiy xarajatlarni kam yoki ko'p amalga oshirilganligi aynan xarajatlarning qaysi turi bo'yicha yuzaga kelganligini ko'rish va taxlil qilish mumkin.</p> <p>Bular natijasida budget tashkilotining ham joriy yilgi xarajatlar smetasini taxlili, ham kelasi yilga rejalashtirilishi mumkin bo'lgan mablag'lar to'g'risida ma'lumotlar olish imkonini yaratadi.</p>
3	Debitorlik va kreditorlik qarzlar to'g'risida ma'lumot	<p>Budget tashkilotining hisobot davriga yuzaga kelgan barcha debtorlik va kreditorlik qarzlari to'g'risida batafsil ma'lumotlarni taxlil qilish mumkin.</p> <p>Jumladan, debtorlik va kreditorlik qarzlarni aynan xarajatlarning qaysi turi bo'yicha yuzaga kelganligi, shuningdek muddati o'tkazib yuborilgan qarzdorliklar to'g'risida, bundan tashqari mazkur qarzlarni respublikadan tashqaridagi qismi bo'yicha ham ma'lumotlar olish mumkin.</p> <p>Yuqoridagi barcha ma'lumotlar budget va budgetdan tashqari mablag'lar bo'yicha alohida holda keltiriladi. Bu esa, budget tashkilotining ham joriy yilgi xarajatlar smetasini taxlili, ham kelasi yilga rejalashtirilishi mumkin bo'lgan mablag'lar to'g'risida ma'lumotlar olish imkonini yaratadi.</p>
4	Budget tashkilotini rivojlantirish jamg'armasi bo'yicha pul mablag'lari harakati to'g'risida hisobot	<p>Mazkur hisobot natijasida O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 1999 yil 3 sentyabrdagi 414-son "Budget tashkilotlarini mablag'" bilan ta'minlash chora-tardbirlari to'g'risida"gi qarori ijrosini nazorat va taxlil qilish mumkin.</p> <p>Jumladan, mazkur jamg'armaning xar bir tushum turi bo'yicha budget tashkilotiga hisobot davrida qancha mablag'lar kelib tushganligi va mazkur mablag'larni qanday maqsadlarga sarflanganligi to'g'risidagi ma'lumotlar.</p>

	Tibbiyot muassasalarini moddiy rag'batlantirish va rivojlantirish	Mazkur hisobot natijasida O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2005 yil 21 dekabrdagi 276- son "Tibbiyot xodimlari mehnatiga haq to'lashning takomillashtirilgan tizimini tasdiqlash to'g'risida"gi qarori ijrosini nazorat va taxlil qilish mumkin.
5	jamg'armasi bo'yicha pul mablag'lari harakati to'g'risida hisobot	Jumladan, mazkur jamg'armaning xar bir tushum turi bo'yicha budget tashkilotiga hisobot davrida qancha mablag'lar kelib tushganligi va mazkur mablag'larni qanday maqsadlarga sarflanganligi to'g'risidagi ma'lumotlar.
6	Ta'lim muassasalarida o'qitishning to'lov-	Ta'lim muassasalarida to'lov-kontrakt mablag'larining tushumi va ularni qonunchilikka muvofiq belgilangan maqsadlarga sarflanishi
	kontrakt shaklidan tushgan mablag'lar harakati to'g'risida hisobot	to'g'risidagi ma'lumotlar. Bular natijasida ta'lim muassasasiga kelajakda budget mablag'larini rejalashtirilishida zaruriy ma'lumotlarni olishga va ularni taxlil qilishga imkoniyat yaratadi.
7	Boshqa budgetdan tashqari mablag'lar harakati bo'yicha hisobot	Budget tashkilotining yuqorida keltirilganlardan tashqari barcha budgetdan tashqari mablag'larini tushumi va ularni sraflanishi to'g'risidagi ma'lumotlar. Bular natijasida budget tashkilotiga kelajakda budget mablag'larini rejalashtirilishida zaruriy ma'lumotlarni olishga va ularni taxlil qilishga imkoniyat yaratadi..
8	Joriy yilning moliyaviy natijalari to'g'risida hisobot	Mazkur hisobot tashkilotning joriy yilning yakunlari bo'yicha moliyaviy faoliyatining natijasi, ya'ni, har bir daromad (tushum)larning turlarini mazkur daromadlar (tushumlar) hisobidan amalga oshirilgan xaqiqiy xarajatlar bilan solishtirish natijasi bo'yicha ma'lumotlarni umumlashtirish va taxlil qilish uchun tuziladi. Bu malumotlar natijasida budget tashkilotining joriy yilga budget va budgetdan tashqari mablag'larining tushumi va sarflanishini taxlil qilishda zaruriy ma'lumotlarni olish imkonini beradi.

9	Nomoliyaviy aktivlarning harakati to'g'risida hisobot	<p>Nomoliyaviy aktivlar harakati to'g'risida hisobot tashkilotning hisobot yili mobaynidagi nomoliyaviy aktivlari (asosiy vositalari, nomoddiy aktivlari va tovar-moddiy zaxiralari)ning mavjudligi va harakati to'g'risidagi ma'lumotlarni umumlashtirish va tahlil qilish uchun tuziladi.</p> <p>Mazkur ma'lumotlar natijasida budget tashkilotining kelajakdagi xarajatlar smetasiga mablag'lar rejalashtirishida zaruriy ma'lumotlarni olish imkonini yaratadi.</p> <p>Jumladan asosiy vositalarning xar bir turi bo'yicha qoldiq qiymatini taxlil qilish natijasida kelgusi moliya yili uchun budget tashkilotiga zaruriy asosiy vositalarga mablag'lar rejalashtirishda etarlicha ma'lumotlar bazasi shakllanadi.</p>
---	---	---

Mazkur moliyaviy hisobotlarda aks ettirilgan ma'lumotlar o'zaro bir biri bilan uzviy bog'liqlikda, ya'ni bir hisobotda aks ettirilgan moliyaviy ko'rsatkichlar boshqa hisobotda yanada aniqlashtirilgan yoki boshqa ko'rsatkichlar bilan bog'langan holda aks ettiriladi. Bu esa, moliyaviy hisobotlarni taxlil qilishda yanada ko'proq imkoniyatlarni yaratadi.

Jumladan, balansda aks ettirilgan debitorlik va kreditorlik qarzlar buxgalteriya hsobining subschyotlari bo'yicha aks ettirilsa, boshqa hisobot shakli – debitorlik va kreditorlik qarzlar to'g'risidagi ma'lumotda esa, xarajatlar iqtisodiy tasnifining moddalari va kichik moddalari bo'yicha aks ettiriladi va h.k.

G'aznachilik bo'limlari tomonidan tuziladigan budget ijrosiga oid hisobotlarni axborot imkoniyatlari va ularni tahlili.

O'zbekiston Respublikasi G'aznachiligi va uning xududiy bo'linmalari tomonidan Davlati budgeti kassa ijrosi to'g'risidagi davriy hisobotlar tuziladi. Davriy hisobotлага asosan kunlik, oylik, choraklik va yillik hisobotlar.

Hududiy g'aznachilik bo'linmalarini har kunlik tezkor hisob ma'lumotlarini tegishli moliya organlariga taqdim etadi. Bu ma'lumotlar asosida moliya organlari budget tashkilotlari tomonidan budget mablag'lariningsarflanish holatini tahlil qiladi. Bu ma'lumotlar budget daromadlari ijrosi bo'yicha ma'lumotlarni shakllantirish uchun foydalaniadi.

Har oyda g'aznachilik bo'linmalarini tegishli moliya organlari bilan hisobot oyining boshiga tasdiqlangan (aniqlashtirilgan) rejalashtirilgan ajratmalar bo'yicha ma'lumotlarni o'zaro solishtirib chiqadi.

G'aznachilik bo'limlari tomonidan taqdim etiladigan davlat budgeti ijrosiga oid xisobotlar asosida davlat budgetini ijrosi bo'yicha tezkor axborotlar shakllantirilib boradi. Bu esa budget ijrosini tezkor nazorat qilish imkoniyatini beradi.

G'aznachilik bo'limlari tmonida moliya organlariga taqdim etilgan xisobotlar asosida moliya organlari davlat budgeti ijrosiga oid hisobotlarni tuzadi va tegishli organlarga

ko'rib chiqish va tasdiqlash uchun taqdim etadi.

Moliya organlari tomonidan tuziladigan Budget ijrosi to'g'risidagi balansda tegishli budget bo'yicha budget pul mablag'lari qolig'i, budget xarajatlari, berilgan va olingan budget ssudalari, o'zaro xisoblashuvlar bo'yicha berilgan va olingan mablag'lar shuningdek hisobot davri oxiriga bo'lgan budget ijrosi natijalari bo'yicha ma'lumotlar shakllantiriladi. Budget ijrosi to'g'risidagi hisobotning Daromadlar qismida budget tasnifi bo'yicha rejalashtirilgan daromadlar summalarini hamda ularni bajarilishi aks ettiriladi. Budget ijrosi to'g'risidagi hisobotning Xarajatlar qismida budget tasnifi xarajatlar bo'yicha aniqlangan reja, moliyalashtirilgan hamda bajarilgan kassa xarajati, haqiqiy xarajat summalarini aks ettiriladi. Shuningdek bu hisobotda qabul qilingan yuridik majburiyatlar, moliyaviy majburiyatlar summalarini aks ettiriladi.

Moliya organlari yillik hisobotlar tarkibida tasarrufidagi budget tashkilotlari bo'yicha yig'ma hisobotlarni ham taqdim etadi.

Yig'ma hisobotlarda budget tashkilotlari balansi asosida budget tashkilotining hisobot davriga moliyaviy holatini kompleks taxlilini amalga oshirish mumkin. Jumladan, nomoliyaviy aktivlarining hisobot yili boshiga va hisobot davri oxiriga qoldig'i, bu esa hisobot davrida budget tashkilotining nomoliyaviy aktivlarini qancha summada ko'payganligi yoki kamayganligini bildiradi. Ularning (asosiy vositalarning) eskirishi va qoldiq qiymati (mos ravishda hisobot davrining boshiga va oxiriga) to'g'risidagi ma'lumotlar. Moliyaviy aktivlarining har bir turi bo'yicha hisobot davri boshiga va oxiriga qoldig'i to'g'risidagi ma'lumotlar. Debitorlik va kreditorlik qarzlarning hisobot davri boshiga va oxiriga bo'lgan qoldiq summasi, bu esa budget tashkiloti tomonidan debitorlik va kreditorlik qarzlarni kamaytirish bo'yicha ko'rilgan choratadbirlarni taxlil qilishda yordam beradi. Budget tashkilotining joriy yilga va o'sib oruvchi yakun bilan moliyaviy natijalarini xolati, bu esa, budget tashkilotini xar bir daromadlar (tushumlar) turi bo'yicha moliyaviy holatini taxlil qilish imkonini yaratadi. Bundan tashqari, budget tashkilotining balansdan tashqari schyotlarida aks ettirilgan mol-mulkulari to'g'risidagi ma'lumotlar aks ettiriladi

Xarajatlar smetasining ijrosi haqida hisobotda yordamida budget tashkilotining hisobot choragi mobaynida xarajatlar smetasining ijrosini taxlil qilish mumkin. Jumladan, aniqlangan rejaga nisbatan xarajatlar iqtisodiy tasnifining xar bir moddasi bo'yicha kassa va xaqiqiy xarajatlarni amalga oshirilishi to'g'risidagi ma'lumotlar. Bu esa, budget tashkilotining aniqlangan rejaga nisbatan ishlatilmagan limitlarini aynan qaysi xarajat turi bo'yicha vujudga kelganligini taxlil qilish imkonini beradi. Bundan tashqari rejaga nisbatan xaqiqiy xarajatlarni kam yoki ko'p amalga oshirilganligi aynan xarajatlarning qaysi turi bo'yicha yuzaga kelganligini ko'rish va taxlil qilish mumkin. Bular natijasida budget tashkilotining ham joriy yilgi xarajatlar smetasini taxlili, ham kelasi yilga rejalashtirilishi mumkin bo'lgan mablag'lar to'g'risida ma'lumotlar olish imkonini yaratadi.

Debitorlik va kreditorlik qarzlar to'g'risida ma'lumotda asosida budget tashkilotining hisobot davriga yuzaga kelgan barcha debitorlik va kreditorlik qarzlarini to'g'risida batafsil ma'lumotlarni taxlil qilish mumkin. Jumladan, debitorlik va kreditorlik qarzlarni aynan xarajatlarning qaysi turi bo'yicha yuzaga kelganligi, shuningdek muddati o'tkazib yuborilgan qarzdorliklar to'g'risida, bundan tashqari mazkur

qarzlarni respublikadan tashqaridagi qismi bo'yicha ham ma'lumotlar olish mumkin. Yuqoridagi barcha ma'lumotlar budget va budgetdan tashqari mablag'lar bo'yicha alohida holda keltiriladi. Bu esa, budget tashkilotining ham joriy yilgi xarajatlar smetasini taxlili, ham kelasi yilga rejalashtirilishi mumkin bo'lgan mablag'lar to'g'risida ma'lumotlar olish imkonini yaratadi. Boshqa yig'ma hisobot shakllarida ham shu kabi axborot imkongiyatlari mavjud

Davlat budgeti ijrosiga oid hisobotlarning axborot imkoniyatlari va ularni tahlili.

O'zbekiston Respublikasi G'aznachiligi va uning xududiy bo'linmalari tomonidan Davlati budgeti kassa ijrosi to'g'risidagi davriy hisobotlar tuziladi. Hududiy g'aznachilik bo'linmalari har kunlik tezkor hisob ma'lumotlarini tegishli moliya organlariga taqdim etadi. Bu ma'lumotlar asosida moliya organlari budget tashkilotlari tomonidan budget mablag'lariningsarflanish holatini tahlil qiladi. Bu ma'lumotlar budget daromadlari ijrosi bo'yicha ma'lumotlarni shakllantirish uchun foydalaniлади. Har oyda g'aznachilik bo'linmalari tegishli moliya organlari bilan hisobot oyining boshiga tasdiqlangan (aniqlashtirilgan) rejalashtirilgan ajratmalar bo'yicha ma'lumotlarni o'zaro solishtirib chiqadi. G'aznachilik bo'limlari tomonidan taqdim etiladigan davlat budgeti ijrosiga oid xisobotlar asosida davlat budgetini ijrosi bo'yicha tezkor axborotlar shakllantirilib boradi. Bu esa budget ijrosini tezkor nazorat qilish imkoniyatini beradi. G'aznachilik bo'limlari tmonida moliya organlariga taqdim etilgan xisobotlar asosida moliya organlari davlat budgeti ijrosiga oid hisobotlarni tuzadi va tegishli organlarga ko'rib chiqish va tasdiqlash uchun taqdim etadi. Moliya organlari tomonidan tuziladigan Budget ijrosi to'g'risidagi balansa tegishli budget bo'yicha budget pul mablag'lari qolig'i, budget xarajatlar, berilgan va olingan budget ssudalari, o'zaro xisoblashuvlar bo'yicha berilgan va olingan mablag'lar shuningdek hisobot davri oxiriga bo'lgan budget ijrosi natijalari bo'yicha ma'lumotlar shakllantiriladi. Budget ijrosi to'g'risidagi hisobotning Daromadlar qismida budget tasnifi bo'yicha rejalashtirilgan daromadlar summalarini hamda ularni bajarilishi aks ettiriladi. Budget ijrosi to'g'risidagi hisobotning Xarajatlar qismida budget tasnifi xarajatlar bo'yicha aniqlangan reja, moliyalashtirilgan hamda bajarilgan kassa xarajati, haqiqiy xarajat summalarini aks ettiriladi. Shuningdek bu hisobotda qabul qilingan yuridik majburiyatlar, moliyaviy majburiyatlar summalarini aks ettiriladi. Moliya organlari yillik hisobotlar tarkibida tasarrufidagi budget tashkilotlari bo'yicha yig'ma hisobotlarni ham taqdim etadi.

Yig'ma hisobotlarda budget tashkilotlari balansi asosida budget tashkilotining hisobot davriga moliyaviy holatini kompleks taxlilini amalga oshirish mumkin. Jumladan, nomoliyaviy aktivlarining hisobot yili boshiga va hisobot davri oxiriga qoldig'i, bu esa hisobot davrida budget tashkilotining nomoliyaviy aktivlarini qancha summada ko'payganligi yoki kamayganligini bildiradi. Ularning (asosiy vositalarning) eskirishi va qoldiq qiymati (mos ravishda hisobot davrining boshiga va oxiriga) to'g'risidagi ma'lumotlar. Moliyaviy aktivlarining har bir turi bo'yicha hisobot davri boshiga va oxiriga qoldig'i to'g'risidagi ma'lumotlar. Debitorlik va kreditorlik qarzlarning hisobot davri boshiga va oxiriga bo'lgan qoldiq summasi, bu esa budget tashkiloti tomonidan debitorlik va kreditorlik qarzlarni kamaytirish

bo'yicha ko'rilgan chora-tadbirlarni taxlil qilishda yordam beradi. Budget tashkilotining joriy yilga va o'sib oruvchi yakun bilan moliyaviy natijalarini xolati, bu esa, budget tashkilotini xar bir daromadlar (tushumlar) turi bo'yicha moliyaviy holatini taxlil qilish imkonini yaratadi. Bundan tashqari, budget tashkilotining balansdan tashqari schyotlarida aks ettirilgan mol-mulkleri to'g'risidagi ma'lumotlar aks ettiriladi

Xarajatlar smetasining ijrosi haqida hisobotda yordamida budget tashkilotining hisobot choragi mobaynida xarajatlar smetasining ijrosini taxlil qilish mumkin. Jumladan, aniqlangan rejaga nisbatan xarajatlar iqtisodiy tasnifining xar bir moddasi bo'yicha kassa va xaqiqiy xarajatlarni amalga oshirilishi to'g'risidagi ma'lumotlar. Bu esa, budget tashkilotining aniqlangan rejaga nisbatan ishlatilmagan limitlarini aynan qaysi xarajat turi bo'yicha vujudga kelganligini taxlil qilish imkonini beradi. Bundan tashqari rejaga nisbatan xaqiqiy xarajatlarni kam yoki ko'p amalga oshirilganligi aynan xarajatlarning qaysi turi bo'yicha yuzaga kelganligini ko'rish va taxlil qilish mumkin. Bular natijasida budget tashkilotining ham joriy yilgi xarajatlar smetasini taxlili, ham kelasi yilga rejalashtirilishi mumkin bo'lgan mablag'lar to'g'risida ma'lumotlar olish imkonini yaratadi.

Debitorlik va kreditorlik qarzlar to'g'risida ma'lumotda asosida budget tashkilotining hisobot davriga yuzaga kelgan barcha debitorlik va kreditorlik qarzları to'g'risida bat afsil ma'lumotlarni taxlil qilish mumkin. Jumladan, debitorlik va kreditorlik qarzları aynan xarajatlarning qaysi turi bo'yicha yuzaga kelganligi, shuningdek muddati o'tkazib yuborilgan qarzdorliklar to'g'risida, bundan tashqari mazkur qarzları respublikadan tashqaridagi qismi bo'yicha ham ma'lumotlar olish mumkin. Yuqorida barcha ma'lumotlar budget va budgetdan tashqari mablag'lar bo'yicha alohida holda keltiriladi. Bu esa, budget tashkilotining ham joriy yilgi xarajatlar smetasini taxlili, ham kelasi yilga rejalashtirilishi mumkin bo'lgan mablag'lar to'g'risida ma'lumotlar olish imkonini yaratadi. Boshqa yig'ma hisobot shakllarida ham shu kabi axborot imkongiyatlari mavjud

Davlat sektori buxgalteriya hisobi xalqaro standartlari asosida budget hisobotlari axborot imkoniyatlarini takomillashtirish

Xalqoro amaliyotda davlat budgeti ijrosi natijalari bo'yicha hisobotlar davlat sektori uchun buxgalteriya hisobining kassa usuli, hisoblash usuli, modifikatsiyalashtirilgan hisoblash usuli asosida shakllantiriladi.

Davlat sektori uchun buxgalteriya hisobiining kassa usulida barcha hodisalarini pul mablag'larining harakati bo'yicha qayd qilish ko'zda tutiladi. Bunda aktivlar va majburiyatlarga doir ko'pgina hodisalar buxgalteriya hisobi doirasida hisobga olinmay qoladi.

Davlat sektori uchun buxgalteriya hisobining hisoblash usulida sodir bo'ltan barcha hodisalar sodir bo'lgan paytda tan olinadi. Barcha akgivlar qiymati ulardan foydalanish davri davomida ularning xizmat qilish muddatiga mutanosib ravishda eskirish hisoblanib, bu eskirish summasi xarajatlarga amortizatsiya sifatida qo'shib boriladi.

Hisoblash usuliga asoslangan Davlat sektori uchun buxgalteriya hisobi xalqaro standartlari qabul qilingan bo'lib ushbu standartlardan biri «Moliyaviy hisobotning taqdim etilishi» 1 DSBHXSdir

Mazkur Standart talablari davlat korporatsiyalaridan tashqari barcha davlat sektori institutsional birliklariga taalluqlidir.

Mazkur Standart davlat sektori uchun buxgalteriya hisobi xalqaro standartlariga muvofiq hisoblash metodidan foydalanib tuziladigan va taqdim etiladigan ko'pchilik foydalanishi uchun mo'ljallangan barcha moliyaviy hisobotlarni taqdim etishda qo'llaniladi.

Mazkur Standartning maqsadi institutsional birlikning o'tgan davrlar uchun tuegan moliyaviy hisoboti bilan hamda boshqa institutsional birliklarning moliyaviy hisoboti bilan solishtirish mumkinligini ta'minlash uchun qo'pchilik foydalanishi uchun mo'ljallangan moliyaviy hisobotni taqdim etish tartibini o'rnatish hisoblanadi. Bu maqsadga erishish uchun mazkur Standartda hisoblash metodidan foydalanib tayyorlangan moliyaviy hisobotni taqdim etish bo'yicha bir qator umumiyl mulohazalar, moliyaviy hisobotning tarkibi bo'yicha tavsiyalar va moliyaviy hisobot mazmuniga minimal talablar belgilangan.

Ko'pchilik foydalanishi uchun mo'ljallangan moliyaviy hisobot — o'zlarining aniq ma'lumotlarga bo'lgan talablariga muvofiq hisobotlarning shakllarini o'egartirishni talab qila olmaydigan moliyaviy xisobot ma'lumotlaridan foydalanuvchilarining ehtiyojini qondirish uchun tayinlangan hisobotdir. Mazkur Standart moliyaviy faoliyat natijalari to'g'risidagi hisobotda hisobot davridagi institutsional birlikning foydalari yoki zararlari haqidagi ma'lumotlarni «nazorat qiladigan institutsional birlikning egasiga tegishli foydalar yoki zararlar» va

«kamchilikni qiziqishiga tegishli foydalar yoki zararlar» o'rtasida bo'lingan holda alohida taqdim etishni talab qiladi.

«Moliyaviy hisobotning taqdim etilishi» 1 DSBHXSga muvofiq moliyaviy hisobotlarni taqdim etishda talablar belgilangan. Jumladan

a) Foydalanuvchilar talabiga mos qarorlar qabul qilish imkoniyati bo'lishi

b) Ishonchli bo'lishi bunda

- moliyaviy xolati va moliyaviy natijalari asoslangan xolda aks ettirilishi;
- xodisa va muomalalarni faqat yuridik shaklini emas balki iqtisodiy mazmunini xam aks ettirish;
- xolislik;
- Xamma jarayonni qamrab olish

Xalqaro amaliyotda Davlat moliyasi statistikasida xisobotlarni shakllantirish uslubiyoti aloxida axamiyatga ega Davlat moliyasi statsitikasi quyidagi xisobot shakllarini tuzishni talab etadi

Umuman davlat budgeti ijrosi bo'yicha hisobotlarni tuzishda yuqorida takidlاب о'tilgan xalqaro tajribalardan foydalanish maqsadga muvofiq bo'ladi.

Tayanch tushunchalar

Davlat moliyasi, buxgalteriya hisobi, kapital qo'yilma, budget tashkiloti, ijtimoiy nafaqa, budgetdan tashqari jamg'arma, budget hisobi, smeta, daromadlar va xarajatlar, davlat budgeti.

**«BUDJET HISOBOTI» FANIDAN
MUSTAQIL TA’LIMNI
BAJARISH BO’YICHA
USLUBIY KO’RSATMA**

Kadrlar tayyorlash milliy dasturida chuqur nazariy va amaliy bilimlar bilan bir qatorda tanlagan sohasi bo'yicha mustaqil faoliyat ko'rsata oladigan, o'z bilimi va malakasini mustaqil ravishda oshirib boradigan, masalaga ijodiy yondoshgan holda muammoli vaziyatlarni to'g'ri aniqlab, tahlil qilib, sharoitga tez moslasha oladigan mutaxassisllarni tayyorlash asosiy vazifalardan biri sifatida belgilangan.

Ma'lumki, axborot va bilimlar doirasi tez sur'atlar bilan kengayib borayotgan hozirgi sharoitda barcha ma'lumotlarni faqat dars mashg'ulotlari paytida talabalarga etkazish qiyin.

Tajribalar shuni ko'rsatadiki, magistr mustaqil ravishda shug'ullansa va o'z ustida tinimsiz ishlasagina bilimlarni chuqur o'zlashtirishi mumkin. Magistr-larning asosiy bilim, ko'nikma va malakalari mustaqil ta'lim jarayonidagina shakllanadi, mustaqil faoliyat ko'rsatish qobiliyati rivojlanadi va ularda ijodiy ishslashga qiziqish paydo bo'ladi.

Shuning uchun magistrlarning mustaqil ta'lim olishlarini rejalashtirish, tashkil qilish va buning uchun barcha zaruriy shart-sharoitlarni yaratish, dars mashg'ulotlarida talabalarni o'qitish bilan bir qatorda ularni ko'proq o'qishga o'rgatish, bilim olish yo'llarini ko'rsatish, mustaqil ta'lim olish uchun yo'llanma berish oliy ta'lim muassasasining asosiy vazifalaridan biri hisoblanadi.

Mustaqil ta'limni tashkil etishning shakli va mazmuni

Mustaqil ta'lim magistrning bajaradigan nazariy-amaliy izlanishi bo'lib, budget nazoratini o'rganishda fanning biror bir mavzusini to'laroq o'zlashtiradi va mavzu belgilangan shaklda bajariladi. Mustaqil ishni bajarishdan maqsad, magistrning o'qishi davomida olgan bilimini mustahkamlash, chuqurlashtirish va umumlashtirishdan iboratdir.

Mustaqil ta'limni tashkil etishning mazmuni: magistr mustaqil ish mavzulari kelgusida bajariladigan kurs ishlari va dissertatsiya ishlari mavzulari bilan uzviylikda bajariladi. Mustaqil ta'lim uchun o'quv va ishchi o'quv rejada 60 soat ajratilgan. Ushbu soat magistrning amaliy mashg'ulotlarga tayyorgarlik ko'rishi, oraliq nazoratlarda, yakuniy nazoratda va boshqa mustaqil shug'ulanishini o'z ichiga oladi.

"Budget hisoboti" fani bo'yicha mustaqil ta'limning mazmuni

Fan mazmuni	Mustaqil ta'limga oid bo'lim va mazulari	Mustaqil ta'limga oid topshiriq va tavsiyalar	Bajarish muddatlari
1."Budget hisoboti" fani predmeti va metodi	Budget hisobotining maqsadi va vaziflari	Loyiha ishi tayyorlash, taqdimot va slaydlar	Amaliy mashg'ulot davomida
2.O'zbekiston Respublikasida budget hisobotini tashkil etishning uslubiy asoslari	O'zbekiston Respublikasida budget hisobotini tashkil etishning uslubiy asoslari	Keys stadi tayyorlash	Mavzu jarayonida
3.Budget tashkilotlari va budget mablag'lari oluvchilarining moliyaviy hisobotlari	Budget tashkilotlari va budget mablag'lari oluvchilarining moliyaviy	Loyiha ishi tayyorlash, taqdimot va slaydlar	Amaliy mashg'ulot davomida

	hisobotlarni tuzish		
4.Davlat budgetiga va davlat maqsadli jamg'armalari budgetlariga daromadlar Tushumlari to'g'risida hisobotlar	Budget daromadlari tushumlari to'g'risida hisobotlarning xususiyatlari	Loyiha ishi tayyorlash, taqdimot va slaydlar	Amaliy mashg'ulot davomida
5.Budget kassa ijrosiga oid hisobotlar	Budget kassa ijrosiga oid hisobotlarni tuzish	Loyiha ishi tayyorlash, taqdimot va slaydlar	Oraliq baholashda
6.Moliya organlarida davlat budgeti ijrosiga oid hisobotlar	Moliya organlarida davlat budgeti ijrosiga oid hisobotlarni umumlashtirish	Keys stadi tayyorlash	Mavzu jarayonida
7.Davlat maqsadli jamg'arma-lari budgeti ijrosiga oid hisobotlar	Davlat maqsadli jamg'armalari budgeti ijrosiga oid hisobotlarni tuzish bosqichlari	Loyiha ishi tayyorlash, taqdimot va slaydlar	Mavzu yakunida
8.Budget ijrosiga oid hisobotlarni umumlashtirish, ko'rib chiqish hamda tasdiqlash tartibi	Budget ijrosiga oid hisobotlarni umumlashtirish, ko'rib chiqish hamda tasdiqlash tartibi	Loyiha ishi tayyorlash, taqdimot va slaydlar	Mavzu yakunida

Magistrlar mustaqil ishlarining shakli va hajmini belgilashda quyidagi jihatlar e'tiborga olinishi lozim:

- o'qish bosqichi;
- muayyan fanning o'ziga xos xususiyati va o'zlashtirishdagi qiyinchilik darajasi;
- magistrning qobiliyati hamda nazariy va amaliy tayyorgarlik darajasi (tayanch bilimi);
- fanning axborot manbalari bilan ta'minlanganlik darajasi;
- magistrning axborot manbalari bilan ishlay olish darajasi. Mustaqil ish uchun beriladigan topshiriqlarning shakli va hajmi, qiyinchilik darajasi semestr dan semestrga ko'nikmalar hosil bo'lishiga muvofiq ravishda o'zgarib, oshib borishi lozim. Ya'ni, magistrlarning topshiriqlarni bajarishdagi mustaqilligi darajasini astasekin oshirib, ularni topshiriqlarni bajarishga tizimli va ijodiy yondashishga o'rgatib borish kerak bo'ladi.

Magistrlar mustaqil ishlarini tashkil etishda magistrning o'zlashtirish darajasi va qobiliyatini hisobga olgan holda quyidagi shakklardan foydalanish mumkin:

- fanning ayrim mavzularini o'quv adabiyotlari yordamida mustaqil o'zlashtirish, o'quv manbalari bilan ishslash;
- amaliy mashg'ulotlariga tayyorgarlik ko'rib kelish;
- ma'lum mavzu bo'yicha referat tayyorlash;
- kurs ishi (loyihalari)ni bajarish;
- bitiruv malakaviy ishi uchun materiallar to'plash;
- hisob-kitob va grafik ishlarini bajarish;
- maket, model va badiiy asarlar ustida ishslash;

- amaliyotdagi mavjud muammoning echimini topish, test, munozarali savollar va topshiriqlar tayyorlash;
- ilmiy maqola, tezislar va ma'ruza tayyorlash;
- amaliy mazmundagi nostandard masalalarni echish va ijodiy ishlash;
- uy vazifalarini bajarish va boshqalar;

Mustaqil ish bajarilishi va jihozlash

Mustaqil ish bajarilishi jarayonida turli manbalardan axborotlar yig'ish va ularni jamlashda, yozma ravishda o'zining fikrini bayon etishda, auditoriya oldida o'zining ravon nutqi bilan chiqishda talabaning malakasi shakllanadi va oshadi.

Magistr kutubxonalarda faqat adabiyotlar bilan ishlashda cheklanmasdan, moliya organi, g`aznachilik, budjet tashkilotlari, jurnal, ro'znama va internet saytlari ma'lumotlaridan foydalanishini bilish lozim. Shuningdek, har bir magistr olingan zaruriy ma'lumot va axborotlarni to'g'ri va aniq tahlil qilishi muhimdir. Mustaqil ishlarning keng tarqalgan shakli taqdimotdir. Magistrlar taqdimotni seminar darslariga tayyorlab kelishlari mumkin. Taqdimotni adabiyotlarni o'rganib, tanlangan mavzuga chuqur yondashib, o'z kuzatishlarini ham ishlata bilgan holda tayyorlashlari kerak.

Taqdimot tayyorlash jarayonida magistr adabiyotlar bilan ishlash, turli manbalardan olgan materiallarini umumlashtirish va xulosa qilishga o'rganadi.

Taqdimot tayyorlash uchun magistr, avvalo, fanni nazariy jihatdan puxta o'zlashtirishi kerak. Tanlab olingan mavzuni yoritish uchun kirish, 3-4 reja tuziladi va shu reja asosida mavzu yoritiladi. Mustaqil ta'lif taqdimot ko'rinishida bo'lsa, u Power Point dasturida tayyorlanadi va unda titul varog'i, mavzu, reja va slaydlardan iborat bo'lishi kerak.

Mustaqil ishning yana bir shakli "Ilmiy loyiha"dir. Ilmiy loyihani talabalarning ilmiy ish yozishi, tadqiqot o'tkazishini dastlabki shakli sifatida ko'rish mumkin.

Ilmiy loyiha (lotincha refero-axborot beryapman) — biror ilmiy asar, o'qilgan kitob, maqola kabilar mazmunining qisqacha yozma yoki og'zaki bayoni, o'rganilgan ilmiy masalaning natijasi haqidagi axborot, tegishli adabiyot va boshqa manbalar obzorini o'z ichiga olgan ma'lum mavzudagi doklad.

Ilmiy loyiha yozish bilan magistr ilmiy adabiyotlar bilan ishlashni, budjet ijrosi ma'lumotlari va boshqa materiallarni to'plash, ularni qayta ishlash, ya'ni hisob kitob qilish, tahlil qilish, o'rganilayotgan hodisalarga tanqidiy ko'z bilan qarashni, baholashni, nazariyani amaliyot bilan bog'lashni o'rganadi. Mustaqil ish bajarishda magistr o'rganiyotgan mavzuning mohiyati va mazmunini faqatgina asosiy matnda nazariy jihatdan yoritmasdan, balki mavzu bo'yicha amaliy ma'lumotlardan sxema, grafik, diagramma, jadvallar ko'rinishida tarqatma materiallar tayyorlashlari va ularni tahlil qilish talablari qo'yilgan. Chunki, har qanday mavzuning nazariy qismi amaliy topshiriqlar bilan to'ldirilganda dars samarasini yanada yuqori bo'ladi.

Magistrlar shuningdek, ayrim mavzular yuzasidan keys stadilar tayyorlashlari talab etilgan. Keys-stadida (inglizcha sase – vaziyat, holat, study -o'rganish) bayon qilingan va ta'lif oluvchilarni muammoni ifodalash hamda uning maqsadga muvofiq

tarzdagi echimi variantlarini izlashga yo'naltiradigan aniq real yoki sun'iy ravishda yaratilgan vaziyatning muammoli-vaziyatli tahlil etilishiga asoslanadigan o'qitish usulidir. Keys-stadi-o'qitish, axborotlar, kommunikatsiya va boshqaruvning qo'yilgan ta'lif maqsadini amalga oshirish va Keys-stadida bayon qilingan amaliy muammoli vaziyatni hal qilish jarayonida prognoz qilinadigan o'quv natijalariga kafolatli etishishni vositali tarzda ta'minlaydigan bir tartibga keltirilgan optimal usullari va vositalari majmuidan iborat bo'lgan *o'qitish texnologiyasi*dir.

Keys-stadilarni tayyorlash tipologiyasi

Tipologik belgilari	Keys-stadi turi
Asosiy manbalari	1. Auditoriyada 2. Auditoriyadan tashqari
Syujet mavjudligi	1. Syujetli 2. Syujetsiz
Keys ob'ekti	1. Shaxsiy 2. Tashkiliy-institutsional 3. Ko'p sub'ektlis
Hajmi	1. Qisqa (lo'nda) 2. O'rtacha miqdordagi 3. Katta (uzun)
O'quv topshirig'ini taqdim etish usuli	1. Savolli keys-stadi 2. Keys-stadi topshiriq
Didaktik maqsadlari	1. Muammo, echim yoki kontseptsiyani izohlash 2. Tahlil va baholashga o'rgatuvchi 3. Muammoni ajratish va echish, boshqaruvchilik qarorlari qabul qilishga o'rgatuvchi 4. Vaziyat sub'ekti rivojining yangi strategiyalari va yo'llari, yangicha baholash uslublari va shu kabilarni ishlab chiqishga rag'batlantiruvchi

“Budget hisoboti” fanini mustaqil o'zlashtirish uchun qo'yilgan talablar:

- bir mavzuni yoritishda magistr faqatgina ilmiy adabiyotlardan emas, balki ham ilmiy maqolalar, ham axborot vositalari, ham internet tarmoqlaridan birgalikda foydalanishi lozim;
- o'rganilayotgan mavzu bo'yicha rivojlangan davlatlar tajribalari qay darajada ekanligiga e'tibor berilishi lozim;
- ilmiy loyiha reja asosida va talab darajasida tayyorlangan bo'lib, har bir reja bo'yicha magistr o'z fikr mulohazalarini bayon etishi shart;
- mavzuni yoritishda keltirilgan ma'lumotlar aniq va to'g'rilingiga ishonch hosil qilish uchun manbasi ko'rsatilishi shart;
- ilmiy loyiha tarzda (kompyuterda) yoziladigan bo'lsa (A4 format qog'oz,

chap - 3 sm, yuqori - 2sm, past - 2,5 sm, o'ng - 1 sm va 14 shriftda, 1 interintervalda yozilishi kerak) 14-15 betdan va taqdimot ko'rinishida 10-15 slayddan iborat bo'lishi kerak, tarqatma materiallar esa 8-10 tadan kam bo'lmasligi lozim.

Mavzuni mustaqil o'zlashtirish

Faning xususiyati, magistrlarning bilim darajasi va qobiliyatiga qarab ishchi o'quv dasturiga kiritilgan alohida mavzular talabalarga mustaqil ravishda o'zlashtirish uchun topshiriladi. Bunda mavzuning asosiy mazmunini ifodalash va ohib berishga xizmat qiladigan tayanch iboralar, mavzuni tizimli bayon qilishga xizmat qiladigan savollarga e'tibor qaratish, asosiy adabiyotlar va axborot manbalarini ko'rsatish lozim.

Topshiriqni bajarish jarayonida magistrlar mustaqil ravishda o'quv adabiyotlaridan foydalanib ushbu mavzu bo'yicha Loyiha ishi, taqdimot va slaydlar, keys stadilar tayyorlaydilar. Zarur hollarda (o'zlashtirish qiyin bo'lsa, savollar paydo bo'lsa, adabiyotlar etishmasa, mavzuni tizimli bayon eta olmasa va h.k.) o'qituvchidan maslahatlar oladilar.

Mustaqil o'zlashtirilgan mavzu bo'yicha tayyorlangan matn kafedrada himoya qilinadi.

Mustaqil ishlarni baholash tartibi

Magistrlarning reyting asosida baholash tizimida mustaqil ishning bajarilishi yakuniy sinov sifatida xizmat qiladi. Albatta, mustaqil ishning magistrlar tomonidan bajarilish muddati, yozma yoki Ilmiy loyiha ishlariga qo'yilgan talabga qay darajada javob berilishi, tavsiya etilgan adabiyotlardan qanday foydalanganligi baholash me'zonida nazarda tutiladi. Mustaqil ishning bajarilishini nazorat qilish oraliq nazoratlarda olib boriladi. Mustaqil ishlarning baholash me'zoni quyidagicha tashkil etish mumkin:

Barcha ta'lif yo'nalishidagi magistrlar uchun - oraliq nazoratga ishchi dastur bo'yicha maksimal 24(12/12) ball belgilangan bo'lib, shundan mustaqil ta'lif soatlarida bajargan ishlari, qilgan taqdimoti hamda budget hisobi bo'yicha berilgan mustaqil ta'lifni bajarishi uchun maksimal 10(5/5) ball hamda mavzular bo'yicha multimedialar tayyorlashi, slaydlar, ko'rgazmali qurollar va chizmalar tayyorlashdagi faoliyati, Oraliq nazorat uchun maksimal 34 ball belgilangan.

Magistr yuqori saviyada va mukammal yozgan mustaqil ishi bilan kafedra tavsiyasiga binoan fakultet yoki institut darajasida o'tkaziladigan magistr va talabalarning ilmiy-amaliy anjumanida ishtirok etishi mumkin.

«BUDJET HISOBOTI» FANIDAN GLOSSARIY

“BUDJET HISOBOTI” FANINING PREDMETI VA METODI MAVZUSI BO’YICHA GLOSSARIY

ATAMANING O’ZBEK TILIDA NOMLANISHI	ATAMANING INGLIZ TILIDA NOMLANISHI	ATAMANING RUS TILIDA NOMLANISHI	ATAMANING MA’NOSI
Budjet tashkiloti	Budget organization	Бюджетная организация	Budjet tashkiloti-zimmasiga yuklatilgan vazifalarni bajarish bilan bog’liq bo’lgan o’z faoliyatini amalga oshirish uchun davlat budgetidan mablag’ ajratish nazarda tutilgan va bu mablag’ moliyalashtirishning asosiy manbai hisoblanadigan vazirlik, davlat qo’mitasi, idora, davlat tashkiloti hisoblanadi
Budjet tasnifi	Budget classification	Бюджетная классификация	Budjet tasnifi— O’zbekiston Respublikasi Davlat budgeti, davlat maqsadli jamg’armalari tuzilmasiga kiruvchi budgetlar daromadlari va xarajatlarini, shuningdek uning taqchilligini moliyalashtirish manbalari guruhanishidir
O’zbekiston Respublikasi ning Davlat budgeti (Davlat budgeti)	State Budget of the Republic of Uzbekistan (State Budget)	Государственный бюджет Республики Узбекистан (Государственный учет)	O’zbekiston Respublikasining Davlat budgeti (Davlat budgeti) -davlatning davlat vazifalari va funktsiyalarini moliyaviy jihatdan ta’minlash uchun mo’ljallangan markazlashtirilgan pul jamg’armasi
Daromadlar va xarajatlar smetasi	Estimate of revenue and expenditure	Смета доходов и расходов	Daromadlar va xarajatlar smetasi- budjet tashkilotlari budgetdan tashqari jamg’armalarining tegishli chorak yoki moliya yili uchun kutilayotgan tushumlari va xarajatlari aks ettiriladigan hujjat
G’aznachilik bo’linmalari	The treasury offices	Подразделения казначейства	G’aznachilik bo’linmalari- O’zbekiston Respublikasi Moliya vazirligi G’aznachiligi, Qoraqalpog’iston respublikasi, viloyatlar, va Toshkent shahri bo’yicha g’aznachilik boshqarmalari, tumanlar va shaharlar bo’yicha g’aznachilik bo’linmalari
Moliya yili	Financial year	Финансовый год	Moliya yili— birinchi yanvardan o’ttiz birinchi dekabr kuni oxirigacha bo’lgan vaqt ni o’z ichiga oluvchi davr
Budgetdan tashqari mablag’lar bo’yicha smeta	Funds out of the budget estimate	Смета по внебюджетным средствам	Budgetdan tashqari mablag’lar bo’yicha smeta-tashkilotlar tomonidan joriy moliya yili uchun tuziladigan va tasdiqlanadigan hujjat bo’lib, unda tashkil bo’lish manbalari va ushbu mablag’larning qonunchilikka muvofiq foydalanish yo’nalishlari ko’rsatilgan holda Budgetdan tashqari daromadlar tushumlarining prognoz hajmlari aks ettiriladi
Budjet tizimi budgetlari	Budgets of the budgetary system	Бюджеты бюджетной системы	Budjet tizimi budgetlari- O’zbekiston Respublikasining Davlat budgeti, davlat maqsadli jamg’armalari budgetlari va budjet tashkilotlarining budgetdan tashqari jamg’armalari

BUDJET TASHKILOTLARI BUXGALTERIYA BALANSI MAVZUSI BO'YICHA GLOSSARIY

ATAMANING O'ZBEK TILIDA NOMLANISHI	ATAMANING INGLIZ TILIDA NOMLANISHI	ATAMANING RUS TILIDA NOMLANISHI	ATAMANING MA'NOSI
Passiv schet	Passive account	Пассивный счет	Passiv schet- bu majburiyat va sarmoyani aks ettirishga mo'ljallangan schyot bo'lib, unda majburiyat va sarmoyaning qoldig'i va ko'payish schyotining krediti bo'yicha, kamayish esa debet bo'yicha aks ettiriladi.
Aktiv schyot	Active account	Активный счет	Aktiv schyot- bu aktivlarni aks ettirishga mo'ljallangan schyot bo'lib, unda iqtisodiy resurslarning koldig'i va ko'payishi schyotning debetida, kamayish esa kredit bo'yicha aks ettiriladi.
Budjet tasnifi	Budget classification	Бюджетная классификация	Budjet tasnifi- O'zbekiston Respublikasi Davlat budjeti, davlat maqsadli jamg'armalari tuzilmasiga kiruvchi budjetlar daromadlari va xarajatlarini, shuningdek uning taqchilligini moliyalashtirish manbalari guruhanishidir
Budjet tashkilotlarining budgetdan tashqari mablag'ları	Budget organizations non-budget funds	Внебюджетные фонды бюджетных организаций	Budjet tashkilotlarining budgetdan tashqari mablag'ları- qonunchilikda nazarda tutilgan budgetdan tashqari manbaalar hisobidan tashkilotlar ixtiyoriga kelib tushadigan mablag'lar
Budgetdan tashqari mablag'ları bo'yicha smeta	Funds out of the budget estimate	Смета по внебюджетным средствам	Budgetdan tashqari mablag'lar bo'yicha smeta- tashkilotlar tomonidan joriy moliya yili uchun tuziladigan va tasdiqlanadigan hujjat bo'lib, unda tashkil bo'lish manbalari va ushbu mablag'larning qonunchilikka muvofiq foydalanish yo'naliishlari ko'rsatilgan holda Budgetdan tashqari daromadlar tushumlarining prognoz hajmlari aks ettiriladi
G'aznachilik bo'linmalari	The treasury offices	Подразделения казначейства	G'aznachilik bo'linmalari- O'zbekiston Respublikasi Moliya vazirligi G'aznachiligi, Qoraqalpog'iston respublikasi, viloyatlar, va Toshkent shahri bo'yicha g'aznachilik boshqarmalari, tumanlar va shaharlar bo'yicha g'aznachilik bo'linmalari
Moliya yili	Financial year	Финансовый год	Moliya yili- birinchi yanvardan o'ttiz birinchi dekabr kuni oxirigacha bo'lgan vaqtning o'z ichiga oluvchi davr

Xarajatlar to‘lovi ruxsatnomasi (tayinlash sertifikati)	Cost fee permit (certificate of appointment)	Непредвиденны е разрешение плата за (свидетельств о о назначении)	Karajatlar to‘lovi ruxsatnomasi (tayinlash sertifikati) - xarajatlar to‘lovi ruxsatnomasida ko‘rsatilgan vaqt davridan boshlab, uning doirasida Budgetdan mablag‘ oluvchi yuridik majburiyatni qabul qilishi mumkin bo‘lgan g‘aznachilik bo‘linmasi tomonidan Budgetdan mablag‘ oluvchiga beriladigan Budgetdan ajratilgan mablag‘lar summasini aks ettiradigan hujjat. Ajratilgan XTR summasi moliya yilining oxirigacha haqiqiy hisoblanadi
---	--	--	---

**BUDJET TASHKILOTLARINING XARAJATLAR SMETALARI IJROSI TO'G'RISIDAGI HISBOTTI
MAVZUSI BO'YICHA GLOSSARIY**

ATAMANING O'ZBEK TILIDA NOMLANISHI	ATAMANING INGLIZ TILIDA NOMLANISHI	ATAMANING RUS TILIDA NOMLANISHI	ATAMANING MA'NOSI
Passiv schyot	Passive account	Пасивный счёт	Passiv schyot –bu majburiyat va sarmoyani aks ettirishga mo'ljallangan schyot bo'lib, unda majburiyat va sarmoyaning qoldig'i va ko'payish schyotining krediti bo'yicha, kamayish esa debet bo'yicha aks ettiriladi.
Aktiv schyot	Active account	Активный счёт	Aktiv schyot –bu aktivlarni aks ettirishga mo'ljallangan schyot bo'lib, unda iqtisodiy resurslarning koldig'i va ko'payishi schyotning debitida, kamayish esa kredit bo'yicha aks ettiriladi.
Budjetni kassa xarajatlari	Budget cash costs	Кассовые затраты бюджета	Budjetni kassa xarajatlari- davlat budjeti mablag'lari hisobidan korxona, tashkilot va muassasalarga bank orqali berilgan yoki budjetda ko'zda tutilgan xarajatlarga ularning to'lov qog'ozlari asosida o'tkazilgan pul mablag'larining summasi
Budjet tashkilotlarining budjetdan tashqari mablag'ları	Budget organizations non-budget funds	Внебюджетные фонды бюджетных организаций	Budjet tashkilotlarining budjetdan tashqari mablag'ları-qonunchilikda nazarda tutilgan budjetdan tashqari manbaalar hisobidan tashkilotlar ixtiyoriga kelib tushadigan mablag'lar
Budjetdan tashqari mablag'lar bo'yicha smeta	Funds out of the budget estimate	Смета по внебюджетным средствам	Budjetdan tashqari mablag'lar bo'yicha smeta-tashkilotlar tomonidan joriy moliya yili uchun tuziladigan va tasdiqlanadigan hujjat bo'lib, unda tashkil bo'lish manbalari va ushbu mablag'larning qonunchilikka muvofiq foydalanish yo'nalishlari ko'rsatilgan holda Budjetdan tashqari daromadlar tushumlarining prognoz hajmlari aks ettiriladi
Moliyaviy natijalar	Financial results	Финансовые результаты	Moliyaviy natijalar – bu xo'jalik sub'ektlarida ma'lum bir hisobot davrida xo'jalik jarayoni natijasida o'ziga qarashli mablag'larni oshishi yoki kamayishidir
Moliya yili	Financial year	Финансовый год	Moliya yili– birinchi yanvardan o'ttiz birinchi dekabr kuni oxirigacha bo'lgan vaqtini o'z ichiga oluvchi davr
Xarajatlar to'lovi ruxsatnomasi (tayinlash sertifikati)	Cost fee permit (certificate of appointment)	Непредвиденные разрешение платы за (свидетельство о назначении)	Xarajatlar to'lovi ruxsatnomasi (tayinlash sertifikati) - xarajatlar to'lovi ruxsatnomasida ko'rsatilgan vaqt davridan boshlab, uning doirasida Budjetdan mablag' oluvchi yuridik majburiyatni qabul qilishi mumkin bo'lgan g'aznachilik bo'linmasi tomonidan Budjetdan mablag' oluvchiga beriladigan Budjetdan ajratilgan mablag'lar summasini aks ettiradigan hujjat. Ajratilgan XTR summasi moliya yilining oxirigacha haqiqiy hisoblanadi
Joriy moliya yili	Current fiscal year	Текущий финансовый год	Joriy moliya yili- budgetining ijrosi yili bo'lgan, keying moliyaviy yil uchun byudjet loyihasi tayyorlash va ko'rib chiqish (keying moliyaviy yil va rejalashtirish davri)

**BUDJET TASHKILOTLARINING BUDJETDAN TASHQARI PUL MABLAG'LARI HARAKATI
TO'G'RISIDAGI HISOBOTLAR MAVZUSI BO'YICHA GLOSSARIY**

ATAMANING O'ZBEK TILIDA NOMLANISHI	ATAMANING INGLIZ TILIDA NOMLANISHI	ATAMANING RUS TILIDA NOMLANISHI	ATAMANING MA'NOSI
Budjet	A budget	Бюджет	Budget- Markaziy va mahalliy hokimiyat organlarining faoliyatini ta'minlash uchun pul mablag'lari yig'indisini shakllantirish va ishlashning shakli
Xarajatlar moddasi	The state expenditure part	Статьи расходов	Xarajatlar moddasi- Budget tasnifining qismi bo'lib, Davlat budgeti xarajatlarining iqtisodiy tayinlanishi va to'lovlarni aniq turlarini ifodalaydi
Budjet profitsiti	Budget surplus	Профит бюджета	Budget profitsiti - muayyan davrda budget daromadlarining budget xarajatlaridan ortiq bo'lgan summasi
Budjetdan tashqari mablag'lar bo'yicha smeta	Funds out of the budget estimate	Смета по внебюджетным средствам	Budgetdan tashqari mablag'lar bo'yicha smeta- tashkilotlar tomonidan joriy moliya yili uchun tuziladigan va tasdiqlanadigan hujjat bo'lib, unda tashkil bo'lish manbalari va ushbu mablag'larning qonunchilikka muvofiq foydalanish yo'nalishlari ko'rsatilgan holda Budjetdan tashqari daromadlar tushumlarining prognoz hajmlari aks ettiriladi
Moliyaviy natijalar	Financial results	Финансовые результаты	Moliyaviy natijalar – bu xo'jalik sub'ektlarida ma'lum bir hisobot davrida xo'jalik jarayoni natijasida o'ziga qarashli mablag'larni oshishi yoki kamayishidir
Moliya yili	Financial year	Финансовый год	Moliya yili- birinchi yanvardan o'ttiz birinchi dekabr kuni oxirigacha bo'lgan vaqtini o'z ichiga oluvchi davr
Shartnoma	Agreement	Договор	Shartnoma- ikki yoki undan ortiq shaxslar (iqtisodiy operator) o'rtaida ixtiyoriy kelishuv boshqa ishtirokchilariga nisbatan majburiyatlarini ularning har biri bilan amalga oshirish uchun kirgan bo'lishi kerak
Yakuniy moliyaviy natija	Complete financial results	Итоговые финансовые результаты	Yakuniy moliyaviy natija - bu byudjet tashkilotining hisobot yili yakunida daromadlar va harajatlar smetalari ijrosi bo'yicha daromadlar bilan haqiqiy harajatlar o'rtaida yuzaga keladigan farqidir

**BUDJET TASHKILOTLARIDA NOMOLIYAVIY AKTIVLAR HARAKATI TO'G'RISIDAGI HISOBOT
MAVZUSI BO'YICHA GLOSSARIY**

ATAMANING O'ZBEK TILIDA NOMLANISHI	ATAMANING INGLIZ TILIDA NOMLANISHI	ATAMANING RUS TILIDA NOMLANISHI	ATAMANING MA'NOSI
Budjet	A budget	Бюджет	Budget- Markaziy va mahalliy hokimiyat organlarining faoliyatini ta'minlash uchun pul mablag'lari yig'indisini shakllantirish va ishlatalishning shakli
Moliya yili	Financial year	Финансовый год	Moliya yili- birinchi yanvardan o'ttiz birinchi dekabr kuni oxirigacha bo'lgan vaqtini o'z ichiga oluvchi davr
Budjet profitsiti	Budget surplus	Профит бюджета	Budget profitsiti - muayyan davrda budjet daromadlarining budjet xarajatlaridan ortiq bo'lgan summasi
Budjetdan tashqari mablag'lar bo'yicha smeta	Funds out of the budget estimate	Смета по внебюджетным средствам	Budjetdan tashqari mablag'lar bo'yicha smeta- tashkilotlar tomonidan joriy moliya yili uchun tuziladigan va tasdiqlanadigan hujjat bo'lib, unda tashkil bo'lish manbalari va ushbu mablag'larning qonunchilikka muvofiq foydalanish yo'nalishlari ko'rsatilgan holda Budjetdan tashqari daromadlar tushumlarining prognoz hajmlari aks ettiriladi
Moliyaviy natijalar	Financial results	Финансовые результаты	Moliyaviy natijalar - bu xo'jalik sub'ektlarida ma'lum bir hisobot davrida xo'jalik jarayoni natijasida o'ziga qarashli mablag'larni oshishi yoki kamayishidir
Xarajatlar moddasi	The state expenditure part	Статьи расходов	Xarajatlar moddasi- Budjet tasnifining qismi bo'lib, Davlat budjeti xarajatlarining iqtisodiy tayinlanishi va to'lovlarni aniq turlarini ifodalaydi
Shartnoma	Agreement	Договор	Shartnoma- ikki yoki undan ortiq shaxslar (iqtisodiy operator) o'rtaida ixtiyoriy kelishuv boshqa ishtirokchilariga nisbatan majburiyatlarini ularning har biri bilan amalga oshirish uchun kirgan bo'lishi kerak
Yakuniy moliyaviy natija	Complete financial results	Итоговые финансовые результаты	Yakuniy moliyaviy natija - bu byudjet tashkilotining hisobot yili yakunida daromadlar va harajatlar smetalari ijrosi bo'yicha daromadlar bilan haqiqiy harajatlar o'rtaida yuzaga keladigan farqidir

**BUDJET TASHKILOTLARINING DEBITORLIK VA KREDITORLIK MAJBURIYATLARI
TO'G'RISIDAGI HISOBOTI MAVZUSI BO'YICHA GLOSSARIY**

ATAMANING O'ZBEK TILIDA NOMLANISHI	ATAMANING INGLIZ TILIDA NOMLANISHI	ATAMANING RUS TILIDA NOMLANISHI	ATAMANING MA'NOSI
Budjet jarayoni	The budget process	Бюджетный процесс	Budget jarayoni- budjet tizimi budjetlarini shakllantirish, tuzish, ko'rib chiqish, qabul qilish, tasdiqlash va ijro etish, ularning ijrosini nazorat etish, budjet tizimi budjetlarining ijrosi to'g'risidagi hisobtlarni tayyorlash va tasdiqlash, shuningdek, ular o'rtaida o'zaro munosabatlar jarayoni
Moliya yili	Financial year	Финансовый год	Moliya yili- birinchi yanvardan o'ttiz birinchi dekabr kuni oxirigacha bo'lgan vaqtini o'z ichiga oluvchi davr
Budjet profitsiti	Budget surplus	Профит бюджета	Budget profitsiti - muayyan davrda budjet daromadlarining budjet xarajatlaridan ortiq bo'lgan summasi
Budjetdan tashqari mablag'lar bo'yicha smeta	Funds out of the budget estimate	Смета по внебюджетным средствам	Budgetdan tashqari mablag'lar bo'yicha smeta- tashkilotlar tomonidan joriy moliya yili uchun tuziladigan va tasdiqlanadigan hujjat bo'lib, unda tashkil bo'lish manbalari va ushbu mablag'larning qonunchilikka muvofiq foydalanish yo'nalishlari ko'rsatilgan holda Budgetdan tashqari daromadlar tushumlarining proqnoz hajmlari aks ettiriladi
Moliyaviy natijalar	Financial results	Финансовые результаты	Moliyaviy natijalar – bu xo'jalik sub'ektlarida ma'lum bir hisobot davrida xo'jalik jarayoni natijasida o'ziga qarashli mablag'larni oshishi yoki kamayishidir
Xarajatlar moddasi	The state expenditure part	Статьи расходов	Xarajatlar moddasi- Budjet tasnifining qismi bo'lib, Davlat budjeti xarajatlarining iqtisodiy tayinlanishi va to'lovlarni aniq turlarini ifodalaydi
Shartnoma	Agreement	Договор	Shartnoma- ikki yoki undan ortiq shaxslar (iqtisodiy operator) o'rtaida ixtiyoriy kelishuv boshqa ishtirokchilariga nisbatan majburiyatlarini ularning har biri bilan amalga oshirish uchun kрган bo'lishi kerak
Yakuniy moliyaviy natija	Complete financial results	Итоговые финансовые результаты	Yakuniy moliyaviy natija - bu byudjet tashkilotining hisobot yili yakunida daromadlar va harajatlar smetalari ijrosi bo'yicha daromadlar bilan haqiqiy harajatlar o'rtaida yuzaga keladigan farqidir

**BUDJET TASHKILOTLARINING MOLIYAVIY NATIJALAR TO'G'RISIDAGI HISOBOTI MAVZUSI
BO'YICHA GLOSSARIY**

ATAMANING O'ZBEK TILIDA NOMLANISHI	ATAMANING INGLIZ TILIDA NOMLANISHI	ATAMANING RUS TILIDA NOMLANISHI	ATAMANING MA'NOSI
Daromadlar va xarajatlar smetasi	Estimate of revenue and expenditure	Смета доходов и расходов	Daromadlar va xarajatlar smetasi - budget tashkilotlari budgetdan tashqari jamg'armalarining tegishli chorak yoki moliya yili uchun kutilayotgan tushumlari va xarajatlari aks ettiriladigan hujjat
Xarajatlar smetasi	Costs timates	Смета расходов	Xarajatlar smetasi – tashkilotlar tomonidan joriy moliya yili uchun tuziladigan va tasdiqlanadigan hujjat bo'lib, unda tashkilotlar uchun xarajatlar moddalari bo'yicha aks ettiriladigan xujjat
Shtatlar jadvali	Staffing	Штатное расписание	Shtatlar jadvali — doimiy xodimlar lavozimlari va bo'sh o'rinalar nomlarining soni va lavozim maoshlarining miqdorlari ko'rsatilgan ro'yhatni o'z ichiga oladigan, budget tashkiloti tomonidan tuziladigan hujjat
Budgetdan tashqari mablag'lar bo'yicha smeta	Funds out of the budget estimate	Смета по внебюджетным средствам	Budgetdan tashqari mablag'lar bo'yicha smeta - tashkilotlar tomonidan joriy moliya yili uchun tuziladigan va tasdiqlanadigan hujjat bo'lib, unda tashkil bo'lish manbalari va ushbu mablag'larning qonunchilikka muvofiq foydalanish yo'naliishlari ko'rsatilgan holda Budgetdan tashqari daromadlar tushumlarining prognoz hajmlari aks ettiriladi
Moliyaviy natijalar	Financial results	Финансовые результаты	Moliyaviy natijalar – bu xo'jalik sub'ektlarida ma'lum bir hisobot davrida xo'jalik jarayoni natijasida o'ziga qarashli mablag'larni oshishi yoki kamayishidir
Moliya yili	Financial year	Финансовый год	Moliya yili – birinchi yanvardan o'ttiz birinchi dekabr kuni oxirigacha bo'lgan vaqtini o'z ichiga oluvchi davr
Shartnama	Agreement	Договор	Shartnama- ikki yoki undan ortiq shaxslar (iqtisodiy operator) o'rtasida ixtiyoriy kelishuv boshqa ishtirokchilariga nisbatan majburiyatlarini ularning har biri bilan amalga oshirish uchun kirgan bo'lishi kerak
Joriy moliya yili	Current fiscal year	Текущий финансовый год	Joriy moliya yili- budgetining ijrosi yili bo'lgan, keying moliyaviy yil uchun byudjet loyihasi tayyorlash va ko'rib chiqish (keying moliyaviy yil va rejalashtirish davri)

**DAVLAT BUDJETIGA VA DAVLAT MAQSADLI JAMG'ARMALARI BUDJETLARIGA DAROMADLAR
TUSHUMLARI TO'G'RISIDA HISOBOTLAR MAVZUSI BO'YICHA GLOSSARIY**

ATAMANING O'ZBEK TILIDA NOMLANISHI	ATAMANING INGLIZ TILIDA NOMLANISHI	ATAMANING RUS TILIDA NOMLANISHI	ATAMANING MA'NOSI
Debitor majburiyat	Debtor liability	Дебиторская задолженность	Debitor majburiyat - aynan tahlil qilinayotgan korxona aylanma mablag'larining bir qismi boshqa korxonalar aylanmasida qatnashishi tushuniladi
Moliya yili	Financial year	Финансовый год	Moliya yili – birinchi yanvardan o'ttiz birinchi dekabr kuni oxirigacha bo'lgan vaqtini o'z ichiga oluvchi davr
Budjet tashkilotlarining budgetdan tashqari mablag'ları	Budget organizations non-budget funds	Внебюджетные фонды бюджетных организаций	Budjet tashkilotlarining budgetdan tashqari mablag'ları – qonunchilikda nazarda tutilgan budgetdan tashqari manbaalar hisobidan tashkilotlar ixtiyoriga kelib tushadigan mablag'lar
Budjetdan tashqari mablag'lar bo'yicha smeta	Funds out of the budget estimate	Смета по внебюджетным средствам	Budjetdan tashqari mablag'lar bo'yicha smeta – tashkilotlar tomonidan joriy moliya yili uchun tuziladigan va tasdiqlanadigan hujjat bo'lib, unda tashkil bo'lish manbalari va ushu mablag'larning qonunchilikka muvofiq foydalanish yo'nalishlari ko'rsatilgan holda Budjetdan tashqari daromadlar tushumlarining prognoz hajmlari aks ettiriladi
Moliyaviy natijalar	Financial results	Финансовые результаты	Moliyaviy natijalar – bu xo'jalik sub'ektlarida ma'lum bir hisobot davrida xo'jalik jarayoni natijasida o'ziga qarashli mablag'larni oshishi yoki kamayishidir
Daromadlar va xarajatlar smetasi	Estimate of revenue and expenditure	Смета доходов и расходов	Daromadlar va xarajatlar smetasi – budjet tashkilotlari budgetdan tashqari jamg'armalarining tegishli chorak yoki moliya yili uchun kutilayotgan tushumlari va xarajatlari aks ettiriladigan hujjat
Shartnoma	Agreement	Договор	Shartnoma – ikki undan ortiq shaxslar (iqtisodiy operator) o'rtaida ixtiyoriy kelishuv boshqa ishtirokchilariga nisbatan majburiyatlarini ularning har biri bilan amalga oshirish uchun kirgan bo'lishi kerak
Xarajatlar smetasi	Costs estimates	Смета расходов	Xarajatlar smetasi – tashkilotlar tomonidan joriy moliya yili uchun tuziladigan va tasdiqlanadigan hujjat bo'lib, unda tashkilotlar uchun xarajatlar moddalari bo'yicha aks ettiriladigan xujjat

BUDJET KASSA IJROSIGA OID HISOBOTLAR MAVZUSI BO'YICHA GLOSSARIY

ATAMANING O'ZBEK TILIDA NOMLANISHI	ATAMANING INGLIZ TILIDA NOMLANISHI	ATAMANING RUS TILIDA NOMLANISHI	ATAMANING MA'NOSI
Budjetni kassa xarajatlari	Budget cash costs	Кассовые затраты бюджета	Budjetni kassa xarajatlari- davlat budjeti mablag'lari hisobidan korxona, tashkilot va muassasalarga bank orqali berilgan yoki budjetda ko'zda tutilgan xarajatlarga ularning to'lov qog'ozlari asosida o'tkazilgan pul mablag'larining summasi
Budjetdan tashqari mablag'lar bo'yicha smeta	Funds out of the budget estimate	Смета по внебюджетным средствам	Budjetdan tashqari mablag'lar bo'yicha smeta- tashkilotlar tomonidan joriy moliya yili uchun tuziladigan va tasdiqlanadigan hujjat bo'lib, unda tashkil bo'lish manbalari va ushbu mablag'larning qonunchilikka muvofiq foydalanish yo'nalihlari ko'rsatilgan holda Budjetdan tashqari daromadlar tushumlarining prognoz hajmlari aks ettiriladi
Debitor majburiyat	Debtor liability	Дебиторская задолженность	Debitor majburiyat - aynan tahlil qilinayotgan korxona aylanma mablag'larining bir qismi boshqa korxonalar aylanmasida qatnashishi tushuniladi
Moliya yili	Financial year	Финансовый год	Moliya yili- birinchi yanvardan o'ttiz birinchi dekabr kuni oxirigacha bo'lgan vaqtini o'z ichiga oluvchi davr
Budjet tashkilotlarining budjetdan tashqari mablag'ları	Budget organizations non-budget funds	Внебюджетные фонды бюджетных организаций	Budjet tashkilotlarining budjetdan tashqari mablag'ları- qonunchilikda nazarda tutilgan budjetdan tashqari manbaalar hisobidan tashkilotlar ixtiyoriga kelib tushadigan mablag'lar
Shartnoma	Agreement	Договор	Shartnoma- ikki undan ortiq shaxslar (iqitisodiy operator) o'rtasida ixtiyoriy kelishuv boshqa ishtirokchilariga nisbatan majburiyatlarini ularning har biri bilan amalga oshirish uchun kirgan bo'lishi kerak
Xarajatlar smetasi	Costs timates	Смета расходов	Xarajatlar smetasi – tashkilotlar tomonidan joriy moliya yili uchun tuziladigan va tasdiqlanadigan hujjat bo'lib, unda tashkilotlar uchun xarajatlar moddalari bo'yicha aks ettiriladigan xujjat
Joriy moliya yili	Current fiscal year	Текущий финансовый год	Joriy moliya yili- budjetining ijrosi yili bo'lgan, keying moliyaviy yil uchun byudjet loyihasi tayyorlash va ko'rib chiqish (keying moliyaviy yil va rejalashtirish davri)

MOLIYA ORGANLARIDA DAVLAT BUDGETI IJROSIGA OID HISOBOTLAR MAVZUSI BO'YICHA
GLOSSARIY

ATAMANING O'ZBEK TILIDA NOMLANISHI	ATAMANING INGLIZ TILIDA NOMLANISHI	ATAMANING RUS TILIDA NOMLANISHI	ATAMANING MA'NOSI
Debitorlik va kreditorlik qarzlar to‘g‘risida ma’lumot	Information about the debtor and creditor debts	Сведения о дебиторской и кредиторской задолженности	Debitorlik va kreditorlik qarzlar to‘g‘risida ma’lumot- Budjet tashkilotining hisobot davriga yuzaga kelgan barcha debitorlik va kreditorlik qarzları to‘g‘risida bat afsil ma’lumotlarni taxlil qilish mumkin
Budjetni kassa xarajatlari	Budget cash costs	Кассовые затраты бюджета	Budjetni kassa xarajatlari- davlat budjeti mablag‘lari hisobidan korxona, tashkilot va muassasalarga bank orqali berilgan yoki budjetda ko‘zda tutilgan xarajatlarga ularning to’lov qog’ozlari asosida o’tkazilgan pul mablag‘larining summasi
Budjet tashkilotlarining budjetdan tashqari mablag‘lari	Budget organizations non-budget funds	Внебюджетные фонды бюджетных организаций	Budjet tashkilotlarining budjetdan tashqari mablag‘lari- qonunchilikda nazarda tutilgan budjetdan tashqari manbaalar hisobidan tashkilotlar ixtiyoriga kelib tushadigan mablag‘lar
Budjetdan tashqari mablag‘lar bo‘yicha smeta	Funds out of the budget estimate	Смета по внебюджетным средствам	Budjetdan tashqari mablag‘lar bo‘yicha smeta- tashkilotlar tomonidan joriy moliya yili uchun tuziladigan va tasdiqlanadigan hujjat bo‘lib, unda tashkil bo‘lish manbalari va ushbu mablag‘larning qonunchilikka muvofiq foydalanish yo‘nalishlari ko‘rsatilgan holda Budjetdan tashqari daromadlar tushumlarining prognoz hajmlari aks ettiriladi
Moliyaviy natijalar	Financial results	Финансовые результаты	Moliyaviy natijalar – bu xo‘jalik sub’ektlarida ma’lum bir hisobot davrida xo‘jalik jarayoni natijasida o‘ziga qarashli mablag‘larni oshishi yoki kamayishidir
Moliya yili	Financial year	Финансовый год	Moliya yili- birinchi yanvardan o‘ttiz birinchi dekabr kuni oxirigacha bo‘lgan vaqtini o‘z ichiga oluvchi davr
Joriy moliya yili	Current fiscal year	Текущий финансовый год	Joriy moliya yili- budjetining ijrosi yili bo‘lgan, keying moliyaviy yil uchun byudjet loyihasi tayyorlash va ko‘rib chiqish (keying moliyaviy yil va rejalahtirish davri)
Shartnoma	Agreement	Договор	Shartnoma- ikki yoki undan ortiq shaxslar (iqtisodiy operator) o‘rtasida ixtiyororiy kelishuv boshqa ishtirokchilariga nisbatan majburiyatlarini ularning har biri bilan amalga oshirish uchun kirgan bolishi kerak

DAVLAT MAQSADLI JAMG'ARMALARI BUDGETI IJROSIGA OID HISOBOTLAR MAVZUSI
BO'YICHA GLOSSARIY

ATAMANING O'ZBEK TILIDA NOMLANISHI	ATAMANING INGLIZ TILIDA NOMLANISHI	ATAMANING RUS TILIDA NOMLANISHI	ATAMANING MA'NOSI
Debitor majburiyat	Debtor liability	Дебиторская задолженность	Debitor majburiyat - aynan tahlil qilinayotgan korxona aylanma mablag'larining bir qismi boshqa korxonalar aylanmasida qatnashishi tushuniladi
Budgetni kassa xarajatlari	Budget cash costs	Кассовые затраты бюджета	Budgetni kassa xarajatlari- davlat budgeti mablag'lari hisobidan korxona, tashkilot va muassasalarga bank orqali berilgan yoki budgetda ko'zda tutilgan xarajatlarga ularning to'lov qog'ozlari asosida o'tkazilgan pul mablag'larining summasi
Budjet tashkilotlarining budgetdan tashqari mablag'lari	Budget organizations non-budget funds	Внебюджетные фонды бюджетных организаций	Budjet tashkilotlarining budgetdan tashqari mablag'lari- qonunchilikda nazarda tutilgan budgetdan tashqari manbaalar hisobidan tashkilotlar ixtiyoriga kelib tushadigan mablag'lar
Budgetdan tashqari mablag'lar bo'yicha smeta	Funds out of the budget estimate	Смета по внебюджетным средствам	Budgetdan tashqari mablag'lar bo'yicha smeta- tashkilotlar tomonidan joriy moliya yili uchun tuziladigan va tasdiqlanadigan hujjat bo'lib, unda tashkil bo'lish manbalari va ushbu mablag'larning qonunchilikka muvofiq foydalanish yo'nalishlari ko'rsatilgan holda Budgetdan tashqari daromadlar tushumlarining proqnoz hajmlari aks ettiriladi
Moliyaviy natijalar	Financial results	Финансовые результаты	Moliyaviy natijalar – bu xo'jalik sub'ektlarida ma'lum bir hisobot davrida xo'jalik jarayoni natijasida o'ziga qarashli mablag'larni oshishi yoki kamayishidir
Moliya yili	Financial year	Финансовый год	Moliya yili- birinchi yanvardan o'ttiz birinchi dekabr kuni oxirigacha bo'lgan vaqtini o'z ichiga oluvchi davr
Shartnama	Agreement	Договор	Shartnama- ikki yoki undan ortiq shaxslar (iqtisodiy operator) o'rtasida ixtiyoriy kelishuv boshqa ishtirokchilariga nisbatan majburiyatlarini ularning har biri bilan amalga oshirish uchun kirgan bo'lishi kerak
Joriy moliya yili	Current fiscal year	Текущий финансовый год	Joriy moliya yili- budgetining ijrosi yili bo'lgan, keying moliyaviy yil uchun byudjet loyihasi tayyorlash va ko'rib chiqish (keying moliyaviy yil va rejalashtirish davri)

**BUDJET IJROSIGA OID HISOBOTLARNI UMUMLASHTIRISH, KO'RIB CHIQISH HAMDA
TASDIQLASH TARTIBI MAVZUSI BO'YICHA GLOSSARIY**

ATAMANING O'ZBEK TILIDA NOMLANISHI	ATAMANING INGLIZ TILIDA NOMLANISHI	ATAMANING RUS TILIDA NOMLANISHI	ATAMANING MA'NOSI
Debitor majburiyat	Debtor liability	Дебиторская задолженность	Debitor majburiyat - aynan tahlil qilinayotgan korxona aylanma mablag'larining bir qismi boshqa korxonalar aylanmasida qatnashishi tushuniladi
Budjetni kassa xarajatlari	Budget cash costs	Кассовые затраты бюджета	Budjetni kassa xarajatlari- davlat budjeti mablag'lari hisobidan korxona, tashkilot va muassasalarga bank orqali berilgan yoki budjetda ko'zda tutilgan xarajatlarga ularning to'lov qog'ozlari asosida o'tkazilgan pul mablag'larining summasi
Budjet tashkilotlarining budjetdan tashqari mablag'ları	Budget organizations non-budget funds	Внебюджетные фонды бюджетных организаций	Budjet tashkilotlarining budjetdan tashqari mablag'lari- qonunchilikda nazarda tutilgan budjetdan tashqari manbaalar hisobidan tashkilotlar ixtiyoriga kelib tushadigan mablag'lar
Budjetdan tashqari mablag'lar bo'yicha smeta	Funds out of the budget estimate	Смета по внебюджетным средствам	Budjetdan tashqari mablag'lar bo'yicha smeta- tashkilotlar tomonidan joriy moliya yili uchun tuziladigan va tasdiqlanadigan hujjat bo'lib, unda tashkil bo'lish manbalari va ushbu mablag'larning qonunchilikka muvofiq foydalanish yo'nalishlari ko'rsatilgan holda Budjetdan tashqari daromadlar tushumlarining prognoz hajmlari aks ettiriladi
Moliyaviy natijalar	Financial results	Финансовые результаты	Moliyaviy natijalar – bu xo'jalik sub'ektlarida ma'lum bir hisobot davrida xo'jalik jarayoni natijasida o'ziga qarashli mablag'larni oshishi yoki kamayishidir
Moliya yili	Financial year	Финансовый год	Moliya yili- birinchi yanvardan o'ttiz birinchi dekabr kuni oxirigacha bo'lgan vaqtini o'z ichiga oluvchi davr
Shartnoma	Agreement	Договор	Shartnoma- ikki yoki undan ortiq shaxslar (iqtisodiy operator) o'rtaida ixtiyoriy kelishuv boshqa ishtirokchilariga nisbatan majburiyatlarini ularning har biri bilan amalga oshirish uchun kirgan bo'lishi kerak
Joriy moliya yili	Current fiscal year	Текущий финансовый год	Joriy moliya yili- budgetining ijrosi yili bo'lgan, keying moliyaviy yil uchun byudjet loyihasi tayyorlash va ko'rib chiqish (keying moliyaviy yil va rejalashtirish davri)

BUDJET HISOBOTLARINING AXBOROT IMKONIYATLARI VA ULARNI TAHLILI MAVZUSI
BO'YICHA GLOSSARIY

ATAMANING O'ZBEK TILIDA NOMLANISHI	ATAMANING INGLIZ TILIDA NOMLANISHI	ATAMANING RUS TILIDA NOMLANISHI	ATAMANING MA'NOSI
Davlat budgetining pul mablag'larini boshqarish	Management of funds of the state budget	Управления денежных средств государственного бюджета	Davlat budgetining pul mablag'larini boshqarish -budgetdan mablag' oluvchilarning xarajatlarini o'z vaqtida amalga oshirish maqsadida hududiy (respublika) g'azna hisobvaraqlaridagi pul mablag'larini boshqarish
Yillik hisobot	Annual report	Годовой отчёт	Yillik hisobot -moliya yili natijasi bo'yicha shakllantiriladigan hisobot
Budgetni kassa xarajatlari	Budget cash costs	Кассовые затраты бюджета	Budgetni kassa xarajatlari- davlat budgeti mablag'ları hisobidan korxona, tashkilot va muassasalarga bank orqali berilgan yoki budgetda ko'zda tutilgan xarajatlarga ularning to'lov qog'ozlari asosida o'tkazilgan pul mablag'larining summasi
Budget tashkilotlarining budgetdan tashqari mablag'ları	Budget organizations non-budget funds	Внебюджетные фонды бюджетных организаций	Budget tashkilotlarining budgetdan tashqari mablag'ları- qonunchilikda nazarda tutilgan budgetdan tashqari manbaalar hisobidan tashkilotlar ixtiyoriga kelib tushadigan mablag'lar
Budgetdan tashqari mablag'lar bo'yicha smeta	Funds out of the budget estimate	Смета по внебюджетным средствам	Budgetdan tashqari mablag'lar bo'yicha smeta- tashkilotlar tomonidan joriy moliya yili uchun tuziladigan va tasdiqlanadigan hujjat bo'lib, unda tashkil bo'lish manbalari va ushbu mablag'larning qonunchilikka muvofiq foydalanish yo'nalishlari ko'rsatilgan holda Budgetdan tashqari daromadlar tushumlarining prognoz hajmlari aks ettiriladi
Moliyaviy natijalar	Financial results	Финансовые результаты	Moliyaviy natijalar – bu xo'jalik sub'ektlarida ma'lum bir hisobot davrida xo'jalik jarayoni natijasida o'ziga qarashli mablag'larni oshishi yoki kamayishidir
Moliya yili	Financial year	Финансовый год	Moliya yili- birinchi yanvardan o'ttiz birinchi dekabr kuni oxirigacha bo'lgan vaqtini o'z ichiga oluvchi davr
Shartnoma	Agreement	Договор	Shartnoma- ikki yoki undan ortiq shaxslar (iqtisodiy operator) o'rtasida ixtiyoriy kelishuv boshqa ishtirokchilariga nisbatan majburiyatlarini ularning har biri bilan amalga oshirish uchun kirgan bo'lishi kerak
Joriy moliya yili	Current fiscal year	Текущий финансовый год	Joriy moliya yili- budgetining ijrosi yili bo'lgan, keying moliyaviy yil uchun byudjet loyihasi tayyorlash va ko'rib chiqish (keying moliyaviy yil va rejalashtirish davri)

TEST SAVOLLARI

1. Xarajatlar smetasi — ...

- A. budget tashkiloti yoki budget mablag’lari oluvchi tomonidan moliya yili uchun tuziladigan va tasdiqlanadigan, uning uchun nazarda tutilgan budgetdan ajratiladigan mablag’lar xarajatlar moddalari bo'yicha aks ettiriladigan hujjat
- B. budgetmablag’lari oluvchi tomonidan moliyayiliuchuntuziladan vatasdiqlanadigan, uninguchunna zardatutilganbyudjet danajratiladigan mablag’lar xarajatlar moddalari bo'yicha aks settiriladigan hujjat
- C. budgettashkiloti tomonidan moliyayiliuchuntuziladan vatasdiqlanadigan, uninguchunna zardatutilgan budget danajratiladigan mablag’lar xarajatlar moddalarib o'yicha aks settiriladigan hujjat
- D. budget tashkiloti tomonidan moliya yili uchun tuziladigan hujjat

2. Yagona g'azna hisobvarag'iga kiritilgan budget tashkilotlarining budgetdan tashqari mablag’lari qayerda aks ettiriladi?

- A. Budget tashkilotlarining daromadlarida
- B. Davlat budgetining g'azna ijrosi bo'yicha hisobotlarida
- C. Budget tashkilotlari xarajatlar smetalarida
- D. Budget tashkilotlarining hisobvaraqlarida

3. Respublika budgeti daromadlari:

- A. Qonun hujjatlarida belgilangan tartibdagi va normativlar asosidagi umum davlat soliqlari, yig’imlari, bojlari va boshqa majburiy to’lovlar;
- B. Qonun hujjatlarida belgilangan normativlarga muvofiq davlat mulki ob’ektlarini joylashtirish, foydalanishga berishdan olingan daromadlar;
- C. Qonun hujjatlariga muvofiq meros olish, hadya etish huquqi bo'yicha davlat mulkiga o’tgan pul mablag’lari;
- D. Yuqori budgetlardan beriladigan budget dotatsiyalari, budget subvensiyalari va budget ssudalari;

4. Yagona g'azna hisobvarag'iga kiritilgan davlat budgetiga to’lanadigan soliqlar, yig’imlar va boshqa majburiy to’lovlar qayerda aks ettiriladi?

- A. Respublika budgeti, Qoraqalpog’iston Respublikasi budgeti, mahalliy budgetlar, davlat maqsadli jamg’armalari daromadlarida
- B. Budget tashkilotlari xarajatlar smetalarida

C. Davlat budgetining g'azna ijrosi bo'yicha hisobotlarida

- D. Respublika budgeti, Qoraqalpog’iston Respublikasi budgeti, mahalliy budgetlar, davlat maqsadli jamg’armalari xarajatlarida

5. G’aznachilik qayerda yagona g'azna hisobvaraqdan tashqari boshqa bank hisobvaraqlari ochish huquqiga ega?

A. Boshqa banklarda

B. Hech qayerda

C. O’zbekiston Respublikasi Markaziy bankida

D. O’zbekiston Respublikasi Markaziy bankida va tijorat banklarida

6. Yagona g'azna hisobvarag'i belgilangan tartibda G'aznachilik tomonidan qayerda ochiladi?

- A. Tijorat banklarida
- B. Federal rezerv tizimida
- C. O'zbekiston Respublikasi Markaziy bankida
- D. Moliya vazirligi G'aznachiligida

7. Moliya yili — ...

- A. birinchi yanvardan o'ttiz birinchi dekabr kuni oxirigacha bo'lgan vaqtni o'z ichiga oluvchi davr
- B. birinchiyanvardano'ttizbirinchidekabrkuniboshigachabo'lganvaqtocio'zichigaolu vchidavr
- C. birinchiyanvardano'ttizinchidekabrkunioxirigachabo'lganvaqtocio'zichigaolvchi davr
- D.4 ta chorak

8.Yagona g'azna hisobvarag'idan kimlarning xarajatlari to'lanadi?

- A. Davlat budgetida mablag'lar nazarda tutilgan yuridik va jismoniy shaxslarning xarajatlari, davlat maqsadli jamg'armalarining xarajatlari
- B. Davlat maqsadli jamg'armalarining xarajatlari
- C. Davlat budgetida mablag'lar nazarda tutilgan jismoniy shaxslarning xarajatlari
- D. Davlat budgetida mablag'lar nazarda tutilgan yuridik shaxslarning xarajatlari

9.Yagona g'azna hisobvarag'iga qaysi mablag'lar kiritiladi?

- A. Budget tashkilotlarining budgetdan tashqari mablag'ları
- B. Davlat budgeti, davlat maqsadli jamgarmalari mablag'ları
- C. Davlat budgeti, davlat maqsadli jamgarmalari hamda budget tashkilotlarining budgetdan tashqari mablag'ları
- D. Tashkilotlarning o'z mablag'ları

10.Yagona g'azna hisobvarag'i qanday hisobvaraq hisoblanadi?

- A. Shaxsiy hisobvaraq
- B. G'aznachilik tomonidan boshqariladigan maxsus bank hisobvarag'i
- C. Hududiy moliya bo'linmalari tomonidan boshqariladigan hisobvaraq
- D. Tashkilotlarning shaxsiy hisobvarag'i

11.Ortiqcha to'langan soliqlar, yig'imlar va boshqa majburiy to'lovlar summalari G'aznachilik tomonidan qaysi hisobdan qaytariladi?

- A.Shaxsiy hisobvaraqdan
- B. Yagona g'azna hisobvarag'idan yoki G'aznachilikning boshqa bank hisobvaraqlaridan
- C. Tashkilotlarning shaxsiy hisobvarag'idan
- D. Budget tashkilotlarining hisobvarag'idan

12.Smeta xarajatlari ijrosi to'g'risidagi hisobot shakli (2-shakil) tuzilishini sharxlab bering

- A. smeta rejasi,hisobot davri uchun moliyalashtirilgan, jami kassa xarajatlari, jami haqiqiy xarajatlar;
- B. aniqlashtirilgan reja, hisobot davri uchun moliyalashtirilgan, jami

- kassa xarajatlari, jami haqiqiy xarajatlar;
- C. aniqlashtirilgan reja,jami kassa xarajatlari, jami haqiqiy xarajatlar;
- D. reja, hisobot davri uchun moliyalashtirilgan, jami kassa xarajatlari, haqiqiy xarajatlar
13. Moliya organlarida g'aznachilik va uning xududiy bo'linmalarida buxgalteriya hisobining vazifalariga quyidagilar kiradi
- A. Davlat budjeti g'azna ijrosi jarayoni muomalalarini buxgalteriya hujjatlarida aks ettirish;
- B. Hisobotlarni analiz qilish
- C. faoliyatasi sohasiga muvofiq moddiy texnik bazani mustahkamlash
- D. Kreditorlik qarzlarini yopishga , moddiy texnik bazani mustahkamlashga, moddiy rag'batlantirishga;
- 14.Budget mablag'i hisobidan oldindan to'lov 15% o'tkazillib va moddiy qiymatliklar kirim qilinganda qanday holat yuzaga keladi?
- A. Kreditor qarzdorlik;
- B. Debetor qarzdorlik;
- C. To'lov 100% amalga oshirilmaguncha mahsulot berilmaydi;
- D. To'lov 85% amalga oshirilmaguncha mahsulot berilmaydi.
- 15.Tovar moddiy boyliklarni sotishdan olingan budget tashkilotlari ixtiyorida qolidiriladigan mablag'lar ular tomonidan qaysi maqsadlarga yo'naltiriladi
- A. faoliyatasi sohasiga muvofiq moddiy texnik bazani mustahkamlashga;
- B. Kreditorlik qarzlarini yopishga, moddiy texnik bazani mustahkamlashga, moddiy rag'batlantirishga;
- C. Kreditorlik qarzlarini yopishga , moddiy texnik bazani mustahkamlashga;
- D. To'g'ri javob keltirilmagan.
- 16.Davlat byudjeti, jamg'armalar byudjeti, byudjetdan mablag' oluvchilarning byudjetdan tashqari boshqa mablag'lari, bojxona organlari g'azna depozit schyoti daromadlari kassa ijrosini qaysi organlar tomonidan yuritiladi.
- A. O'zbekiston Respublikasi Moliya vazirligi G'aznachiligi va uning hududiy bo'limlari
- B. O'zbekiston Respublikasi Moliya vazirligi va uning hududiy bo'limlari
- C. O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasi
- D. Mahalliy hokimiyat huzuridagi Moliya bo'limlari va budget tashkilotlari tomonidan
- 17.Davlat byudjeti daromadlarining tasnifiga ko'ra daromadlar bo'yicha shaxsiy g'azna hisobvaraqlari nechta koddan iborat va nechta qismdan tarkib topgan?
- A. 25 kod - 6qism
- B. 27 kod - 6 qism
- C. 21kod - 4 qism
- D. 17 kod - 4 qism

18.Budget tashkilotlarida budget va budgetdan tashqari mablag'lar ijrosi bo'yicha oylik, choraklik va yillik moliyaviy hisobotlarni tuzish va taqdim qilish tartibi qaysi vakolatli organ tomonidan o'rnatiladi.

- A. O'zbekiston Respublikasi Moliya vazirligi tomonidan;
- B. O'zbekiston Respublikasi Oliy Majlisi tomonidan;
- C. O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasi
- D. O'zbekiston Respublikasi hisob Palatasi

19.Budget tashkilotlarida rivojlantirish jamg'armasi mablag'lari harakati bo'yicha qaysi hisobot shakli to'ldiriladi?

- A. 2-shakli
- B. 2-tk shakli
- C. qonunchilikda keltirilgan shaklda;
- D. 2-a shakl

20.Budget jarayoni ishtirokchilari kimlar:

- A. davlat moliyaviy nazorati organlari, budget tashkilotlari va budget mablag'lari oluvchilari
- B. Budget tashkilotlari va budget mablag'lari oluvchilari
- C. Davlat hokimiyati va boshqaruv organlari
- D. davlat moliyaviy nazorati organlari, budget tashkilotlari

«BUDJET HISOBOTI» FANIDAN AMALIY MASHG‘ULOT O‘TISH UCHUN TOPSHIRIQLAR

1- MAVZU. «BUDJET HISOBOTI» FANINING PREDMETI VA METODI.

Takrorlash uchun savollar

1. Budjet hisoboti fanining predmeti nimani o’rgatadi?
2. Budjet hisobotlarining tarkibi, ularni tuzishning maqsadi hamda xususiyatlari nimalardan iborat?
3. Budjet tashkilotlari va budjet mablag’lari oluvchilarning moliyaviy hisobotlarni tuzishning me’yoriy-uslubiy asoslarini aytib bering?
4. Davlat budgeti, davlat maqsadli jamg’armalari ijrosiga oid hisobotlarni tuzishning me’yoriy-uslubiy asoslarini tushuntirib bering?
5. Budjet hisobotlarini tuzishda qo’llaniladigan axborot tizimlari tarkibini tushuntirib bering?

MAVZU BO‘YICHA TOPSHIRIQLAR

1 –topshiriq

Budjet hisobotini mohiyatni yoritib bering. Budjet hisoboti fani predmeti va ob’ektlarini aytib bering. Budjet hisobotining vazifalarini sharxlab bering. Budjet hisobotini yuritishni alohida hususiyatlari nimalardan iborat. Budjet hisobotini uslublari nimalardan iborat.

2 –topshiriq

Budjet hisobotini yuritishni alohida hususiyatlari bo’lgan budjet tasnifi asosida hisobni tashkil etilishi, Budjet ijrosini nazorat qilinishi. Harajatlar smetasi ijrosini nazorat qilinishi. Davlat budgeti g’azna ijrosi sharoitida hisobni tashkil etilishi va yuritilishi. Hisobda kassa va haqiqiy harajatlarni yuritilishini amaliy misollar keltirib asoslab bering.

3 –topshiriq

Budjet hisobotining funktsiyalari nimalardan iborat. Budjet hisobotining uslubiy asoslarinini chizma ko’rinishida darajalari bo’yicha aks ettirib bering va tushuntiring. Mamlakatimizda Budjet hisobotini yuritilishini yunalishlarini ko’rsatib bering. Budjet hisobotining obektlarini sharxlab bering.

4 –topshiriq

Respublika, Qoraqalpog'iston Respublikasi va mahalliy budgetlar ijrosining hisobini mohiyatini tushuntirib bering. Davlat maqsadli jamg'armalari shuningdek boshqa budgetdan tashqari jamg'armalar budgeti ijrosining hisobini mohiyatini tushuntirib bering. Budget tashkilotlarida daromadlar va xarajatlar smetasi ijrosining hisobini mohiyatini tushuntirib bering.

2- MAVZU. BUDJET TASHKIOTLARI BUXGALTERIYA BALANSI

Takrorlash uchun savollar

1. Budget tashkilotlarida buxgalteriya balansining tuzilishini tushuntirib bering?
2. Balans moddalarini inventarizatsiya qilish deganda nimani tushunasiz?
3. Hisob registrlari haqida tushuncha bering?
4. Hisobot davrini tushuntirib bering?
5. Debitor va kreditor qarzlarni hisobga oluvchi subschyotlarni aytib bering?
6. Balansdan tashqari schyotlarni tushuntirib bering?
7. Analitik va sintetik hisobni tushuntirib bering?

MAVZU BO‘YICHA TOPSHIRIQLAR

1 –topshiriq

Balans moddalarini inventarizatsiya qilishni tushuntirib bering. Balansning aktiv qismidagi balans moddalarini aytib bering. Analitik hisobni tushuntirib bering?. Hisob registrlari haqida tushuncha bering?. Debitor va kreditor qarzlarni hisobga oluvchi subschyotlarni aytib bering?.

2 –topshiriq

Balansning passiv qismidagi balans moddalarini aytib bering. Sintetik hisobni tushuntirib bering?. Balansdan tashqari schyotlarni tushuntirib bering?. Hisobot davrini tushuntirib bering?. Budget tashkilotlarida buxgalteriya hisobining memorial order shaklida yuritilishini izohlang.

3 –topshiriq

Aylanma vedomostni tushuntirib bering. Budget tashkilotini ta'rifini aytib bering va misollar keltiring. Budget tashkilotlarida buxgalteriya balansini tuzilishi, ko'rsatkichlarni shakllantirish ularni tegishli hisob registrlari va xujjalalar bilan o'zaro muvofiqligini tushuntirib bering. Moliyaviy hisobot haqida gapirib bering.

4–topshiriq

“Bosh jurnal kitobi” ni tushuntib bering. Hisobot davrini tushuntirib bering?. Balansdan tashqari schyotlarni tushuntirib bering?. Budget tashkilotlarida

buxgalteriya balansini tuzilishini aytib bering. Balans moddalarini inventarizatsiya qilish deganda nimani tushunasiz?.

3- MAVZU. BUDJET TASHKILOTLARINING XARAJATLAR SMETALARI IJROSI TO'G'RISIDAGI HISOBOTI

Takrorlash uchun savollar

1. Xarajatlar smetasining ijrosi haqida hisobot haqida tushuncha bering?
2. Budgetdan mablag' oluvchi tashkilotlarni aniq misollar bilan tushuntirib bering?
3. Budget tashkilotlarida xarajatlar smetasining ijrosi haqida hisobot qanday tuziladi?
4. Vaqtinchalik xarajatlar smetasini tushuntirib bering?
5. Xarajatlar smetasini tuzish tartibini tushuntiring?

MAVZU BO'YICHA TOPSHIRIQLAR

1 –topshiriq

Budget tashkilotining daromadlar va xarajatlar smetalarini ijrosi bo'yicha buxgalteriya balansining sxematik kurinishini aks ettiring. Budget tashkilotlari tomonidan topshiriladigan yillik moliyaviy hisobotlar tarkibini aytib bering. Vaqtinchalik xarajatlar smetasini tushuntirib bering?. Memorial orderdag'i ko'rsatkichlarni 308-sон shakldagi "Bosh-jurnal kitobi"ga tushirish tartibini ko'rsating.

2 –topshiriq

Tashkilotlar tomonidan topshiriladigan choraklik moliyaviy hisobotlar tarkibini aytib bering. Haqiqiy xarajatlar deganda nimani tushunasiz?. Xarajatlar smetasini tuzish tartibini tushuntiring?. Budget tashkilotlarida buxgalteriya xisobini tashkil etishning alohida xususiyatlarini tavsiflang. Budget tashkilotlarida buxgalteriya hisobini tashkil etishning uslubiy asoslari nimalardan iborat va ularni chizma ko'rinishida aks ettirib bering.

3 –topshiriq

Kassa xarajati deganda nimani tushunasiz?. Budget tashkilotlarida xarajatlar smetasining ijrosi haqida hisobot qanday tuziladi?. Budget tashkilotlarida qo'llaniladigan memorial order shakllarini to'ldirilishi tartibini amaliy misollar asosida ko'rsatib bering. 308-sон shakldagi "Bosh-jurnal kitobi"ni tuzilishi va ularda yozuvlarni amalga oshirilishini tushuntiring. Budgetdan mablag' oluvchi tashkilotlarni aniq misollar bilan tushuntirib bering?.

4 –topshiriq

Xarajatlar smetasi ijrosi haqida oylik hisobot haqida tushuncha bering?. Kassa xarajati deganda nimani tushunasiz?. Tashkilotlar tomonidan topshiriladigan choraklik moliyaviy hisobotlar tarkibini aytib bering. Memorial orderdag'i ko'rsatkichlarni 308-sod shakldagi "Bosh-jurnal kitobi"ga tushirish tartibini ko'rsating. Vaqtinchalik xarajatlar smetasini tushuntirib bering?.

4- MAVZU. BUDJET TASHKIOTLARINING BUDJETDAN TASHQARI PUL MABLAG'LARI HARAKATI TO'G'RISIDAGI HISOBOTLAR

Takrorlash uchun savollar

1. Budjet tashkilotini rivojlantirish jamg'armasi bo'yicha pul mablag'lari harakati to'g'risida hisobotni tushuntirib bering?
2. Tibbiyot muassasalarini moddiy rag'batlantirish va rivojlantirish jamg'armasi bo'yicha pul mablag'lari harakati to'g'risida hisobotni tushuntirib bering?
3. Ta'lim muassasalarida o'qitishning to'lov-kontrakt shaklidan tushgan mablag'lar harakati to'g'risida hisobotni qaysi budjet tashkilotlari topshiradi?
4. Boshqa budjetdan tashqari mablag'lar harakati bo'yicha hisobotni tuzish tartibini aytib bering?
5. Boshqa budjetdan tashqari mablag'lar deganda nimani tushunasiz?
6. Buxgalteriya hisobining memorial order shaklini tushuntirib bering?

MAVZU BO'YICHA TOPSHIRIQLAR

1–topshiriq

Budjet tashkilotini rivojlantirish jamg'armasi bo'yicha pul mablag'lari harakati to'g'risida hisobotni tuzish tartibini tushuntirib bering?. Aylanma kassa mablag'ini izohlang. Budjet tashkilotlarining budjetdan tashqari jamg'armalarini aytib bering. Analistik hisob ma'lumotlarining tegishli sintetik hisob ma'lumotlarga muvofiqligi deganda nimani tushunasiz?.

2–topshiriq

Boshqa budjetdan tashqari mablag'lar harakati bo'yicha hisobotni tuzish tartibini aytib bering?. Buxgalteriya hisobining memorial order shaklini tushuntirib bering?. Ta'lim muassasalarida o'qitishning to'lov-kontrakt shaklidan tushgan mablag'lar harakati to'g'risida hisobotni qaysi budjet tashkilotlari topshiradi?. Buxgalteriya hisobining memorial order shaklini tushuntirib bering?.

3 –topshiriq

Tibbiyot muassasalarini moddiy rag'batlantirish va rivojlantirish jamg'armasi bo'yicha pul mablag'lari harakati to'g'risida hisobot haqida tushuncha bering.

Hisobot davrida amalga oshirilgan kassa xarajatlarini aniq misollar bilan tushuntirib bering. Homiy va donor tashkilotlardan tushgan homiylik yordamlari qaysi buxgalteriya subscho'tlarida hisobga olinadi?.

4-topshiriq

Budjet tashkilotini rivojlantirish jamg'armasi bo'yicha pul mablag'lari harakati to'g'risida hisobotni tushuntirib bering?. Aylanma kassa mablag'ini izohlang. Budjet tashkilotlarining budgetdan tashqari jamg'armalarini aytib bering. Analitik hisob ma'lumotlarining tegishli sintetik hisob ma'lumotlarga muvofiqligi deganda nimani tushunasiz?. Buxgalteriya hisobining memorial order shaklini tushuntirib bering.

5- MAVZU. BUDJET TASHKIOTLARIDA NOMOLIYAVIY AKTIVLAR HARAKATI TO'G'RISIDAGI HISOBOT

Takrorlash uchun savollar

1. Nomoliyaviy aktivlar harakati to'g'risida hisobotni tushuntirib bering?
2. Nomoliyaviy aktivlar qaysi buxgalteriya scho'tlarida hisobga olinadi?
3. Nomoliyaviy aktivlar harakati to'g'risida hisobotni tuzish tartibini tushuntirib bering?
4. Nomoliyaviy aktivlar harakati to'g'risida hisobotni tasdiqlash va top-

MAVZU BO'YICHA TOPSHIRIQLAR

1 –topshiriq

"Asosiy vositalar bo'yicha aylanma vedomost"ni tushuntirib bering. Nomoliyaviy aktivlar qaysi buxgalteriya scho'tlarida hisobga olinadi?. Nomoliyaviy aktivlar harakati to'g'risida hisobotni tuzish tartibini tushuntirib bering?. Nomoliyaviy aktivlar harakati to'g'risida hisobotlardagi tegishli yozuvlarni qayd etish uchun belgilangan tartibda rasmiylashtirilgan birlamchi hujjatlardan foydalanish jarayonini aytib bering.

2 –topshiriq

"Moddiy qimmatliklarning miqdor-qiyomat hisobi daftari (kartochkasi)"ni yuritish tartibini aniq misollar asosida ko'rsatib bering. Nomoliyaviy aktivlar harakati to'g'risida hisobotni tushuntirib bering?. Nomoliyaviy aktivlar harakati to'g'risida hisobot ma'lumotlarining sintetik va analitik hisob ma'lumotlariga mos bo'lisl kerakligini tushuntirib bering.

3–topshiriq

"Bosh jurnal kitobi"ning yuritishi va uning ahamiyati haqida tushuntiring. Asosiy vositalarni qayta baholash tartibi va uni hisobotda aks ettirilishini izohlang.

Nomoliyaviy aktivlar harakati to'g'risida hisobotni tasdiqlash va topshirish muddatlarini aytib bering?. Analitik hisob ma'lumotlarining tegishli sintetik hisob ma'lumotlarga muvofiqligi deganda nimani tushunasiz?.

6- MAVZU. BUDJET TASHKILOTLARINING DEBITORLIK VA KREDITORLIK MAJBURIYATLARI TO'G'RISIDAGI HISOBOTI

Takrorlash uchun savollar

1. Debitorlik va kreditorlik majburiyatları hisobini tashkil etish, uning maqsadi va vazifalariini tushuntirib bering?
2. Turli debitor va kreditorlar bilan hisob-kitoblar hisobi qaysi buxgalteriya subscho'tlarida yuritiladi?
3. Debitorlik va kreditorlik qarzlar to'g'risida ma'lumotnomani tuzish tartibini tushuntirib bering?
4. Debitorlik va kreditorlik majburiyatları haqida tushuncha bering?

MAVZU BO'YICHA TOPSHIRIQLAR

1 –topshiriq

Analitik hisob har bir xaridor va buyurtmachilar bo'yicha alohida holda yuritilishini misollar asosida tushuntirib bering. Budget tashkilotlarida iqtisod qilingan budget mablag'larining sarflanishini aniq misollar bilan tushuntirib bering. 6-son memorial orderini izohlang.

2 –topshiriq

Budget tashkilotlarida iqtisod qilingan budget mablag'larini rivojlantirish jamg'armasi daromadiga o'tkazish tartibini aniq misollar bilan tushuntirib bering. Budget tashkilotlarida turli debitor va kreditorlar bilan hisob-kitoblar hisobi qaysi memorial orderlarda aks ettiriladi?. Moliyaviy va kreditorlik majburiyatları haqida tushuncha bering.

3 –topshiriq

Yuridik va debitorlik majburiyatları haqida tushuncha bering.Boshqa debitor va kreditorlar bilan hisoblashuvlar hisobini aniq misollar bilan tushuntiring. "Bosh jurnal kitobi"ning yuritilishi va uning ahamiyati haqida tushuntiring. Buxgalteriya hisobida turli debitor va kreditorlar bilan hisoblashuvlar hisobiga misollar ayting. To'lovlarning maxsus turi bo'yicha debitorlik va kreditorlik qarzlarga doir aniq misollar keltiring.

7- MAVZU. BUDJET TASHKILOTLARINING MOLIYAVIY NATIJALAR TO'G'RISIDAGI HISOBOTI

Takrorlash uchun savollar

1. Joriy yilning moliyaviy natijalari to'g'risida hisobot haqida nimalarni bilasiz?
2. Moliyaviy natijalar to'g'risida hisobotni tuzishni tushuntirib bering?
3. Budjet tashkilotlari tomonidan moliyaviy hisobotlarni tasdiqlash va taqdim etish tartibini aytib bering?
4. Budjetga va budgetdan tashqari jamg'armalarga hisoblangan soliq va boshqa to'lovlar bo'yicha imtiyozlarni aytинг?
5. Tibbiyat muassasalarini moddiy rag'batlantirish va rivojlantirish jamg'armasi bo'yicha joriy yilga moliyaviy natijani aytib bering?
6. Ta'lim muassasalarida o'qitishning to'lov-kontrakt mablag'lari bo'yicha joriy yilga moliyaviy natija qaysi moliyaviy hisobot shaklida aks ettiriladi?
7. Budjet tashkilotini rivojlantirish jamg'armasi mablag'lari bo'yicha yakuniy moliyaviy natijalar hisobi haqida tushuncha bering?

MAVZU BO'YICHA TOPSHIRIQLAR

1 –topshiriq

To'lovlarning maxsus turlariga doir hisob-kitoblar bo'yicha joriy yilga moliyaviy natijalar hisobi va hisoboti haqida tushuncha bering. Joriy yilning moliyaviy natijalari to'g'risida hisobot haqida nimalarni bilasiz?. Moliyaviy natijalar to'g'risida hisobotni tuzishni tushuntirib bering?. Budjet tashkilotlari tomonidan moliyaviy hisobotlarni tasdiqlash va taqdim etish tartibini aytib bering?.

2 –topshiriq

Ta'lim muassasalarida o'qitishning to'lov-kontrakt mablag'lari bo'yicha joriy yilga moliyaviy natija hisobi va hisoboti haqida tushuncha bering. Budjetga va budgetdan tashqari jamg'armalarga hisoblangan soliq va boshqa to'lovlar bo'yicha imtiyozlarni aytинг?. Tibbiyat muassasalarini moddiy rag'batlantirish va rivojlantirish jamg'armasi bo'yicha joriy yilga moliyaviy natijani aytib bering?.

3 –topshiriq

Budjet tashkilotini rivojlantirish jamg'armasi mablag'lari bo'yicha yakuniy moliyaviy natija hisobi va hisoboti haqida tushuncha bering. Ta'lim muassasalarida o'qitishning to'lov-kontrakt mablag'lari bo'yicha joriy yilga moliyaviy natija qaysi moliyaviy hisobot shaklida aks ettiriladi?. Budjet tashkilotini rivojlantirish jamg'armasi mablag'lari bo'yicha yakuniy moliyaviy natijalar hisobi haqida tushuncha bering.

8- MAVZU. DAVLAT BUDJETIGA VA DAVLAT MAQSADLI JAMG'ARMALARI BUDJETLARIGA DAROMADLAR TUSHUMLARI TO'G'RISIDA HISOBOTLAR

Takrorlash uchun savollar

1. Davlat budgetiga va davlat maqsadli jamg'armalari budgetlariga daromadlar tushumlari to'g'risida hisobotlar tarkibi haqida nimalarni bilasiz?
2. Davlat budgetiga va davlat maqsadli jamg'armalari budgetlariga daromadlar tushumlari to'g'risida hisobotlar tarkibi va ularni tuzishning xususiyatlari?
3. Soliqlar va boshqa majburiy to'lovlarni hisoblanishi va tushumi to'g'risidagi hisobotlarni tuzish hamda moliya organlariga taqdim etilishi tartibini tushuntirib bering?
4. Markaziy bank tomonidan taqdim etiladigan davlat budgeti va davlat maqsadli jamg'armalari budgetlari daromadlari tushumlari to'g'risidagi hisobotlarni tuzilishini tushuntirib bering?
5. Soliqlar va boshqa majburiy to'lovlarni tushumlari bo'yicha solishtirish dalolatnomalarini tuzish tartibini tushuntiring?

MAVZU BO'YICHA TOPSHIRIQLAR

1- topshiriq

Budget daromadlarini shakllanish manbaalarini ko'rsating. Toshkent shaxar budgeti daromadlari shakllanishi manbaalariga sharx bering. Budget daromadlari tasnifini tavsiflab bering. Budget tashkilotlarini budgetdan tashqari mablag'lari bo'yicha daromadlarni shakllanish manbaalarini aniqlang. Budget tashkilotlarini budgetdan tashqari mablag'lari bo'yicha smetalarda daromadlarni rejalanishini aniq misollar bilan ko'rsating.

2- topshiriq

Toshkent shahar budgeti daromadlari tushumi bo'yicha quyidagicha muomalalar amalga oshirilgan

No	Muomalalar mazmuni	Asos bo'luvchi xujjat	Dt	Kt	Summa (so'mda)
1.	Shahar budgetining daromadalariga soliqlar,				

	yig' imlardan tushumlar aks ettirildi			
2.	Yuridik shaxs maqomiga ega bo'limgan xolda oziq-ovqat va nooziq-ovqat maqsulotlari savdosi soxasida tadbirkorlik faoliyati bilan shug'ullanuvchi jismoniy shaxslar daromadidan olinadigan qat'iy belgilangan soliq tushumi aks ettirildi			
3.	Budgetga kelib tushgan mablag'lar manbasi aniq ko'rsatilmagan summalar aniqlandi			
4.	Davlat boji tushumi aks ettirildi			
5.	Yo'l xarakati qoidalarini buzganlik uchun jarimalar tushumi aks ettirildi			
6.	Ijtimoiy nafaqalar uchun respublika budgetidan olingan subventsiyalar			
7.	Budgetga kelib tushgan mablag'lar manbasi aniq ko'rsatilmagan summalar boshqa budget daromadlariga o'tkazildi			

Talab etiladi:

1. Muomalalarga asos bo'lувчи xujjalarni ko'rsating;
2. Budgeti daromadlari tushumi bo'yicha muomalalarni summalarini 9- topshiriqda keltirilgan jadvaldan foydalanib mustaqil belgilang;
3. Budgeti daromadlari tushumi bo'yicha muomalalarni buxgalteriya yozuvlarida aks ettiring;
4. Muomalalarni quyida keltirilgan 274-b-shakldagi memorial orderga tushiring;
5. Memorial orderdagи ko'rsatkichlarni 1-f shakldagi Bosh kitob daftariga o'tkazing

Memorial order № Tashkilot: Toshkent shahar G'aznachiligi Budget turi:

Mahalliy

Hisobot davri: 20 yil O'lchov birligi: so'm

No	Muomala mazmuni	Dt subschet	Kt subschet	summa

3-**Topshiriq**

Toshkent shaxar g'aznachiligidagi budjetdan mablag' bilan ta'minlanadigan tashkilotlarning budjetdan tashqari mablag'lari tushumi bo'yicha quyidagicha muomalalar amalga oshirilgan

Muomalalar mazmuni	Asos bo'luvchi xujjat	Dt	Kt	Summa (sumda)
1. Budjet tashkilotlarini rivojlantirish jamg'armasi mablag'lari tushumi ettirildi				900000
2. Maktabgacha ta'lim muassasalarida tarbiyalanuvchilar uchun ota – onalaridan mablag'lar tushumi aks ettirildi				659321
3. Budjet tashkilotlariga ijara tushumlari aks ettirilganda				95631
4. Budjet tashkilotlarida boshqa budjetdan tashqari mablag'lari tushumi aks ettirildi				322560
5. Budjet tashkilotlariga ortiqcha tushgan boshqa budjetdan tashqari mablag'lar qaytarilgan				23650
6. Budjet tashkilotlariga xomiylik mablag'lari tushumi aks ettirildi				542101
7. Budjet tashkilotlar ga foaliyat turiga mos ish va xizmatlar ko'rsatishdan mablag'lar tushumi aks ettirildi.				712321

Talab etiladi:

1. Muomalalarga asos bo'luvchi xujjatlarni ko'rsating;
2. Budjeti daromadlari tushumi bo'yicha muomalalarni buxgalteriya yozuvlarida aks ettiring;
3. Muomalalarni 274-v-shakldagi memorial orderga tushiring;
4. Memorial orderdagisi ko'rsatkichlarni 1-f shakldagi Bosh kitob daftariga o'tkazing

9-MAVZU: BUDJET KASSA IJROSIGA OID HISOBOTLAR.

Takrorlash uchun savollar

1. G'aznachilik bo'linmalarida budget ijrosiga oid hisobotlarni tuzishning maqsadi, hamda xususiyatlari haqida nimalarni bilasiz?
2. Hududiy g'azna tranzit schyotlarida mablag'lar qoldig'i va daromadlar tushimi hamda xarajatlari haqida kunlik hisobotlarni tuzish tartibi tushuntirib bering?
3. G'aznachilik bo'limlarida Qoraqalpog'iston Respublikasi va maxaliy budgetlar daromadlari va xarajatlari ijrosi to'g'risida oylik, choraklik va yillik hisobotlarni tuzish hamda taqdim etish tartibini tushuntirib bering?
4. G'aznachilik bo'limlarida Respublika budgeti daromadlari va xarajatlari ijrosi to'g'risida oylik, choraklik va yillik hisobotlarni tuzish hamda taqdim etish tartibini aytib bering?
5. G'aznachilik bo'limlarida budget hisobotlarini tuzishning axborot tizimlari va ulardan foydalanish haqida tushuncha bering?

MAVZU BO'YICHA TOPSHIRIQLAR

1- topshiriq

Budget ijrosi natijalarini shakllantirish tartibini ketma-ketligini ko'rsatib bering. Budget ijrosi natijalarini shakllantirish bo'yicha amaliy misollar keltiring. Budget ijrosi natijalarini hisobda aks ettirish ularni buxgalteriya hujjatlari hamda hisob registrlarida aks ettirish tartibini ko'rsating.

2- topshiriq

Toshkent shahar budgeti ijrosi natijalarini aniqlash bo'yicha quyidagicha muomalalar amalga oshirilgan

Nº	Muomalalar mazmuni	Asos bo'luvchi xujjat	Dt	Kt	Summa (so'mda)
1.	Hisobot yilda tushgan daromadlar “Budget ijrosi natijalari” hisobiga o'tkazildi				
2.	Respublika budgetiga berilgan mablag'larni “Budget ijrosi natijalari” hisobiga o'tkazildi				
3.	Quyi budgetga berilgan mablag'larni “Budget ijrosi natijalari” hisobiga o'tkazish				
4.	Hisobot yilda amalga oshirilgan kassa xarajatlari budget ijrosi natijalari hisobiga o'tkazildi				

Talab etiladi:

1. Muomalalarga asos bo'luvchi xujatlarni ko'rsating;
2. Budjet ijrosi natijalarini (summalarini) yuqorida keltirilgan topshiriqlardagi muomalalar ko'rsatkichlaridan foydalanib mustaqil belgilang;
3. Budjet ijrosi natijalarini bo'yicha muomalalarni buxgalteriya yozuvlarida aks ettiring;
4. Muomalalarni 274-b-shakldagi memorial orderga tushiring;
5. Memorial orderdagи ko'rsatkichlarni 1-f shakldagi Bosh kitob daftariga o'tkazing.

3- Topshiriq

Toshkent shahar budgeti ijrosi natijalarini aniqlash bo'yicha quyidagicha muomalalar amalga oshirilgan. (Muomalalar mazmuni talaba tomonidan mustaqil tuziladi)

Nº	Muomalalar mazmuni	Asos bo'luvchi xujjat	Dt	Kt	Summa (so'mda)

Talab etiladi:

1. Muomalalarga asos bo'luvchi xujatlarni ko'rsating;
2. Budjet ijrosi natijalarini (summalarini) yuqorida keltirilgan topshiriqlardagi muomalalar ko'rsatkichlaridan foydalanib mustaqil belgilang;
3. Budjet ijrosi natijalari bo'yicha muomalalarni buxgalteriya yozuvlarida aks ettiring;
4. Muomalalarni 274-b-shakldagi memorial orderga tushiring;
5. Memorial orderdagи ko'rsatkichlarni 1-f shakldagi Bosh kitob daftariga o'tkazing.
- 6.

10- MAVZU: MOLIYA ORGANLARIDA DAVLAT BUDJETI IJROSIGA OID HISOBOTLAR.

Takrorlash uchun savollar

1. Moliya organlarida Davlat budjeti ijrosi bo'yicha hisobotlarni tuzishning maqsadi, hamda xususiyatlarini tushuntirib bering?
2. Qoraqalpog'iston Respublikasi va mahalliy budjetlar ijrosi bo'yicha buxgalteriya balansini tuzilishi aytib bering?
3. Qoraqalpog'iston Respublikasi va mahalliy budjetlar daromadlari va xarajatlari ijrosi to'g'risida hisobotlarni tuzish hamda taqdim etish tartibi tushuntirib bering?
4. Respublika budjeti daromadlari va xarajatlari bo'yicha hisobotlarni, O'zbekiston Respublikasi davlat budjeti ijrosiga oid hisobotlarni tuzishni tushuntirib

bering?

5. Moliya organlarida budget tashkilotlariiga tegishli moliyaviy hisobotlarni umumlashtirish jarayoniga aniq misollar keltiring.

MAVZU BO'YICHA TOPSHIRIQLAR

1 -topshiriq

Toshkent shahar g'aznachiligidagi budget tashkilotlarini budgetdan tashqari mablag'lari tushumi va ishlatalishi natijalarini aniqlash bo'yicha quyidagicha muomalalar amalga oshirilgan.

Nº	Muomalalar mazmuni	Asos bo'luvchi xujjat	Dt	Kt	Summa (so'mda)
1	Budgetdan mablag' oluvchilarining budgetdan tashqari boshqa mablag'lari hisobiga tushgan mablag'lar natjalarga o'tkazildi				
2	Hisobot yilida budgetdan mablag' oluvchilarining budgetdan tashqari boshqa mablag'lari hisobidan amalga oshirilgan kassa xarajatlari natjalarga o'tkazildi				

Talab etiladi:

1. Muomalalarga asos bo'luvchi xujjatlarni ko'rsating;
2. Ko'rsatkichlar (summalarini) yuqorida keltirilgan topshiriqlardagi muomalalar ko'rsatkichlaridan foydalanib mustaqil belgilang;
3. Budget tashkilotlarini budgetdan tashqari mablag'lari tushumi va ishlatalishi natijalarini aniqlash bo'yicha muomalalarni buxgalteriya yozuvlarida aks ettiring;
4. Muomalalarni 274-v-shakldagi memorial orderga tushiring;
5. Memorial orderdagagi ko'rsatkichlarni 1-f shakldagi Bosh kitob daftariga o'tkazing.

2 -topshiriq

Budget ijrosi bo'yicha hisobotlarni tuzish tartibini amaliy misollar bilan ko'rsatib bering. Budget ijrosiga oid hisobotlar tarkibini ko'rsating. Budget daromadlari bo'yicha hisobotni tuzish hamda budget xarajatlari bo'yicha hisobotni tuzish tartibini ko'rsating.

3 -topshiriq

1. Yuqorida keltirilgan topshiriqlar ko'rsatkichlari bo'yicha bosh kitob daftarida schyotlarni qoldig'ini chiqaring.

2. Bosh kitob daftardagi ma'lumotlar asosida Toshkent shaxar budgeti ijrosi buxgalteriya balansini shakllantiring.
 Toshkent shaxar budgetining ijrosi buxgalteriya balansi
 01.01.20_____holatiga
 (ming so'mda)

AKTIV				PASSIV			
Nº	Schet	Schet nomi	Summa	Nº	Schet	Schet nomi	summa
1				1			
2				2			
Balans aktivi bo'yicha jami		Balans passivi bo'yicha jami					

3. Yuqorida keltirilgan topshiriqlar ko'rsatkichlari bo'yicha budget daromadlari bo'yicha quyidagi shaklda hisobotni shakllantiring

Daromadlar haqida hisobot

Daromad nomi	Bo'lim	Paragraf	Daromad turi	Reja	Bajarilishi
Jami					

4. Yuqorida keltirilgan topshiriqlar ko'rsatkichlari bo'yicha budget xarajatlari bo'yicha quyidagi shaklda hisobotni shakllantiring

Xarajatlar haqida hisobot

Xarajat nomi	Bo'li m	Kichi k bo'li m	Bo b	Aniqlan-gan reja	Moliya-lashtirish	Bajarilishi	qabul qilingan yuridik majburi y at	qabul qilingan moliyavi y majburiy at
						kass a xaqqiqi y		
Jami								

11 –MAVZU. DAVLAT MAQSADLI JAMG’ARMALARI BUDJETI IJROSIGA OID HISOBOTLAR

Takrorlash uchun savollar

1. Davlat maqsadli jamg’armalari budjeti ijrosiga oid hisobotlarni tuzishning maqsadi hamda xususiyatlarini aytib bering?
2. Davlat maqsadli jamg’armalarini taqsimlovchi organlarda budjetlar ijrosiga oid hisobotlarni tuzishning tashkiliy jihatlarini tushuntirib bering?
3. Davlat maqsadli jamg’armalari budjeti daromadlari kassa ijrosiga oid hisobotlarni tuzish hamda taqdim etish tartibini tushuntirib bering?
4. Davlat maqsadli jamg’armalari budjeti xarajatlari kassa ijrosiga oid hisobotlarni tuzish hamda taqdim etish tartibi haqida tushuncha bering?
5. Davlat maqsadli jamg’armalari budjeti ijrosiga oid hisobotlarni axborot imkoniyatlari va ularni tahlili haqida nimalarni bilasiz?

MAVZU BO’YICHA TOPSHIRIQLAR

1 –topshiriq

Toshkent shahar budjeti daromadlari tushumi bo’yicha quyidagicha muomalalar amalga oshirilgan

Nº	Muomalalar mazmuni	Asos bo’luch i xujjat	Dt	Kt	Summa (so’mda)
1.	Shaxar budgetining daromadalariga soliqlar, yig’imlardan tushumlar aks ettirildi				
2.	Yuridik shaxs maqomiga ega bo’lmagan xolda oziq-ovqat va nooziq-ovqat maqsulotlari savdosi soxasida tadbirkorlik faoliyati bilan shug’ullanuvchi jismoniy shaxslar daromadidan olinadigan qat’iy belgilangan soliq tushumi aks ettirildi				
3.	Budjetga kelib tushgan mablag’lar manbasianiq ko’rsatilmagan summalar aniqlandi				
4.	Davlat boji tushumi aks ettirildi				
5.	Yo’l xarakati qoidalarini buzganlik uchun jarimalar tushumi aks ettirildi				
6.	Ijtimoiy nafaqalar uchun respublika budjetidan olingan subventsiyalar				
7.	Budjetga kelib tushgan mablag’lar manbasi aniq ko’rsatilmagan summalar boshqa budjet daromadlariga o’tkazildi				

Talab etiladi:

1. Muomalalarga asos bo'luvchi xujjatlarni ko'rsating;
2. Budjeti daromadlari tushumi bo'yicha muomalalarni summalarini 9- topshiriqda keltirilgan jadvaldan foydalanib mustaqil belgilang;
3. Budjeti daromadlari tushumi bo'yicha muomalalarni buxgalteriya yozuvlarida aks ettiring;
4. Muomalalarni quyida keltirilgan 274-b-shakldagi memorial orderga tushiring;
5. Memorial orderdagি ko'rsatkichlarni 1-f shakldagi Bosh kitob daftariga o'tkazing

Memorial order № Tashkilot: Toshkent shahar G'aznachiligi Budget turi:

Mahalliy

Hisobot davri: 20 yil O'lchov birligi: so'm

№	Muomala mazmuni	Dt subschet	Kt subschet	summa

2-Topshiriq

Toshkent shaxar g'aznachiligidagi budgetdan mablag' bilan ta'minlanadigan tashkilotlarning budgetdan tashqari mablag'lari tushumi bo'yicha quyidagicha muomalalar amalga oshirilgan

	Muomalalar mazmuni	Asos bo'luvchi xujjat	Dt	Kt	Summa (sumda)
1.	Budjet tashkilotlarini rivojlantirish jamg'armasi mablag'lari tushumiaks ettirildi				900000
2.	Maktabgacha ta'lim muassasalarida tarbiyalanuvchilar uchun ota - onalaridan mablag'lar tushumi aks ettirildi				659321
3.	Budjet tashkilotlariga ijara tushumlari aks ettirilganda				95631
4.	Budjet tashkilotlarida boshqa budgetdan tashqari mablag'lari tushumi aks ettirildi				322560
5.	Budjet tashkilotlariga ortiqcha tushgan Boshqa budgetdan tashqarimablag'lar qaytarilgan				23650
6.	Budjet tashkilotlariga xomiylik mablag'lari tushumi aks ettirildi				542101
7.	Budjet tashkilotlar ga foaliyat turiga mos ish va xizmatlar ko'rsatishdan mablag'lari tushumi aks ettirildi.				712321

Talab etiladi:

1. Muomalalarga asos bo'luvchi xujjatlarni ko'rsating;
2. Budjeti daromadlari tushumi bo'yicha muomalalarni buxgalteriya yozuvlarida aks ettiring;

3. Muomalalarni 274-v-shakldagi memorial orderga tushiring;
4. Memorial orderdagи ko'rsatkichlarni 1-f shakldagi Bosh kitob daftariga o'tkazing

3- topshiriq

Toshkent shaxar budgeti daromadlari tushumi bo'yicha quyidagicha muomalalar amalga oshirilgan (9-topshiriqda keltirilgan jadval bo'yicha talaba tomonidan mustaqil tuziladi)

Nº	Muomalalar mazmuni	Asos bo'luvchi xujjat	Dt	Kt	Summa (so'mda)

Talab etiladi:

1. Muomalalarga asos bo'luvchi xujjatlarni ko'rsating;
2. Budgeti daromadlari tushumi bo'yicha muomalalarni summalarini 9- topshiriqda keltirilgan jadvaldan foydalanib mustaqil belgilang;
3. Budgeti daromadlari tushumi bo'yicha muomalalarni buxgalteriya yozuvlarida aks ettiring;
4. Muomalalarni 274-b-shakldagi memorial orderga tushiring;
5. Memorial orderdagи ko'rsatkichlarni 1-f shakldagi Bosh kitob daftariga o'tkazing

12 –MAVZU. BUDJET IJROSIGA OID HISOBOTLARNI UMUMLASHTIRISH, KO'RIB CHIQISH HAMDA TASDIQLASH TARTIBI

Takrorlash uchun savollar

1. Davlat budgeti va davlat maqsadli jamg'armalari budgeti ijrosiga oid hisobotlarni tashqi auditni va ularni baholash aytib bering?
2. Qoraqalpog'iston Respublikasi viloyatlar va Toshkent shaxar hamda rayon va shaxarlar mahaliy budgetlari ijrosiga oid yillik hisobotlarni tasdiqlash tartibi tushuntirib bering?

3. O'zbekiston Respublikasi Davlat budjeti ijrosiga oid hisobotlarni ko'rib chiqish va tasdiqlash tartibi tushuntirib bering?
4. Davlat maqsadli jamg'armalari budjeti ijrosiga oid hisobotlarni tasdiqlash tartibi?
5. Davlat maqsadli jamg'armalari budjeti ijrosiga oid hisobotlarni axborot imkoniyatlari va ularni tahlili haqida nimalarni bilasiz?

MAVZU BO'YICHA TOPSHIRIQLAR

1 –topshiriq

Toshkent shahar budjeti ijrosi natijalarini aniqlash bo'yicha quyidagicha muomalalar amalga oshirilgan

No	Muomalalar mazmuni	Asos bo'lувчи xujjat	Dt	Kt	Summa (so'mda)
1.	Hisobot yilida tushgan daromadlar “Budget ijrosi natijalari” hisobiga o'tkazildi				
2.	Respublika budgetiga berilgan mablag'larni “Budget ijrosi natijalari” hisobiga o'tkazildi				
3.	Quyi budgetga berilgan mablag'larni “Budget ijrosi natijalari” hisobiga o'tkazish				
4.	Hisobot yilida amalga oshirilgan kassa xarajatlari budget ijrosi natijalari hisobiga o'tkazildi				

Talab etiladi:

1. Muomalalarga asos bo'lувchi xujjatlarni ko'rsating;
2. Budget ijrosi natijalarini (summalarini) yuqorida keltirilgan topshiriqlardagi muomalalar ko'rsatkichlaridan foydalanib mustaqil belgilang;
3. Budget ijrosi natijalarini bo'yicha muomalalarni buxgalteriya yozuvlarida aks ettiring;
4. Muomalalarni 274-b-shakldagi memorial orderga tushiring;
5. Memorial orderdagi ko'rsatkichlarni 1-f shakldagi Bosh kitob daftariga o'tkazing.

2- Topshiriq

Toshkent shahar budjeti ijrosi natijalarini aniqlash bo'yicha quyidagicha muomalalar amalga oshirilgan. (Muomalalar mazmuni talaba tomonidan mustaqil tuziladi)

No	Muomalalar mazmuni	Asos bo'luvchi xujjat	Dt	Kt	Summa (so'mda)

Talab etiladi:

1. Muomalalarga asos bo'luvchi xujjatlarni ko'rsating;
2. Budjet ijrosi natijalarini (summalarini) yuqorida keltirilgan topshiriqlardagi muomalalar ko'rsatkichlaridan foydalanib mustaqil belgilang;
3. Budjet ijrosi natijalari bo'yicha muomalalarni buxgalteriya yozuvlarida aks ettiring;
4. Muomalalarni 274-b-shakldagi memorial orderga tushiring;
5. Memorial orderdagи ko'rsatkichlarni 1-f shakldagi Bosh kitob daftariga o'tkazing.

3-

Topshiriq

Toshkent shaxar g'aznachiligidagi budjet tashkilotlarini budgetdan tashqari mablag'lari tushumi va ishlatalishi natijalarini aniqlash bo'yicha quyidagicha muomalalar amalga oshirilgan.

No	Muomalalar mazmuni	Asos bo'luvchi xujjat	Dt	Kt	Summa (so'mda)
1	Budjetdan mablag' oluvchilarining budgetdan tashqari boshqa mablag'lari hisobiga tushgan mablag'lar natijalarga o'tkazildi				
2	Hisobot yilida budjetdan mablag' oluvchilarining budgetdan tashqari boshqa mablag'lari hisobidan amalga oshirilgan kassa xarajatlari natijalarga o'tkazildi				

Talab etiladi:

1. Muomalalarga asos bo'luvchi xujjatlarni ko'rsating;
2. Ko'rsatkichlar (summalarini) yuqorida keltirilgan topshiriqlardagi muomalalar ko'rsatkichlaridan foydalanib mustaqil belgilang;
3. Budjet tashkilotlarini budgetdan tashqari mablag'lari tushumi va ishlatalishi natijalarini aniqlash bo'yicha muomalalarni buxgalteriya yozuvlarida aks ettiring;

4. Muomalalarni 274-v-shakldagi memorial orderga tushiring;
5. Memorial orderdagи ko'rsatkichlarni 1-f shakldagi Bosh kitob daftariga o'tkazing.

4- Topshiriq

Budget ijrosi bo'yicha hisobotlarni tuzish tartibini amaliy misollar bilan ko'rsatib bering. Budget ijrosiga oid hisobotlar tarkibini ko'rsating. Budget daromadlari bo'yicha hisobotni tuzish hamda budget xarajatlari bo'yicha hisobotni tuzish tartibini ko'rsating.

13 –MAVZU. BUDJET IJROSIGA OID HISOBOTLARNI UMUMLASHTIRISH, KO'RIB CHIQISH HAMDA TASDIQLASH TARTIBI

Takrorlash uchun savollar

1. Budget tashkilotlari moliyaviy hisobotlari axborot imkoniyatlari va ularni tahlili haqida tushuncha bering?
2. G'aznachilik bo'limlari tomonidan tuziladigan budget ijrosiga oid hisobotlarni axborot imkoniyatlarini tushuntirib bering?
3. Davlat budjeti ijrosiga oid hisobotlarning axborot imkoniyatlari va ularni tahlili aniq misollar asosida tushuntirib bering?
4. Davlat sektori buxgalteriya hisobi xalqaro standartlari asosida budget hisobotlari axborot imkoniyatlarini takomillashtirishning uslubiy jihatlarini izohlang?

MAVZU BO'YICHA TOPSHIRIQLAR

1–topshiriq

Budget ijrosi jarayonida budget tashkilotlarining budget va budgetdan tashqari mablag'lar smetalari ijrosi bo'yicha choraklik moliyaviy hisobotlarni tuzish va taqdim qilish tartibini tushintiring. Budget ijrosi jarayonida budgetdan mablag` oluvchilar tomonidan topshiriladigan yillik moliyaviy hisobotlar tarkibini ko'rsating. Har bir moliyaviy hisobot shaklini tuzilishi tartibini ko'rsating. Budget ijrosi jarayonida budgetdan mablag` oluvchilar tomonidan tuziladigan va taqdim qilinadigan moliyaviy hisobotlarni axborot imkoniyatlarini sharxlang.

2 –topshiriq

Budget ijrosi jarayonida budget tashkilotlarining budget va budgetdan tashqari mablag'lar smetalari ijrosi bo'yicha yillik moliyaviy hisobotlarni tuzish va taqdim qilish tartibini tushintiring. Budget tashkilotlari moliyaviy hisobotlari axborot imkoniyatlari va ularni tahlili haqida tushuncha bering. Davlat budjeti ijrosiga oid hisobotlarning axborot imkoniyatlari va ularni tahlili aniq misollar asosida tushuntirib bering.

3 –topshiriq

Budjet ijrosi jarayonida budjetdan mablag` oluvchilar tomonidan topshiriladigan yillik moliyaviy hisobotlar tarkibini ko`rsating. G`aznachilik bo`limlari tomonidan tuziladigan budjet ijrosiga oid hisobtlarni axborot imkoniyatlarini tushuntirib bering. Davlat sektori buxgalteriya hisobi xalqaro standartlari asosida budjet hisobotlari axborot imkoniyatlarini takomillashtirishning uslubiy jihatlarini izohlang.

BUDJET HISOBOTI FANDAN TEST SAVOLLAR

Qoraqalpog'iston Respublikasi va mahalliy budgetlar ijrosi boyicha oylik hisobot shaklida budgetning oylik hisobotda daromadlar qanday tartibda aks ettiriladi?

====

budget tasnifi boyicha aks ettirilib, aniqlangan reja, bajarilishi, bajarilishi foizda va farqi aks ettiriladi

====

budgetning daromadlari ijrosi to'g'risidagi asosiy ko'rsatkichlar aks ettiriladi

====

budgetning daromadlari to'g'risidagi asosiy ko'rsatkichlar foizda va farqi aks ettiriladi

====

budgetning moliyaviy natijalari ijrosi to'g'risidagi asosiy ko'rsatkichlar bajarilishi foizda va farqi aks ettiriladi

++++

Qoraqalpog'iston Respublikasi va mahalliy budgetlar ijrosi boyicha oylik hisobot shaklida budgetning oylik hisobotda budjet xarajatlari qanday tartibda aks ettiriladi?

====

budget tasnifi boyicha aks ettirilib, unda aniqlangan reja, kassa xarajatlari, qabul qilingan yuridik majburiyatlar, moliyaviy majburiyatlar hamda bajarilishi foizda ko'rsatiladi va farqi aks ettiriladi

====

budgetning d kassa xarajatlari ijrosi to'g'risidagi asosiy ko'rsatkichlar aks ettiriladi

====

budgetning xarajatlari to'g'risidagi asosiy ko'rsatkichlar foizda va farqi aks ettiriladi

====

budgetning moliyaviy natijalari ijrosi to'g'risidagi asosiy ko'rsatkichlar bajarilishi foizda va farqi aks ettiriladi

++++

Budjet ijrosi to'g'risidagi balans qaysi subektlar tomonidan nimalar asosida tuziladi?

====

moliya organlari tomonidan bosh-jurnal daftari va aylanma qaydnomalar asosida tuziladi

====

moliya organlari tomonidan bosh-jurnal daftari asosida tuziladi

====

g'azna organlari tomonidan bosh-jurnal daftari va aylanma qaydnomalar asosida tuziladi

====

moliya organlari tomonidan aylanma qaydnomalar asosida tuziladi

++++

Budjet ijrosi to'g'risidagi balansning aktiv qismi qanday bo'limlari tashkil etadi?

====

5 bo'limdan iborat bo'lib, Pul mablag'lari, Xarajatlar, Berilgan ssudalar, Hisob-kitoblar va O'tkazilgan mablag'lar bo'limlari tashkil etadi

====

4 bo'limdan iborat bo'lib, Pul mablag'lari, Xarajatlar, Berilgan ssudalar va Hisob-kitoblar bo'limlari tashkil etadi

====

4 bo'limdan iborat bo'lib, Xarajatlar, Berilgan ssudalar, Hisob- kitoblar va O'tkazilgan mablag'lar bo'limlari tashkil etadi

====

4 bo'limdan iborat bo'lib, Pul mablag'lari, Xarajatlar, Hisob- kitoblar va O'tkazilgan mablag'lar bo'limlari tashkil etadi

++++

Budjet ijrosi to'g'risidagi balansning passiv qismi qanday bo'limlari tashkil etadi?

====

5 bo'limdan iborat bo'lib, Daromadlar, Olingan ssudalar, Hisob-kitoblar, Olingan mablag'lar va Natijalar bo'limlari tashkil etadi

====

4 bo'limdan iborat bo'lib, Daromadlar, Hisob-kitoblar, Olingan mablag'lar va Natijalar bo'limlari tashkil etadi

====

4 bo'limdan iborat bo'lib, Daromadlar, Olingan ssudalar, Hisob-kitoblarva va Natijalar bo'limlari tashkil etadi

+++

Davlat maqsadli jamg'armalari budjeti boyicha xarajatlar memorial orderga nimaga asosan o'tkaziladi?

====

G'aznachilikka xizmat ko'rsatuvchi bank tomonidan taqdim etilgan ko'chirmalarga asosan

====

byudjet tashkiloti rahbarining bo'yrug'iga asosan

====

moliya vazirligining bo'yrug'iga asosan

====

G'aznachilik organlarining ko'rsatmasiga asosan

++++

Davlat maqsadli jamg'armalari budjeti xarajatlari boyicha sintetik hisob qaysi hisobvaraqda yuritiladi?

====

02 "Xarajatlar" nomli hisobvaraqda yuritiladi

====

03 "Xarajatlar" nomli hisobvaraqda yuritiladi

====

04 "Xarajatlar" nomli hisobvaraqda yuritiladi

==== 05 "Xarajatlar" nomli hisobvaraqda yuritiladi

++++

Davlat maqsadli jamg'armalari budjetlarining ijrosi to'g'risidagi hisobotlarning shakllari, taqdim etish tartibi va muddatlari qaysi subekt tomonidan belgilanadi?

====

O'zbekiston Respublikasi Moliya vazirligi tomonidan belgilanadi

====

O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasi tomonidan belgilanadi

====

O'zbekiston Respublikasi Davlat soliq qo'mitasi tomonidan belgilanadi

====

O'zbekiston Respublikasi G'aznachiligi tomonidan belgilanadi

++++

Davlat maqsadli jamg'armalari budjetlarining ijrosi to'g'risidagi choraklik hisobotni qaysi subekt tomonidan belgilangan muddatlarda taqdim etadi?

====

O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasi tomonidan belgilangan muddatlarda taqdim etadi

====

O'zbekiston Respublikasi Moliya vazirligi tomonidan belgilangan muddatlarda taqdim etadi

====

O'zbekiston Respublikasi G'aznachiligi tomonidan belgilangan muddatlarda taqdim etadi

====

O'zbekiston Respublikasi Markaziy banki tomonidan belgilangan muddatlarda taqdim etadi

++++

Davlat maqsadli jamg'armalari budjetlarining ijrosi to'g'risidagi yillik hisobotni qaysi muddatgacha taqdim etadi?

====

hisobot yilidan keyingi yilning 1 apreli gacha taqdim etadi

====

hisobot yilidan keyingi yilning 10 fevraligacha taqdim etadi

====

hisobot yilidan keyingi yilning 10 apreligacha taqdim etadi

====

hisobot yilidan keyingi yilning 15 fevraligacha taqdim etadi

+++

O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasi Davlat budgetining va davlat maqsadli jamg'armalari budgetlarining ijrosi to'g'risidagi yillik hisobotni qaysi subyektga nima maqsadda yuboradi?

====

O'zbekiston Respublikasi Hisob palatasiga tashqi audit o'tkazish va baholash uchun yuboradi

====

O'zbekiston Respublikasi Auditorlar palatasiga tashqi audit o'tkazish va baholash uchun yuboradi

====

O'zbekiston Respublikasi Moliya vazirligiga nazorat va baholash uchun yuboradi

==== O'zbekiston Respublikasi Baholash qo'mitasiga baholash uchun yuboradi

+++

O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasi Davlat budgetining va davlat maqsadli jamg'armalari budgetlarining ijrosi to'g'risidagi yillik hisobotni qaysi subyektga, qancha muddatgacha yuboradi?

====

O'zbekiston Respublikasi Hisob palatasiga hisobot yilidan keyingi yilning 5 apreligacha yuboradi

====

O'zbekiston Respublikasi Hisob palatasiga hisobot yilidan keyingi yilning 10 fevraligacha yuboradi

====

O'zbekiston Respublikasi Hisob palatasiga hisobot yilidan keyingi yilning 15 apreligacha yuboradi

====

O'zbekiston Respublikasi Hisob palatasiga hisobot yilidan keyingi yilning 15 fevraligacha yuboradi

+++

Davlat budgetining va davlat maqsadli jamg'armalari budgetlarining ijrosi to'g'risidagi yillik hisobotga doir xulosani qaysi qaysi muddatda O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasiga yuboradi?

====

O'zbekiston Respublikasi Hisob palatasi hisobot yilidan keyingi yilning 10 mayidan kechiktirmay yuboradi

====

O'zbekiston Respublikasi Auditorlar palatasi hisobot yilidan keyingi yilning 15

mayidan kechiktirmay yuboradi

====

O'zbekiston Respublikasi Moliya vazirligi hisobot yilidan keyingi yilning 15 apreli dan kechiktirmay yuboradi

O'zbekiston Respublikasi Markaziy banki hisobot yilidan keyingi yilning 25 apreli dan kechiktirmay yuboradi

++++

O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasi Davlat budgetining va davlat maqsadli jamg'armalari budgetlarining ijrosi to'g'risidagi yillik hisobotni qaysi hujjat bilan birga qancha muddatda qaysi subektga taqdim etadi?

====

O'zbekiston Respublikasi Hisob palatasining xulosasi bilan birga hisobot yilidan keyingi yilning 15 mayidan kechiktirmay O'zbekiston Respublikasi Oliy Majlisining Qonunchilik palatasiga taqdim etadi

====

O'zbekiston Respublikasi Auditorlar palatasining xulosasi bilan birga hisobot yilidan keyingi yilning 10 mayidan kechiktirmay O'zbekiston Respublikasi Oliy Majlisining Qonunchilik palatasiga taqdim etadi

====

O'zbekiston Respublikasi Markaziy bankining xulosasi bilan birga hisobot yilidan keyingi yilning 5 mayidan kechiktirmay O'zbekiston Respublikasi Oliy Majlisining Qonunchilik palatasiga taqdim etadi

====

O'zbekiston Respublikasi Moliya vazirligining xulosasi bilan birga hisobot yilidan keyingi yilning 25 mayidan kechiktirmay O'zbekiston Respublikasi Oliy Majlisining Qonunchilik palatasiga taqdim etadi

++++

Davlat budgetining ijrosi to'g'risidagi hisobot qaysi subyekt tomonidan tasdiqlanadi?

====

O'zbekiston Respublikasi Oliy Majlisi Qonunchilik palatasining qarori bilan tasdiqlanadi

====

O'zbekiston Respublikasi Hisob palatasining qarori bilan tasdiqlanadi

====

O'zbekiston Respublikasi Moliya vazirligining qarori bilan tasdiqlanadi

====

O'zbekiston Respublikasi Auditorlar palatasining qarori bilan tasdiqlanadi

++++

Budget tashkilotlari uchun moliyaviy hisobot ma'lumotlari tahlilining ahamiyati nimagan iborat?

====

budget hamda budgetdan tashqari mablag'larini maqsadli sarflanishini tahlil qilish hamda kelasi moliya yili uchun budget tashkilotlariga budgetdan ajratiladigan

mablag'lar boyicha xarajatlar smetalarini tuzish uchun moliyaviy hisobot ma'lumotlari tahliliga asoslaniladi

====
budget tashkilotlari o'zlariga yuklatilgan vazifalarni bajarishlari uchun budget hamda budgetdan tashqari mablag'lardan samarali foydalanganligini tahlil qilish uchun moliyaviy hisobot ma'lumotlari tahlilidan foydalanadilar

====
budget tashkilotlari smetalarini tuzish uchun moliyaviy hisobot ma'lumotlari tahlilidan foydalanadilar

====
budget tashkilotlari daromad va xarajatlari holatini tahlil qilishda moliyaviy hisobot ma'lumotlari tahlilidan foydalanadilar

++++

Budget tashkilotining hisobot davriga moliyaviy holatini kompleks taxlilini amalga oshirishda qaysi hisobot shakli ma'lumotlaridan foydalaniladi?

====

Balans (1-shakl)

====

Xarajatlar smetasining ijrosi haqida hisobot (2- shakl)

====

Debitorlik va kreditorlik qarzlar to'g'risida ma'lumot

====

Budget tashkilotini rivojlantirish jamg'armasi boyicha pul mablag'lari harakati to'g'risida hisobot

++++

O'zbekiston Respublikasi moliya vazirining 2017-yil 26-dekabr, 182-sonli buyrug' bilan tasdiqlangan "Budget tashkilotlari va budget mablag'lari oluvchilarining davriy moliyaviy hisobotlarini tuzish, tasdiqlash hamda taqdim qilish bo'yicha qoidalar"iga 01.01.2021yilda kiritilgan o'zgarish to'g'ri keltirilgan qatorni toping.

====

byudjet tashkilotlarining yillik va choraklik moliyaviy hisobotlariga qatoriga Byudjet tashkilotini chet el valyutalari bo'yicha pul mablag'lari harakati to'g'risidagi hisobot ham qo'shildi

====

byudjet tashkilotlarining yillik va choraklik moliyaviy hisobotlariga qatoriga Byudjet tashkilotini Xususiy kapital to'g'risidagi hisobot ham qo'shildi

====

byudjet tashkilotlarining yillik va choraklik moliyaviy hisobotlariga qatoriga Byudjet tashkilotini tovar moddiy zaxiralari harakati to'g'risidagi hisobot ham qo'shildi

====

byudjet tashkilotlarining yillik va choraklik moliyaviy hisobotlariga qatoriga Byudjet tashkilotini investitsiyalar harakati to'g'risidagi hisobot ham qo'shildi

++++

O'zbekiston Respublikasi moliya vazirining 2017-yil 26-dekabr, 182-sonli

buyrug‘ bilan tasdiqlangan “Budjet tashkilotlari va budjet mablag‘lari oluvchilarning davriy moliyaviy hisobotlarini tuzish, tasdiqlash hamda taqdim qilish bo‘yicha qoidalar”iga 01.01.2021yilda kiritilgan o‘zgarish to‘g‘ri keltirilgan qatorni toping.

=====

xarajatlar smetasining ijrosi haqida oylik hisobot (1-OX-son shakl) bekor qilindi.

=====

Xarajatlar smetasining ijrosi haqida choraklik hisobotni (2-son shakl)

=====

xarajatlar smetasining ijrosi haqida oylik hisobot (2-son shakl) bekor qilindi

=====

Xarajatlar smetasining ijrosi haqida choraklik hisobotni 1-son shakl)

++++

01.01.2021yidan boshlab O‘zbekiston Respublikasi respublika byudjetidan moliyalashtiriladigan byudjet tashkilotlari va byudjet mablag‘lari oluvchilar choraklik hisobotlarni taqdim etish muddatlari qaysi muddat deb qabul qilingan?

=====

hisobot choragidan keyingi oyning 10-sanasiga qadar

=====

hisobot choragidan keyingi oyning 15-sanasiga qadar

=====

hisobot choragidan keyingi oyning 20-sanasiga qadar

=====

hisobot choragidan keyingi oyning 25-sanasiga qadar

++++

Budjet hisoboti bu-

budget hisobi ma’lumotlari asosida belgilangan shakllar boyicha tuziladigan aktivlar va majburiyatlarning holati to’g’risidagi ma’lumotlarning umumlashtirilgan tizimidir

=====

budget hisobi ma’lumotlari asosida belgilangan shakllar boyicha tuziladigan aktivlar, debitorlik va kreditorlik qarzlarining holati to’g’risidagi ma’lumotlarning umumlashtirilgan tizimidir

=====

budget hisobi ma’lumotlari asosida belgilangan shakllar boyicha tuziladigan mulklar va majburiyatlarning holati to’g’risidagi ma’lumotlarning umumlashtirilgan tizimidir

=====

budget hisobi ma’lumotlari asosida belgilangan shakllar boyicha tuziladigan korxonalar faoliyati, mulki va majburiyatlarning holati to’g’risidagi ma’lumotlarning umumlashtirilgan tizimidir

++++

Budjet hisobotining yagona uslubiyati qaysi organ tomonidan belgilanadi?

O‘zbekiston Respublikasi Moliya vazirligi tomonidan

====

O'zbekiston Respublikasi Markaziy banki

====

O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasi

====

O'zbekiston Respublikasi Soliq qo'mitasi

++++

Budjet tizimi budgetlari ijrosining budjet hisobini yuritmaydian subektlarni aniqlang.

====

xo'jalik yurituvchi subektlar, qurilish tashkilotlari

====

moliya organlari; g'aznachilik bo'linmalari;

====

davlat soliq xizmati organlari va bojxona organlari; budjet tashkilotlari;

====

davlat maqsadli jamg'armalarini taqsimlovchi organlar

++++

Davlat budgetining va davlat maqsadli jamg'armalari budgetlarining ijrosi boyicha budjet hisobi qaysi usuli boyicha yuritiladi.

====

kassa usuli boyicha

====

hisoblashuv usuli bo'yicha

====

tahlil usuli bo'yicha

====

taqqoslash usuli bo'yicha

++++

Quyidagilarni qaysi biri Budjet tizimi budgetlari tarkibiga kirmaydi?

====

sug'urta tashkilotlarining jamg'armalari

====

O'zbekiston Respublikasining respublika budjeti, Qoraqalpog'iston Respublikasi budjeti

====

viloyatlar va Toshkent shahar mahalliy budgetlari

====

davlat maqsadli jamg'armalari budgetlari

++++

"Budjet hisoboti" fanining predmeti -

====

budjet tizimi budgetlarini ijro etishda hisobga olinadigan, pulda ifodalangan aktivlar

va majburiyatlarning holati to'g'risidagi axborotlarni umumlashtirish bilan bog'liq munosabatlardan iborat

====
budget tizimi budgetlarini ijro etishda hisobga olinadigan, naturada ifodalangan aktivlar va majburiyatlarning holati to'g'risidagi axborotlarni umumlashtirish bilan bog'liq munosabatlardan iborat

====
budget tizimi budgetlarini ijro etishda hisobga olinadigan, pulda ifodalangan mulk, fondlar va majburiyatlarning holati to'g'risidagi axborotlarni umumlashtirish bilan bog'liq munosabatlardan iborat

====
budget tizimi budgetlarini ijro etishda hisobga olinadigan, pulda ifodalangan aktivlar va fondlarning holati to'g'risidagi axborotlarni umumlashtirish bilan bog'liq munosabatlardan iborat

++++

Quyidagilarni qaysi biri “Budget hisoboti” fanining ob'ektlari bo'lib hisoblanmaydi?

=====
qurilish, sanoat tarmoqlari korxonalari hisoboti

=====
budget tashkilotlarining va budget mablag'lari oluvchilarning moliyaviy hisobotlari

=====
Davlat budgetiga va davlat maqsadli jamg'armalari budgetlariga daromadlarning tushumlari to'g'risidagi hisobot

=====

Davlat budgetining ijrosi to'g'risidagi hisobot, davlat maqsadli jamg'armalari budgetlarining ijrosi to'g'risidagi hisobotlar

++++

Quyidagi hisobot turlarini qaysi biri Budget hisobotini tarkibiga kirmaydi?

=====

Xo'ja

lik yurituvchi subyektlarni pul oqimlari to'g'risidagi hisoboti

=====

budget tashkilotlarining va budget mablag'lari oluvchilarning moliyaviy hisobotlari

=====

Davlat budgetiga va davlat maqsadli jamg'armalari budgetlariga daromadlarning tushumlari to'g'risidagi hisobot

=====

Davlat budgetining ijrosi to'g'risidagi hisobot

davlat maqsadli jamg'armalari budgetlarining ijrosi to'g'risidagi hisobot

++++

Budget hisobotlari qanday shakllantiriladi?

=====

O'zR Adliya vazriligida 2010 yil 11 oktabrda 2146-sod bilan royxatga olingan “O'zbekiston Respublikasi Budget tasnifini qo'llash boyicha Yo'riqnomasi” asosida

budjet tasnifi boyicha

====

O'zR Moliya vazirligining 2013 yil 2 dekabrdagi 157-sonli buyrug'i bilan tasdiqlangan yo'riqnomaga asosan

====

O'zR Davlat budgetidan mablag' bilan ta'minlanadigan tashkilotlarning davriy moliyaviy hisobotlarini tuzish, tasdiqlash hamda taqdim qilish boyicha qoidalar (O'zR Adliya vazirligida 27 sentabr 2011 yil 2270– son bilan royxatga olingan)ga asosan

====

O'zR Moliya vazirligining G'aznachiligi va uning hududiy bo'linmalari bilan kelishish asosida

++++

Budjet tashkilotlarida smetalar ijrosiga oid hisobotlar qaysi usul asosida shakllantiriladi?

====

hisoblash usuli asosida

====

kassa usuli asosida

====

tahlil usuli asosida

====

taqqoslash usuli asosida

++++

Budjet jarayoni (g'aznachilik)-bu...

====

davlat budgetini tuzish, uni ijrosini ta'minlash va nazorat qilish, shuningdek budjet ijrosini muntazam taxlil qilish bilan bog'liq kompleks chora-tadbirlarni o'z ichiga oladi

====

davlat budgetini tuzish, uni ijrosini ta'minlash va nazorat qilish bilan bog'liq kompleks chora-tadbirlarni o'z ichiga oladi

====

davlat budgetini tuzish, uni ijrosini ta'minlash va nazorat qilish, shuningdek ishlab chiqarish hisobotlarini taxlil qilish bilan bog'liq kompleks chora-tadbirlarni o'z ichiga oladi

====

korxonalar budgetini tuzish, uni ijrosini ta'minlash va nazorat qilish, shuningdek ishlab chiqarish hisobotlarini muntazam taxlil qilish bilan bog'liq kompleks chora-tadbirlarni o'z ichiga oladi

++++

O'zbekiston Respublikasi davlat budjeti, O'zbekiston Respublikasi Respublika budjeti, Qoraqalpog'iston Respublikasi, Toshkent shaxar va viloyatlar mahalliy budjetlari ijrosiga oid hisobot shakllari qachon qaysi oran tomonidan

tasdiqlangan?

====

O'zbekiston Respublikasi Moliya vazirligining 2013 yil 2 dekabrdagi 157-sonli buyrug'i bilan

====

O'zbekiston Respublikasi Moliya vazirligining 2012 yil 27 dekabrdagi 144-sonli buyrug'i bilan

====

O'zbekiston Respublikasi Markaziy bankning 2013 yil 2 dekabrdagi 157-sonli buyrug'i bilan

====

O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2013 yil 2 dekabrdagi 157-sonli buyrug'i bilan

++++

O'zbekiston Respublikasi "Budjet kodeksi" qachon qabul qilingan?

====

2013 yil 26 dekabr

====

2016 yil 13 aprel

====

2012 yil 26 dekabr

====

2012 yil 28 dekabr

++++

Yuridik shaxslar tomonidan kassa operatsiyalarini amalga oshirish Qoidalari qachon qaysi organ tomonidan tasdiqlangan?

====

O'zbekiston Respublikasi Markaziy banki Boshqaruvining 2015-yil 16-maydagi 12/17-sonli qarori bilan tasdiqlangan

====

O'zbekiston Respublikasi Moliya vazirligining 2015-yil 16-maydagi 12/17-sonli qarori bilan tasdiqlangan

====

O'zbekiston Respublikasi Markaziy banki Boshqaruvining 2013yil 16-maydagi 12/17-sonli qarori bilan tasdiqlangan

====

O'zbekiston Respublikasi Markaziy banki Boshqaruvining 2014-yil 19-maydagi 12/17-sonli qarori bilan tasdiqlangan

++++

Budjet tashkilotlarida buxgalteriya hisobi to'g'risidagi Yo'riqnomalar qachon qaysi organ tomonidan tasdiqlangan?

====

O'zbekiston Respublikasi Moliya vazirining 2010-yil 17-dekabrdagi 105-son buyrug'i

====

O‘zbekiston Respublikasi Markaziy banki Boshqaruvining 2015-yil 17-dekabrdagi 105-son buyrug‘i

O‘zbekiston Respublikasi Soliq Qo‘mitasining 2013-yil 17-dekabrdagi 105-son buyrug‘i

O‘zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2012-yil 17-dekabrdagi 105-son buyrug‘i ++++

Budjet tashkilotlarida buxgalteriyaqida “Bosh-jurnal kitobi” nechanchi shaklda yuritiladi?

(308-shakl)

285-shakl

(310-shakl)

(309-shakl)

++++

Mahalliy byudjetlardan moliyalashtiriladigan idoralar, hokimiyatlarning boshqarma(bo‘lim)lari, boshqa byudjet mablag‘larini oluvchilar o‘z tasarrufidagi tashkilotlarning oylik, chorak, yillik hisobotlarini va tegishli balanslarini ular kelib tushgan kundan e’tiboran qancha muddatda ko‘rib chiqadi va tasdiqlaydi?

5 kunlik muddatdan kechiktirmasdan

10 kunlik muddatdan kechiktirmasdan

15 kunlik muddatdan kechiktirmasdan

30 kunlik muddatdan kechiktirmasdan

+++

«Budjet bo‘yicha xarajatlar smetasining ijrosi to‘g‘risidagi hisobot» nechanchi shaklda yuritiladi?

2-shakl

====

2-RJ-shakl

====

2-TMMRRJ-shakl

====

3-VMQN

+++

«Vaqtincha mehnatga qobiliyatsizlik bo‘yicha nafaqaning to‘lanishi to‘g‘risida

hisobot»

====

3-VMQN-shakl

====

2-TMMRRJ-shakl

====

2-shakl

====

2-RJ-shakl

+++

«Asosiy vositalarning harakati to‘g‘risidagi hisobot» **nechanchi shaklda yuritiladi?**

====

5-shakl

====

2-TMMRRJ-shakl

====

2-shakl

====

2-RJ-shakl

+++

Budjet tashkilotlari va budjet mablag‘lari oluvchilarining xarajatlar smetasi va shtat jadvallarini tuzish, tasdiqlash va ro‘yxatdan o‘tkazish tartibi to‘g‘risidagi NIZOM qachon qaysi organ tomonidan tasdiqlangan?

====

O‘zbekiston Respublikasi moliya vazirining 2014-yil 14-noyabrdagi 74сон buyrug‘i

====

O‘zbekiston Respublikasi moliya vazirining 2010-yil 19-noyabrdagi 74сон buyrug‘i

====

O‘zbekiston Respublikasi moliya vazirining 2011-yil 14-noyabrdagi 74сон buyrug‘i

====

O‘zbekiston Respublikasi moliya vazirining 2013-yil 19-noyabrdagi 74сон buyrug‘i

+++

Budjet tashkilotlari va budjet mablag‘lari oluvchilar xarajatlar smetalarini, daromadlar va xarajatlar smetalarini, shuningdek shtat jadvallarini qanday tartibda tuzadilar?

====

normativ-huquqiy hujjatlar asosida mustaqil ravishda tuzadilar.

====

Yuqori tashkilotlardan tuzilgan holda beriladi

====

O‘zbekiston Respublikasi Vazirlar mahkamasining yo‘riqnomasiga ko‘ra tuzadi

====

O‘zbekiston Respublikasi Prezident qaroriga ko‘ra tuzadi

+++

Umumta’lim maktablari, maktabgacha ta’lim muassasalari va tibbiyot

muassasalarining xarajatlar smetalari, daromadlar va xarajatlar smetalari hamda shtat jadvallari qanday tartibda va qaysi subyektlar tomonidan tuziladi?

=====
markazlashtirilgan moliya-buxgalteriya xizmatlari tomonidan tuziladi, ro‘yxatga olinadi, shuningdek tegishli jamlanma smetalariga va shtat jadvallariga umumlashtiriladi

Yuqori tashkilotlardan tuzilgan holda beriladi

=====
O‘zbekiston Respublikasi Vazirlar mahkamasining yo‘riqnomasiga ko‘ra tuzadi

=====
O‘zbekiston Respublikasi Prezident qaroriga ko‘ra tuzadi

++++
Xarajatlar smetalari, daromadlar va xarajatlar smetalari, shtat jadvallari, shuningdek jamlanma xarajatlar smetalari va shtat jadvallari qaysi muddatlar uchun tuziladi va amal qiladi?

=====
bir moliya yili muddatiga, mavsumiy yoki yil mobaynida tuzilgan tashkilotlar bo‘yicha esa, ularning mazkur moliya yilidagi faoliyat ko‘rsatish davriga tuziladi va amal qiladi

=====
ikki moliya yili muddatiga, mavsumiy yoki yil mobaynida tuzilgan tashkilotlar bo‘yicha esa, ularning mazkur moliya yilidagi faoliyat ko‘rsatish davriga tuziladi va amal qiladi.

=====
bir moliya yili muddatiga, mavsumiy uzoq muddatli davriga tuziladi va amal qiladi.

=====
bir moliya yili muddatiga, mavsumiy tuziladi va amal qiladi

++++

Xarajatlar smetalarini tasdiqlash qaysi muddatda amalga oshiriladi?

=====
joriy moliya yilining 10-martidan kechiktirmay

=====
joriy moliya yilining 10-fevralidan kechiktirmay

=====
joriy moliya yilining 15-martidan kechiktirmay

=====
joriy moliya yilining 15-fevralidan kechiktirmay

++++

Budjetdan tashqari mablag‘lar bo‘yicha smetani ta’rifiga mos kelmaydigan qatorni toping.

=====
Davlat maktabgacha ta’lim muassasalarida tarbiyalanuvchilar uchun undiriladigan ota-onalar to‘lovlar hisobidan shakllantiriladigan budjetdan tashqari mablag‘lar bo‘yicha daromadlar va xarajatlar smetasи

====

tashkilotlar tomonidan joriy moliya yili uchun tuziladigan va tasdiqlanadigan hujjat

====

tashkil bo‘lish manbalari va ushbu mablag‘larning qonunchilikka muvofiq foydalanish yo‘nalishlari ko‘rsatilgan hujjat

====

budgetdan tashqari daromadlar tushumlarining prognoz hajmlari aks ettiriladigan hujjat

++++

Budjet tashkilotlari qanday budgetdan tashqari jamg‘armalar bo‘yicha smetalar tuzadilar. Noto‘g‘ri javob keltirilgan qatorni toping.

====

Davlat maktabgacha ta’lim muassasalarida tarbiyalanuvchilar uchun undiriladigan ota-onalar to‘lovlari hisobidan shakllantiriladigan budgetdan tashqari mablag‘lar bo‘yicha daromadlar va xarajatlar smetasni

====

Budjet tashkilotining rivojlantirish jamg‘armasi, tibbiyat tashkilotlarining moddiy rag‘batlantirish va rivojlantirish jamg‘armasi

====

vazirliklar, davlat qo‘mitalari va idoralarning budgetdan tashqari jamg‘armalari;

====

budget tashkilotlariga undiriladigan ota-onalar to‘lovlari hisobidan shakllantiriladigan budgetdan tashqari mablag‘lar

++++

Budjet tashkilotlarining budgetdan tashqari jamg‘armalari bo‘yicha daromadlar va xarajatlar smetalarini tuzish hamda tasdiqlash qanday tartibda amalga oshiriladi?

====

budget tashkilotlarining xarajatlar smetalari uchun belgilangan tartibga o‘xshash tartibda amalga oshiriladi.

====

Budjet tashkilotlarining budgetdan tashqari jamg‘armalari bo‘yicha daromadlar va xarajatlar smetalarini tuzish shart emas

====

Ixtiyoriy tarzda amalga oshiradi

====

Budjet tashkilotlarining rahbarlari va buxgalterlari hisob siyosatiga ko‘ra amalga oshiradi

++++

Budjet tashkilotlarining budgetdan tashqari jamg‘armalari bo‘yicha daromadlar va xarajatlar smetasining daromad qismi qanday manbalardan tashkil topadi?

====

molika yili boshidagi mablag‘lar qoldig‘i hamda daromadlarning manbalar kesimidagi prognozidan tashkil topadi

====

moliya yilidagi daromadlarning manbalar kesimidagi prognozidan tashkil topadi

====

moliya yili boshidagi mablag‘lar qoldig‘i hamda foydadan tashkil topadi

====

moliya yilidagi daromadlar va moliya yili oxiridagi mablag‘lar qoldig‘idan tashkil topadi

++++

Budjet mablag‘larini taqsimlovchi bo‘ysunuvidagi har bir budjet tashkiloti yoki budjet mablag‘lari oluvchilarining ro‘yxatdan o‘tkazish muddatlarini qanday tartibda qaysi subyektlar tomonidan belgilanadi?

====

belgilangan muddatda ro‘yxatga olishni to‘liq yakunlashni va O‘zbekiston Respublikasi Moliya vazirligi tomonidan moliya yilining 1-apreliga qadar belgilangan muddatda jamlanma xarajatlar smetasini topshirishni hisobga olgan holda belgilaydi

====

ro‘yxatga olishni to‘liq yakunlashni va O‘zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasi tomonidan moliya yilining 1-apreliga qadar belgilangan muddatda jamlanma xarajatlar smetasini topshirishni hisobga olgan holda belgilaydi

====

ro‘yxatga olishni to‘liq yakunlashni va O‘zbekiston Respublikasi Prezidenti tomonidan moliya yilining 1-apreliga qadar belgilangan muddatda jamlanma xarajatlar smetasini topshirishni hisobga olgan holda belgilaydi

====

ro‘yxatga olishni to‘liq yakunlashni va O‘zbekiston Respublikasi Moliya vazirligi tomonidan moliya yilining 15-fevraliga qadar belgilangan muddatda jamlanma xarajatlar smetasini topshirishni hisobga olgan holda belgilaydi

++++

Nomoliyaviy aktivlar harakati to‘g’risida hisobot nima uchun tuziladi?

====

tashkilotning hisobot yili mobaynidagi asosiy vositalari, nomoddiy aktivlari va tovar-moddiy zaxiralarining mavjudligi va harakati to‘g’risidagi ma’lumotlarni umumlashtirish va tahlil qilish uchun tuziladi

====

tashkilotning hisobot yili mobaynidagi asosiy vositalari, nomoddiy aktivlari va xususiy fondlarining mavjudligi va harakati to‘g’risidagi ma’lumotlarni umumlashtirish va tahlil qilish uchun tuziladi

====

tashkilotning hisobot yili mobaynidagi asosiy vositalari, nomoddiy aktivlari va majburiyatlarining mavjudligi va harakati to‘g’risidagi ma’lumotlarni umumlashtirish va tahlil qilish uchun tuziladi

====

tashkilotning hisobot yili mobaynidagi asosiy vositalari, nomoddiy aktivlari va debtorlik va kreditorlik qarzdorliklarining mavjudligi va harakati to‘g’risidagi

ma'lumotlarni umumlashtirish va tahlil qilish uchun tuziladi++++

Boshqa yuridik va jismoniy shaxslardan asosiy vositalar tashkilotga (omborga) kelib tushganda qanday hujjat tuziladi?

====
tashkilot rahbari tomonidan tuzilgan doimiy ishlaydigan komissiya tomonidan AV-1-son shakldagi byudjet tashkilotlarida asosiy vositalarni qabul qilish-topshirish to‘g‘risida dalolatnama ikki nusxada tuziladi.

====
tashkilot rahbari tomonidan tuzilgan doimiy ishlaydigan komissiya tomonidan AV-2-son shakldagi byudjet tashkilotlarida asosiy vositalarni qabul qilish-topshirish to‘g‘risida dalolatnama ikki nusxada tuziladi

====
tashkilot rahbari tomonidan tuzilgan doimiy ishlaydigan komissiya tomonidan AV-3-son shakldagi byudjet tashkilotlarida asosiy vositalarni qabul qilish-topshirish to‘g‘risida dalolatnama ikki nusxada tuziladi

====
tashkilot rahbari tomonidan tuzilgan doimiy ishlaydigan komissiya tomonidan AV-4-son shakldagi byudjet tashkilotlarida asosiy vositalarni qabul qilish-topshirish to‘g‘risida dalolatnama ikki nusxada tuziladi

++++

Asosiy vositalar tashkilot ichida bir moddiy javobgar shaxsdan bashqasiga o‘tkazilsa yoki tashkilotning bir bo‘limidan ikkinchisiga berilsa qaysi boshlang‘ich hujjat to‘ldiriladi?

====
AV-2-son shakldagi asosiy vositalarni ichki joydan-joyga ko‘chirish bo‘yicha yuk xati to‘ldiriladi.

====
AV-3-son shakldagi asosiy vositalarni ichki joydan-joyga ko‘chirish bo‘yicha yuk xati to‘ldiriladi

====
AV-4-son shakldagi asosiy vositalarni ichki joydan-joyga ko‘chirish bo‘yicha yuk xati to‘ldiriladi

====
AV-5-son shakldagi asosiy vositalarni ichki joydan-joyga ko‘chirish bo‘yicha yuk xati to‘ldiriladi

++++

Asosiy vositalarni ularning tugatilishi sababli hisobdan chiqarish to‘g‘risida komissiya tomonidan qabul qilingan qaror natijalari qaysi hujjat bilan rasmiylashtiriladi?

====
byudjet tashkilotlarida asosiy vositalarni hisobdan chiqarish to‘g‘risidagi dalolatnama (AV-4-son shakl, byudj.) bilan rasmiylashtiriladi

====

byudjet tashkilotlarida asosiy vositalarni hisobdan chiqarish to‘g‘risidagi dalolatnomasi 185

(AV-5-son shakl, byudj.) bilan rasmiylashtiriladi

=====

byudjet tashkilotlarida asosiy vositalarni hisobdan chiqarish to‘g‘risidagi dalolatnama (AV-6-son shakl, byudj.) bilan rasmiylashtiriladi

=====

byudjet tashkilotlarida asosiy vositalarni hisobdan chiqarish to‘g‘risidagi dalolatnama (AV-7-son shakl, byudj.) bilan rasmiylashtiriladi

++++

Transport vositalarini ularning tugatilishi sababli hisobdan chiqarish to‘g‘risida komissiya tomonidan qabul qilingan qaror natijalari qaysi hujjat bilan rasmiylashtiriladi?

=====

byudjet tashkilotlarida transport vositalarini hisobdan chiqarish to‘g‘risidagi dalolatnama (AV-4a-son shakl, byudj.) bilan rasmiylashtiriladi

=====

byudjet tashkilotlarida transport vositalarini hisobdan chiqarish to‘g‘risidagi dalolatnama (AV-4-son shakl, byudj.) bilan rasmiylashtiriladi

=====

byudjet tashkilotlarida transport vositalarini hisobdan chiqarish to‘g‘risidagi dalolatnama (AV-5a-son shakl, byudj.) bilan rasmiylashtiriladi

=====

byudjet tashkilotlarida transport vositalarini hisobdan chiqarish to‘g‘risidagi dalolatnama (AV-6a-son shakl, byudj.) bilan rasmiylashtiriladi

++++

“Asosiy vositalar boyicha aylanma vedomost” qaysi shaklda yuritiladi?

=====

326-shakl

=====

308-shakl

=====

294-shakl

=====

320-shakl

++++

“Moddiy qimmatliklarning miqdor-qiyomat hisobi daftari (kartochkasi) qaysi shaklda yuritiladi?

=====

296-shakl

=====

308-shakl

=====

294-shakl

=====

320-shakl

++++

Buxgalteriyada byudjet mablag‘lari yoki byudjetdan tashqari mablag‘lar hisobidan sotib olingan (tayyorlangan) tovar-moddiy zahiralarning hisobi miqdor va summa ifodasida materiallarning nomi, sotib olinish (tayyorlanish) manbalari va moddiy javobgar shaxslar bo‘yicha qaysi hujjatda yuritiladi?

====

296-son shakldagi material qimmatliklarning miqdor-qiyomat hisobi daftari (kartochkasi)da yuritiladi

====

294-son shakldagi material qimmatliklarning miqdor-qiyomat hisobi daftari (kartochkasi)da yuritiladi

====

308-son shakldagi material qimmatliklarning miqdor-qiyomat hisobi daftari (kartochkasi)da yuritiladi

====

326-son shakldagi material qimmatliklarning miqdor-qiyomat hisobi daftari (kartochkasi)da yuritiladi

++++

Omborlardagi tovar-moddiy zahiralarning hisobi moddiy javobgar shaxs tomonidan qaysi hujjatda yuritiladi?

====

M-17-son shakldagi materiallarni ombor hisobi daftarida faqat nomi, navi va miqdori bo‘yicha yuritiladi

====

M-17-son shakldagi materiallarni ombor hisobi daftarida qiymat o‘lchovi bo‘yicha yuritiladi

====

M-294-son shakldagi materiallarni ombor hisobi daftarida faqat nomi, navi va miqdori bo‘yicha yuritiladi

====

M-44-son shakldagi materiallarni ombor hisobi daftarida faqat nomi, navi va miqdori bo‘yicha yuritiladi

++++

Asosiy vositalar ombordan qandy tartibda va qaysi hujjat asosida beriladi?

====

tashkilot rahbari tomonidan tasdiqlanadigan 434-son shakldagi yuk xati (talabnoma) bo‘yicha beriladi

====

tashkilot rahbari tomonidan tasdiqlanadigan M-44-son shakldagi yuk xati (talabnoma) bo‘yicha beriladi

====

tashkilot rahbari tomonidan tasdiqlanadigan M-17-son shakldagi yuk xati (talabnoma) bo‘yicha beriladi

====

tashkilot rahbari tomonidan tasdiqlanadigan M-294-son shakldagi yuk xati

(talabnoma) bo‘yicha beriladi

++++

Debitorlik majburiyat – bu qanday qarzdorlik?

bu boshqa korxonalarni tashkilot oldidagi qarzdorligidir

=====

bu korxonaga xodimlarning qarzdorligi

=====

bu korxonaning boshqa tashkilotlar oldidagi qarzdorligi

=====

bu korxonaning bank, soliq,sug‘urta va boshqa tashkilotlar oldidagi qarzdorligi

++++

Kreditorlik majburiyat– bu qanday qarzdorlik?

=====

bu tashkilotning boshqa korxonalardan qarzdorligidir

=====

bu tashkilotning xaridorlarga sotilgan mahsulot (ish va xizmatlar) uchun qarzdorligidir

=====

bu tashkilotning budget, budgetdan tashqari jamg‘armalardan (soliqlar, majburiy ajratma va ushlanmalar bo‘yicha), qarzdorligidir

=====

bu boshqa korxonalarni tashkilot oldidagi qarzdorligidir++++

Qonunchilikka muvofiq debitorlik va kreditorlik majburiyatlarini muddati qancha muddat etib belgilangan?

=====

90 kun

=====

60 kun

=====

3 oy

=====

6 oy

++++

Yuridik majburiyat – bu...

=====

yuridik (jismoniy) shaxslarning ikkinchi tomon oldidagi tuzilgan shartnomalar, kelishuvlar va tegishli hokimiyat organlarining qarorlari bo‘yicha yuzaga kelgan majburiyatlari

=====

yuridik (jismoniy) shaxslarning ikkinchi tomon, tovar (ish va xizmat)lar yetkazib beruvchilar oldidagi yetkazib berilgan tovar (ish va xizmat)lar uchun xaq to‘lashni tasdiqlovchi hujjatlari, jumladan hisob-to‘lov hujjatlarida hisoblangan, ishchilarga ish haqi, to‘lov hujjatlari, sud qarorlari, hamda byudjetdan mablag‘ oluvchilarni mol yetkazib beruvchi yoki to‘lovni qabul qiluvchiga mablag‘larning o‘tkazilish

majburiyatini yuklovchi hujjatlardir

====

yuridik (jismoniy) shaxslarning tegishli hokimiyat organlarining qarorlari bo'yicha yuzaga kelgan majburiyatlari

====

yuridik (jismoniy) shaxslarning ishchilarga ish haqi yuzasidan to'lov hujjatlari

++++

Moliyaviy majburiyat – bu...

yuridik (jismoniy) shaxslarning ikkinchi tomon, tovar (ish va xizmat)lar yetkazib beruvchilar oldidagi haq to'lashni tasdiqlovchi hujjatlar, jumladan hisob-to'lov hujjatlarida hisoblangan, ishchilarga ish haqi, to'lov hujjatlari, sud qarorlari, hamda byudjetdan mablag' oluvchilarni mol yetkazib beruvchi yoki to'loymi qabul qiluvchiga mablag'larning o'tkazilish majburiyatini yuklovchi hujjatlar

====

yuridik (jismoniy) shaxslarning ikkinchi tomon oldidagi tuzilgan shartnomalar, kelishuvlar va tegishli hokimiyat organlarining qarorlari bo'yicha yuzaga kelgan majburiyatlari

====

yuridik (jismoniy) shaxslarning tegishli hokimiyat organlarining qarorlari bo'yicha yuzaga kelgan majburiyatlari

====

yuridik (jismoniy) shaxslarning ishchilarga ish haqi yuzasidan to'lov hujjatlari

++++

Budget tashkilotlarining tovar (ish, xizmat)lar yetkazib berish bo'yicha tuzadigan shartnomalarida, qancha miqdorda oldindan to'lov amalga oshirilishi belgilanadi?

=====

15 foiz miqdorda

=====

30 foiz miqdorda

=====

85foiz miqdorda

=====

50 foiz miqdorda

++++

Budget tashkilotlarini budget mablag'lari hisobidan shartnomalari qanday miqdorda tuzilishi mumkin?

faqat xarajatlarni qoplashga manbaning mavjudligi to'g'risidagi tasdiqnoma va ushbu maqsadlarga ajratilgan budget mablag'lari (limitlari) mavjud bo'lgan xarid hajmigagina tuzilishi mumkin

=====

xarajatlarni qoplashga manbaning va keyingi ishlarni moliyalashtirish uchn mablag'lar manbasining hajmigagina tuzilishi mumkin

====

faqat xarajatlarni qoplash manbaning hajmigagina tuzilishi mumkin

====

tashkilotning xarajatlar smetasida nazarda xarajatlarni qoplash manbaning hajmigagina tuzilishi mumkin

++++

Da'vo muddati o'tgan debitorlik qarzlar tashkilot rahbarining ruxsati bilan amaldagi xarajatlarni oshirish bo'yicha hisobdan chiqariladi va bu haqda qancha muddatda tegishli moliya organiga xabar qilinadi?

====

10 kun muddatda

====

15 kun muddatda

====

30 kun muddatda

====

60 kun muddatda

++++

Yuridik va moliyaviy majburiyatlar qaysi subeutlarda ro'yxatga olinadi?

====

g'aznachilik va uning hududiy bo'limlarida

====

moliya organlari va uning hududiy bo'limlarida

====

hokimiyat organlari va uning hududiy bo'limlarida

====

ro'yxatga olinishi shart emas

++++

Budget tashkilotlari belgilangan tartibda mol yetkazib beruvchi va pudratchilar bilan tuzilgan shartnomalarni ro'yxatdan o'tkazish uchun qaysi subektlarga taqdim etadi?

====

g'aznachilik bo'limlariga

====

moliya organlarining hududiy bo'limlariga

====

hokimiyat organlariga

====

ro'yxatdan o'tkazish shart emas

++++

«Budget tashkilotlari va budget mablag'lari oluvchilarning davriy moliyaviy hisobotlarini tuzish, tasdiqlash hamda taqdim qilish bo'yicha qoidalar» qachon va qaysi subekt tomonidan tasdiqlangan?

====

O'zbekiston Respublikasi moliya vazirining 2017-yil 26-dekabrdagi 182-

son buyrug‘i bilan tasdiqlangan

====
O‘zbekiston Respublikasi moliya vazirining 2002-yil 27-dekabrdagi 144-son buyrug‘i bilan tasdiqlangan

====
O‘zbekiston Respublikasi moliya vazirining 2018-yil 26-dekabrdagi 182-son buyrug‘i bilan tasdiqlangan

====
O‘zbekiston Respublikasi moliya vazirining 2005-yil 26-dekabrdagi 182-son buyrug‘i bilan tasdiqlangan

++++

Budjet tashkilotlari tomonidan topshiriladigan choraklik moliyaviy hisobotlar tarkibiga kirmaydigan hisobot ko‘rsatilgan qatorni toping.

====
Asosiy vositalar harakati to‘g‘risidagi hisobot

====
Balans (1-son shakl)

====
Xarajatlar smetasining ijrosi haqidagi hisobot (2-son shakl)

====
Budjet tashkilotini rivojlantirish jamg‘armasi bo‘yicha pul mablag‘lari harakati to‘g‘risidagi hisobot

++++

Joriy yilning moliyaviy natijalari to‘g‘risidagi hisobot qaysi maqsadda tuziladi?

====
budjet tashkilotining joriy yilning yakunlari bo‘yicha moliyaviy faoliyatining natijasi, ya’ni har bir daromad (tushum)larning turlarini mazkur daromadlar (tushumlar) hisobidan amalga oshirilgan xarajatlar bilan solishtirish natijasi bo‘yicha ma’lumotlarni umumlashtirish va tahlil qilish uchun tuziladi

====
budjet tashkilotining joriy yilning yakunlari bo‘yicha moliyaviy faoliyatining natijasi, ya’ni har bir daromad (tushum)larning turlarini xarajatlar bilan solishtirish natijasi bo‘yicha ma’lumotlarni umumlashtirish uchun tuziladi

====
budjet tashkilotining joriy yilning yakunlari bo‘yicha moliyaviy faoliyatining natijasi, ya’ni tashkilotining daromad (tushum)larini o‘tgan yil daromadlari bilan solishtirish va tahlil qilish uchun tuziladi

====

budjet tashkilotining joriy yilning yakunlari bo‘yicha moliyaviy faoliyatining natijasi, ya’ni tashkilotining daromad (tushum)larning turlarini mazkur daromadlari (tushumlari) xarajatlar bilan solishtirish va tahlil qilish uchun tuziladi

++++

Joriy yilning moliyaviy natijalari to‘g‘risidagi hisobot qaysi ma’lumotlar asosida tuziladi?

====

“Bosh jurnal kitobi” (308-son shakl) va daromadlar (tushumlar) va xarajatlar hisobi yuritiladigan boshqa hisob registrlari ma’lumotlari asosida to‘ldiriladi

==== Balans (1-son shakl) va daromadlar (tushumlar) va xarajatlar hisobi yuritiladigan boshqa hisob registrlari ma’lumotlari asosida to‘ldiriladi

==== Xarajatlar smetasining ijrosi haqidagi hisobot (2-son shakl) va daromadlar (tushumlar) va xarajatlar hisobi yuritiladigan boshqa hisob registrlari ma’lumotlari asosida to‘ldiriladi

285-son shakldagi aylanma qaydnoma va daromadlar (tushumlar) va xarajatlar hisobi yuritiladigan boshqa hisob registrlari ma’lumotlari asosida to‘ldiriladi++++

Joriy yilning moliyaviy natijalari to‘g‘risidagi hisobotning “Budgetdan moliyalashtirish” qatorida “Bosh jurnal kitobi” (308-son shakl)dagi qaysi subschytining ma’lumotlari aks ettiriladi?

==== 232 — “Budgetdan moliyalashtirish” subschytining ma’lumotlari aks ettiriladi

==== 242 — “Budgetdan moliyalashtirish” subschytining ma’lumotlari aks ettiriladi

==== 252 — “Budgetdan moliyalashtirish” subschytining ma’lumotlari aks ettiriladi

==== 262 — “Budgetdan moliyalashtirish” subschytining ma’lumotlari aks ettiriladi++++

Joriy yilning moliyaviy natijalari to‘g‘risidagi hisobotning Budget tashkilotlarini rivojlantirish jamg‘armasi daromadlari” qatorida “Bosh jurnal kitobi” (308-son shakl)dagi qaysi subschytining ma’lumotlari aks ettiriladi?

====

262 — “Budget tashkilotini rivojlantirish jamg‘armasi mablag‘lari bo‘yicha daromadlar” subschytining ma’lumotlari aks ettiriladi

====

232 — “Budget tashkilotini rivojlantirish jamg‘armasi mablag‘lari bo‘yicha daromadlar” subschytining ma’lumotlari aks ettiriladi

====

242 — “Budget tashkilotini rivojlantirish jamg‘armasi mablag‘lari bo‘yicha daromadlar” subschytining ma’lumotlari aks ettiriladi

====

252 — “Budget tashkilotini rivojlantirish jamg‘armasi mablag‘lari bo‘yicha daromadlar” subschytining ma’lumotlari aks ettiriladi

++++

Joriy yilning moliyaviy natijalari to‘g‘risidagi hisobotning Budget mablag‘lari bo‘yicha haqiqiy xarajatlar” qatorida “Bosh jurnal kitobi” (308-son shakl)dagi qaysi subschytining ma’lumotlari aks ettiriladi?

====

231 — “Budget mablag‘lari bo‘yicha haqiqiy xarajatlar” subschytining ma’lumotlari aks ettiriladi

====

241 — “Budget mablag‘lari bo‘yicha haqiqiy xarajatlar” subschytining ma’lumotlari aks ettiriladi

=====

231 — “Budget mablag‘lari bo‘yicha haqiqiy xarajatlar” subschytotining ma’lumotlari aks ettiriladi

====

231 — “Budget mablag‘lari bo‘yicha haqiqiy xarajatlar” subschytotining ma’lumotlari aks ettiriladi

++++

Joriy yilning moliyaviy natijalari to‘g‘risidagi hisobotning “Joriy yilga moliyaviy natija” nimalar aks ettiriladi?

====

budget tashkilotining joriy yilga moliyaviy natijasi, ya’ni, jami daromad (tushum) (080-qator)dan amalga oshirilgan haqiqiy xarajatlar jami (150-qator)ning ayirmasi aks ettiriladi

====

budget tashkilotining joriy yilga moliyaviy natijasi, ya’ni, jami daromad (tushum) (070-qator)dan amalga oshirilgan haqiqiy xarajatlar jami (160-qator)ning ayirmasi aks ettiriladi

====

budget tashkilotining joriy yilga moliyaviy natijasi, ya’ni, jami daromad (tushum) (060-qator)dan amalga oshirilgan haqiqiy xarajatlar jami (170-qator)ning ayirmasi aks ettiriladi

====

budget tashkilotining joriy yilga moliyaviy natijasi, ya’ni, jami daromad (tushum) (050-qator)dan amalga oshirilgan haqiqiy xarajatlar jami (180-qator)ning ayirmasi aks ettiriladi

++++

Joriy yilning moliyaviy natijalari to‘g‘risidagi hisobotning budget mablag‘lari bo‘yicha joriy yilga moliyaviy natija” qatorida “ nimalar aks ettiriladi?

====

1.1. Budgetdan moliyalashtirish” (010-qator)dan “2.1. Budget mablag‘lari bo‘yicha haqiqiy xarajatlar” (090-qator)ning ayirmasi aks ettiriladi

====

1.1. Budgetdan moliyalashtirish” (020-qator)dan “2.1. Budget mablag‘lari bo‘yicha haqiqiy xarajatlar” (080-qator)ning ayirmasi aks ettiriladi

====

1.1. Budgetdan moliyalashtirish” (030-qator)dan “2.1. Budget mablag‘lari bo‘yicha haqiqiy xarajatlar” (070-qator)ning ayirmasi aks ettiriladi

====

1.1. Budgetdan moliyalashtirish” (040-qator)dan “2.1. Budget mablag‘lari bo‘yicha haqiqiy xarajatlar” (060-qator)ning ayirmasi aks ettiriladi

++++

“Budget tashkilotlari va budget mablag‘lari oluvchilar uchun moliyaviy hisobotlarni taqdim etish sanasi deb qaysi sana hisoblanadi?

====

ular tomonidan haqiqatda taqdim etilgan sana

====

O‘zbekiston Respublikasi Moliya vazirligi belgilagan sana

Budjet mablag‘larini taqsimlovchilar belgilagan sana

O‘zbekiston Respublikasi Moliya vazirligi va hududiy moliya organlari belgilagan sana++++

Davlat maqsadli jamg‘armalari nima, u qanday maqsadda tashkil etiladi?

bu mablag‘lari soliqlar, majburiy to‘lovlar va jarimalar, shuningdek budjet subsidiyalaridan shakllantiriladigan davlat maqsadli jamg‘armalari davlat funksiyalarini amalga oshirish uchun tashkil etiladi

bu mablag‘lari majburiy to‘lovlar va jarimalar, shuningdek budjet subsidiyalaridan shakllantiriladigan davlat maqsadli jamg‘armalari mahalliy moliya organlarining funksiyalarini amalga oshirish uchun tashkil etiladi

bu mablag‘lari majburiy to‘lovlar va jarimalardan shakllantiriladigan davlat maqsadli jamg‘armalari davlat maqsadli jamg‘armalarining funksiyalarini amalga oshirish uchun tashkil etiladi

bu mablag‘lari majburiy to‘lovlardan shakllantiriladigan davlat maqsadli jamg‘armalari davlat byudjeti funksiyalarini amalga oshirish uchun tashkil etiladi

++++

Davlat maqsadli jamg‘armalari qaysi subyekt tomonidan, qanday hujjat bilan bilan tashkil etiladi?

O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining qarori bilan

O‘zbekiston Respublikasi Vazirlar mahkamasining qarori bilan

O‘zbekiston Respublikasi Moliya vazirligining buyrug‘i bilan

O‘zbekiston Respublikasi Hisob Palatasining qarori bilan++++

O‘zbekiston Respublikasining Davlat budjeti (Davlat budjeti) —bu ...

davlatning davlat vazifalari va funksiyalarini moliyaviy jihatdan ta’minlash uchun mo‘ljallangan markazlashtirilgan pul jamg‘armasi

davlatning davlat vazifalari va funksiyalarini moliyaviy jihatdan ta’minlash uchun mo‘ljallangan daromadlari

davlatning davlat vazifalari va funksiyalarini iqtisodiy jihatdan ta’minlash uchun mo‘ljallangan markazlashtirilgan pul jamg‘armasi

davlatning markazlashtirilgan pul jamg‘armasi

++++

Budjet tashkilotlarining budjetdan tashqari jamg‘armalariga kirmaydigan obyektlarni aniqlang.

=====

Moliya vazirligi qoshidagi Respublika maqsadli kitob fondi

Budjet tashkilotining rivojlantirish jamg‘armasi, Tibbiyot tashkilotlarining moddiy rag‘batlantirish va rivojlantirish jamg‘armasi

=====

vazirliklar, davlat qo‘mitalari va idoralarning budjetdan tashqari jamg‘armalari

=====

budget tashkilotlarining undiriladigan to‘lovlar hisobiga shakllantiriladigan budjetdan tashqari mablag‘lari

++++

Quyidagi qatorlarning qaysi birida Budjet hisobotiga kirmaydigan hisobot turlari keltirilgan?

=====

budget tashkilotlarining daromadlari to‘g‘risida hisobot

=====

budget tashkilotlarining va budget mablag‘lari oluvchilarning moliyaviy hisobotlari

=====

Davlat budgetiga va davlat maqsadli jamg‘armalari budgetlariga daromadlarning tushumlari to‘g‘risidagi hisobot,

Davlat budgetining ijrosi to‘g‘risidagi hisobot

=====

davlat maqsadli jamg‘armalari budgetlarining ijrosi to‘g‘risidagi hisobot++++

Budjet tizimi budgetlarining kassa ijrosini yurish iaysi subekning vakolatiga kiradi?

====

O‘zbekiston Respublikasi Moliya vazirligi

=====

O‘zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasi

=====

O‘zbekiston Respublikasi Davlat soliq qo‘mitasi

=====

O‘zbekiston Respublikasi G’aznachiligi

++++

Qaysi subektlar tomonidan Davlati budgeti kassa ijrosi to‘g‘risidagi davriy hisobotlar tuziladi?

=====

O‘zbekiston Respublikasi G’aznachiligi va uning xududiy bo‘linmalari tomonidan

=====

O‘zbekiston Respublikasi Moliya vazirligi tomonidan

=====

O‘zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasi tomonidan

=====

O‘zbekiston Respublikasi Davlat soliq qo‘mitasi tomonidan

++++

G’aznachilik bo’linmalari tomonidan tegishli hududiy moliya organlariga taqdim etiladigan budjet ijrosiga doir oylik hisobot va ma’lumotlar noto‘g‘ri keltirilgan qatorni toping.

=====

Qoraqalpog’iston Respublikasi budjeti va mahalliy budgetlar xususiy kapitali to‘g‘risidagi hisobot

=====

Qoraqalpog’iston Respublikasi budjeti va mahalliy budgetlar daromadlari va xarajatlari to‘g‘risidagi hisobot

=====

Kapital qoyilmalar boyicha Qoraqalpog’iston Respublikasi budjeti va mahalliy budgetlar xarajatlari ijrosi to‘g‘risida hisobot

=====

Budgetdan tashqari mablag’lar boyicha Qoraqalpog’iston Respublikasi budgetida va mahalliy budgetlarda turuvchi budget tashkilotlarining tushumlari va kassa xarajatlari to‘g‘risidagi ma’lumot

++++

G’aznachilik bo’linmalari tomonidan yudjet ijrosiga doir barcha choraklik hisobot va ma’lumotlar tegishli hududiy moliya organlariga qanday muddatda taqdim etiladi?

=====

hisobot choragidan keyingi oyning 10-sanasiga (dekabr oyidan tashqari)

=====

hisobot choragidan keyingi oyning 15-sanasiga

=====

hisobot choragidan keyingi oyning 20-sanasiga (dekabr oyidan tashqari)

=====

hisobot choragidan keyingi oyning 25-sanasiga

++++

“Budget mablag’lari oluvchilarining budget mablag’lari boyicha kassa xarajatlari hisobi” kitobi qaysi shaklda yuritiladi?

=====

(3-kbs-shakl)

=====

(3-kvbs-shakl)

=====

(4-bs-shakl)

=====

(4-k-shakl)

++++

Фойдаланилган адабиёлар

Asosiy adabiyotlar

5. Mehmonov S. va Ubaydullayev D. Byudjet tashkilotlarida buxgalteriya hisobi. Darslik. – T.: “Sano - standart”. 2013. 454 b.
6. Mehmonov S.U., Karimova Z.X., Tursunov A.S; “Byujet tizimi” Darslik, T.; “Iqtisod-moliya”, 2018 yil. 544 bet.
- 3.Tuychiyev A.J., Ostonokulov A.A., Ibragimov K.SH., Tursunov A.S. Byudjet hisobi. Darslik – T.: “Iqtisod-Moliya” 2018. –428 b.
32. Tuychiyev A.J., Ibragimov K.SH., Byudjet hisoboti. O‘quv qo‘llanma – T.: “Iqtisod-Moliya” 2018. –254 b.
33. Ibragimov K.SH., Byudjet hisoboti. Darslik – T.: “Iqtisod-Moliya” 2019.–540 b.
34. Tuychiyev A.J., Ostonokulov A.A., Ibragimov K.SH., Tursunov A.S. Byudjet tashkilotlarida byudjet hisobi. Darslik – T.: “Iqtisod- Moliya” 2019. –329 b.
35. Hamdamov B.K. va Ostonokulov A.A. Byudjet nazorati. O‘quv qo‘llanma. “IQTISOD MOLIYA”. – T.: 2018. 318 b.
36. Коренкова С.И. Бюджетный учет и отчетность. Учебное пособие для вузов. — Москва: Издательство Юрайт, 2019. — 195 с.

Qo‘shimcha adabiyotlar

37. Mirziyoyev SH.M. Buyuk kelajagimizni mard va oljanob xalqimiz bilan birga quramiz. – Toshkent: “O‘zbekiston” NMIU, 2017. – 488 b.
38. Mirziyoyev SH.M. Tanqidiy tahlil, qat’iy tartib-intizom va shaxsiy javobgarlik – har bir rahbar faoliyatining kundalik qoidasi bo‘lishi kerak. – Toshkent: “O‘zbekiston” NMIU, 2017. – 104 b.
39. Mirziyoyev SH.M. Erkin va farovon, demokratik O‘zbekiston davlatini birgalikda barpo etamiz. – T.: “O‘zbekiston” NMIU, 2017. – 56b.
40. Mirziyoyev SH.M. Qonun ustuvorligi va inson manfaatlarini ta’minlash – yurt taraqqiyoti va xalq farovonligining garovi.–Toshkent: “O‘zbekiston” NMIU, 2017.– 48 b.
41. O‘zbekiston Respublikasi Prezidenti Shavkat Mirziyoyevning Oliy Majlisga Murojaatnomasi. 25 yanvar 2020 yil.
42. “O‘zbekiston Respublikasini yanada rivojlantirish bo‘yicha harakatlar strategiyasi to‘g‘risida”gi O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining 2017 yil 7 fevraldagagi PF-4947-sonli Farmoni.
43. “Byudjet ma’lumotlarining ochiqligini va byudjet jarayonida fuqarolarning faol ishtirokini ta’minlash chora-tadbirlari to‘g‘risida”gi O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining PQ-3917- sonli qarori, 2018 yil 28 avgust.
44. O‘zbekiston Respublikasining 2019 yilgi asosiy makroiqtisodiy ko‘rsatkichlari proqnozi va davlat byudjeti parametrlari hamda 2020- 2021 yillarga byudjet mo‘ljallari to‘g‘risida PQ-4086 26.12.2018 yil.
45. 2020 yil uchun O‘zbekiston Respublikasining davlat byudjeti to‘g‘risidagi O‘RQ 589-sonli qonun 09.12.2019 yil “Byudjet tashkilotlari va byudjet mablag‘lari oluvchilarning davriy moliyaviy hisobotlarini tuzish, tasdiqlash hamda taqdim qilish bo‘yicha qoidalarni tasdiqlash haqida”gi O‘z. Res. moliya vazirining buyrug‘i (Adliya vazirligida 15.02.2018 yilda 2971-son bilan ro‘yxatga olingan).

38. “Byudjet tashkilotlari va byudjet mablag‘lari oluvchilarning xarajatlar smetasi va shtat jadvallarini tuzish, tasdiqlash va ro‘yxatdan o‘tkazish tartibi to‘g‘risidagi nizomga o‘zgartirish va qo‘srimchalar kiritish haqida”gi O‘zbekiston Respublikasi moliya vazirining buyrug‘i. Adliya vazirligida 2018 yil 8 noyabrda 2634-2 raqam bilan ro‘yxatga olingan.
39. Tuychiyev A.J., Toshmuxamedova D.A. G‘aznachilik. Darslik. – T.: “Iqtisod-Moliya”. 2019. – 840 b.
40. Toshmuxamedova D.A. Byudjet g‘azna ijrosi. O‘quv qo‘llanma. – T.: “Iqtisod-Moliya”. 2019. – 430 b.

Axborot manbaalari

41. www.gov.uz – O‘zbekiston Respublikasi xukumat portalı.
42. www.lex.uz-O'zbekiston Respublikasi Qonun hujjatlari ma'lumotlari milliy bazasi.
43. www.mf.uz – O‘zbekiston Respublikasi Moliya vazirligi rasmiy sayti.
44. www.tfi.uz – Toshkent moliya instituti sayti.
45. www.ach.gov.uz – O‘zbekiston Respublikasi Hisob palatasining rasmiy sayti
46. www.openbudget.uz-O'zbekiston Respublikasi “Ochiq byudjet” portali
47. www.ipsasb.org – Davlat sektorida buxgalteriya hisobi standartlari bo‘yicha xalqaro tashkilot